

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

STARI TRG

2021 – 2030

Štev.: 07- 21/21

OSNUTEK

VSEBINA

0	UVOD	8
1	SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	9
1.1	OPIS NARAVNIH RAZMER	9
1.1.1	<i>Lega</i>	9
1.1.2	<i>Relief.....</i>	10
1.1.3	<i>Podnebne značilnosti</i>	10
1.1.4	<i>Hidrološke razmere</i>	11
1.1.5	<i>Matična podlaga in tla</i>	11
1.1.6	<i>Krajinski tipi in gozdnatost</i>	11
1.1.7	<i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	13
1.1.8	<i>Živalski svet</i>	16
1.2	POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	17
1.3	ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	17
1.4	DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE.....	18
1.5	DRUGE DEJAVNOSTI V PROSTORU	19
1.6	POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI.....	19
1.7	UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	20
1.8	ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	20
2	PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	21
2.1	EKOLOŠKE FUNKCIJE	22
2.2	SOCIALNE FUNKCIJE	24
2.3	PROIZVODNE FUNKCIJE.....	27
3	OPIS STANJA GOZDOV	29
3.1	KATEGORIJE GOZDOV	29
3.2	LESNA ZALOGA.....	31
3.3	PRIRASTEK	32
3.4	RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	33
3.5	TIPI SESTOJEV	34
3.6	OHRANJENOST GOZDOV	35
3.7	KAKOVOST DREVJA	36
3.8	POŠKODOVANOST DREVJA	36
3.9	OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	36
3.10	ODMRLO DREVJE	38
4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA.....	39
4.1	KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	39
4.2	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	40
4.2.1	<i>Posek.....</i>	40
4.2.2	<i>Gojitvena in varstvena dela.....</i>	45
4.2.3	<i>Gradnja gozdnih prometnic.....</i>	46
4.2.4	<i>Opravljenjena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov.....</i>	46
4.2.5	<i>Posegi v gozd in gozdni prostor</i>	46
4.2.6	<i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev</i>	46
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	47
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	47
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI.....	50
5.2.1	<i>Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev</i>	50

5.2.2	<i>Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov</i>	51
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	52
6.1	SPLOŠNI GOZDNOGOSPODARSKI CILJI.....	52
6.2	USMERITVE	53
6.2.1	<i>Splošne usmeritve</i>	53
6.2.2	<i>Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov</i>	54
6.2.3	<i>Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali</i>	68
6.2.4	<i>Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom</i>	69
6.2.5	<i>Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi</i>	70
6.2.6	<i>Usmeritve za delo s semenskimi sestoji</i>	70
6.2.7	<i>Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic</i>	70
6.2.8	<i>Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor</i>	73
6.2.9	<i>Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih</i>	74
6.3	UKREPI.....	74
6.3.1	<i>Možni posek</i>	74
6.3.2	<i>Potrebna gojitvena in varstvena dela</i>	75
6.3.3	<i>Ukrepi za krepitev funkcij gozdov</i>	76
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	77
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	78
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	81
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	81
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	82
9.2.1	<i>Rastiščnogojitveni razred 030 – Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah</i>	82
9.2.2	<i>Rastiščnogojitveni razred 050 – Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah</i>	90
9.2.3	<i>Rastiščnogojitveni razred 070 – Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah</i>	97
9.2.4	<i>Rastiščnogojitveni razred 200 – Varovalni gozdovi</i>	105
9.2.5	<i>Rastiščnogojitveni razred 210 – Gozdni rezervati</i>	110
10	LITERATURA	112
11	NAČRT SO IZDELALI	113
12	PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI	114
12.1	PRILOGA 1: TABELARNI PREGLEDI ZA GGE, RGR IN LASTNIŠTVA	114
12.1.1	<i>Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote</i>	114
12.1.2	<i>Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda</i>	117
12.1.3	<i>Povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva</i>	130
12.1.4	<i>Povzetek stanja in ukrepov na ravni revirja</i>	136
12.1.5	<i>Povzetek stanja in ukrepov na ravni občin za GGE Stari trg</i>	140
12.2	PRILOGA 2: SEZNAM TARIF PO ODSEKIH.....	141
12.3	PRILOGA 3: SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	144
12.4	DODATNE NARAVOVARSTVENE VSEBINE	145
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA	158

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih.....	9
Preglednica 2: Krajinski tipi.....	11
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin.....	12
Preglednica 4/D-GZ: Rastiščni tipi.....	13
Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....	17
Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov.....	17
Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave.....	17
Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere.....	17
Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami.....	18
Preglednica 10/D-LD: Pregled lovišč.....	19
Preglednica 11/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami.....	21
Preglednica 12/N-SPA: Pregled območij Nature 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Stari trg.....	23
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.....	24
Preglednica 13/D-KL: Kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah.....	29
Preglednica 14/KGR: Rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih.....	29
Preglednica 15/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih.....	31
Preglednica 16/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah.....	31
Preglednica 17/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge.....	32
Preglednica 18/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih.....	32
Preglednica 19/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah.....	32
Preglednica 20/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev.....	33
Preglednica 21/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	34
Preglednica 22/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev.....	34
Preglednica 23/D-DS: Tipi drevesne sestave.....	35
Preglednica 24/OHR: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov.....	35
Preglednica 25/K: Kakovost drevja.....	36
Preglednica 26/PŠD: Poškodovanost drevja.....	36
Preglednica 27/OM1: Število in objedenost gozdnega mladja (vse drevesne vrste OM1 – leto 2020, PE Bela krajina).....	37
Preglednica 28/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah.....	37
Preglednica 29/OD: Odmrlo drevje.....	38
Preglednica 30/D-PL1: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju.....	40
Preglednica 31: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco.....	40
Preglednica 32/D-PGR: Realizacija poseka po dosedanjih rastiščnogojitvenih razredih (po podatkih evidence poseka).....	41
Preglednica 33: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 1991 do 2020 (po podatkih evidence poseka).....	41
Preglednica 34/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah (po podatkih evidence poseka).....	41
Preglednica 35/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (po podatkih evidence poseka).....	42
Preglednica 36/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (po podatkih evidence poseka).....	44
Preglednica 37/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	45
Preglednica 38/D-OGDL: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in za enoto.....	45
Preglednica 39: Pregled dinamike izgradnje vlak in cest.....	46
Preglednica 40/GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	47
Preglednica 41/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1991 do 2030.....	48
Preglednica 42/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %).....	48
Preglednica 43/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za enoto.....	48
Preglednica 44/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne in gozdove lokalnih skupnosti.....	49
Preglednica 45/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove.....	49
Preglednica 46/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem.....	50
Preglednica 47: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev.....	62
Preglednica 48/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za enoto.....	74
Preglednica 49/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove.....	74
Preglednica 50/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove.....	75
Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za gozdove lokalnih skupnosti.....	75
Preglednica 52/NGDI: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	75
Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov.....	76
Preglednica 54/EP1: Prikaz prihodka od lesa.....	78
Preglednica 55/EP2: Pregled skupne ekonomike gospodarjenja.....	78
Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v zasebnih gozdovih.....	79
Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v državni gozdovih.....	79
Preglednica 58/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdovih lokalnih skupnosti.....	80
Izvajalec del je po končani sečnji in spraviu dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. Kalkulacije v letu 2020 izkazujejo, da je za redno vzdrževanje gozdnih cest letno potrebno 621,00 €/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so ocenjena na 0,50 €/m ³ neto posekanega lesa.....	80
Preglednica 59/D-GZ: Rastiščni tipi.....	82
Preglednica 60/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek.....	82
Preglednica 61/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	83
Preglednica 62/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	84

Preglednica 63/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela	85
Preglednica 64/GFR1: Razvoj gozdnih fondov	85
Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem	86
Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	89
Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka ³²	89
Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	89
Preglednica 69/D-GZ: Rastiščni tipi	90
Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	90
Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	91
Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	91
Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela	92
Preglednica 74/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	93
Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem	94
Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	96
Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	96
Preglednica 78/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	96
Preglednica 79/D-GZ: Rastiščni tipi	97
Preglednica 80/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	97
Preglednica 81/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	98
Preglednica 82/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	99
Preglednica 83/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela	99
Preglednica 84/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	100
Preglednica 85/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem	101
Preglednica 86/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	103
Preglednica 87/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	103
Preglednica 88/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	104
Preglednica 89/D-GZ: Rastiščni tipi	105
Preglednica 90/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	105
Preglednica 91/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	105
Preglednica 92/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	106
Preglednica 93/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	107
Preglednica 94/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	108
Preglednica 95/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	108
Preglednica 96/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	109
Preglednica 97/D-GZ: Rastiščni tipi	110
Preglednica 98/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	110
Preglednica 99/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	110
Preglednica 100/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	111
Preglednica 101/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Stari trg.....	145
Preglednica 102/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Stari trg	146
Preglednica 103: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev znotraj GGE Stari trg	153

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih veljavnosti načrta	43
Grafikon 2: Posek po letih veljavnosti načrta v m ³	43
Grafikon 3: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po rastiščnogojitvenih razredih	44
Grafikon 4: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo.....	47
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	50
Grafikon 8: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo.....	86
Grafikon 9: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah	87
Grafikon 10: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje.....	87
Grafikon 11: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov	91
Grafikon 12: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo.....	93
Grafikon 13: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah	94
Grafikon 14: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje.....	94
Grafikon 15: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov	98
Grafikon 16: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo.....	100
Grafikon 17: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah	101
Grafikon 18: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje.....	101
Grafikon 19: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov	106
Grafikon 20: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo.....	107

KAZALO KART

<i>Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote v GGO</i>	9
<i>Karta 2: Karta krajinskih tipov</i>	12
<i>Karta 3: Rastiščnogojitveni razredi</i>	81

POVZETEK

Površina gozdov po oblikah lastništev

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	8.031,59	383,59	153,20	8.568,38
Delež (%)	93,7	4,5	1,8	100,0

Gozdni fondi po lastništvu in kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Prirastek (m ³ /ha)			Možni posek			% od prirastka
		iglavci	listavci	skupaj	iglavci	listavci	skupaj	% od lesne zaloge			
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	7.573,71	32,8	233,9	266,6	1,05	5,99	7,04	19,1	25,6	24,8	94,1
GPN z načrtovanim posekom	822,92	36,4	178,9	215,2	1,06	4,94	6,00	15,8	17,3	17,0	61,2
GPN brez načrtovanega poseka	68,18	8,6	193,1	201,7	0,22	5,87	6,09				
Varovalni gozdovi	103,57	9,1	159,9	169,0	0,22	4,49	4,72	16,0	13,3	13,4	48,1
Skupaj vsi gozdovi	8.568,38	32,6	227,4	260,0	1,04	5,87	6,90	18,7	24,7	24,0	90,3
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	7.258,49	33,0	233,2	266,2	1,06	5,96	7,02	19,0	25,7	24,9	94,2
GPN z načrtovanim posekom	683,99	28,7	179,3	208,0	0,92	4,99	5,91	16,7	17,4	17,3	60,8
GPN brez načrtovanega poseka	15,27	31,4	161,6	192,9	0,75	5,03	5,78				
Varovalni gozdovi	73,84	11,5	164,9	176,4	0,28	4,49	4,77	15,6	15,6	15,6	57,6
Skupaj vsi gozdovi	8.031,59	32,4	227,8	260,3	1,04	5,87	6,91	18,8	25,0	24,3	91,4
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	232,81	23,3	260,0	283,3	0,79	6,74	7,52	20,4	26,3	25,8	97,1
GPN z načrtovanim posekom	73,15	58,1	190,8	248,9	1,63	5,05	6,67	14,9	17,2	16,7	62,2
GPN brez načrtovanega poseka	52,91	2,0	202,2	204,2	0,07	6,11	6,18				
Varovalni gozdovi	24,72	4,0	144,3	148,3	0,10	4,41	4,51	19,4	8,2	8,5	27,8
Skupaj vsi gozdovi	383,59	25,8	231,4	257,1	0,80	6,18	6,98	17,8	20,9	20,6	76,0
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	82,41	40,6	218,2	258,8	1,11	5,86	6,97	18,3	19,4	19,3	71,6
GPN z načrtovanim posekom	65,78	91,8	160,9	252,8	1,93	4,27	6,20	13,7	16,7	15,6	63,5
Varovalni gozdovi	5,01	0,2	161,7	161,9	0,01	4,93	4,93	0,0	1,6	1,6	5,3
Skupaj vsi gozdovi	153,20	61,3	191,8	253,0	1,43	5,15	6,57	15,4	17,9	17,3	66,7

Gozdni fondi po lastništvu in kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³)			Letni prirastek (m ³)			Možni posek (m ³)		
		iglavci	listavci	skupaj	iglavci	listavci	skupaj	iglavci	listavci	skupaj
Skupaj GGE										
Večnamenski gozdovi	7.573,71	248.189	1.771.218	2.019.407	7.974	45.338	53.312	47.327	454.225	501.552
GPN z načrtovanim posekom	822,92	29.914	147.188	177.102	874	4.062	4.936	4.736	25.454	30.190
GPN brez načrtovanega poseka	68,18	583	13.167	13.750	15	400	415			
Varovalni gozdovi	103,57	945	16.557	17.502	23	465	488	151	2.200	2.351
Skupaj vsi gozdovi	8.568,38	279.631	1.948.130	2.227.761	8.886	50.266	59.152	52.214	481.879	534.093
Zasebni gozdovi										
Večnamenski gozdovi	7.258,49	239.416	1.692.708	1.932.124	7.699	43.287	50.986	45.608	434.830	480.438
GPN z načrtovanim posekom	683,99	19.626	122.642	142.268	628	3.412	4.040	3.275	21.288	24.563
GPN brez načrtovanega poseka	15,27	479	2.467	2.946	11	77	88			
Varovalni gozdovi	73,84	846	12.179	13.025	21	332	353	132	1.896	2.028
Skupaj vsi gozdovi	8.031,59	260.367	1.829.996	2.090.363	8.359	47.108	55.467	49.015	458.014	507.029
Državni gozdovi										
Večnamenski gozdovi	232,81	5.431	60.526	65.957	183	1.568	1.751	1.106	15.899	17.005
GPN z načrtovanim posekom	73,15	4.247	13.959	18.206	119	369	488	632	2.403	3.035
GPN brez načrtovanega poseka	52,91	104	10.700	10.804	4	324	328			
Varovalni gozdovi	24,72	98	3.568	3.666	2	109	111	19	291	310
Skupaj vsi gozdovi	383,59	9.880	88.753	98.633	308	2.370	2.678	1.757	18.593	20.350
Gozdovi lokalnih skupnosti										
Večnamenski gozdovi	82,41	3.342	17.984	21.326	91	483	574	613	3.496	4.109
GPN z načrtovanim posekom	65,78	6.041	10.587	16.628	127	281	408	829	1.763	2.592
Varovalni gozdovi	5,01	1	810	811	0	25	25	0	13	13
Skupaj vsi gozdovi	153,20	9.384	29.381	38.765	218	789	1.007	1.442	5.272	6.714

Gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	47,61	2,14	0,16	49,91
Sadnja	ha	0,23	0,00	0,00	0,23
Obžetev	ha	78,64	0,05	0,30	78,99
Nega mladja	ha	231,45	10,42	0,46	242,33
Nega gošče	ha	409,42	14,81	0,85	425,08
Nega letvenjaka	ha	147,62	6,81	0,64	155,07
Nega drogovnjaka	ha	75,73	6,19	0,01	81,93
Naravni razvoj biotopov	m ³	3.000	-	-	3.000
Varstvo pred divjadjo	dni	95	5	0	100
Varstvo pred žuželkami	dni	105	5	0	110

Ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Obseg	
Lovnogospodarska funkcija	Košnja travinj	90,00 ha	90 dni
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov, omejkov, protivetrnih pasov in gozdnega roba, vzdrževanje pašn. in travn. v g. in ostala biomeliorativna dela	6,00 ha	10 dni
	Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	40 kosov	20 dni
	Sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja, pomembnega za prehranjevanje živali	300 sadik	8 dni
	Naravni razvoj biotopov	3.000 m ³	5 dni
	Načrtno puščanje ležeče biomase v gozdu	1.000 m ³	5 dni
	Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu	100 m ³	5 dni
Rekreacijska funkcija	Vzdrževanje stez	5.000 m	20 dni

0 UVOD

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote (v nadaljevanju GGE) Stari trg (2021 – 2030) predstavlja peto revizijo. Osnovni načrt za takratno gozdnogospodarsko enoto Tanča gora je bil izdelan leta 1971, prva revizija pa leta 1980. Druga revizija (1991 – 2000) je bila izdelana že v okviru GGE Stari trg, ki je pred tem nastala iz zahodnega in osrednjega dela bivše enote Tanča gora. Skrajni vzhodni del takratne enote Tanča gora pripada sedaj enoti Črnomelj. Tako pogled na načrtno gospodarjenje z gozdovi enote seže več kot pedeset let v preteklost. Vsi načrti so hranjeni v arhivu območne enote:

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Tanča gora – z veljavnostjo od 1.1.1971 do 31.12.1980,

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Tanča gora – z veljavnostjo od 1.1.1980 do 31.12.1989,

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Stari trg – z veljavnostjo od 1.1.1991 do 31.12.2000,

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Stari trg – z veljavnostjo od 1.1.2001 do 31.12.2010,

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Stari trg – z veljavnostjo od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2020.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote (v nadaljevanju GGE) je tudi načrt prilagojene rabe naravnih dobrin, potreben za zagotavljanje ugodnega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst na območjih Natura 2000 (Lahinja, Dobličica, Kočevsko).

S terenskim delom smo pričeli spomladi leta 2020 in končali jeseni leta 2020. Izdelava načrta je potekala v skladu z Zakonom o gozdovih, Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo ter Priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot.

Okrajšave, ki se pojavljajo v tekstu: **območje**, **GGO** (gozdnogospodarsko območje), **enota**, **GGE** (gozdnogospodarska enota Črnomelj), **GGN** (gozdnogospodarski načrt), **RGR**, **razred** (rastiščnogojitveni razred), **GPN** (gozd s posebnim namenom), **MKGP** (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), **SKZG** (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov), **ZGS** (Zavod za gozdove Slovenije), **KO** (katastrska občina), **SPA** (Posebna območja varstva) in **pSCI** (potencialna Posebna ohranitvena območja).

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

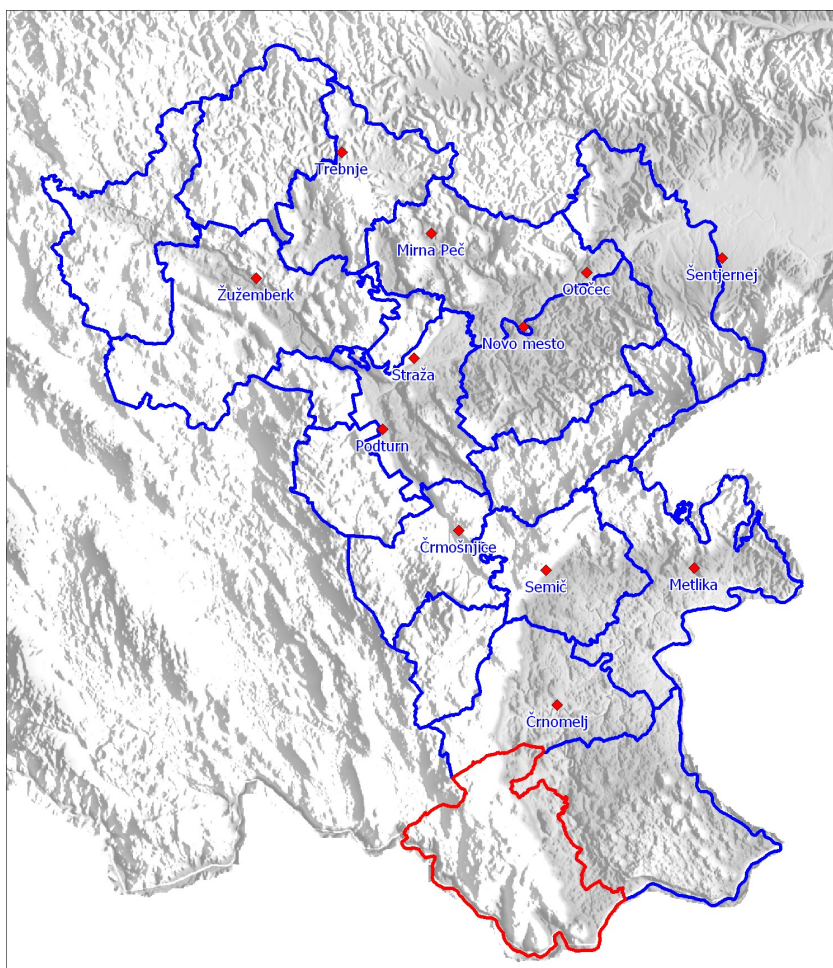
1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Stari trg se nahaja v osrednjem južnem delu Bele krajine in pokriva 11.028,76 ha površine. V gozdnogospodarskem območju Novo mesto se enota nahaja v skrajnem južnem delu in spada v celoti pod upravo občine Črnomelj. GGE Stari trg je razdeljena v deset katastrskih občin:

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Šifra K.O.	Katastrska občina	Površina K.O. v GGE v ha	Površina gozda K.O. v GGE v ha	Delež gozda ali gozdnatost K.O. v %
1549	Tanča Gora	1.425,94	1.070,78	75,1
1550	Dragatuš	1.498,36	932,63	62,2
1555	Nova Lipa	524,12	369,78	70,6
1556	Stara Lipa	756,38	526,13	69,6
1557	Stari trg ob Kolpi	1.787,64	1.546,54	86,5
1558	Sodevci	352,18	296,36	84,2
1559	Radenci	1.022,59	902,44	88,3
1560	Sinji Vrh	2.041,51	1.692,98	82,9
1561	Damelj	520,29	444,96	85,5
1562	Učakovci	1.099,75	785,78	71,5
Skupaj		11.028,76	8.568,38	77,7

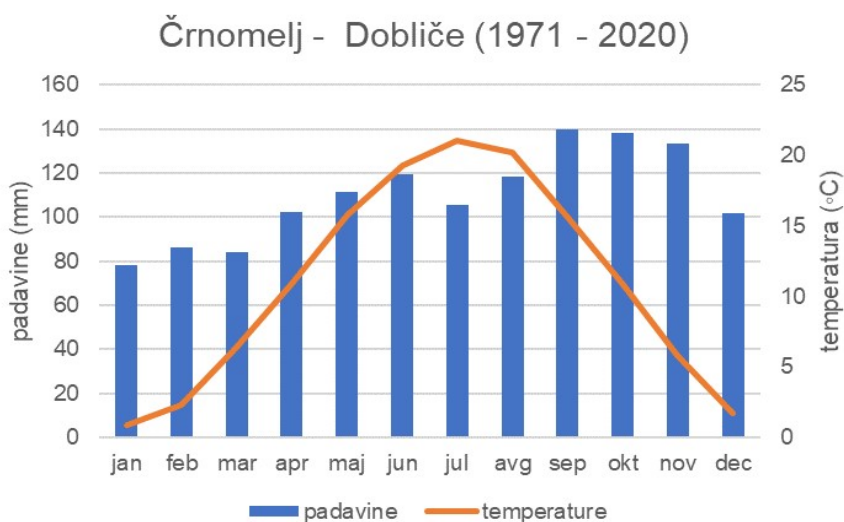
Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote v GGO

1.1.2 Relief

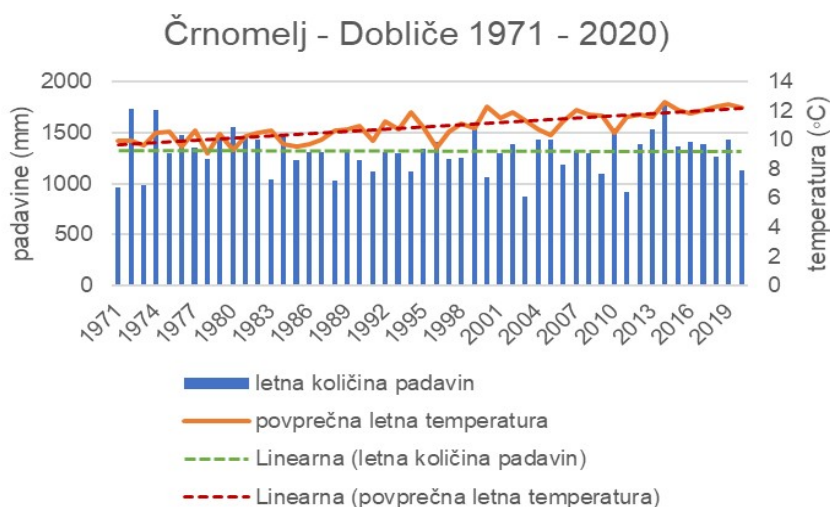
V GGE Stari trg predstavlja največji delež višinsko področje, ki zavzema zahodni in osrednji del enote. Najvišjo točko v enoti predstavlja vrh Okročnik (813 m). To je močno razgiban kraški vrtačast svet, ki je večinoma porasel z gozdom. Mnogo manjše je nižinsko področje, ki zajema vzhodni del enote in predstavlja južni del Belokranjske kotline. Te površine se večinoma izkoriščajo v kmetijske namene. V katastrski občini Učakovci je najnižja točka v enoti (170 m). Tretje področje predstavljajo strma pobočja nad reko Kolpo. Tu imajo gozdovi pomembno varovalno funkcijo.

1.1.3 Podnebne značilnosti

V nižinskem delu GGE se uveljavlja subpanonsko-kontinentalni, v višinskem, hribovitem delu pa visokokraški režim s celinskim vplivom. Področje reke Kolpe prehaja po vpliv mediteranske klime, ki daje vegetaciji ponekod termofilni značaj. Povprečna letna temperatura je relativno visoka in znaša 10,9° C. Povprečna letna količina padavin znaša 1318 mm kar predstavlja srednje visoke vrednosti (po podatkih referenčne postaje Črnomelj – Dobljče). Padavinski maksimum nastopi pozno spomladi in v jeseni, minimum pa v pozni zimi in v poletju. V enoti niso redke pozne spomladanske pozebe, snegolomi ter žledolomi.

Povprečne padavine in temperature po mesecih

Povprečne padavine in temperature po letih

1.1.4 Hidrološke razmere

Hidrografska mreža vodotokov v GGE je zaradi kraških tal redka. Največji vodotok predstavlja reka Kolpa, ki v enoti nima pritokov. V nižinskem delu po svoji vodnatosti izstopajo še Lahinja, Nerajčica, Obrščica in Podturnščica. V višjih predelih enote je nekaj manjših izvirov, ki zaradi apnenčaste podlage kmalu poniknejo.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matična podlaga

Geološko podlago v enoti tvorijo predvsem karbonatne kamenine – kredni apnenci, med katerimi se pojavljajo vložki traidnih, jurskih in krednih dolomitov. Vzhodni, nižinski del enote, pokrivajo nanosi rdeče ilovice in zgornje terciarni sedimenti, med katere prištevamo peščeni lapor, rumeno ilovico, lapornato ilovico in peščeno glino. Ob vodotokih se nahajajo holocenske naplavine.

Tla

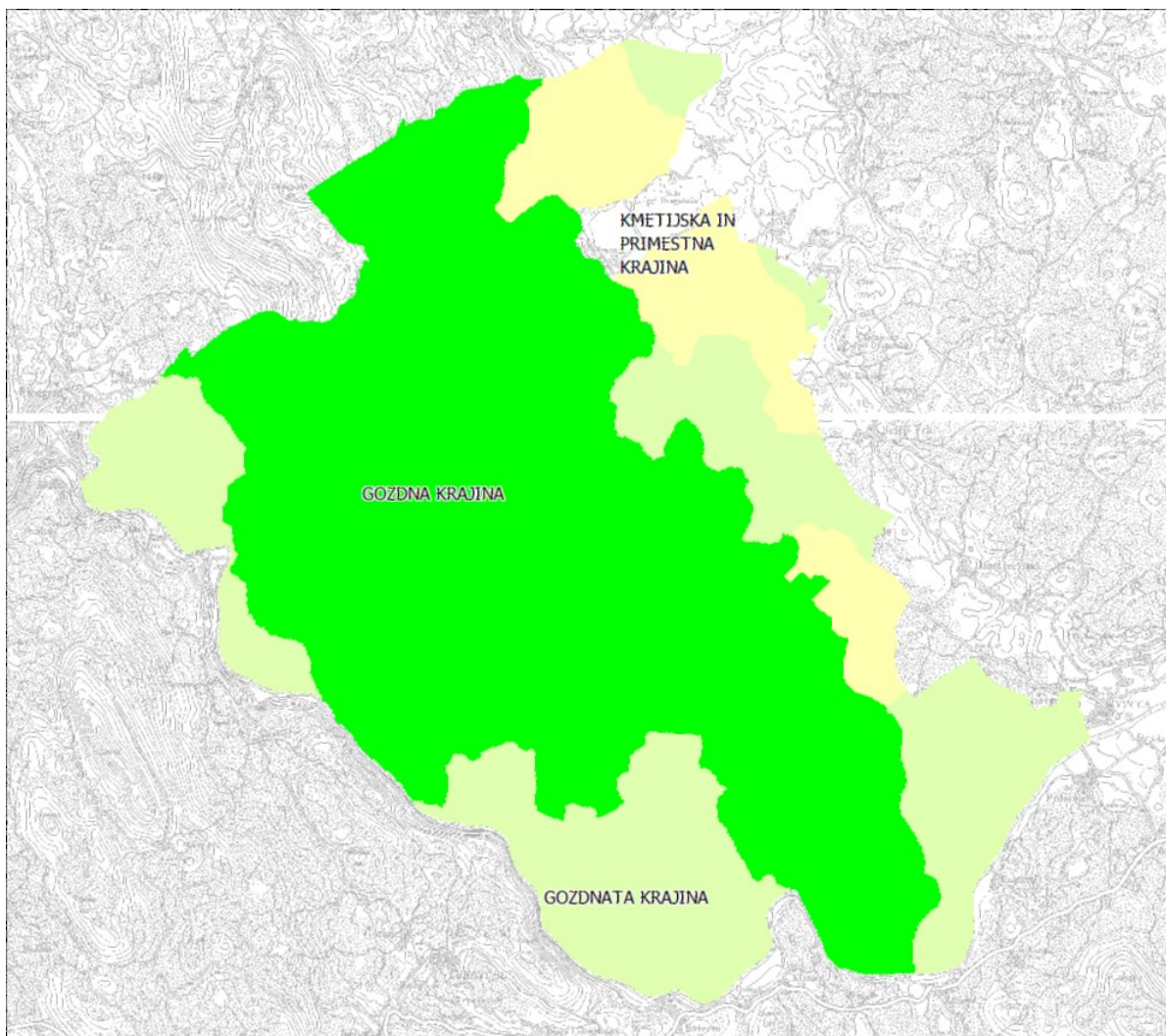
Pod vplivom tlotvornih dejavnikov in matične kamenine so se razvili različni tipi tal. Na apnencih in dolomitih so nastala rjava pokarbonatna in humozna tla, ki so večinoma dobro produktivna. Slabše so razvita le na izpostavljenih legah kot so strma pobočja ter robovi vrtač. V vrtačah so to praviloma globoka tla, na pobočjih srednje globoka in žepasta, po grebenih, vrhovih in na najstrmejših delih pa plitva, skeletna in humozna. V nižinskem delu so se na ilovicah razvila globoka in rodovitna, izprana rjava tla. V okolici Nerajca in Kvasice so zastopana oglejena tla. Na dnu ozkih dolin ob reki Kolpi in ob manjših rekah so se razvila tla na aluvialnih in koluvalnih nanosih, ki so rodovitna in v glavnem obdelana.

1.1.6 Krajinski tipi in gozdnatost

Na površini 11.028,76 ha se razprostira 8.568,38 ha gozdov, kar pomeni 77,7 % gozdnatost.

Preglednica 2: Krajinski tipi

Tip krajine	Površina krajine (ha)	Površina gozda (ha)	Površina negozda (ha)	Gozdnatost (%)	Delež krajine (%)
Gozdna krajina	6.854,25	6.727,35	126,90	98,1	78,5
Gozdnata krajina	3.005,79	1.657,12	1.348,67	55,1	19,3
Kmetijska in primestna krajina	1.168,72	183,91	984,81	15,7	2,1
Skupaj	11.028,76	8.568,38	2.460,38	77,7	100,0

Karta 2: Karta krajinskih tipov

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina v ha	Delež v %
Površina gozdnogospodarske enote	11.028,76	100,0
Gozd	8.568,38	77,7
Druga gozdna zemljišča		
Daljnovodi v gozdnem prostoru	24,77	0,2
Gozdni prostor		
Lazi in senožeti	71,39	0,6
Zaraščajoče površine v gozdnem prostoru	30,30	0,3
Infrastrukturni objekti	25,13	0,2
Negozdni prostor		
Zaraščajoče površine izven gozdnega prostora	160,34	1,5
Drugo	2.148,45	19,5

Površina gozdnega prostora znaša 8.719,97 ha, kjer so poleg gozdov zastopane še košenice, zaraščajoče površine v gozdnem prostoru, daljnovodi in infrastrukturni objekti.

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za enoto so na voljo fitocenološke karte, s pomočjo katerih smo določili združbe v posameznih odsekih in jih dodatno preverili ob terenskih opisih sestojev. Za izračun proizvodne sposobnosti rastišč so uporabljeni zadnji objavljeni podatki za posamezna gozdna rastišča (Bončina in sod. 2014).

Preglednica 4/D-GZ: Rastiščni tipi

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
03	<i>Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah</i>	4.526,88	52,9
541	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	4.526,88	52,9
05	<i>Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah</i>	2.077,60	24,2
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.414,38	16,5
554	Gradново bukovje na izpranih tleh	663,22	7,7
07	<i>Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih</i>	848,07	9,9
631	Preddinarsko gorsko bukovje	848,07	9,9
09	<i>Jelova-bukovja</i>	207,59	2,4
64121	Dinarsko jelovo bukovje typicum	61,59	0,7
64131	Dinarsko jelovo bukovje clematidetosum	106,01	1,2
64132	Dinarsko jelovo bukovje omphalodetosum	39,99	0,5
10	<i>Javorovja, velikojesenovja in lipovja</i>	57,51	0,7
600	Podgorsko-gorsko lipovje	47,48	0,6
651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	10,03	0,1
12	<i>Gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev</i>	735,76	8,6
561	Bazoljubno gradnovje	408,62	4,8
562	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	327,14	3,8
16	<i>Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah</i>	114,97	1,3
771	Jelovje s praprotni	114,97	1,3
Skupaj		8.568,38	100,0

☞ **Preddinarsko–dinarsko gradново belogabrovje – *Epimedio-Carpinetum***

Rastiščni tip se pojavlja na nadmorskih višinah med 200 in 450 m, kjer prevladuje gričevnat svet z blago razgibanim reliefom, pretežno na apnencih in nanosih ilovice. V višjih legah najdemo srednje globoka rjava pokarbonatna tla na apnencih, v nižinah pa globoka izprana rjava tla na nanosih. Oboja so biološko zelo aktivna.

Prevladujejo mešani gozdovi gradna in belega gabra, katerim so posamično primešani še maklen, češnja, dob, cer, gorski javor in bukev. Zaradi vpliva človeka je močno zastopana tudi smreka, ki se naravno dobro pomlajuje in izpodriva avtohtone vrste, predvsem graden. Bogat grmovni sloj tvorijo navadna kalina (tintovje), glog, leska, črni trn, navadna trdoleska in gozdni šipek. Zeliščni sloj rastiščnega tipa tvorijo žafran, lipica ali vimček, trobentica, črnilec, tevje, pomladna lakota, velecvetna zvezdica (dremulica) in gozdni šaš.

☞ **Preddinarsko–dinarsko podgorsko bukovje – *Hacquetio-Fagetum***

Rastiščni tip se pojavlja na nadmorski višini med 300 in 630 m, na srednje strmih do strmih pobočjih in širokih hrbtih. Tla, ki jih porašča rastiščni tip, so srednje globoka, izjemoma tudi globoka ali plitva pokarbonatna rjava tla na apnencu ali dolomitu. So sveža in biološko zelo aktivna.

Drevesni sloj tvori bukev s primesjo gradna, belega gabra, češnje in gorskega javorja ter umetno vnesena smreka in bori. Grmovni sloj je bogat in ga poleg drevesnega podmladka

tvorijo še gozdni šipek, glog, dobrovita, tintovje, rdeči dren in leska. V zeliščnem sloju so najpogostejše tevje, svinjska laknica, trobentica, kopitnik, velecvetni teloh in zeleni šaš.

☞ **Preddinarsko gorsko bukovje – *Lamio orvalae-Fagetum***

Rastiščni tip se pojavlja na nadmorski na srednje strmih do strmih pobočjih, vlažnih jarkih in rahlo razgibanih planotah, na nadmorski višini med 500 in 650 m. Porašča srednje globoka do globoka ali žepasta pokarbonatna rjava tla na apnencu, ki so sveža in biološko zelo aktivna.

Sestoj tvori bukev, posamezno so primešani še gorski javor, gorski brest, jelka in smreka. V grmovnem sloju se pojavlja navadni volčin. V zeliščnem sloju so najpogostejše mnogolistna, deveterolistna in brstična mlaja, velecvetna mrtva kopriva, dišeča perla, navadna glistovnica, volčja jagoda, pegasti kačnik, podlesna vetrnica, trpežni golšec, črnoga, mnogocvetni salamonov pečat, velecvetni šetraj ali čober in Fuchsov grint.

☞ **Gradново bukovje na izpranih tleh – *Hedero-Fagetum***

Rastiščni tip se pojavlja med 200 in 600 m nadmorske višine na položnih pobočjih. Matična podlaga so apnenci z vrsto značilnih kraških pojavov. Na njih so nastala globoka do srednje globoka rjava pokarbonatna tla, ki so rahlo kisle reakcije, izprana in biološko srednje aktivna.

Sestoj praviloma tvorita bukev in graden, ki je v tej enoti redko prisoten. Grmovni sloj tvorijo navadni volčin, gozdni šipek, navadna kalina, glog in dobrovita. V zeliščnem sloju se pojavljajo velecvetni šetraj, dolgolistna naglavka, dlakavi šaš in spomladanska torilnica, kot diferencialna vrsta za geografsko varianto se pojavlja lipica ali vimček, lahko pa še tevje, zimzelen, kopitnik, svinjska laknica, trobentica, sinjezeleni šaš, borovnica, navadni črnilec in navadna zlata rozga.

☞ **Dinarsko jelovo bukovje – *Omphalodo-Fagetum omphalodetosum***

Združba se pojavlja na nadmorski višini med 300 m in 650 m na zmerno nagnjenih pobočjih. Porašča srednje globoka, izjemoma tudi globoka rjava pokarbonatna tla na apnencu, ki so sveža in biološko zelo aktivna.

Sestoj tvorita bukev in jelka, posamezno so primešani še gorski javor, gorski brest in mokovec. Grmovni sloj tvorijo kranjska krhlika, puhastolistno kosteničevje in lovorolistni volčin. V zeliščnem sloju so najpogostejše pomladanska torilnica, dišeča perla, navadna glistovnica, mnogocvetni salamonov pečat, deveterolistna in brstična mlaja ter velecvetni šetraj ali čober.

☞ **Jelovje s praprotni – *Dryopterido-Abietetum***

Rastiščni tip se pojavlja na nadmorski višini med 200 m in 300 m na hladnih in vlažnih osojnih pobočjih ali kotlinah in globljih vrtačah. Porašča različno globoka kolumvijalna in neustaljena tla na nekarbonatni podlagi, presuti s plitvimi nanosi sipkih kamenin.

Sestoj tvori jelka, ki se zelo dobro pomlajuje. Spremlja jo še smreka, graden, beli gaber, bukev, domači kostanj in divja češnja. Grmovni sloj tvorijo vrste iz rodu *Rubus*, čistilna krhlika, navadna trdoleska, črni bezeg in navadna leska. V zeliščnem sloju so najpogostejše okroglostna lakota, lipica ali vimček, borerjeva glistovnica, gozdni šaš, plazeči skrečnik, navadni kopitnik, svinjska laknica, spomladanska trobentica, borovnica, rebrenjača, gozdna vijolica, zajčji lapuh in ženikelj.

☞ **Bazoljubno gradnovje – *Lathyro-Quercetum***

Rastiščni tip se pojavlja pretežno na nadmorski višini 250 do 500 m na toplih, skalovitih in strmih pobočjih. Tla, ki jih porašča rastiščni tip, so plitva do srednje globoka, izrazito žepasta rjava pokarbonatna tla z močno bazično reakcijo. Zaradi sušnosti so biološko slabo aktivna.

Drevesni sloj tvorita cer in graden, prisotni pa so še črni gaber, mali jesen, maklen, topokrpi javor in brek. Grmovni sloj je bogat in ga poleg podmladka drevesnih vrst tvorijo še glog,

čistilna kozja češnja, navadna trdoleska, tintovje, rumeni dren, gozdni šipek in robida. V zeliščnem sloju pa so črni grahor, navadni bljušč, sinjezeleni šaš, gozdna lakota, navadna mačina, medenika in hermelika.

☞ **Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje – *Quercus-Ostryetum carpinifoliae***

Združba se pojavlja pretežno na nadmorski višini 450 – 813 m in porašča izrazito tople prisojne lege zelo strmih in skalovitih pobočij ter grebenov. Tla, ki jih porašča združba, so praviloma plitve in skeletne rendzine z bazično reakcijo, pretežno na dolomitu in dolomitiziranem apnencu. So suha, občasno sveža in slabo rodovitna.

Drevesni sloj je nizek, praviloma do 10 m in ga tvorijo izrazito toploljubne drevesne vrste kot so: črni gaber, mali jesen, puhasti hrast, mokovec, cer in graden. Grmovni sloj je redkejši in ga poleg drevesnega podmladka tvorijo še dobrovita, rumeni dren, čistilna kozja češnja in šmarna hrušica. V zeliščnem sloju so najpogostejše krvavordeča krvomočnica, ognjenec, navadna medenika, mnogocvetni salomonov pečat, srhkodlakava relikva, kokoševca in breskovolistna zvončica.

☞ **Podgorsko-gorsko lipovje – *Tilio-Aceretum***

Rastiščni tip se pojavlja pretežno na nadmorski višini 200 - 1.050 m in porašča položna, strma do zelo strma pobočja, vse lege, pogostejše osojne. Tla so koluvialno-deluvialna tla.

Drevesni sloj tvorijo: črni gaber, veliki jesen, lipa, lipovec, mali jesen in ostrolistni javor. V grmovnem sloju se pojavljajo: gorski javor, gorski brest, lipa, lipovec, veliki jesen, ostrolistni javor. V zeliščnem sloju so najpogostejše jelenov jezik, navadni kopitnik, navadna rumenka, rjavi sršaj in navadna ciklama.

☞ **Gorsko-zgornjegorsko javorje z brestom – *Lamio orvalae-Aceretum pseudoplatani***

Združba se pojavlja pretežno na osojnih legah v vlažnih jarkih in vrtačah rahlo razgibanih planot, na nadmorski višini med 250 in 650 m. Porašča srednje globoka do globoka tla na karbonatih, ki so bazična, sveža, vlažna, humusna in zračna. So biološko zelo aktivna in visoko produktivna.

Sestojke tvorijo predvsem gorski javor, gorski brest, ostrolistni javor in veliki jesen. V grmovnem sloju se pojavljata leska in črni bezeg. V zeliščnem sloju pa so najpogostejše velecvetna mrtva kopriva, jelenov jezik, kranjska bunika, trpežna srebrenka, pegasti kačnik, navadna pižmica, mnogolistna mlaja, navadna nedotika, navadna podborka, lepljiva kadulja, velika kopriva in smrdljčka.

Kvalifikacijski habitatni tipi v območjih Natura

Habitatni tip (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi se pojavlja v območjih Nature 2000 Lahinja (POO) in Kočevsko (POO). Površino upravljalvske cone pokrivajo rastiščni tipi preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje, bazofilno gradnovje, preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje, gradnovo bukovje na izpranih tleh in dinarsko jelovo bukovje clematidetosum. Gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi se pojavlja v območjih Nature 2000 Kočevsko (POO). Površino upravljalvske cone pokrivajo rastiščni tipi preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje, preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje, preddinarsko gorsko bukovje, gradnovo bukovje na izpranih tleh in dinarsko jelovo bukovje. Gozdni habitatni tip (9180) Javorovi gozdovi se pojavlja v območjih Nature 2000 Kočevsko (POO). Habitatni tip se pojavlja intraconalno, praviloma na manjših površinah – v vlažnih jarkih in vrtačah, predvsem v okviru bukovih gozdov. Površino upravljalvske cone zato pokrivajo rastiščni tipi podgorsko-gorsko lipovje, gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom, preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje, preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje, preddinarsko gorsko bukovje, gradnovo bukovje na izpranih tleh, dinarsko jelovo bukovje in preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje.

1.1.8 Živalski svet

Osnovna značilnost obravnavane enote, ki ima največji vpliv na vrstno sestavo in prostorsko razširjenost posameznih živalskih vrst je njena velika gozdnatost, pri čemer prevladujejo strnjeni kompleksi gozdov in majhen delež kmetijske krajine, vključno z nizko poseljenostjo območja. Osrednji kompleks gozdov predstavljajo gozdovi Poljanske gore, v sklopu katerih je velik delež pionirskih gozdov z grmišči. Takšni habitati nudijo dobre življenjske pogoje (kritje in prehranski vir) rastlinojedi parkljasti divjadi, od katere je v enoti prisotna jelenjad in srnjad. Jelenjad predstavlja jugozahodni del kočevsko – ribniške populacije jelenjadi. Gostota jelenjadi se od zahoda proti vzhodu zmanjšuje in po naši oceni znaša povprečna spomladanska gostota ok. 3 glavi/100 ha površine. Samo na zahodnem delu enote, v lovišču LD Predgrad pa 6 do 7 glav 100 ha površine. V zimskem obdobju prisojna področja predstavljajo zimovališča jelenjadi, kamor se jelenjad premakne iz višje ležečih predelov. V tem obdobju se gostota jelenjadi znatno poveča, kar ima vpliv tudi na objedenost gozdnega mladja. Samo na zahodnem delu enote, v lovišču LD Predgrad ocenjujemo, da je v zimskem obdobju gostota jelenjadi nad 7 glav 100 ha površine. Takšna gostota ima že zelo velik - prevelik vpliv na okolje. V zadnjih letih je opazen trend povečanja številčnosti jelenjadi. Poleg ugodnejših klimatskih razmer za jelenjad v tem obdobju leta, je v tem delu tudi bogatejša prehranska ponudba na račun hrastovega želoda, kostanja ter tudi ponudba lesne paše. Podobno kot pri jelenjadi je tudi s prostorsko razširjenostjo divjih prašičev. Z nadaljevanjem sukcesijskega razvoja zaraščajočih površin ter tudi z nadaljnjim zaraščanjem travniških jas v gozdni krajini se bo v prihodnosti kvaliteta habitatov za te vrste zmanjšala. V tem delu enote je vodnih virov malo in so omejeni le na manjše izvire, ki na kraških tleh hitro poniknejo ter kaluže.

Srnjad je v enoti splošno razširjena, njena številčnost pa je višja v predelih gozdnate krajine. V primerjavi z jelenjadjo ima na gozdno vegetacijo v enoti srnjad manjši vpliv.

Strnjeni gozdovi in bogati prehranski viri nudijo ugodne življenjske pogoje vsem trem velikim zverem: medvedu, volku in risu. Pretežni del enote, z izjemo manjšega severovzhodnega dela, ki je uvrščen med področja robnega življenjskega območja rjavega medveda v Sloveniji, je uvrščen v njegov osrednji življenjski prostor. Preko reke Kolpe so do Učakovcev številni prehodi parkljaste divjadi in velikih zveri, ki pomenijo povezavo med populacijami divjadi na obeh straneh meje. Prehodi so manj izraziti le v delih, kjer je zaradi skalovitosti in velikih naklonov terena, prehod otežkočen.

Največja vodotoka v enoti sta reka Kolpa ter Lahinja s pritoki. Poleg teh vodotokov so še ostali manjši potoki in izviri, ki predstavljajo habitat vodnim in z vodnim in obvodnim habitatom navezane živalske vrste. Gozdarstvo ima na te habitate le manjši vpliv, kljub temu pa bi ob morebitni povečani jakosti gospodarjenja z obvodnim drevjem bil ta vpliv lahko neugoden.

Zaradi kraškega sveta so na področju enote številna brezna in jame, pomembne predvsem za netopirje in ostale jamske živalske vrste.

V enoti je zaradi površin, na katerih se dokaj ekstenzivno gospodari z gozdovi, veliko mrtvega drevja ter dreves z dupli (hrast, beli gaber, kostanj), ki so pomembni za primarne in sekundarne duplarje. Za razliko od nekaterih preostalih enot je tu v večji meri prisotno debelejša mrtva drevje. Debelejša mrtva masa je sicer neenakomerno razporejena. Dovolj jo je v gozdnih predelih, kjer se zaradi terenskih razmer gospodari manj intenzivno, v ravninskih dostopnejših predelih pa jo praviloma primanjkuje.

Na splošno lahko ocenimo, da so življenjski pogoji za živalski svet na področju enote ugodni. Osnovna naloga gozdarstva je ohranjanje ustreznih habitatov za živalske vrste, ob hkratnem izboljšanju lesno proizvodne vloge gozdov. Na eni strani je tako potrebno skrajno skrbno (ne)ukrepati ob najboljčutljivejših habitatih (jame, vodni viri, brlogi, gnezdišča, dupla) ter zagotavljati ustrezne pogoje za ostali živalski svet (duplarji, sove, ostale vrste ptic, netopirji, velike zveri, parkljasta divjad ...).

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina vseh gozdov v enoti je 8.568,38 ha in so v večini v zasebni lasti.

Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	8.033,93	381,25	153,20	8.568,38
Delež (%)	93,8	4,4	1,8	100,0

Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	53,9	53,8	6,4	6,4
1 do 5 ha	31,6	85,4	29,1	35,5
5 do 10 ha	8,1	93,5	22,6	58,1
10 do 30 ha	6,1	99,6	36,1	94,2
30 do 100 ha	0,3	100,0	5,8	100,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0	-	100,0	-

Dobra polovica lastnikov ima posest manjšo od enega hektarja in imajo v lasti le 6,4 % celotne zasebne gozdne površine. Večina površine zasebnih gozdov je razdeljena med lastnike, ki imajo velikost gozdne posesti od 10 do 30 ha.

Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2010	Delež (%) Leto 2020	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	59,2	53,9	1.665	1.665
1 do 5 ha	30,6	31,6	978	2.643
5 do 10 ha	7,9	8,1	252	2.895
10 do 30 ha	2,3	6,1	188	3.083
30 do 100 ha	0,0	0,3	10	3.093
nad 100 ha	0,0	0,0	0	3.093

Število vseh zasebnih lastnikov v enoti je 3.093, tistih, ki imajo velikost gozdne posesti do 1 ha, je 1.665.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200 m	200-400 m	400-600 m	600-800 m	800-1200 m	nad 1200 m
S traktorjem	7.244,89	80,7	2,8	25,1	30,3	16,6	18,2	7,0
Ni odprto	1.323,49	15,4						
Skupaj	8.568,38	100,0						

Spravilne razmere so bolj ali manj primerne za traktorsko spravilo z adaptiranimi kmetijskimi traktorji, manjši del tudi s pogonom na dve kolesi, pretežni del pa na štirikolesni pogon, saj jih na eni strani pogojuje manj zahteven ravninski del enote, ki je blago razgiban in posejan z manjšimi vrtačami, in na drugi strani zahodni del enote, kjer tehnologijo pogojuje razgiban kraški teren s številnimi vrtačami, kotanjami, strmimi pobočji in mestoma močno skalovitostjo.

Dobra polovica gozdov ima spravilno razdaljo do 600 m. Spravilno razdaljo 1.200 m in več ima 7,0 % gozdov.

Z vlakami je neodprtih dobrih 15 % površine oziroma 1.323 ha. Te površine predstavljajo težje dostopni deli odsekov, posamezni vrhovi, jarki, pečine, strmine.

Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta ceste	Produktivne v km	Povezovalne v km	Skupaj v km	Gostota cest v m/ha
Gozdne ceste	49,13	4,23	53,36	5,7
Javne ceste	57,78	-	57,78	6,7
Skupaj	106,91	4,23	111,14	12,4

Skupna dolžina gozdnih cest je 53,36 km, večina njih je produktivnih. Tudi nekatere javne ceste so produktivne, teh je v enoti 57,78 km.

Zaprtili gozdovi v skladu z Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94) je v enoti 412 ha. To so gozdovi na Poljanski gori pod Žežljcem v odsekih 119, 252b in 253a, pobočje na Poljanski gori pod Kolečajem v odsekih 143a, 144, 149b, 178, 180, 182 in 189 ter gozdovi na Poljanski gori med Dalmatinko in Obkolpsko cesto v odsekih 205, 206 in 207a.

Pri izračunu gostote cestnega omrežja so upoštewane samo produktivne ceste.

Pogoji pridobivanja lesa

V zasebnih gozdovih se les pridobiva na različne načine. Lastniki les posekajo in spravijo z lastnimi pravilnimi sredstvi ali si pomagajo v okviru medsosedske pomoči in strojnih krožkov. Vedno več lastnikov za sečnjo in spravilo najame profesionalne izvajalce.

V letu 2016 je bila ustanovljena nova družba za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti: Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG). Izvajalce za sečnjo v državnih gozdovih se po novem Zakonu o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16) izbira na podlagi javnih razpisov.

Strojna sečnja

Terenski in sestojni pogoji v enoti omogočajo izvajanje strojne sečnje v srednjedobnih do starejših iglastih in mešanih sestojih. Potencialno najprimernejše površine so v mlajših nasadih iglavcev. Odseke, dele odsekov ali posamezne parcele, ki ustrezajo tehnološkim in sestojnim pogojem za strojno sečnjo, se izbere v fazi podrobnega tehnološkega načrtovanja.

V letih veljavnosti predhodnega načrta se je s tehnologijo strojne sečnje posekalo 406 m³ lesa.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Poselitev in prebivalstvo

Gozdnogospodarska enota Stari trg je relativno slabo poseljena. Po podatkih Statističnega urada RS iz leta 2019 je na območju enote 39 naselij, v katerih živi 1.964 prebivalcev. Največje naselje je Dragatuš, ki ima 230 prebivalcev. Nekoliko za njim je Tanča Gora z 217 prebivalci. V Učakovcih, Dragovanji vasi in Sečjem selu prebiva dobrih 100 ljudi, vsa ostala naselja pa ne dosegajo tega števila prebivalstva. 21 naselij, kar je več kot polovica, ima manj kot 40 prebivalcev. Južni del enote je sploh redkeje poseljen kot severni, tri naselja imata celo samo dva prebivalca, Kot ob Kolpi pa samo enega.

1.5 Druge dejavnosti v prostoru

Lovstvo

Celo enoto pokrivajo štiri lovišča s katerimi upravljajo lovske družine (LD) Sinji vrh, Dragatuš, Vinca in Predgrad. Lovišča spadajo v okvir III. Kočevsko – Belokranjskega lovsko upravljavskega območja (LUO). Vsa lovišča spadajo v Kočevsko Belokranjsko lovsko upravljavsko območje (LUO).

Preglednica 10/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Površina gozda lovišča v GGE v ha	Delež v %
0320	Predgrad	814,62	9,5
0323	Vinca	1.746,54	20,4
0322	Dragatuš	2.283,67	26,6
0321	Sinji Vrh	3.723,55	43,5
Skupaj		8.568,38	100,0

Gospodarjenje z divjadjo in njenim življenjskim okoljem lovske družine izvajajo na podlagi določil desetletnih in letnih lovsko upravljavskih načrtov (izdeluje ZGS) ter letnih načrtov lovišča (izdelujejo LD).

Kmetijstvo

V GGE Stari trg sta najbolj zastopani živinoreja in mlečna živinoreja. Na območju k.o. Tanča gora in k.o. Dragatuš je v nižinskem delu enote dokaj razvita tudi ovčjereja. V okolici Tanče gore in Zapudja so najboljše vinogradniške lege v enoti. Kmetijske površine v enoti se redno obdelujejo.

Infrastruktura, industrija in obrt

Vseh javnih cest v enoti je 105,6 km, od tega je 47,4 km državnih in 18,9 km občinskih cest ter 39,3 km javnih poti.

Gozdni prostor je obremenjen z različnimi infrastrukturnimi objekti. Med njimi izstopajo daljnovodi, ki samo v gozdnem prostoru pokrivajo površino 24,77 ha. Območje enote je redko prepleteno z javnimi cestami, ki med seboj povezujejo posamezne vasi in v gozdnem prostoru ne predstavljajo motečega elementa. Pravzaprav veliko prispevajo k odprtosti gozdov.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Pri razvrstitvi gozdov glede požarne ogroženosti smo upoštevali naslednje dejavnike: razvojna faza in zgradba gozda, prevladujoči rastiščni tip, negovanost in gozdna higiena, srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, matična podlaga in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, pogoji gašenja, objekti v gozdu.

Na podlagi teh meril smo gozdove v enoti razvrstili v dve stopnji požarne ogroženosti:

- srednjo stopnjo požarne ogroženosti (stopnja III) ima 4.507,34 ha ali 52,6 % gozdov,
- nizko stopnjo požarne ogroženosti (stopnja IV) ima 4.061,048 ha ali 47,4 % gozdov.

Gozdov z zelo veliko (stopnja I) in veliko požarno ogroženostjo (stopnja II) v enoti ni.

Stopnjo srednje požarne ogroženosti imajo odseki z večjim deležem mladovij, z večjim deležem iglavcev ter gozdovi v bližini naselij. Srednja požarna ogroženost (požar lahko povzroči že majhen izvor odprtega ognja, požar se v gozdu širi nekoliko počasneje kot v odprtem prostoru, je pa težje obvladljiv in ga je težko nadzorovati) se pojavlja na več kot polovici celotne površine gozda.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Enota je razdeljena na 238 oddelkov in odsekov s povprečno površino 36,00 ha.

Velik del združevanja odsekov, delitve površin ter prilagajanja na parcelne meje je bil urejen že v prejšnjih ureditvenih obdobjih. Meje nekaterih odsekov so se takrat spremenile zaradi prilagajanja na parcelne meje.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gozdnogospodarska enota Stari trg je vključena v Krajevno enoto Črnomelj in razdeljena med revirje Dragatuš (2.899,30 ha), Sinji Vrh (2.923,71 ha) in Stari trg (2.745,37). Krajevna enota spada v Območno enoto Novo mesto Zavoda za gozdove Slovenije.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Od **ekoloških funkcij** so na 1. stopnji poudarjenosti najbolj zastopane funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (638,82 ha), funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (484,21 ha) in hidrološka funkcija (430,21 ha).

Na 2. stopnji poudarjenosti so zastopane: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (7.589,23 ha), hidrološka funkcija (7.282,17 ha) in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (543,80 ha).

Od **socialnih funkcij** na 1. stopnji poudarjenosti prevladujeta estetska funkcija (179,99 ha) in funkcija varovanja naravnih vrednot (136,23 ha), sledijo še funkcija varovanja kulturne dediščine (73,77 ha), raziskovalna funkcija (68,18 ha) ter zaščitna funkcija (65,47 ha).

Na 2. stopnji poudarjenosti so: funkcija varovanja naravnih vrednot (893,55 ha), funkcija varovanja kulturne dediščine (285,29 ha), higiensko – zdravstvena funkcija (116,81 ha), estetska (61,26 ha), turistična funkcija (1,10 ha) in rekreacijska funkcija (0,04 ha).

Od **proizvodnih funkcij** je na 1. stopnji poudarjenosti prisotna lesnoproizvodna funkcija na 96,2 % vseh gozdov v enoti.

Naravovarstvene smernice za izdelavo gozdnogospodarskega načrta Stari trg, ki jih je v mesecu avgust 2020 izdelal Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, so v celoti upoštewane. Vsi objekti v gozdnem prostoru, ki spadajo v naravno dediščino in so zajeti v navedenih smernicah, so vključeni v funkcijske enote.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Stari trg, ki jih je v mesecu septembru 2020 izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto, so tudi v celoti upoštewane, saj smo vse objekte v gozdnem prostoru, ki so zajeti v omenjenih smernicah, vključili v funkcijske enote.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij na 1. ali 2. stopnji poudarjenosti so podrobno opredeljene v poglavju 6 in na ravni oddelka oziroma odseka v obrazcu E4 (opis gozda za odsek).

Preglednica 11/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% od g. prostora	ha	%	% od g. prostora	ha	%	% od g. prostora	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	484,21	5,6	5,6	543,8	6,2	6,2	7.691,96	88,2	88,2	8.719,97
Hidrološka funkcija	430,21	4,9	4,9	7.282,17	83,5	83,5	1.007,59	11,6	11,6	8.719,97
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	638,82	7,3	7,3	7.589,23	87,0	87,0	491,92	5,6	5,6	8.719,97
Klimatska funkcija	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	8.719,97	100,0	100,0	8.719,97
Zaščitna funkcija	65,47	53,8	0,8	56,18	46,2	0,6	0,0	0,0	0,0	121,65
Higiensko - zdravstvena funkcija	0,0	0,0	0,0	116,81	1,3	1,3	8.603,16	98,7	98,7	8.719,97
Obrambna funkcija	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	-	-	-	0,0
Rekreacijska funkcija	0,0	0,0	0,0	0,04	0,0	0,0	8.719,93	100,0	100,0	8.719,97
Turistična funkcija	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	8.718,87	100,0	100,0	8.719,97
Poučna funkcija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8.719,97	100,0	100,0	8.719,97
Raziskovalna funkcija	68,18	100,0	0,8	0,0	-	-	-	-	-	68,18
Funkcija varovanja naravnih vrednot	136,23	13,2	1,6	893,55	86,8	10,2	-	-	-	1029,78
Funkcija varovanja kulturne dediščine	73,77	20,5	0,8	285,29	79,5	3,3	-	-	-	359,06
Estetska funkcija	179,99	74,6	2,1	61,26	25,4	0,7	-	-	-	241,25
Lesnoproizvodna funkcija	8.106,74	95,5	93,0	130,71	1,5	1,5	248,83	2,9	2,9	8.486,28
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,0	0,0	0,0	915,5	100,0	10,5	-	-	-	915,5
Lovnogospodarska funkcija	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	-	-	-	0,0

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnjo poudarjenosti:

- ☞ imajo gozdovi na erodibilni in plazljivi matični podlagi z naklonom nad 35° in naklonom od 25° do 35° v odsekih: 165, 167C, 168A, 168B, 169B, 170, 171, 172D, 184A, 185A, 186A, 188, 200, 219, 220A, 225, 226A, 226B, 227A, 227B, 227C in 227D.
- ☞ varovalni gozdovi v odsekih 184A, 185A, 186A,
- ☞ območje razreda redkih poplav in srednje poplavne nevarnosti v oddelku 219,
- ☞ gozdovi na območju ekstremnih združb.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ velik naklon terena v odsekih: 166C, 172D, 185A, 201B, 218, 225, 227B, 227C, 71, 74 in 94,
- ☞ skalovitost na 50-70 % v odsekih: 253A, 254,
- ☞ gozdovi na območju ekstremnih združb.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Hidrološka funkcija

1. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi nad jamami in okoli brezen ter v okolici izvirov vode v odsekih: 106A, 108, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120B, 121, 123E, 123F, 124B, 126, 129, 130, 132, 133, 135B, 136B, 137A, 142, 147, 153A, 153B, 153D, 154, 158, 160A, 162, 166A, 166C, 167A, 168A, 169C, 171, 172B, 172D, 173A, 173B, 173C, 178, 179, 180, 185B, 185D, 186A, 186B, 186D, 186E, 187A, 187B, 188, 189, 190, 191, 192, 195, 196, 197, 198C, 198D, 199B, 201A, 207A, 207B, 215, 216, 217A, 217B, 221, 222, 224, 227A, 227D, 228, 229, 230B, 234, 235, 237, 239, 240, 241, 244B, 245, 246, 248, 250A, 251B, 252A, 253A, 254 in 255,
- ☞ ožji del vodovarstvenih območji v odsekih 106A, 106B, 106C, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 121, 122, 123F, 170, 171, 172C, 172D, 173B, 173C, 188, 194 in 198B,

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ imajo vsi gozdovi na apneni podlagi oziroma in vodovarstvenem območju 3. varstvene cone, ki nimajo hidrološke stopnje poudarjene na prvi stopnji.
- ☞ gozdovi na območju rek in potokov v odsekih: 103, 104, 105B, 105C, 135B, 135D, 136A, 136B, 153A, 153C, 160A, 165, 166C, 168A, 169B, 172D, 185C, 186F, 200, 219, 225, 227B, 227C in 227D,
- ☞ gozdovi v okolici izvirov vode v odsekih: 103, 135B, 136B, 165, 168B, 172D, 173B, 198B, 219, 220A, 227A in 227B.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi v okolici jam, brezen in izvirov v odsekih, kot je navedeno pri hidrološki funkciji,
- ☞ gozdovi okoli medvedjih brlogov v odsekih: 124B in 200,
- ☞ gozdni rezervat v odsekih: 200 in 226B,
- ☞ ekocelice v odsekih: 140, 141, 142, 183B in 191,
- ☞ gozdovi na območju mirnih con v odsekih: 124A, 124B, 124C, 133, 186B, 199B, 203, 205, 206, 207A, 207B, 231, 241, 251A, 252A, 252B, 254 in 255,
- ☞ pasišča v gozdni krajini v odsekih: 112, 123D, 124C, 135C, 135D, 153B, 160C, 163, 165, 166C, 172D, 178, 180, 186B, 186C, 197, 201B, 203, 207B, 217B, 236, 248, 249, 250B, 251A, 252A, 252B in 255,

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi in gozdni prostor na območju Nature 2000: POO Lahinja, POO Dobljčica, POO Kolpa in POO Kočevsko,
- ☞ gozdovi in gozdni prostor na območju EPO (ekološko pomembno območje): Lahinja, Dobljčica, Kolpa, Kočevsko, osrednje območje življenskega prostora velikih zveri,
- ☞ gozdni otoki v odsekih: 103, 105C, 106A, 106B, 106C, 122, 123F, 128, 135D, 136A, 136B, 145A, 145C, 145D, 146A, 146B, 146C, 159D in 160A,

Preglednica 12/N-SPA: Pregled območij Nature 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Stari trg

Koda	Ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGE Stari trg
SI3000263	Kočevsko	POO	<p><u>Zveri:</u> volk (<i>Canis lupus</i>), rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*), ris (<i>Lynx lynx</i>*),</p> <p><u>Netopirji:</u> širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>), vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>),</p> <p><u>Dvoživke:</u> veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), hribski urh (<i>Bombina variegata</i>),</p> <p><u>Hrošči:</u> brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>), alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*), bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), rogač (<i>Lucanus cervus</i>), škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwartii</i>), močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>),</p> <p><u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*), veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>),</p> <p><u>Raki</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*),</p> <p><u>Rastline:</u> mah <i>Buxbaumia viridis</i>, mah <i>Dicranum viride</i>.</p> <p><u>Habitatni tipi:</u> (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (6210(*)) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (* pomembna rastišča kukavičevk),</p>

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Koda		Ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGE Stari trg
				(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)), (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion), (9180) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih
SI5000013		Kočevsko	POV	<u>Ptice:</u> črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>), vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), planinski orek (<i>Aquila chrysaetos</i>),
SI3000075		Lahinja	POO	<u>Habitatni tipi</u> (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion), <u>Dvoživke:</u> hribski urh (<i>Bombina variegata</i>),
SI3000048		Dobličica	POO	<u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria*</i>), veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>),
SI3000175		Kolpa	POO	<u>Habitatni tipi:</u> (8310) Jame, ki niso odprte za javnost.

OPOMBA: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT.

Preglednici habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst sta v prilogah.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Klimatska funkcija

Gozdov s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti ni.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves gozdni prostor.

2.2 Socialne funkcije

Zaščitna funkcija

1. stopnja poudarjenosti:

☞ imajo gozdovi na erodibilni in plazljivi matični podlagi z naklonom nad nad 35° in naklonom od 25° do 35° v odsekih kot je navedeno pri funkciji varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

2. stopnja poudarjenosti:

☞ Imajo gozdovi, ki ščitijo manj ogrožene objekte in se nahajajo v odsekih: 172D, 200, 218, 219, 225, 227A, 227B, 227C in 227D.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Higiensko – zdravstvena funkcija

1. stopnje poudarjenosti ni.

2. stopnja poudarjenosti:

☞ gozdovi v okolici večjega naselja na razdalji od 1 do 3 km v odsekih: 103, 104, 105A, 105B in 105C.

☞ gozdovi v okolici kamnoloma v odsekih: 145D, 146A, 146B in 151B.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Obrambna funkcija

Gozdov s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti ni.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Rekreacijska funkcija

Gozdov s 1. stopnjo poudarjenosti ni.

2. stopnja poudarjenosti:

☒ gozdovi ob rekreacijskih poteh v odsekih: 136A, 165, 166C, 167C, 168A, 168B, 169B, 172D, 184A, 185A, 185C, 186A, 186F IN 200.

☒ plezalna stena Damelej v odseku 172D.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Turistična funkcija

1. stopnje poudarjenosti:

☒ gozdovi Ob Grajski učni poti Obrh v odsekih: 123D, 123E, 128, 135A, 135B, 135C in 135D.

2. stopnja poudarjenosti:

☒ gozdovi ob obiskanih izletniških točkah in dostopih do njih v odsekih: 136B in 172D,

☒ gozdovi ob pešpoteh v odsekih: 136A, 165, 166C, 167C, 168A, 168B, 169B, 172D, 184A, 185C, 186A, 186F, 200, 219, 225, 226A, 227A, 227B, 227C in 227D,

☒ gozdovi ob obiskanih izletniških točkah in ob dostopih do njih v odsekih: 135B, 136B, 186A, 198B, 200, 217B in 226B.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Poučna funkcija

Gozdov s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti ni.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Raziskovalna funkcija

1. stopnje poudarjenosti:

☒ gozdni rezervati v odsekih: 200 in 226B.

2. in 3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnje poudarjenosti:

☒ gozdovi na območjih in v okolih naravnih vrednot, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine ali kjer varovanje naravne vrednote določa način gospodarjenja z gozdom. Ta območja predstavljajo: Velika stena nad Radenci (NVDP 4527) v odsekih 184A, 184B, 185A, 185D, 200, 201A, 218 in 219, Dečinska stena (NVDP 4537) v odsekih 219, 220A, 225, 226A in 226B ter Sinjevrški kal (NVDP 4508) v odseku 198B,

☒ gozdni rezervati v odsekih: 200 in 226B.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi v okolici jam, brezen in izvirov v odsekih, kot je navedeno pri hidrološki funkciji,
- ☞ gozdovi v okolici ostalih naravnih vrednot (v odsekih): NVDP 1681 Nerajske luge (136B), NVDP 8651 Sinji vrh – suha dolina (171, 172C, 172D in 173B), NVDP 138 Kolpa (165, 166C, 167C, 168A, 168B, 169B, 172D, 185C, 186A in 186F), NVDP 8141 Nerajčica in NVLP 8491 Križanji potok (105A), NVLP 8511 Radenski kal (217B), NVDP 161 Lahinja pritok Kolpe (136A in 136B), NVDP 4530 Kanižarica – mlaka (105A), NVDP 1401 Podturnščica (135B),
- ☞ širša zavarovana območja ter naravni spomeniki, ki pomembno vplivajo na izkoriščanje gozdnih dobrin v odsekih: 136B, 139, 165, 166C, 167C, 168A, 168B, 169B, 171, 172C, 172D, 173B, 185A, 185C, 186A in 186F.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi na območju kulturne dediščine iz registra kulturne dediščine, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine, ali so upravljani izključno za varstveni namen:

EŠD	Ime	Režim	Odseki
23893	Sečje selo – Arheološko najdišče Učakovske stene	Arheološko najdišče	160A
24763	Gorica pri Sinjem Vrh – Prazgodovinska naselbina Gradišče nad Goric	Arheološko najdišče	194, 195, 198A, 198C
24069	Daljine Njive – Gomilno grobišče Kašarec	Arheološko najdišče	198D
27934	Mali Nerajec – Arheološko najdišče Gradinje	Arheološko najdišče	136B
19862	Breznik pri Črnomlju – Prazgodovinska naselbina	Arheološko najdišče	123E
28969	Gorica pri Sinjem Vrh – Arheološko najdišče Zavrtčača	Arheološko najdišče	198D
16271	Pusti Gradec – Arheološko najdišče Draga	Arheološko najdišče	136A, 136B

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi na območjih in v okolici drugih objektov kulturne dediščine za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin:

EŠD	Ime	Režim	Odseki
27897	Zapudje – Utrjena višinska naselbina Veliki kolečaj	spomenik in arh. ded.	125, 126, 141, 144, 189, 211 in 246
1800	Dragovanja vas – Cerkev sv. Ožbolta	Sakralna stavb. ded. in vpliv. obm.	103
1803	Zapudje – Cerkev sv. Petra	Sakralna stavb. ded. in vpliv. obm.	128 in 135D
2266	Sinji Vrh – Cerkev sv. Janeza Krstnika	Sakralna stavb. ded. in vpliv. obm.	198B
1802	Tanča Gora – Cerkev sv. Ane	Sakralna stavb. ded. in vpliv. obm.	109, 121 in 122
1801	Tanča Gora – Cerkev sv. Tomaža	Sakralna stavb. ded. in vpliv. obm.	106A
2268	Špeharji – Cerkev sv. Trojice	Sakralna stavb. ded. in vpliv. obm.	185A in 186E
10092	Gorenji Radenci – Arheološko najdišče Straža	spomenik in arh. ded.	219
7161	Veliki Nerajec – Arheološko najdišče Brezjece	spomenik in arh. ded.	136B
30362	Zapudje – Gradišče Nerajski Cirknik	spomenik in arh. ded.	137A, 137B, 138A, 138B in 139
695	Stari trg ob Kolpi – Trško naselje	naselbinska dediščina in vpliv. obm.	227A, 227B, 227C in 227D
10086	Breg pri Sinjem Vrh – Mlin in jez	profana stavbna dediščina in vpliv. obm.	185A in 186A
23890	Damelj – Mlin z žago	profana stavbna dediščina in vpliv. obm.	172D
19940	Breznik pri Črnomlju – Dvorec Turn	profana stavbna dediščina in vpliv. obm.	123E in 135B

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Estetska funkcija

1. stopnje poudarjenosti:

- ☒ gozd v neposredni bližini objekta kulturne dediščine (EŠD 1800, EŠD 1803, EŠD 2266, EŠD 1802, EŠD 1801, EŠD 695, EŠD 10086, EŠD 23890, EŠD 19940 in EŠD 19940) v odsekih kot je navedeno pri funkciji varovanja kulturne dediščine (2. stop.),
- ☒ gozd v neposredni bližini naravne vrednote (KP 4007, KP 4054, NVDP 4537, NVDP 4527, NVDP 161, NVDP 1681, NS 4004 in NR 621) v odsekih kot je navedeno pri funkciji varovanja naravnih vrednot.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☒ gozd, gozdni otok, gozdni rob ali posamezno izjemno drevo, ki največ prispeva k lepoti krajinske podobe v odsekih: 103, 105C, 106A, 106B, 106C, 122, 123F, 135D, 136A, 136B, 145A, 145B, 145C, 145D, 146A, 146C, 159D, 166C, 173C, 185B, 186C, 198A, 198B, 198D in 230B,
- ☒ gozd namenjen zakrivanju degradacijskih procesov ali viuelno motečih elementov v krajini v odsekih: 146A, 146B in 151B.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti:

- ☒ gozdovi tistih rastiščno gojitvenih razredov, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar in se nahajajo na celotni površini razen gozdov brez lesne poudarjenosti ali druge ali tretje stopnje poudarjenosti.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☒ gozdovi tistih rastiščno gojitvenih razredov, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³ bruto lesne mase na hektar se nahajajo v odsekih: 168A, 225, 227A in 227B.

3. stopnja poudarjenosti:

- ☒ gozdovi tistih rastiščno gojitvenih razredov, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³ bruto lesne mase na hektar se nahajajo v odsekih: 169B, 184A, 185A, 186A, 219, 220A, 220B, 227C in 227D.

Brez stopnje poudarjenosti:

- ☒ z uredbo razglašeni gozdni rezervati v odsekih: 200 in 226B,
- ☒ s soglasjem lastnikov izločene ekocelice na površini 13,92 ha v odsekih: 140, 141, 142, 183B in 191.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

1. stopnja poudarjenosti:

- ☒ čebelarska stojišča za premične čebelnjake in stalne čebelnjake v gozdnem prostoru v odsekih: 106A, 106C, 107, 121, 122, 128, 135B, 136B, 139, 151B, 152, 153B, 159B, 165, 166C, 167D, 171, 172D, 173C, 185B, 185C, 185D, 187B, 217B, 225, 227B in 227C.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☒ sestoji z velikim deležem kostanja v lesni zalogi v odsekih: 103, 106A, 106B, 106C, 108, 109, 110, 122, 123C, 124B, 128, 129, 130, 131, 132, 137D, 137E, 138B, 140, 143B, 147, 148, 149A, 149C, 151A, 151B, 151C, 152, 155, 156, 157, 158, 159A, 159B, 160A,

160B, 161, 162, 163, 164, 165, 166A, 167A, 168B, 169C, 171, 172C, 172E, 173B, 173C, 187B in 198B,

☞ območja gozdne čebelje paše v odsekih: 103, 105A, 105B, 105C, 106B, 107, 110, 112, 113, 122, 124B, 124C, 136A, 136B, 137A, 137B, 137E, 145C, 146A, 146B, 146C, 147, 149C, 151C, 152, 153B, 153D, 159B, 159C, 160A, 160C, 161, 164, 166A, 167D, 169C, 170, 172B, 172D, 174, 185D, 186A, 186B, 186C, 186F, 189, 192, 193, 198A, 198C, 201A, 201B, 206, 215, 216, 218, 221, 225, 226A, 227A, 227B, 227C, 250B in 251B.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Lovnogospodarska funkcija

Gozdov s 1. stopnjo poudarjenosti ni.

Gozdov z 2. stopnjo poudarjenosti no.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Kategorije gozdov

Preglednica 13/D-KL: Kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	7.260,83	230,47	82,41	7.573,71
GPN, ukrepi so dovoljeni	683,99	73,15	65,78	822,92
GPN, ukrepi niso dovoljeni	15,27	52,91	0,00	68,18
Varovalni gozdovi	73,84	24,72	5,01	103,57
Skupaj	8.033,93	381,25	153,20	8.568,38

V enoti so poleg večnamenskih gozdov (88,4 %) še GPN, ukrepi so dovoljeni (9,6 %), GPN, ukrepi niso dovoljeni (0,8 %) ter varovalni gozdovi (1,2 %).

Preglednica 14/KGR: Rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Rastiščni tip	Površina v ha	Delež v %
Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	3.548,02	90,4
	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	76	1,9
	Gradново bukovje na izpranih tleh	39,28	1,0
	Bazoljubno gradnovje	72,17	1,9
	Preddinarsko gorsko bukovje	6,8	0,2
	Dinarsko jelovo bukovje clematidetosum	68,45	1,7
	Jelovje s praprotni	114,97	2,9
Skupaj RGR		3.925,69	100,0
Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	433,35	16,8
	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.140,06	44,3
	Gradново bukovje na izpranih tleh	621,77	24,2
	Bazoljubno gradnovje	234,5	9,1
	Podgorsko-gorsko lipovje	15,21	0,6
	Preddinarsko gorsko bukovje	128,02	5,0
	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,64	0,0
Skupaj RGR		2.573,55	100,0
Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	1,39	0,1
	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	192,17	17,9
	Bazoljubno gradnovje	2,37	0,2
	Podgorsko-gorsko lipovje	32,27	3,0
	Preddinarsko gorsko bukovje	704,47	65,6
	Dinarsko jelovo bukovje typicum	61,59	5,7
	Dinarsko jelovo bukovje clematidetosum	30,78	2,9
	Dinarsko jelovo bukovje omphalodetosum	39,99	3,7
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	9,39	0,9	
Skupaj RGR		1.074,42	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		7.573,66	100,0
Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	520,22	63,2
	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	6,06	0,7
	Gradново bukovje na izpranih tleh	2,17	0,3
	Bazoljubno gradnovje	52,48	6,4
	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	226,55	27,5
	Preddinarsko gorsko bukovje	8,71	1,1
	Dinarsko jelovo bukovje clematidetosum	6,78	0,8
Skupaj RGR		822,97	100,0
GPN, ukrepi so dovoljeni		822,97	100,0

OPIS STANJA GOZDOV

Gozdni rezervati	Preddinarsko-dinarsko hrastovo čmogabrovje	68,18	100,0
Skupaj RGR		68,18	100,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni		68,18	100,0
Varovalni gozdovi	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	24,03	23,2
	Bazoljubno gradnovje	47,10	45,5
	Preddinarsko-dinarsko hrastovo čmogabrovje	32,44	31,3
Skupaj RGR		103,57	100,0
Varovalni gozdovi		103,57	100,0
Skupaj vsi gozdovi		8.568,38	100,0

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 15/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³
Smreka	8,7	20,3	25,2	26,6	19,2	10,4	4,0	89.035
Jelka	6,2	20,9	25,5	25,9	21,5	9,7	3,7	83.298
Bor	7,0	20,4	26,5	26,2	19,9	11,9	4,6	101.536
Macesen	9,9	32,7	28,8	21,2	7,4	0,1	0,1	4.595
Ostali iglavci	6,8	19,8	27,8	32,0	13,6	0,5	0,2	1.167
Bukev	8,3	19,1	23,3	26,1	23,2	69,4	26,7	594.923
Hrast	10,4	21,5	22,7	23,4	22,0	49,7	19,1	425.726
Plemeniti listavci	9,8	20,9	23,1	24,6	21,6	23,7	9,1	202.834
Trdi listavci	13,4	24,3	22,0	20,8	19,5	76,7	29,5	657.261
Mehki listavci	16,8	29,5	21,8	17,0	14,9	7,9	3,0	67.386
Iglavci	7,3	20,6	25,8	26,3	20,0	32,6	12,6	279.631
Listavci	10,9	21,9	22,7	23,3	21,2	227,4	87,4	1.948.130
Skupaj	10,5	21,7	23,1	23,6	21,1	260,0	100,0	2.227.761

Lesna zaloga gozdov enote je 286,7 m³/ha z intervalno oceno ob 5 % tveganju od 247,0 do 273,0 m³/ha. V prvem razširjenem debelinskem razredu (10 – 30 cm premera) se nahaja 32,2 % lesne zaloge, 46,7 % v drugem (30 – 50 cm premera) in 21,1 % v tretjem razširjenem debelinskem razredu (nad 50 cm premera). Kar 67,8 % lesne zaloge predstavlja drevje debelejše od 30 cm.

V lesni zalogi prevladujejo trdi listavci (od njih je največ belega gabra 39,2 %, cera 21,3 %, kostanja 18,2 % in črnega gabra 15,1 %), bukev, hrasti (od njih je največ gradna 97,0 %), plemeniti listavci (od njih največ gorskega javorja 57,7 %, češnje 16,1 %, lipe 13,3 in velikega jesena 9,9 %), bori (od njih največ rdečega bora 92,3 %), smreka in jelka.

Preglednica 16/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	279.631	260.367	9.880	9.384
	m ³ /ha	32,6	32,4	25,9	61,3
Listavci	m ³	1.948.130	1.829.996	88.753	29.381
	m ³ /ha	227,4	227,8	232,8	191,7
Skupaj	m ³	2.227.761	2.090.363	98.633	38.765
	m ³ /ha	260,0	260,2	258,7	253,0

Lesna zaloga za enoto in po rastiščnogojitvenih razredih je ugotovljena z metodo stalnih vzorčnih ploskev na mreži 200 m (smer V – Z) x 500 m (smer S – J). Skupno je bilo postavljenih 854 ploskev. Za lesno zalogo enote šteje aritmetična sredina lesnih zalog na vzorčnih ploskvah.

Vzorčna napaka ocene lesne zaloge pri tveganju 5 % na ravni enote je 3,7 %, na ravni posameznega stratuma oz. rastiščnogojitvenega razreda pa ne presega 20,7 %. Gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, so zaradi majhne površine ter podobnih rastiščnih razmer pridruženi varovalnim gozdovom v svoj stratum.

Preglednica 17/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina v ha	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število vzorčnih ploskev	± E v %
1	Gradnovo-belogabrovje na karbonatnih in mešanih kamninah	4.748,66	239,4	475	4,9
2	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.573,55	286,6	252	6,9
3	Gorska na karbonatnih in mešanih kamninah	1.074,42	295,2	109	9,6
4	Varovalni gozdovi	103,57	177,6	18	20,7
	Gozdni rezervat	68,18			
Skupaj		8.568,38	260,0	854	3,7

V vseh sestojih se je lesna zaloga ocenjevala okularno. Končna lesna zaloga za raven odsekov in rastiščnogojitvenih razredov je enaka okularnim ocenam iz opisov sestojev izravnanim z meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah na ravni stratuma. Rastiščnogojitvene razrede smo, kot je razvidno iz zgornje preglednice, uvrstili v štiri stratume. Tarife so popravljene v skladu z rezultati meritev višin dreves na stalnih vzorčnih ploskvah in usklajene s preteklimi terenskimi izkušnjami revirnih gozdarjev. Zaradi tarif se je lesna zaloga dvignila za 3,5 %. Seznam tarif po odsekih je v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Za izračun prirastka smo uporabili odstotne volumne prirastke, ki smo jih izračunali iz podatkov stalnih vzorčnih ploskev (ponovljeno merjenje istih dreves po desetih letih). Za povečanje zanesljivosti meritev smo glede na število izmerjenih dreves odstotne volumne prirastke grupirali v prirastne nize, nato pa smo jih izravnali z regresijsko analizo. Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih je v prilogi načrta.

Preglednica 18/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj		
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³
Iglavci	0,21	0,31	0,25	0,19	0,09	1,04	15,0	8.886
Listavci	1,70	1,72	1,14	0,84	0,48	5,87	85,0	50.266
Skupaj	1,91	2,03	1,39	1,03	0,57	6,91	100,0	59.152

Letni prirastek znaša 6,91 m³/ha. V iztekajočem se načrtu je naveden podatek o letnem prirastku v višini 7,71 m³/ha.

Preglednica 19/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	8.886	8.359	308	218
	m ³ /ha	1,04	1,04	0,81	1,43
Listavci	m ³	50.266	47.108	2.370	788
	m ³ /ha	5,87	5,86	6,21	5,14
Skupaj	m ³	59.152	55.467	2.678	1.007
	m ³ /ha	6,91	6,90	7,02	6,57

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 20/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m ³ /ha	%	cm
Mladovje	230,83	2,7	-	-	-	-	-	-	0,0	-	0
Drogovnjak	1.841,85	21,5	6,42	0,3	26,8	45,3	27,9	0,0	232,8	7,8	20
Debeljak	2.539,26	29,5	129,43	5,1	31,2	61,2	7,6	0,0	328,0	5,1	24
Sestoj v obnovi	1.272,70	14,9	526,50	41,4	54,1	41,2	4,1	0,6	242,3	10,8	24
Posamično do šopasto raznomerni sestoji	1.064,43	12,4	134,37	12,6	61,2	27,5	11,3	0,0	259,5	10,4	21
Skupinsko in gnezdasto raznomerni sestoji	897,16	10,5	96,00	10,7	12,2	71,5	16,3	0,0	275,1	10,9	23
Panjevec	8,50	0,1	-	-	-	-	-	-	382,1	-	21
Grmičav gozd	21,84	0,3	-	-	-	-	-	-	124,7	83,7	17
Pionirski gozd z grmišči	691,81	8,1	-	-	-	-	-	-	178,9	11,8	19
Skupaj	8.568,38	100,0	892,72	10,4	-	-	-	-	259,1	3,7	22

Površina mladovij se je v zadnjih desetih letih povečala za 76 ha, kar je bližje modelni površini in površini, ki smo jo v prognozi pred desetimi leti napovedali za leto 2021. Skoraj 70 % mladovij se nahaja v fazi mladja ali gošče, slabo tretjino pa pokrivajo letvenjaki.

Danes je v enoti 315 ha več drogovnjakov, kot jih je bilo pred desetimi leti, kar je korak stran od modelne površine in od površine, ki smo jo v prognozi pred desetimi leti napovedali za leto 2021. Prevladujejo tanjši drogovnjaki (75 % drogovnjakov ima lesno zalogo manjšo 250 m³/ha), zato je pričakovati, da bo veliko današnjih drogovnjakov ostalo v tej razvojni fazi tudi čez deset let.

Delež debeljakov prevladuje in predstavlja skoraj 30% vseh sestojev, v zadnjem desetletju pa se je njihova površina povečala za 116 ha, kar je bližje modelni površini in površini, ki smo jo v prognozi pred desetimi leti napovedali za leto 2021. 12 % debeljakov je precej odprtih oz. v ne najboljšem stanju z lesno zalogo pod 300 m³/ha. Tistih z visokimi lesnimi zalogami (nad 500 m³/ha) je le 3 %.

Površina sestojev v obnovi se je v zadnjem desetletju povečala za 322 ha, kar je velik korak stran od modelne površine in od površine, ki smo jo v prognozi pred desetimi leti napovedali za leto 2021. Končni poseki se niso izvajali v skladu s smernicami. 45 % današnjih sestojev v obnovi je bilo v tej razvojni fazi že pred desetimi leti, ostalo je posledica uvajanja debeljakov v obnovo. Delež podmladka v sestojih v obnovi v povprečju ni velik. Sicer podmladek na 37 % površine dosega 50 % ali več, vendar je na drugi strani kar 44 % površin, kjer je podmladka manj od ene tretjine, kar je za sestoje v obnovi malo. Dobra četrtina sestojev je že zelo razgrajenih (lesna zaloga pod 150 m³/ha), 9 % pa je takšnih, kjer lesna zaloga presega 300 m³/ha.

Pred desetimi leti so bili raznomerni sestoji določeni na približno enkrat manjši površini kot danes. Med današnjih 1.962 ha raznomernih gozdov smo uvrstili tudi razslojene nekdanje drogovnjake, debeljake, sestoje v obnovi, dvoslojne sestoje in tudi pionirske gozdove. V povprečju imajo raznomerni sestoji majhne lesne zaloge.

Pionirskih gozdov je precej manj kot pred desetletjem, saj je večina takratnih površin zaradi premenilnih redčenj prešla v druge razvojne faze, predvsem v drogovnjake, pa tudi v raznomerne sestoje in debeljake. Večino današnjih pionirskih gozdov predstavljajo površine, ki so se zarasle in so ob tokratni obnovi načrta vključene v gozdno masko.

Preglednica 21/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina v ha	22,02	42,01	3,23	0,00	0,30	459,91	74,31	145,97	140,93	4,04
Delež od površine gozda v %	0,3	0,5	0,0	0,0	0,0	5,5	0,9	1,7	1,7	0,0
Delež od podmladka v %	2,47	4,71	0,36	0,00	0,03	51,52	8,32	16,35	15,79	0,45

Opomba: Delež od površine je računat od površine gozda brez mladovij.

Preglednica 22/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	230,83	48,1	41,8	8,2	1,9	2,4	82,0	15,6	0,0	55,4	36,6	4,9	3,1
Drogovnjak	1.841,85	4,3	36,0	57,5	2,2	3,0	40,3	56,7	0,0	13,4	70,3	16,1	0,2
Debeljak	2.539,26	-	-	-	-	5,4	74,8	19,8	0,0	7,4	77,2	14,7	0,7
Sestoj v obnovi	1.272,70	-	-	-	-	15,6	77,2	7,2	0,0	0,5	2,3	40,1	57,1
Posamično do šopasto raznomerni sestoji	1.064,43	-	-	-	-	0,0	60,6	39,2	0,2	7,0	48,6	38,2	6,2
Skupinsko in gnezdasto raznomerni sestoji	897,16	-	-	-	-	2,6	40,0	57,4	0,0	5,6	65,4	28,9	0,1
Panjevec	8,50	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	100,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	21,84	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	49,6	26,1	24,3
Pionirski gozd z grmišči	691,81	0,0	1,8	65,2	33,0	-	-	-	-	19,8	34,3	36,9	9,0
Skupaj	8.568,38												

Mladovja imajo pretežno bogate in dobre zasnove. Večina (82,0 %) mladovij je pomanjkljivo negovanih, slaba petina je nenegovanih. Potrebno je poudariti, da so kot pomanjkljivo negovani opredeljeni tisti sestoji, kjer so bili ukrepi v preteklosti ustrezno izvajani, trenutno stanje pa že zahteva nadaljevanje ukrepanja. Ti sestoji niso slabo negovani.

Zasnova drogovnjakov je pretežno pomanjkljiva, dobra tretjina drogovnjakov ima dobro zasnov. Dobri dve četrtini drogovnjakov je pomanjkljivo negovani, prevladujejo nenegovani drogovnjaki. Stanje zasnov, negovanosti in sklepa kaže, da je potrebno negi drogovnjakov posvetiti več pozornosti. Stanje drogovnjakov je v povprečju slabše predvsem zato, ker je med njimi veliko takih, ki so nastali na zaraščajočih površinah s pionirskimi vrstami, nekaj med njimi jih je bilo v prejšnjem načrtu opredeljenih kot pionirski gozdovi.

Debeljaki so večinoma pomanjkljivo negovani. Večina jih ima normalen sklep.

Zelo močno so razgrajeni sestoji v obnovi, saj jih ima dobra polovica pretrgan sklep, njihova negovanost je boljša od negovanosti debeljakov.

3.5 Tipi sestojev

Tipi sestojev se med seboj prepletajo in v enoti prispevajo k večji pestrosti gozdov. Sestoji so tako pestri, da jih v večini nismo mogli uvrstiti v vnaprej določene tipe sestojev, zato so razporejeni v druge pretežno listnate, druge pretežno iglaste in druge gozdove listavcev in iglavcev.

V enoti je tako največ drugih pretežno listnatih gozdov (67,3 %), kot so gozdovi hrasta in belega gabra. Sledijo bukovi gozdovi (12,6 %) ter drugi gozdovi listavcev in iglavcev (9,9 %).

Preglednica 23/D-DS: Tipi drevesne sestave

Tip drevesne sestave gozda	Kriteriji za opredelitev – delež drevesne vrste v %	Površina	
		ha	%
1 Hrastovi gozdovi	Hr>75%	148,16	1,7
2 Gozdovi bukve in hrasta	Bu+hr>75% in 25%<bu, hr<75%	208,65	2,4
3 Bukovi gozdovi	Bu>75%	1.079,67	12,6
4 Drugi pretežno listnati gozdovi	Če niso izpolnjeni pogoji pod 1-3 in list>75%	5.767,42	67,3
Gozdovi belega gabra	B.ga>75%	113,53	
Gozdovi hrasta in belega gabra	Hr+b.ga>75% in 25%<hr, b.ga<75%	235,77	
Gozdovi kostanja	Ko>75%	89,79	
Gozdovi hrasta in kostanja	Hr+ko>75% in 25%<hr, ko<75%	65,70	
Gozdovi cera	Ce>75%	4,18	
Gozdovi hrasta in cera	Hr+ce>75% in 25%<hr, ce<75%	96,68	
Drugi pretežno listnati gozdovi	Če niso izpolnjeni drugi pogoji	5.161,77	
5 Gozdovi bukve in jelke	Bu+je>75% in 25%<bu, je<75%	35,04	0,4
6 Gozdovi bukve in smreke	Bu+sm>75% in 25%<bu, sm<75%	1,78	0,0
7 Jelovi gozdovi	Je>75%	90,38	1,1
8 Smrekovi gozdovi	Sm>75%	161,77	1,9
9 Borovi gozdovi	Bo>75%	67,31	0,8
11 Drugi pretežno iglasti gozdovi	Če niso izpolnjeni pogoji pod 5-9 in igl>75%	161,11	1,9
Gozdovi smreke in bora	Sm+bor>75% in 25%<sm, bor<75%	28,03	
Gozdovi smreke in jelke	Sm+je>75% in 25%<sm, je<75%	30,59	
Drugi pretežno iglasti gozdovi	Če niso izpolnjeni drugi pogoji	102,49	
12 Drugi gozdovi listavcev in iglavcev	Vsi drugi gozdovi, kjer niso izpolnjeni pogoji pod 1-9	847,09	9,9
Gozdovi hrasta in smreke	Hr+sm>75% in 25%<hr, sm<75%	12,56	
Gozdovi smreke in belega gabra	Sm+b.ga>75% in 25%<sm, b.ga<75%	1,17	
Gozdovi hrasta in bora	Hr+bor>75% in 25%<hr, bor<75%	0,70	
Drugi gozdovi listavcev in igl.	Če niso izpolnjeni drugi pogoji	832,66	
Skupaj		8.568,38	100,0

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 24/OHR: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.661,32	35,1	3.691,62	48,7	1.163,55	15,4	57,22	0,8	7.573,71	88,4
Gpn, ukrepi so dovoljeni	105,84	12,9	552,30	67,1	164,78	20,0	0,00	0,0	822,92	9,6
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	68,18	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	68,18	0,8
Varovalni gozdovi	80,07	77,3	23,50	22,7	0,00	0,0	0,00	0,0	103,57	1,2
Skupaj vsi gozdovi	2.915,41	34,0	4.267,42	49,8	1.328,33	15,5	57,22	0,7	8.568,38	100,0

Ohranjenost gozdov je določena na nivoju odseka na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno drevesno sestavo (Kadunc 2010) gozdno rastiščnih tipov.

Izmenjani gozdovi se nahajajo na površini 57 ha, prevladujejo spremenjeni in ohranjeni gozdovi v natančnih vrednostih kot so navedene v zgornji preglednici.

Za boljši opis stanja gozdov smo na ravni enote in rastiščnogojitvenih razredov ugotovili še »osiromašenost« naravne drevesne sestave (Gašpersič 1995), ki v odstotkih prikazuje odstopanje dejanske od naravne drevesne sestave.

Ugotovili smo 24,8 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je manj kot znaša odstopanje od naravne drevesne sestave vseh gozdov območja (31,3 %). Največ odstopanja prispevajo premajhen delež hrasta (44,9 %) in plemenitih listavcev (18,0 %) ter prevelik delež trdih listavcev (21,9 %), borov (7,6 %) in smreke (4,2 %). Ostale vrste k osiromašenosti prispevajo manj kot 4 %.

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 25/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	172	4,1	16,3	58,1	18,6	2,9
Jelka	185	12,4	53,0	29,2	4,9	0,5
Bor	234	0,9	12,4	40,5	30,8	15,4
Macesen	4	25,0	50,0	0,0	25,0	0,0
Ostali iglavci	19	0,0	15,8	47,4	36,8	0,0
Bukev	1.102	13,0	34,1	33,8	14,0	5,1
Hrast	925	11,8	33,8	32,6	15,9	5,9
Plemeniti listavci	589	19,7	37,8	28,9	9,2	4,4
Trdi listavci	972	1,4	13,4	34,2	29,8	21,2
Mehki listavci	94	0,0	5,3	26,6	41,5	26,6
Skupaj iglavci	614	5,4	26,1	42,0	19,7	6,8
Skupaj listavci	3.682	10,4	28,4	32,6	18,6	10,0
Skupaj	4.296	9,7	28,1	34,0	18,7	9,5

Kakovost drevja je ugotovljena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevesih s premerom 30 cm ali več. Ocena kakovosti drevja kaže, da prevladujejo drevesa z dobro in prav dobro kakovostjo. Med bolj zastopanimi drevesnimi vrstami z najboljšo kakovostjo izstopajo plemeniti listavci, bukev in hrast. Pričakovano je slabša kakovost mehkih (trepetlika, breza) in trdih listavcev (beli gaber, cer, kostanj) in rdečega bora.

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 26/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblu in koreničnik	2,5
Veje	1,5
Osutost	0,5
Skupaj	4,5

Poškodbe dreves so ugotovljene na stalnih vzorčnih ploskvah. Stopnja poškodovanosti se določi z deležem dreves s hujšo poškodbo. Hujša poškodba na deblu in koreničniku je odstranjeno lubje na več kot 3 dm². Za hujšo poškodbo vej se šteje, če odlomljen vrh ali veja po debelini presega petino premera drevesa na prsni višini. Za osutost krošnje smo šteli, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo. Delež dreves z večjo poškodbo je ocenjen na 4,5 %. Največ poškodb je na deblu in koreničniku, te poškodbe največkrat nastanejo pri sečnji in spravilu lesa. Sledijo poškodbe vej in osutost.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2020 je bil popis objedenosti gozdnega mladja opravljen le na 14 ploskvah v gozdovih GGE Stari trg. Osnovne prostorske enote za izvajanje in interpretacijo popisa objedenosti gozdnega mladja so tako imenovane popisne enote. Pri popisu objedenosti gozdnega mladja je GGE Stari trg uvrščen v popisno enoto Bela Krajina (PE bela Krajina). V PE Bela Krajina bil popis opravljen na 51 ploskvah. V preglednicah prikazujemo podatke o objedenosti gozdnega mladja v PE Bela Krajina. Podatki popisa za PE Bela Krajina sicer kažejo le 2 % manjšo objedenost kot podatki iz popisa na 14 ploskvah v GGE Stari trg.

Po podatkih popisa leta 2020 je bilo v PE Bela Krajina objedeno 16 % gozdnega mladja višine od 15 do 150 cm. Najbolj je objedeno mladje ostalih trdih listavcev (29 %) in plemenitih listavcev (27 %). Med trdimi listavci je najbolj zastopan beli gaber, ki je sicer zelo priljubljen v prehrani divjadi, vendar kljub visoki objedenosti uspešno prerašča v višje višinske razrede. Izpostaviti velja dokaj velik delež plemenitih listavcev v strukturi mladja v enoti. V višinskem razredu od 100 do 150 cm je v PE 11 % plemenitih listavcev med

katerimi je najpogostejši gorski javor. Objedenost bukve, katere je v strukturi mladja največ (37 %) je 5 %. Bukev tudi najuspešnejše prerašča v višje višinske razrede. Medtem, ko je v PE Bela Krajina bukve v strukturi mladja v višinskem razredu od 15 – 30 cm okoli 30 %, jo je v strukturi mladja visokega od 100 do 150 cm že 69 %, na 14 ploskvah v enoti Stari trg pa 90 %. Z višinskim razredom mladja najbolj upada mladje hrasta, ki ga kljub nizki objedenosti v višinskem razredu nad 60 cm skoraj ni več.

Podatki o lesni zalogi vraslih dreves na stalnih vzorčnih ploskvah kažejo, da je drevesna sestava novo nastajajočih sestojev izredno pestra. V drevesni strukturi vrasti je največ belega gabra (20 %) in bukve (17 %). V primerjavi z drugimi GGE v območju je v vrasti malo smreke (6 %) ter tudi bukve. Struktura vrasti kaže, da gre za enoto z izredno pestrimi rastiščnimi razmerami različnih ekspozicij in še vedno veliko sestojev v sukcesijski fazi.

Presenetljivo je, da primerjava podatkov o objedenosti mladja v GE Stari trg med letoma 2010 in 2020 kaže, da je ob zadnjem popisu objedenost mladja manjša, kljub temu, da se je številčnost jelenjadi v zadnjem desetletnem obdobju, v kolikor ne njeno številčnost sklepamo iz višine odvzema, povečala za 50 %. Ocenjujemo, da se je vpliv jelenjadi na gozdno mladje v zadnjem desetletju povečal, vendar tega povečanja v popisu objedenosti mladja nismo zaznali zaradi majhnega števila popisnih ploskev.

Podobno kot v prejšnjem načrtu ocenjujemo, da je vpliv rastlinojede divjadi na pomlajevanje gozda že znaten, kljub temu pa na pretežnem delu gozdov v enoti še ne ogroža ciljev glede drevesne sestave gozdov. Nadaljnje povečevanje gostote jelenjadi na tem področju ni željeno in bi imelo že posledice na doseganje ciljev gospodarjenja z gozdovi, oziroma drevesno sestavo novo nastajajočih gozdov. Povečevanje številčnosti jelenjadi bo s povišanim načrtovanim odstrelom ustaviti oz. celo nekoliko zmanjšati, izrazito zmanjšanje pa je potrebno v zahodnem delu enote.

Preglednica 27/OM1: Število in objedenost gozdnega mladja (vse drevesne vrste OM1 – leto 2020, PE Bela krajina)

Višinski razred	Ocena števila na ha V letu 2017	Objedenost (%) V letu 2017
do 15 cm	114.641	-
od 16 do 30 cm	61.828	15
od 31 do 60 cm	40.535	18
Od 61 do 100 cm	17.892	18
od 101 do 150 cm	3.906	9
Skupaj (od 16 do 150 cm)	124.161	16

Preglednica 28/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna Vrsta	Delež drevesne vrste v mladju po popisu leta 2017 (%)					Objedenost (%)
	15-30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	15-150 cm	
Smreka	2	3	2	2	3	
Jelka	3	3	2	2	3	13
Bukev	26	42	59	69	37	5
Hrast	24	11	4	1	16	12
Plemeniti listavci	24	16	11	11	19	27
Drugi trdi listavci	21	25	22	15	22	29
Mehki listavci						
Iglavci	5	6	5	4	6	7
Listavci	95	94	95	96	94	16
Skupaj	100	100	100	100	100	100

3.10 Odmrlo drevje

Preglednica 29/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
A (10-29 cm)	število/ha	2,41	13,16	15,57	2,62	22,27	24,89	5,03	35,43	40,46
	m ³ /ha	0,91	5,16	6,07	0,99	8,64	9,63	1,90	13,80	15,70
B (30-49 cm)	število/ha	0,44	3,07	3,51	0,44	2,72	3,16	0,88	5,79	6,67
	m ³ /ha	0,77	5,58	6,35	0,78	4,91	5,69	1,55	10,49	12,04
C (50 in več cm)	število/ha	0,02	0,42	0,44	0,00	0,26	0,26	0,02	0,68	0,70
	m ³ /ha	0,08	1,52	1,60	0,00	0,93	0,93	0,08	2,45	2,53
Skupaj	število/ha	2,87	16,65	19,52	3,06	25,25	28,31	5,93	41,90	47,83
	m ³ /ha	1,76	12,26	14,02	1,77	14,48	16,25	3,53	26,74	30,27

Število odmrlega drevja je ugotovljeno na stalnih vzročnih ploskvah. V povprečju je odmrlega drevja dovolj, saj skupna vrednost (30,27 m³/ha) pomeni 11,6 % od povprečne lesne zaloge, s Pravilnikom o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09) predpisana pa je 3 %. Med odmrlim drevjem prevladujejo listavci (88,3 %). Manj ugodna je razporejenost odmrlega drevja glede na razširjene debelinske razrede.

Če pri odmrli masi upoštevamo tudi panjevino, ki v enoti znaša 0,21 m³/ha, se skupna masa odmrlega drevja poveča za 0,7 % in znaša 30,48 m³/ha. 85% panjevine je od listavcev in ostalo od iglavcev.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi

Pred letom 1971, ko je bil izdelan osnovni načrt za takratno GE Tanča gora, obstaja zelo malo podatkov o gospodarjenju z gozdovi v GE Stari trg. V letu 1937 so posadili nekatera strma pobočja nad Kolpo s črnim borom, vendar je velik del teh površin zaradi težkih razmer propadel. Ob koncu petdesetih in v začetku šestdesetih let je bilo v bivši enoti Tanča gora, katere večji del predstavlja današnja enota Stari trg osnovanih 162 ha nasadov smreke in zelenega bora. Večina teh nasadov je nastalih na takratnih državnih parcelah, ki so na osnovi Zakona o denacionalizaciji iz leta 1991 vrnjene ponovno ustanovljenim agrarnim vaškim skupnostim.

Za krajše obdobje pred letom 1971 je bilo za celo takratno enoto Tanča gora ocenjeno, da znaša posekana lesna masa samo 7.300 m³ na leto. Iz tega sledi, da je bila intenziteta sečenj sicer nizka, vendar sta bili neustrezni prostorska razporeditev in način sečenj. Lastniki so v skladu s svojimi potrebami sekali predvsem v kvalitetnejših sestojih. Zaradi premočnih izbiralnih redčenj je prihajalo pogosto do degradacije sestojev. V nižjih legah so bili prizadeti gozdovi iglavcev in hrastovi gozdovi, v višjih pa sestoji bukve. Navedeni negativni procesi so se odvijali kljub prizadevanjem tamkajšnjih gozdarjev, da bi jih zaustavili. Glavni vzroki so v pomanjkanju gozdarske tradicije, gospodarske zaostalosti področja in zaradi bližine meje s sosednjo Hrvaško, kjer so bile višje odkupne cene hlodovine.

Po izdelavi osnovnega načrta leta 1971 se strokovno delo v enoti hkrati s krepitvijo strokovnega kadra postopoma izboljšuje. Rastejo lesne zaloge, izboljšuje se debelinska struktura lesne zaloge, povečuje se intenzivnost vlaganj, zlasti v nego naravnih mladovij in v redčenja, izvajajo se obnove in premene malodonosnih sestojev, povečuje se odprtost s cestami in vlakami, zaživelo je gozdnogojitveno in sečnospravilno načrtovanje.

Do družbenih in ekonomskih sprememb leta 1991 je v skladu s takratno zakonodajo z vsemi gozdovi v enoti gospodarilo Gozdno gospodarstvo Novo mesto, z večinskimi zasebnimi preko Temeljne organizacije kooperantov Črnomelj.

V letu 1993 se je na osnovi novega Zakona o gozdovih odgovornost za gospodarjenje z zasebnimi gozdovi prenesla na lastnike gozdov. Izolirane državne parcele, ki niso bile podvržene denacionalizaciji so prešle v last Republike Slovenije in v upravljanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Gospodarjenje z vsemi gozdovi v enoti strokovno usmerja Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto, ki je bil ustanovljen leta 1994.

Z novim zakonom o gozdovih so se bivša gozdna gospodarstva ločila na javno gozdarsko službo (Zavod za gozdove Slovenije), ki načrtuje in opravlja točno določena dela za vse gozdove, ne glede na lastništvo, ter na gozdnogospodarska podjetja, ki so dobila koncesijo za opravljanje gozdnih del v državnih gozdovih. Leta 2016 se je zaključilo koncesijsko obdobje in upravljanje državnih gozdov je prevzela družba Slovenski državni gozdovi d.o.o., ki izvajalce del v gozdovih izbira z javnimi razpisi. Izvedba gozdnih del v zasebnih gozdovih je skrb samih lastnikov gozdov.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Preglednica 30/D-PL1: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

Ureditveno obdobje	Načrtovani posek	Realizacija poseka – po evidencah		Realizacija poseka – po podatkih s SVP (točkovna in intervalna ocena)	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	47.160	31.394	66,6	47.518	100,8
Listavci	444.011	213.609	48,1	289.352	65,2
Skupaj	491.171	245.003	49,9	336.870 (290.200 – 383.540)	68,6

Po podatkih stalnih vzorčnih ploskev je bilo ob upoštevanju starih tarif in stare površine (8.485,38 ha) letno posekanih 3,97 m³/ha, kar pomeni 336.870 m³ (ob 5 % tveganju znotraj intervala od 290.200 do 383.540 m³) in se pri 5 % tveganju značilno razlikuje od evidence poseka. Podatki s stalnih vzorčnih ploskev kažejo, da je bil posek v GGE v desetletnem obdobju za 37,5 % večji od evidentiranega. Evidentiranega poseka je bilo 245.003 m³, kar predstavlja 49,9 % realizacijo.

Evidentiran posek je zunaj intervala zaupanja. Na podlagi teh ugotovitev podajamo naslednja priporočila:

- ☞ Ob vsaki priložnosti naj se lastnike gozdov ozavešča, da je označitev drevja za posek tudi tanjših dreves za domačo porabo obvezna in brezplačna, zato naj dosledno pozivajo revirnega gozdarja za označitev in izdajo odločbe.
- ☞ Hkrati naj se lastnike opozarja in poudarjeno označi tudi na odločbi, da je potrebno naknadno posekano drevje sporočiti revirnemu gozdarju.
- ☞ Na obveznost označitve drevja za posek in izdajo odločbe bi bilo smiselno opozoriti tudi v lokalnih medijih, predvsem tistih, ki so med lastniki gozdov najbolj priljubljeni.
- ☞ Gozdarskemu inšpektorju naj se predlaga, da občasno pošlje opozorila tudi tistim lastnikom, pri katerih so bile nelegalno posekane manjše količine.
- ☞ Revirni gozdarji naj v največji možni meri izvajajo čim bolj natančen nadzor na terenu in vsak opažen posek brez predhodne označitve drevja dosledno evidentirajo kot posek brez odobritve.
- ☞ Ob vsakem odkritem morebitnem nedovoljenem poseku brez predhodne označitve opozorite tudi pristojno vodjo gozdnega obrata SiDG.

Preglednica 31: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum	Površina v ha	Evidenca letnega poseka v m ³ /ha	Ocena poseka na SVP				
			Število SVP	Povprečni letni posek v m ³ /ha	Standardni odklon	Interval zaupanja v m ³ /ha, leto	Relativni odklon zaupanja v e%
GGE	Iglavci	0,37	843	0,56	2,91	0,20	34,8
	Listavci	2,52		3,41	7,60	0,51	15,0
	Skupaj	2,89		3,97	8,13	0,55	13,8
Državni gozdovi	329,61	0,98	18	0,67	1,92	0,95	144,2
Ostali gozdovi	8.155,77	2,96	825	4,05	8,19	0,56	13,8

V preglednici je navedeno število ploskev, na katerih je bil ugotavljan posek, zato ploskve s prvo meritvijo niso vključene. V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom kjer ukrepi niso dovoljeni.

Preglednica 32/D-PGR: Realizacija poseka po dosedanjih rastiščnogojitvenih razredih (po podatkih evidence poseka)

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek v m ³	Realizirani posek v m ³	Indeks poseka v %	Skupna realizacija možnega poseka v %
1000 – Hrastovo gabrovje	Iglavci	29.328	21.683	73,9	4,4
	Listavci	111.501	47.754	42,8	9,7
	Skupaj	140.829	69.437	49,3	14,1
1500 – Predgorski bulovi gozdovi	Iglavci	7.257	3.506	48,3	0,7
	Listavci	248.182	124.713	50,3	25,4
	Skupaj	255.439	128.219	50,2	26,1
1600 – Gorski bukovi gozdovi	Iglavci	4.098	1.869	45,6	0,4
	Listavci	63.428	32.756	51,6	6,7
	Skupaj	67.526	34.625	51,3	7,0
2400 – Nastajajoči gozdovi na rastiščih hrasta in belega gabra	Iglavci	5.954	3.210	53,9	0,7
	Listavci	18.965	8.082	42,6	1,6
	Skupaj	24.919	11.292	45,3	2,3
3200 – Varovalni gozdovi	Iglavci	523	1.127	215,4	0,2
	Listavci	1.935	305	15,7	0,1
	Skupaj	2.458	1.431	58,2	0,3
3300 – Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
Skupaj	Iglavci	47.160	31.394	66,6	6,4
	Listavci	444.011	213.609	48,1	43,5
	Skupaj	491.171	245.003	49,9	49,9

Realizacija načrtovanega poseka v enoti je po podatkih evidenc 49,9 %. Iz preglednice je razvidno, da so po posameznih rastiščnogojitvenih razredih odstopanja, v splošnem pa je bila realizacija zelo slaba. Pri listavcih je bila za 52 odstotnih točk manjša od načrtovane, pri iglavcih pa za približno 34 odstotnih točk.

Preglednica 33: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 1991 do 2020 (po podatkih evidence poseka)

Ureditveno obdobje	Načrtovani posek	Realizirani posek	Realizacija poseka	Skupna realizacija možnega poseka
	m ³	m ³	%	%
Ureditveno obdobje 1991 – 2000				
Iglavci	12.224	11.982	98,0	8,0
Listavci	137.559	95.319	69,3	63,6
Skupaj	149.783	107.301	71,6	71,6
Ureditveno obdobje 2001 – 2010				
Iglavci	30.355	22.914	75,5	9,2
Listavci	219.028	131.590	60,1	52,8
Skupaj	249.383	154.504	62,0	62,0
Ureditveno obdobje 2011 – 2020				
Iglavci	47.160	31.394	66,6	6,4
Listavci	444.011	213.609	48,1	43,5
Skupaj	491.171	245.003	49,9	49,9

Preglednica 34/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah (po podatkih evidence poseka)

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovani posek v m ³	38.267	410.501	448.768	2.047	12.913	14.960	6.846	20.597	27.443
Izvedeni posek v m ³	31.322	210.393	241.716	60	3.187	3.246	12	30	41
Realizacija v %	81,9	51,3	53,9	2,9	24,7	21,7	0,2	0,1	0,2
Povprečno drevo v m ³	0,83	0,65	0,67	1,53	0,60	0,61	0,41	0,28	0,31

V državnih gozdovih je bila skupna realizacija poseka za 78,3 % nižja od načrtovane. Še nižja realizacija od načrtovane je bila v gozdovih lokalnih skupnosti. Najvišja realizacija je bila v zasebnih gozdovih. Slabša realizacija poseka v državnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti je posledica nezainteresiranosti lastnikov za sečnjo zaradi razpršenosti parcel. Povprečno posekano drevo je bilo najtanjše v gozdovih lokalnih skupnosti in najdebelejše v zasebnih gozdovih.

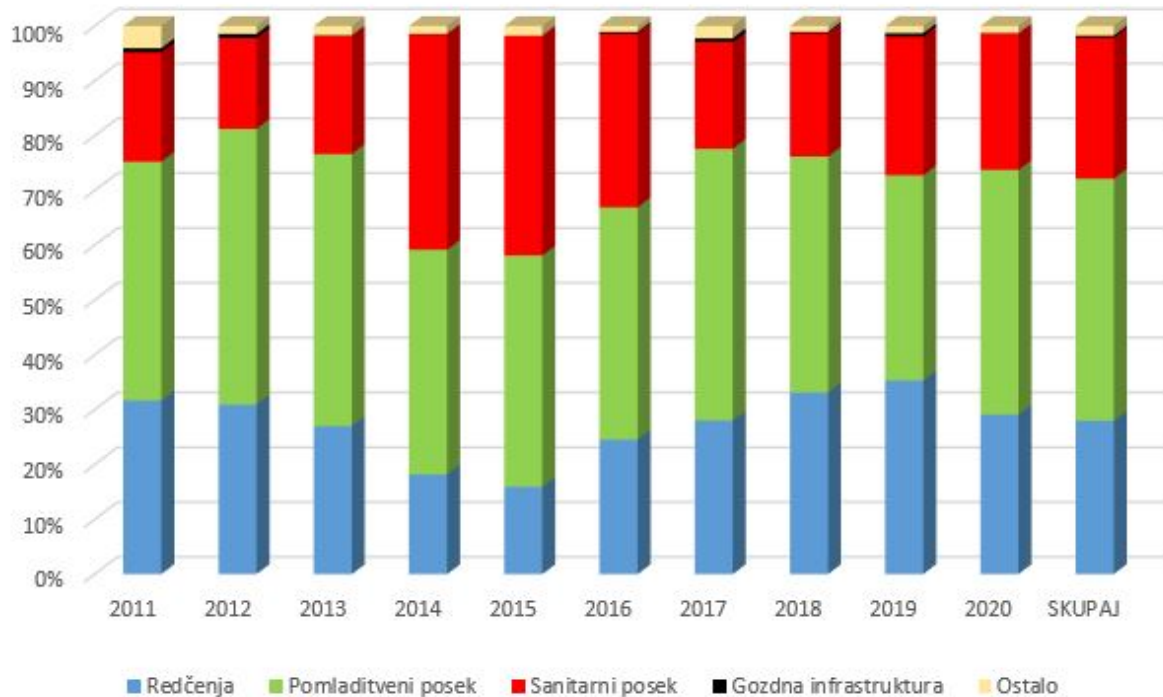
Preglednica 35/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (po podatkih evidence poseka)

		Vrste poseka								Delež od LZ v %	Delež od P v %
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni posek	Posek za gozdno infrastrukturo in drugo	Krčitve	Nedovoljen posek	Skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni							
Zasebni gozdovi											
Iglavci	m ³	13.313	7.935	0	9.579	43	67	385	31.322	15,0	37,1
	%	42,5	25,3	0,0	30,6	0,1	0,2	1,2	100		
Listavci	m ³	54.197	98.221	0	53.324	863	1.332	2.456	210.393	12,3	42,3
	%	25,8	46,7	0,0	25,3	0,4	0,6	1,2	100		
Skupaj	m ³	67.510	106.157	0	62.903	906	1.399	2.841	241.716	12,6	41,6
	%	27,9	43,9	0,0	26	0,4	0,6	1,2	100		
Državni gozdovi											
Iglavci	m ³	0	50	0	10	0	0	0	60	0,5	1,4
	%	0	83,6	0,0	16,4	0	0	0	100		
Listavci	m ³	1.059	1.969	0	139	0	0	19	3.186	4,7	15,5
	%	33,2	61,8	0,0	4,4	0	0	0,6	100		
Skupaj	m ³	1.059	2.019	0	149	0	0	19	3.246	4,1	13,1
	%	32,6	62,2	0,0	4,6	0	0	0,6	100		
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Iglavci	m ³	0	0	0	0	0	1	11	12	0,0	0,1
	%	0	0	0,0	0	0	7,6	92,4	100		
Listavci	m ³	10	0	0	3	0	7	10	30	0,0	0,1
	%	35,4	0	0,0	7,1	0	23,9	33,6	100		
Skupaj	m ³	10	0	0	2	0	8	21	41	0,0	0,1
	%	25,4	0	0,0	5,1	0	19,3	50,1	100		
Skupaj											
Iglavci	m ³	13.313	7.985	0	9.589	43	68	396	31.394	12,2	30,1
	%	42,4	25,4	0,0	30,5	0,1	0,2	1,3	100		
Listavci	m ³	55.266	100.190	0	53.466	863	1.339	2.485	213.609	11,4	38,9
	%	25,9	46,9	0,0	25	0,4	0,6	1,2	100		
Skupaj	m ³	68.579	108.175	0	63.055	906	1.407	2.881	245.003	11,5	37,5
	%	28,0	44,2	0,0	25,7	0,4	0,6	1,2	100		

Po evidencah se je v državnih gozdovih posekalo 13,1 % prirastka ali 4,1 % lesne zaloge in v zasebnih gozdovih 41,6 % prirastka ali 12,6 % lesne zaloge. Največji donos v vseh gozdovih enote je bil realiziran iz pomladitvenega poseka (44,2 %), iz redčenj le slaba tretjina. Delež sanitarne sečnje ter oslabelega drevja se je v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem zvišal za dobrih 5 odstotnih točk in znaša 25,7 %.

Največ sanitarnega poseka ter oslabelega drevja so predstavljale sečnje zaradi bolezni in gliv (39,8 %), žleda (23,4 %), snega (9,8 %), insektov (8,1%), poškodb zaradi dela v gozdu (1,4 %), vetra (0,7 %) in drugih vzrokov (16,8 %). Med slednjimi glavni količine predstavlja sečnja zaradi sušenja hrasta (skupaj je bilo zaradi tega vzroka posekanih kar

10.500 m³). Pri sečnji zaradi bolezni in gliv je prevladovala sečnja zaradi kostanjevega raka, zaradi tega razloga je bilo posekano približno 14.500 m³.

Grafikon 1: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih veljavnosti načrta

Delež pomladitvenega poseka se je tekom let spreminjal od 37 do 50 % letne sečnje, sanitarni posek od 17 do 40 % in redčenja od 16 do 35 %. Ker je posek po letih močno variiral (od 17.199 do 30.742 m³/leto), so zgoraj navedeni odstotki med seboj težko primerljivi, zato jih je potrebno brati skupaj s spodnjim grafikonom. Največ sanitarnega poseka se je zgodilo v letih od 2014 do 2016, v vseh treh letih predvsem zaradi žledu. V letu 2019 in 2020 so bile večje varstveno sanacijske sečnje zaradi kostanjevega raka.

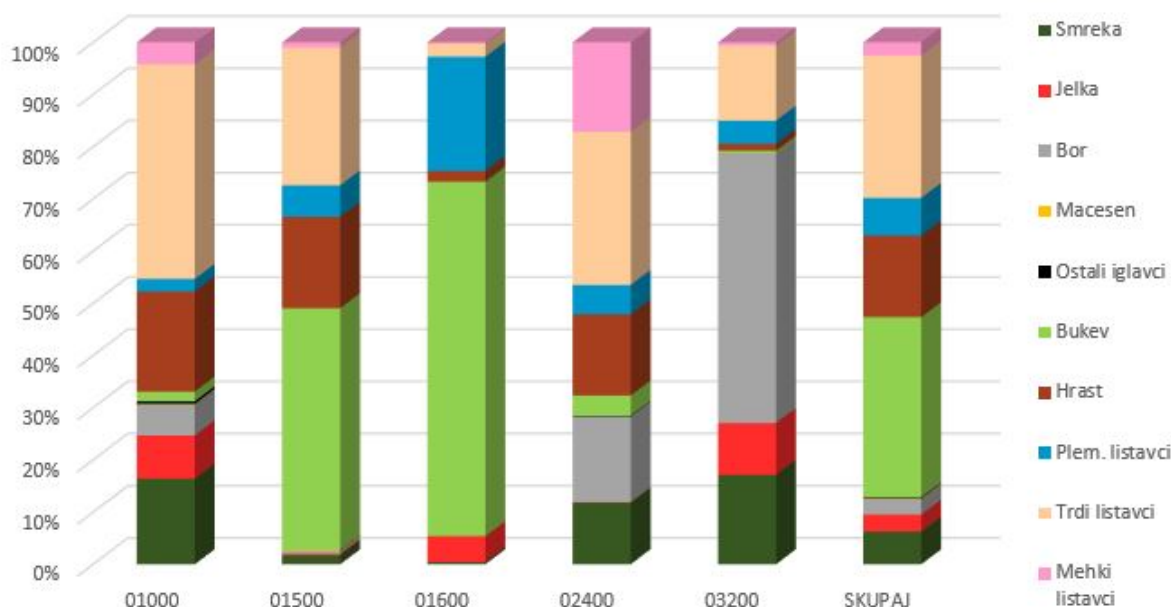
Grafikon 2: Posek po letih veljavnosti načrta v m³

Od leta 2013 do konca ureditvenega obdobja se je delež poseka iz redčenj povečeval. Razen v letih 2014 in 2015, ko je bil delež iz tega poseka zaradi žleda, manjši. Manjši posek v letih 2013 in 2015 je verjetno tudi posledica nizkih odkupnih cen lesa in zato nezainteresiranost lastnikov za sečnjo.

Preglednica 36/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (po podatkih evidence poseka)

Drevesna vrsta	Posek v m ³	Delež od celotnega poseka v %	Delež od LZ drevesne vrste v %	Delež od celotne LZ v %
Smreka	15.348	6,3	17,9	0,7
Jelka	7.949	3,2	11,4	0,4
Bor	7.497	3,1	7,7	0,4
Macesen	210	0,1	21,8	0,0
Ostali iglavci	390	0,2	8,1	0,0
Bukev	84.644	34,5	14,9	4,0
Hrast	38.293	15,6	9,6	1,8
Plemeniti listavci	17.647	7,2	10,1	0,8
Trdi listavci	66.831	27,3	10,3	3,1
Mehki listavci	6.194	2,5	7,1	0,3
Skupaj iglavci	31.394	12,8	12,2	1,5
Skupaj listavci	213.609	87,2	11,4	10,0
Skupaj	245.003	100,0	11,5	11,5

V poseku prevladujejo bukev, trdi listavci (beli gaber 31,3 %, kostanj 26,3 %, cer 20,8 %, črni gaber 15,0 %, mali jesen 3,9 % in vsi ostali skupaj 2,7 %), hrast (med hrasti je gradna 99,8 %), plemeniti listavci (veliki jesen 44,2 %, gorski javor 27,7 %, lipa 10,8 % in češnja 9,6 % in vsi ostali skupaj 7,7 %) in smreka. Najbolj se je posegalo v lesno zalogo macesna, kar zaradi majhnega deleža nima pomembnejšega vpliva. Med pogosteje prisotnimi drevesnimi vrstami se je najbolj posegalo v lesno zalogo smreke, bukve, trdih in plemenitih listavcev ter hrasta.

Grafikon 3: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po rastiščnogojitvenih razredih

Iz zgornjega grafikona je razvidno, da posek po drevesnih vrstah ali skupinah drevesnih vrst bolj ali manj sledi razmerju drevesnih vrst v lesni zalogi posameznega RGR. Tako lahko razberemo, da so v razredu 1000 (nižinski gozdovi hrasta in belega gabra) v poseku prevladovali trdi listavci, hrast in smreka, v 1500 (predgorski bukovi gozdovi) bukev in trdi listavci, v 1600 (gorski bukovi gozdovi) bukev, v 2400 (nastajajoči gozdovi na rastiščih hrasta in belega gabra) trdi listavci, bori, mehki listavci in smreka ter v 3200 (varovalni gozdovi) bori, smreka in trdi listavci.

Preglednica 37/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi v % od LZ					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,9	8,4	10,1	18,0	20,7	12,2	3,70
Listavci	6,2	11,3	11,2	13,6	13,1	11,4	25,17
Skupaj	6,0	11,0	11,1	14,1	13,9	11,5	28,87

Iz debelinske strukture poseka lahko razberemo, da posek na lesno zalogo po debelinskih razredih pri iglavcih in listavcih narašča.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela
Preglednica 38/D-OGDL: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in za enoto

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrtovano	Izvedeno	Indeks	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	209,54	159,33	76,0	3,42	0,20	5,8
Priprava tal	ha	5,88	4,60	78,2	0,13	0,00	0,0
Sadnja	ha	7,77	18,14	233,5	0,00	0,00	-
Obžetev	ha	65,29	58,59	89,7	1,81	0,00	0,0
Nega mladja	ha	286,10	25,00	8,7	7,12	0,00	0,0
Nega gošče	ha	303,15	29,05	9,6	9,64	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	128,91	35,07	27,2	5,49	0,90	16,4
Nega drogovnjaka	ha	156,84	26,80	17,1	6,07	0,50	8,2
Biomeliorativna dela	dni	80	111	138,8	5	0	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	5.280	-	0	0	-
Varstvo pred žuželkami	dni	0	101	-	0	0	-

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrtovano	Izvedeno	Indeks	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	14,24	0,00	0,0	227,20	159,53	70,2
Priprava tal	ha	1,36	0,00	0,0	7,37	4,60	62,4
Sadnja	ha	1,11	0,00	0,0	8,88	18,14	204,3
Obžetev	ha	4,52	0,00	0,0	71,62	58,59	81,8
Nega mladja	ha	5,89	0,00	0,0	299,11	25,00	8,4
Nega gošče	ha	7,44	0,00	0,0	320,23	29,05	9,1
Nega letvenjaka	ha	3,82	0,00	0,0	138,22	35,97	26,0
Nega drogovnjaka	ha	22,90	0,00	0,0	185,81	27,30	14,7
Biomeliorativna dela	dni	4	0	0,0	89	111	124,7
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	0	-	0	5.280	-
Varstvo pred žuželkami	dni	0	0	-	0	101	-

Gojitvena dela so bila slabo realizirana. V celoti je bila realizirana samo sadnja, površina izvedenih del pri tem gojitvenem delu je preseгла načrtovano za več kot 100%. Najslabše so bila realizirana negovalna dela pri mladovjih, goščah, letvenjakih in drogovnjakih.

Slabša realizacija gojitvenih del v državnih gozdovih in predvsem v gozdovih lokalnih skupnosti, kjer ni bilo izvedeno nobeno izmed gojitvenih in varstvenih del je posledica nezainteresiranosti lastnikov zaradi velike razpršenosti parcel.

Razlog je tudi v tem, da je bila zaradi slabe negovanosti mladovij v preteklosti načrtovana intenziteta gojitvenih del velika, tako da se je na istih objektih načrtovalo več zaporednih gojitvenih del, tudi ponovitve, kar se je izkazalo kot nepotrebno.

Za varstvo pred žuželkami je bilo porabljen 101 dnina. Dodatno se je obeleževalo naravno mladje v obsegu 5.280 kosov.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Preglednica 39: Pregled dinamike izgradnje vlak in cest

Leto	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Novo vlake v m	6.260	5.380	1.046	0	216	736	1.289	3.207	0	0	18.134
Obnove vlak v m	0		2.842	0	0	0	0	0	0	0	2.842
Novo ceste v m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obnove cest v m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

V zasebnih gozdovih je bilo zgrajenih 17.588 m novih vlak in obnovljenih 1.560 m vlak. V državnih gozdovih je bilo zgrajenih 564 m novih vlak in obnovljenih 1.282 m vlak.

V obdobju 2011 – 2020 v GGE ni bilo zgrajenih ali obnovljenih gozdnih cest.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V preteklem ureditvenem obdobju so bila za krepitev splošno koristnih funkcij gozdov evidentirana dela za: vzdrževanje pašnikov in travnikov, vzdrževanje vodnih virov, naravni razvoj biotopov ter puščanje stoječe biomase.

Pri odkazilu je bilo evidentiranih 877 habitatnih dreves (evidentirano kot kalo) oz. 1329 m³ (vse v zasebnih gozdovih).

Ostala dela za krepitev funkcij so se izvajala v okviru ostalih gojitvenih in varstvenih del in niso bila posebej evidentirana.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor

Krčitev gozdov je bilo v minulem desetletju zelo malo. 12,37 ha gozdov je bilo izkrčenih v kmetijske namene. Povprečna krčitev je znašala 0,59 ha, štiri so bile večje do 1 ha, največja je predstavljala 3,49 ha gozda. Poleg omenjenih je bilo izkrčenega tudi 0,26 ha gozda z namenom ureditve motokros proge.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev

Ohranili smo mešane, skupinsko raznomerne in stabilne sonaravne gozdove.

V iztekajočem se načrtu je bila postavljena ciljna lesna zaloga (ciljno obdobje znaša 30 let) 310 m³/ha. V tem desetletju se je lesna zaloga dvignila z 252 na 260 m³/ha. Lesna zaloga se približuje zastavljenemu cilju.

V prejšnjem obdobju je bilo (za dobo 30 let) zastavljeno razmerje iglavci : listavci = 13 : 87. Že v tem desetletju smo ta postavljeni cilj dosegli.

Zastavljen cilj povečati deleže bukve, hrasta in zmanjšati delež plemenitih listavcev in trdih listavcev, je bil dosežen samo pri bukvi, pri ostalih pa ne.

Razmerje razvojnih faz se je v primerjavi s stanjem pred desetimi leti še bolj oddaljilo od modelnega razmerja in ni doseglo vrednosti, ki smo jih v prognozi predvideli za leto 2021. Razen pri mladovjih, kjer se je delež povečal in tako približal modelnemu stanju.

V enoti ostajajo nekateri temeljni problemi:

- neustrezno razmerje razvojnih faz (premalo mladovij in debeljakov ter preveč drogovnjakov in sestojev v obnovi),
- slaba realizacija negovalnih del,
- slaba odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami,
- lastniška razdrobljenost enote.

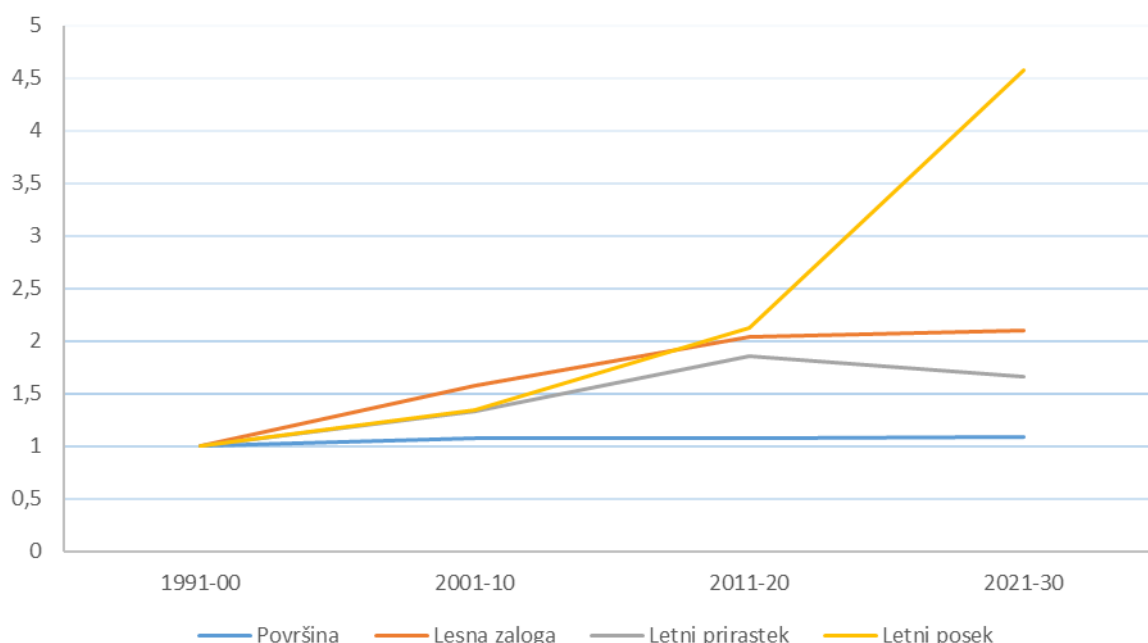
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Preglednica 40/GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1991-00	7.890,84	11,6	112,2	123,8	0,43	3,73	4,16	0,15	1,21	1,36
Verižni indeks	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2001-10	8.510,89	23,3	172,2	195,6	0,74	4,81	5,55	0,27	1,55	1,82
Verižni indeks	107,9	200,9	153,5	158,0	172,1	129,0	133,4	180,0	128,1	133,8
2011-20	8.485,38	30,4	221,6	252,0	1,23	6,48	7,70	0,37	2,52	2,89
Verižni indeks	99,7	130,5	128,7	128,8	166,2	134,7	138,7	137,0	162,6	158,8
2021-30	8.568,38	32,6	227,4	260,0	1,04	5,87	6,91	0,61	5,62	6,23
Verižni indeks	101,0	107,2	102,6	103,2	84,6	90,6	89,7	164,9	223,0	215,6

Opomba: Do vključno obdobja 2011-2020 je prikazan letni posek iz evidence sečenj. V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oziroma možni posek.

Grafikon 4: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Površina gozda se je v zadnjih desetih letih povečala za 83,00 ha oziroma za 1,0 %.

Hektarska lesna zaloga se je v zadnjem desetletju povečala za 8,0 m³/ha oz. za 3,2 %, v zadnjih štirih desetletjih pa za 136,2 m³/ha oz. 110,0 %. Največji dvig hektarske lesne zaloge se je zgodil leta 2001. Takšen dvig je bil posledica podcenjenosti lesne zaloge v preteklosti.

Letni prirastek se je od leta 1991 povečal za 66,1 %. Največji porast prirastka se je zgodil v prejšnjem desetletju, ker je bil v obdobjih pred tem izračunan po drugih metodah in glede na njegov dvig verjetno podcenjen.

Evidentiran realiziran hektarski posek je skozi desetletja ves čas naraščal. Povečanje je predvideno tudi za prihajajoče ureditveno obdobje, saj je možni posek večji za 5,01 m³/ha oziroma 8,7 % v primerjavi s preteklim desetletjem.

Preglednica 41/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1991 do 2030

Leto	Smreka	Jelka	Bori	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1991-00	3,4	2,5	3,4	0,1	0,0	36,6	22,5	7,9	20,3	3,3
2001-10	3,8	3,5	4,4	0,0	0,2	29,6	20,2	6,4	27,8	4,1
2011-20	4,0	3,3	4,5	0,0	0,2	26,6	18,7	8,2	30,4	4,1
2021-30	4,0	3,7	4,6	0,1	0,2	26,7	19,1	9,1	29,5	3,0

Delež plemenitih listavcev, hrasta, jelke, bukve, borov in macesna se je rahlo povečal. Delež smreke in drugih iglavcev se je ustalil. Delež trdih listavcev in mehkih listavcev se je v zadnjem desetletju rahlo zmanjšal.

Preglednica 42/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	88,5	95,2	140,8	149,8	107,4	74,2	82,9	90,3	140,0	180,0	93,5	109,5
Listavci	80,0	95,5	96,4	112,0	128,5	102,6	94,5	109,0	105,5	125,3	155,6	108,0	107,5
Skupaj	80,0	94,6	96,2	115,3	130,7	103,2	91,9	104,3	102,5	127,7	158,5	105,7	107,7

Skupne vrednosti za vse tri kazalnike se razlikujejo od vrednosti verižnega indeksa v preglednici GFR1. Razlog za razhajanje je v tem, da so vrednosti prve preglednice računane iz hektarskih vrednosti, zgornje preglednice pa iz absolutnih vrednosti. Pri indeksu možnega poseka tudi zato, ker je v preglednici GFR1 za preteklo obdobje upoštevan dejanski posek, za sedanje obdobje pa načrtovan možni posek.

V četrtem in petem debelinskem razredu se je absolutna lesna zaloga v zadnjem desetletju povečala, v prvem, drugem in tretjem pa zmanjšala. Največ se je povečala lesna zaloga petega debelinskega razreda (premer 50 cm in več). Drevesa torej preraščajo v višje debelinske stopnje, pomladitveni posek debelejših dreves pa temu ne sledi. Indeksi za prirastek so se povečali v vseh debelinskih razredih razen pri najtanjšem drevju.

Možni posek je za slabih 8 % večji, kot je bil pred desetimi leti.

Preglednica 43/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za enoto

	Iglavci v m ³	Listavci v m ³	Skupaj v m ³
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	257.943	1.880.494	2.138.437
Vrast	3.818	43.360	47.179
Prirastek (letni*10)	81.460	482.818	564.278
Sečnje po evidenci	31.394	213.610	245.004
Pričakovana lesna zaloga	311.827	2.193.062	2.504.889
Ugotovljena lesna zaloga	241.578	1.808.418	2.049.996
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ v %	77,5	82,5	81,8

Vsi podatki v preglednici so izračunani s tarifami, ki so bile uporabljene za načrt v obdobju 2010 – 2019, zato je ugotovljena lesna zaloga drugačna, kot je prikazana v ostalih preglednicah. V preglednici je prikazan prirastek minulega desetletja z vrastjo in evidentiran posek.

Iz navedenega sledi, da je ugotovljena lesna zaloga za 18,2 % manjša od pričakovane, v primeru upoštevanja poseka, ugotovljenega s podatkov na stalnih vzorčnih ploskvah, pa je ugotovljena lesna zaloga manjša od pričakovane za 15,0 %.

Preglednica 44/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne in gozdove lokalnih skupnosti

	Iglavci v m ³	Listavci v m ³	Skupaj v m ³
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	246.021	1.812.974	2.058.995
Vrast	3.649	41.431	45.079
Prirastek (letni*10)	78.319	459.734	538.053
Sečnje po evidenci	31.322	210.393	241.715
Pričakovana lesna zaloga	296.666	2.103.746	2.400.412
Ugotovljena lesna zaloga	231.778	1.721.508	1.953.286
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ v %	78,1	81,8	81,4

V preglednici so na podlagi že navedenih predpostavk (stare tarife, minuli prirastek, evidentiran posek) prikazani podatki za zasebne gozdov in gozdove lokalnih skupnosti. Ugotovljena lesna zaloga je za 18,6 % manjša od pričakovane.

Preglednica 45/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci v m ³	Listavci v m ³	Skupaj v m ³
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	11.922	67.520	79.442
Vrast	170	1.929	2.099
Prirastek (letni*10)	3.141	23.084	26.225
Sečnje po evidenci	60	3.187	3.247
Pričakovana lesna zaloga	15.173	89.346	104.519
Ugotovljena lesna zaloga	9.800	86.910	96.710
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ v %	64,6	97,3	92,5

Ugotovljena lesna zaloga, izražena v absolutnih vrednostih, je v državnih gozdovih za 7,5 % manjša od pričakovane.

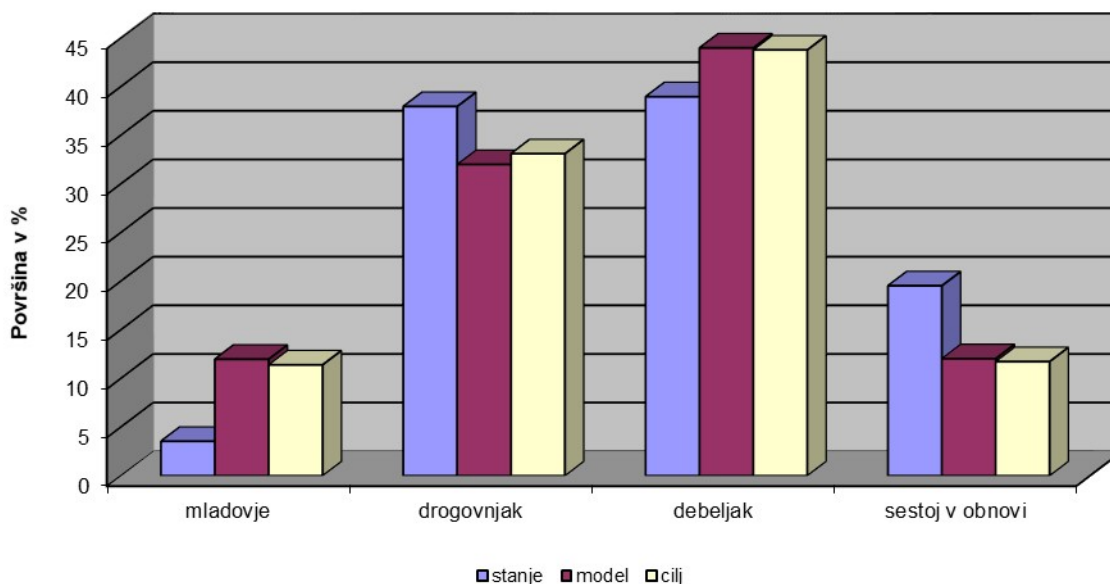
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 46/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

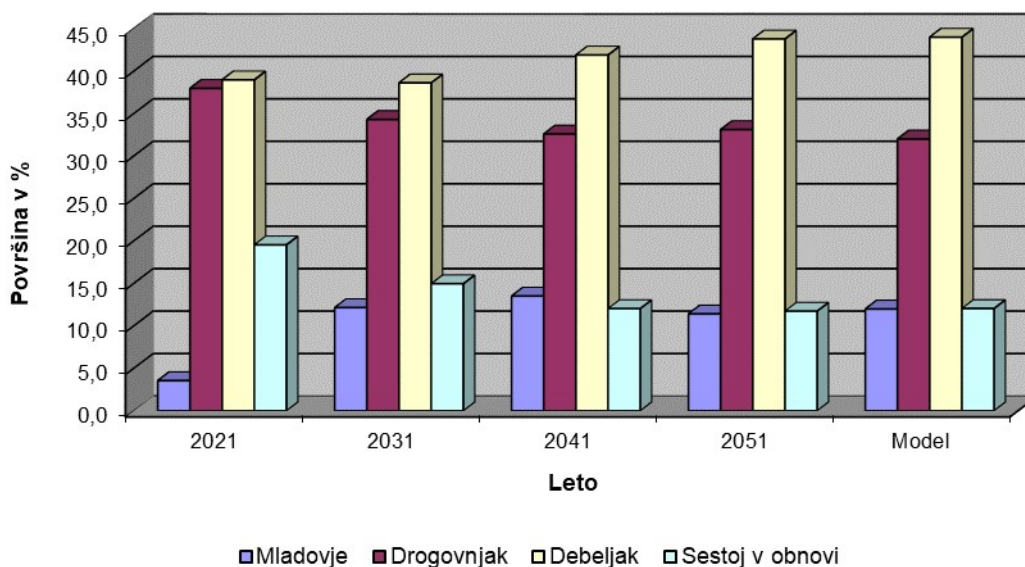
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež (SPG)	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	230,83	2,7	3,5	15	12,0	782,01	-8,5
Drogovnjak	1.773,67	20,9	38,0	40	32,0	2.085,37	6,0
Debeljak	2.539,26	29,9	39,0	55	44,0	2.867,38	-5,0
Sestoj v obnovi	1272,7	15,0	19,5	15	12,0	782,01	7,5
Posamično do šopasto raznomerni sestoji	1.064,43	12,5					
Skupinsko in gnezdasto raznomerni sestoji	897,16	10,6					
Panjevci	8,5	0,1					
Grmičav gozd	21,84	0,3					
Pionirski gozd z grmišči	691,81	8,1					
Skupaj	8.500,2	100,0	100,0	125	100,0	6.516,77	0,0

Modelne deleže razvojnih faz za enoto smo izračunali s ponderiranjem modelnih deležev rastiščnogojitvenih razredov. Izračunane deleže smo primerjali s korigiranimi deleži razvojnih faz. Raznomerne gozdove ter grmičavega gozda nismo upoštevali v izračunu modela. Pionirski gozd z grmišči in panjevce smo ustrezno priključili drogovnjakom.

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

Dejansko razmerje razvojnih faz se razlikuje od modelnega. V enoti imamo občutno preveč drogovnjakov in sestojev v obnovi ter premalo mladovij in debeljakov. Starejše sestoj je potrebno zmerno uvajati v obnovo. V sestojih v obnovi je potrebno obnovo pospeševati in predvsem zaključevati, da popravimo velik primanjkljaj mladovij. Pri tem pa se ne sme zanemariti prostorske razporejenosti in pestrosti razvojnih faz.

Grafikon 6: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

V grafikonu je prikazano stanje, model in predvidevanje razvoja razvojnih faz za tridesetletno ciljno obdobje. Za razvoj razvojnih faz smo uporabili površine smernic, višino lesne zaloge in dobo trajanja posamezne razvojne faze po RGR. Za izračun razvoja v enoti smo sešteli površine po RGR.

Približevanje modelnemu stanju bo postopno. Čez trideset let bo debeljakov več in bodo dosegli modelno stanje. Delež drogovnjakov bo čez 30 let manj in bodo pravtako dosegli modelno stanje vedno rahlo nad modelnim stanjem. Delež sestojev v obnovi se bo postopno zmanjševal in bo čez 30 let dosegel modelno stanje. Delež mladovij se bo že v naslednjem desetletju občutno povečal in dosegel modelno stanje.

V preteklem ureditvenem obdobju nismo dovolj dobro upoštevali zastavljenih gozdnogojitvenih smernic. Glede na razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje v preteklem ureditvenem obdobju nam je prevelik delež drogovnjakov prešel v debeljake. Preveč debeljakov smo uvedli v obnovo ter izvedli občutno premalo končnih posekov v sestojih v obnovi. To je privedlo do premajhnega deleža mladovij in občutno previsokega deleža sestojev v obnovi.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Trajnost ekoloških in socialnih funkcij je zagotovljena, ker prevladujejo ohranjeni naravni gozdovi, v katerih se gospodari na sonaraven način.

Gozdovi enote so dom številnim živalskim vrstam, ki najdejo svoj dom tako v gozdni kot gozdnati krajini. Dosedanje gospodarjenje je zagotavljalo ohranitev primerne stanja biotopov za vse živalske vrste.

Za doseganje ciljev gospodarjenja z gozdovi, predvsem uspešnosti pomlajevanja rastiščem primernih drevesnih vrst, je poskrbljeno, saj se temelji na naravni obnovi, stanje rastlinojede divjadi pa je usklajeno z prehransko zmogljivostjo gozda. Z ohranjanjem negozdnih površin in večje ponudbe hrane na številnih pomlajenih površinah bo doseganje zastavljenih ciljev pri gospodarjenju z gozdovi s strani divjadi manj ovirano.

Delež odmrle mase v enoti se je povečal za več kot 50 %. Z načrtnim puščanjem habitatnih dreves bomo dodatno pospeševali vrste, ki potrebujejo tovrstno drevje.

Gozdovi ob objektih kulturne dediščine so negovani tudi v smislu varovanja teh objektov. Do sedaj gradenj cest in vlak na teh površinah ni bilo, kar je za ta območja ugodno, kar bo ostalo tudi v prihodnje.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni gozdnogospodarski cilji

Cilj gospodarjenja z gozdovi so sonaravni, rastiščem primerni, kakovostni, biološko in mehansko stabilni gozdovi s trajnim zagotavljanjem vseh njihovih ekoloških, socialnih in gospodarskih funkcij. Takšni gozdovi bodo omogočali uresničevanje naslednjih prioriteten ciljev:

Proizvodni cilji:

Trajna proizvodnja lesa za lesni trg in lastno porabo. Ciljna lesna zaloga je 330 m³/ha v okvirnem razmerju iglavcev 13 % in listavcev 87 %. Visoko kvalitetni sortimenti vseh drevesnih vrst. Ciljna kakovost je hlodovina iglavcev za žago (B) in hlodovina listavcev za furnir (A1), luščenje (A2) ali za žago (B).

Ciljno obdobje znaša 30 let. Pri določitvi ciljev je uporabljena simulacija, s pomočjo katere poskušamo gibanje gozdnih fondov enakomerno porazdeliti. Posek v razredih se spreminja odvisno od stanja in usmeritev.

Uporaba terenu in rastišču primerne tehnologije.

Ekološki cilji:

Na najstrmejših pobočjih s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je cilj naraven, skupinsko raznodoben in raznomen gozd z zmerno ciljno lesno zalogo.

Ohranjeni naravni gozdovi za trajno zagotavljanje čistilne in vodozadrževalne sposobnosti gozda in gozdnih tal ter za ohranjanje ravnovesja občutljivih vodnih razmer kraškega sveta.

Ohranjena visoka stopnja vrstne in strukturne raznolikosti gozda in gozdnega prostora ter ohranjene vse rastlinske in živalske vrste ter njihovi habitati kot so gnezdišča, mokrišča, kali, obrečna vegetacija, drevesna dupla, mrtva masa, travniški lazi sredi gozdov, plodonosno drevje in podzemni habitati.

Ohranjene naravne vrednote, ekološko pomembna območja ter posebna varstvena območja oz. območja Natura 2000.

Urejeni in vzdrževani izviri in potoki z naravno drevesno sestavo ob njih.

Ohranjene avtohtone manjšinske drevesne vrste in manjšinske vrste rastiščnih tipov, ki so ogrožene zaradi razmer v okolju oziroma zaradi njihovih posebnih ekoloških lastnosti (tisa, brek, skorš, mokovec, jerebika, bresti, javorji, jeseni).

Ohranjeni gozdni ostanki v kmetijski krajini.

Socialni cilji:

Ohranjeni naravni gozdovi, ki varujejo naravne vrednote in objekte kulturne dediščine.

V okolici turistično in rekreativno pomembnih objektov primerno urejeni, naravni gozdovi visokega estetskega videza.

Zaščitene prometnice in objekti pod strmimi pobočji.

Urejene in vzdrževane pešpoti.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Sonaravno gospodariti z upoštevanjem večnamenskosti gozdov.

Izboljšati razmerje razvojnih faz in zgradb sestojev z namenom zagotovitve trajnosti donosov v bližnji in nekoliko odmaknjeni prihodnosti.

Povečati delež bukve in hrasta, zmanjšati delež trdih listavcev ter ohraniti delež redko prisotnih drevesnih vrst.

Ohraniti prostorsko in strukturno raznolikost gozdov.

Vzdrževati pašne površine z oblikovanim gozdnim robom in pospeševati plodnosne vrste ter s tem povečati pestrost prehrambenih kapacitet za divjad.

V drogovnjakih redčiti na površini 1.452 ha s povprečno intenziteto poseka 20 % od LZ (večina sestojev v intervalu od 19 do 24 %), na slabih 2 hektarjih izvesti sanitarni posek, ter premenilno redčiti na površini 234 ha. Brez ukrepanja v drogovnjakih na 154 ha površine.

Na površini 2.184 ha debeljakov akumulirati prirastek. V teh sestojih je predvidena povprečna intenziteta poseka 15 % od LZ (večina sestojev v intervalu od 14 do 16 %), na površini 333 ha debeljake uvesti v obnovo s povprečno jakostjo slabih 34 % od LZ. Na površini 9 ha izvajati le sanitarno sečnjo. Na površini 9 ha brez ukrepanja. Na površini slabih 5 ha debeljake prepustiti naravnemu razvoju biotopov.

V sestojih v obnovi na površini 182 ha zadržano nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 23 % od LZ. Na 596 ha pospešeno nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 68 % od LZ. Obnovo zaključiti na 486 ha površin sestojev v obnovi. Na površini dobrih 9 ha sestoje v obnovi prepustiti naravnemu razvoju biotopov.

Pri nadaljevanjih in zaključkih obnove je praviloma potrebno ukrepati odločno in pravočasno zaključevati obnovo. Grobo merilo za zaključek obnove naj bosta višina in pokrovnost podmladka. Podmladek naj bo največ v fazi gošče (lahko še v fazi mladja), njegova pokrovnost pa naj bo vsaj 70 %. Na takšen način bomo zmanjšali poškodbe prihodnjega sestoja in povečali vrstno pestrost. Z dolgimi pomladitvenimi dobami in obilnim zastorom v nižinskem delu največkrat pospešujemo enovrstne sestoje bukve ali smreke.

Splošna usmeritev je, da se obnovo debeljakov, kjer se že pojavlja podmladek, izvede v dveh korakih. Prva pomladitvena sečnja naj bo jakosti 40 do 60 % od LZ, pri čemer naj se pusti kakovostna drevesa ciljnih drevesnih vrst. Ko podmladek doseže višino 1 m oz. je na prehodu iz mladja v goščo ter je pokrovnost podmladka večja od 70 %, je potrebno obnovo zaključiti.

Če v sestojih še ni prisotnega podmladka, naj se obnova izvede v treh korakih. V prvem koraku (nasemenilna sečnja) naj bo jakost pomladitvene sečnje 35 do 50 % od LZ, da se poveča dotok svetlobe do tal in omogoči pojav podmladka. Drugi korak (svetlitvena sečnja) je potrebno izvesti pravočasno (pri višini podmladka do 1 m) z jakostjo sečnje 50 do 70 % od LZ, odvisno od pokrovnosti in vrstne sestave podmladka. Obnovo je potrebno zaključiti, ko je podmladek na prehodu iz mladja v goščo in je njegova pokrovnost večja od 70 %.

V raznomernih gozdovih na površini 1.962 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 18 % od LZ.

V panjevcih na površini slabih 9 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 18 % od LZ.

V pionirskih gozdovih na površini 692 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 16 % od LZ.

S pomočjo zgornjih usmeritev želimo pospešiti približevanje modelnemu razmerju razvojnih faz ter zagotoviti visoko stopnjo strukturne raznolikosti gozdov in prostorske razporejenosti razvojnih faz. Vse to bomo dosegli z odločnejšim ukrepanjem v sestojih v obnovi, z

določanjem sestojev, kjer se v tem obdobju ne bo ukrepalo, in seveda s skrbnim prostorskim načrtovanjem teh dejavnosti.

V kakovostnih mlajših bukovih sestojih v podgorskih in gorskih bukovjih sečnja v aprilu, maju in juniju ni dovoljena. V bukovih drogovnjakih in mlajših debeljakih, v katerih je načrtovano redčenje, je priporočljiva izvedba sečnje šele po 15. avgustu.

Za višje lege jelovo-bukovih rastišč se naredi posebno presojo sprejemljivosti sečnje v posameznih sestojih tudi v tem obdobju. V manj kakovostnih sestojih (npr. raznomerni gozdovi, panjevci, grmičav gozd, pionirski gozdovi) je sečnja možna tekom celega leta.

V območjih gozdov s poenostavljeno izbiro drevja za posek (590,29 ha), naj v sestojih, kjer je strokovnost posebej pomembna, posamično izbiro drevja za posek izvaja revirni gozdar. V ostalih sestojih znotraj teh območij naj se lastnikom poda jasna navodila glede izbire drevja in intenzitete ter jasno določi, katerih dreves naj se ne poseka. Poenostavljena izbira drevja za posek se lahko izvaja le na zasebnih parcelah. Pomembno je, da se v degradiranih sestojih ob sečnjah v največji meri pušča semenjake gospodarsko zanimivih drevesnih vrst. Območje gozdov s poenostavljeno izbiro za posek predstavljajo površine v naslednjih odsekih: 137e, 137d, 159b, 159d, 160a, 162, 163, 166c, 167d in 172e.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Vsako ukrepanje v gozdu mora temeljiti na izboljšanju večnamenske vloge gozda in krepitvi posameznih funkcij.

Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Zagotavljati stalno pokritost tal z naravno vegetacijo.

Sečnje opraviti z namenom dolgoročnega povečanja stabilnosti teh sestojev. V primeru kritične stabilnosti odstraniti prestara drevesa in sanirati erozijska žarišča.

Zadržano posegati na strme in skalovite terene, gradnja vlak v strminah je omejena.

Stremeti k skupinsko raznomernim in raznodobnim sestojem.

Pri gradnji vlak ali cest je potrebno upoštevati omejitve iz Pravilnika o gozdnih prometnicah (Uradni list RS, št. 4/09).

Posegi, ki bi okrnili varovalno funkcioniranje teh gozdov, niso dovoljeni.

Lesnoproizvodna funkcija je v teh predelih zmerno ali močno omejena.

Hidrološka funkcija

V okolici kraških jam, izvirov in studencev prilagoditi gospodarjenje. Sečnjo omejiti na posamezna drevesa, uporabljati bio razgradljiva maziva in lažje stroje.

Vlake graditi najmanj 50 m stran od izvirov ali kraških jam, brez miniranja, pri gradnji uporabiti prijazno tehnologijo.

V neposredni bližini vodnih virov ni dovoljeno:

- ☞ kakorkoli onesnaževati vodo (uporaba kemičnih sredstev za zaščito lesa, biološko nerazgradljivih olj za mazanje verig motornih žag, izpust odpadnih olj),
- ☞ izvajati vodno regulacijskih gradbenih del,
- ☞ spreminjati obstoječe avtohtone zarasti ter vnašati tuje živalske in rastlinske vrste,

- ☞ v vodnem telesu ni dopustna nikakršna aktivnost pridobivanja lesa (privlačevanje, vožnja), razen v izjemnih primerih, ko je ob ustreznem zavarovanju dopustno prečenje struge,
- ☞ v in ob vodnem telesu ne puščati ali zlagati sečnih ostankov.

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom Zakona o vodah (ZV-1, Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdri-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so v Prilogi, ki je sestavni del ZV-1, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišča, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

V 14. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ☞ ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- ☞ gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- ☞ gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- ☞ zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- ☞ gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ☞ ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- ☞ gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- ☞ gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase,
- ☞ gradnjo pomožnih kmetijsko – gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ☞ ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- ☞ zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ☞ ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- ☞ onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- ☞ odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- ☞ odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- ☞ odlaganje odpadkov.

Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja so prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano: poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov, ogoljevanje površin, krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije, zasipavanje izvirov, nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih, omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer, odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov, zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom, odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge, vlačenje lesa.

Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano: zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč, poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode, izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča, krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je prereditvene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega

območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00)).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- ☒ poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- ☒ poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1,
- ☒ poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- ☒ poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- ☒ poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- ☒ poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- ☒ hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

S primernim gospodarjenjem ohranjati in vzdrževati ugodno stanje habitatov, še posebej redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov in habitatov redkih ali ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Na celem območju Nature 2000 zagotavljati razmere ugodnega stanja živalskih in rastlinskih vrst.

Ohranjati in vzdrževati razgibano strukturo in vrstno raznolikost habitatov kot so gozdni robovi, jase, košenice, kali, luže in grmišča.

Ohranjati redke drevesne in grmovne vrste ter drevje posebnih oblik in varietet.

Dele gozda, ki so pomembni življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih ali rastlinskih vrst, prepustiti naravnemu razvoju oziroma v njih ustrezno prilagojeno gospodariti.

Izvajanje del v gozdovih prilagajati zahtevam živalskih vrst, predvsem zahtevam redkih in ogroženih živalskih vrst (gnezdenje, poleganje mladičev, rukališča,...). Pri tem je potrebno upoštevati usmeritve za izvajanje del, ki so določene v Pravilniku o varstvu gozdov in so opredeljene za naslednje živalske vrste: orli, ujede, vse vrste sov, zlatovranka, medved, volk, ris, divja mačka, dvoživke.

V gozdu načrtno puščati odmrlo biomaso, drevje z dupli in odmirajoča drevesa, ki ne morejo predstavljati nevarnosti za prenamnožitev škodljivih gliv ter rastlinskih ali živalskih vrst. Zagotoviti ustrezno prostorsko razporejenost in število teh. Ohraniti delež odmrlega drevja nad 3 % lesne zaloge ter vzpostaviti primerno strukturo mrtve mase v smislu povečanja deleža debeljšega drevja B in C razširjenega debelinskega razreda.

Ob studencih, izvirih, kalužah in podzemnih jamah vzpostaviti in ohranjati naravno vegetacijo s tesnejšim sklepom, ob pomladitvah pa z daljšim pomladitvenim obdobjem

zagotavljati stalno zastrtost tal teh objektov in bližnje okolice. Po sečnji in spravilu iz vodnih teles odstraniti sečne ostanke. V okolici (30 do 50 m) ohranjati starejše drevje in mrtvo biomaso (sušice, podrtice).

Zagotavljati naravno obnovo gozdov, pri morebitnih sadnjah pa dati prednost rastišču prilagojenim domačim vrstam in lokalnim provinienkam.

Vnašanje tujerodnih vrst mora biti spremljano, strokovno argumentirano in nadzorovano ter ne sme ogroziti naravnega ravnovesja in ugodnega stanja populacij avtohtonih vrst rastlin in živali.

V podrasti ohranjati grmovni in zeliščni sloj, razen v času obnove gozdov. Pri negi gozda ohranjati grmovno in zeliščno vegetacijo, ki ne ovira razvoja gozdnega mladja.

Vzdrževati gozdni rob s pestro in stopničasto zgradbo drevesnih in grmovnih vrst.

Manjše težko dostopne površine z manj kakovostnim drevjem prepustiti naravnemu razvoju.

V enoti so gozdovi in gozdni prostor na območju Nature 2000: POO Kočevsko, POO Lahinja, POO Dobljica, POO Kolpa in gozdni prostor na območju EPO (ekološko pomembno območje): Lahinja, Dobljica, Kolpa, Kočevsko in osrednje območje življenskega prostora velikih zveri.

Podrobnejše in konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljaljskimi conami

Cona A – celoten gozdni prostor (CGP)

- ☞ Ohranja se čimbolj strnjen kompleks gozdov brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije. Krčitve gozdov, kjer so prisotni manjšinski habitatni tipi, se ne izvaja.
- ☞ Ohranja se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave.
- ☞ V gozdu se ohranja mozaičnost razvojnih faz, vzpostavi se vertikalna razgibanost sestojev.
- ☞ Pri gospodarjenju z gozdom se pospešuje minoritetne, ogrožene in plodonsne drevesne in grmovne vrste.
- ☞ Ohranja oz. vzpostavi se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.
- ☞ Ohranja se najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C). (v 2. točki 5. člena Pravilnika o varstvu gozdov je navedeno, da se struktura gozdov in razmerje med razvojnimi fazami gozdov na območju, določenem s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, v čim večji meri prilagajata ekološkim zahtevam vrst).
- ☞ Nadaljuje se z vzpostavljanjem mreže starih in odmirajočih habitatnih dreves, ki se jih prepusti naravnemu razvoju. Habitatna drevesa se na terenu vidno označi z dogovorjenim simbolom (kljun) ter zavede v odkazilnem manualu (šifra 317 kalo oz. habitatno drevje).
- ☞ Za habitatna drevesa se izbere poškodovano, bolno drevje, drevje z dupli in gnezdi ali kako drugače z vidika izkoriščanja lesa nezanimivo drevje. Poudarek naj bo na živih, debelih drevesih B in C razširjenega debelinskega razreda (prsni premer 30 cm in več).
- ☞ Na ta način se ohranja vsaj 3% od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- ☞ V gozdu in na gozdnem robu se ohranja vse vodne biotope (mlake, luže, kaluže, mokrišča, močvirne združbe). V radiju vsaj 50 metrov od njih se ne postavlja solnic.
- ☞ Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja.
- ☞ Ekoloških razmer v okolici jam se ne spreminja. Ob vhodih v jame se ohranja obstoječe značilnosti gozdne vegetacije in osenčenost jamskih vhodov.

- ☞ V neposredni okolici jam se praviloma ne gradi gozdnih prometnic. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje omrežja gozdnih prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.
- ☞ **Območje v neposredni okolici jamskih vhodov se lahko načrtno prepušča naravnemu razvoju. Ključne jame so: Flekova jama (ods. 123e), Frnikola (ods. 239), Slobodanova jama (ods. 239), Kaščica (ods. 129), Kobiljača (ods. 186a in 186f) in Lesina (ods. 158).**
- ☞ V razdalji najmanj 200 m od aktivnih medvedjih brlogov, se v obdobju 1. 12. do 30. 4. dela v gozdu ne izvajajo.
- ☞ V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. 4. do 31. 5. dela v gozdu ne izvajajo.
- ☞ V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. 6. do 31. 8. dela v gozdu ne izvajajo.
- ☞ Posekan les listavcev na območjih povečane aktivnosti alpskega in bukovega kozlička, se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira najkasneje v 14 dneh po poseku (določa PUN). Iz drugih območij, se posekan les iz gozda transportira čim prej.
- ☞ Oslabela, poškodovana ali kako drugače prizadeta bukova drevesa, še posebej na južnoekspoziranih osončenih legah, se opredelijo kot habitatno drevo ter prepustijo naravnemu razvoju.
- ☞ V primeru poznavanja lokacije gnezda kozače, se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt ter se v oddaljenosti 300 metrov okoli gnezda v času od 01.02. do 30.06., zagotavlja mir z opustitvijo gozdnih del.
- ☞ V primeru poznavanja lokacije gnezda sršenarja, se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt ter se v polmeru 400 m okoli gnezda v času od 1. junija do 31. avgusta zagotavlja mir z opustitvijo gozdnih del.
- ☞ V primeru poznavanja lokacije gnezda druge vrste sove oz. ujede, se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt ter se skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov zagotavlja mir z opustitvijo gozdnih del.

Cona B – belohrbti detel

- ☞ V coni se dolgoročno zagotavlja najmanj 50 % delež debeljakov, sestojev v obnovi ter raznomernih sestojev. Ustrezen delež starega gozda se zagotavlja preko prilagojenih modelov razvojnih faz ter s podaljševanjem proizvodnih in pomladitvenih dob.
- ☞ Vrhove, grebene, strme, skalovite in trenutno s prometnicami slabo odprete predele, kjer je več odmrle in odmirajoče lesne mase listavcev, se opredli kot ekocelice brez ukrepanja in prepusti naravnemu razvoju.
- ☞ Predlagamo, da osnovno jedro ekocelic brez ukrepanja predstavljajo državne parcele, okrog katerih se gosti mreža ekocelic brez ukrepanja na zasebnih zemljiščih.
- ☞ Nadaljuje se z vzpostavljanjem mreže starih in odmirajočih habitatnih dreves, ki se jih prepusti naravnemu razvoju.
- ☞ Znotraj cone se omeji gradnja in priprava gozdnih prometnic; v načrtu se določijo območja, kjer se ne gradi in pripravlja gozdnih prometnic; gostota prometnic znotraj cone naj bo nižja. Načrtovanje omrežja gozdnih prometnic naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.
- ☞ Znotraj cone se zagotavlja vsaj 15-20 m³/ha odmrle lesne mase listavcev od celotne LZ. Bistveno je, da se zagotovi primerna struktura odmrlega drevja - večina odmrlega drevja mora biti premera vsaj 30 cm, poudarek naj bo na stoječem odmrlem drevju. Ta cilj dosežemo postopoma v naslednjih 20 letih.
- ☞ Količino odmrle lesne mase lahko povečamo tudi z obročkanjem mlajših drogovnjakov listavcev na težje dostopnih terenih.

- ☞ Na območjih, kjer poseganje ni nujno (debeljaki), predlagamo poseganje (vračanje) na 20 let namesto na 10 let. Predlagamo, da se takšnim debeljakom predpiše etat 0 (ne pa npr. 5 %), razliko v etatu se išče v pomlajencih ter intenzivno redčenih debeljakih.
- ☞ Priporočeni čas sečnje v coni je izven obdobja 1.3. do 1.6.

Cona C – javorovja

- ☞ V coni se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- ☞ Krčitev gozdov se ne izvaja.
- ☞ Na podlagi terenskega ogleda se izločijo primerni sestoji, znotraj katerih se pospešuje plemenite listavce oz. rastišču prilagojene vrste.
- ☞ Ohranja se semenjake vrst plemenitih listavcev.
- ☞ Z izvedbo ustreznih negovalnih, gojitvenih in varstvenih ukrepov se zagotovi pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- ☞ Zagotavlja se naravno usklajeno gostoto parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst.

Cona D – ilirsko hrastovo-belogabrovi gozdovi

- ☞ Ohranjajo se gozdne površine, krčitev gozdov se praviloma ne izvaja.
- ☞ Ohranja se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjanih sestojih se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave.
- ☞ V sestojih primernih za obnovo naj se spodbuja pomlajevanje hrasta.
- ☞ Pri negi naj se prednost daje hrastu.
- ☞ V hrastovih sestojih se akumulira lesna zaloga. V mlajših debeljakih, ki niso primerni za obnovo, naj se večinoma izvaja samo sanitarna sečnja.
- ☞ Preprečuje se širjenje tujerodnih vrst.
- ☞ Zagotavlja se vsaj 3% od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic ter habitatnega drevja, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- ☞ Na prehodu v kmetijsko krajino se zagotavlja vrstno pestre gozdne robove z gosto plastjo nizkih dreves, grmičevja in zelišč.

Cona E – suha travišča

- ☞ Zaželeno je preprečevanje zaraščanja suhih travišč z lesno vegetacijo.
- ☞ Načrtuje se košnja/krčenje/mulčenje zaraščajočih površin.
- ☞ Prioriteta za izvajanje ukrepov so zaraščajoča se zemljišča, ki bodo ob izdelavi naslednjega gozdnogospodarskega načrta določena kot gozd oziroma drugo gozdno zemljišče.
- ☞ Košnja se izvaja po 30.6.
- ☞ Gnojenje košenic se ne izvaja.
- ☞ Na košenicah se ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa. Preko košenic se ne vlačijo lesa, na njih se ne skladiščijo lesa oz. pušča sečnih ostankov.
- ☞ Na območju košenic se ne sadi alohtonih drevesnih vrst.
- ☞ Zagotavlja se strukturno in vrstno pestre gozdne robove.

Cona F – ostenje reke Kolpe

- ☞ Ohranja se gozdne rezervate in varovalne gozdove.
- ☞ Nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti) se ne gradi v razdalji 50 metrov od ostenij oz. sten.
- ☞ V pretežnem delu cone naj se gospodarji v skladu s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Planinski orel:

- ☞ V polmeru najmanj 500 m okoli znanih gnezd (razdalja se prilagodi terenu) naj se oblikujejo mirne cone, v katerih naj se v času od 1. januarja do 30. junija ne izvaja gozdnogospodarskih del. V primeru poznavanja lokacije gnezda, naj se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano.

Cona G – rak koščak

- ☞ V coni se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- ☞ Krčitev gozdov se ne izvaja.
- ☞ V obrežni pas vodotoka se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo leta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželena je stalna prekoreninjenost talne površine.
- ☞ Sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu).
- ☞ V celoti se ohranja mikrorastišča močvirskih združb ob vodotoku (sestoji sive in črne jelše, vrbe, topoli, trepetlike) ter mokrotne travnike.
- ☞ V coni se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje in trasiranje prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Možna so posamezna točkovna prečenja vodnih teles, ki naj potekajo čim bolj pravokotno na vodno telo. Prečenje preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ipd. niso dopustna.
- ☞ Sestoji ob vodotokih so primerni za vzpostavitev ekocelic z ukrepanjem. Ekocelice naj obsegajo obrežne sestoje, izvire, posebne geomorfološke oblike ter najbolj strme, močvirnate in skalovite predele. V njih se gospodarji v smislu krepitve funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Socialne funkcije**Zaščitna funkcija**

Zagotavljati stalno pokritost tal z naravno vegetacijo, dovoljeni so samo malopovršinski ukrepi. Pri gradnji vlak je potrebna previdnost in zmernost, tudi na manj strmih predelih nad naselji in objekti.

Rekreacijska funkcija

Vzdrževati popoln gozdni red na območju večjega obiska gozdov.

Ohraniti estetsko posebej zanimiva drevesa.

Lokalni skupnosti nuditi strokovno pomoč pri ureditvi rekreacijske infrastrukture (table, klopi, smerokazi, razgledišča,...).

Turistična funkcija

V okolici turistično zanimivih objektov zagotavljati popoln gozdni red.

Vzdrževati prehodnost in dostop do turistično zanimivih objektov.

V teh gozdovih naj se teži k čimbolj razgibani strukturi in naravni sestavi gozdov.

Poučna funkcija:

Vzdrževati popoln gozdni red na območju večjega obiska gozdov.

Ohraniti estetsko posebej zanimiva drevesa.

Lokalni skupnosti nuditi strokovno pomoč pri ureditvi rekreacijske infrastrukture (table, klopi, smerokazi, razgledišča, ...).

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Usmeritve za Naturo 2000 so v poglavju 6.2.2., konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote so podane v preglednici 47.

Preglednica 47: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
Lahinja	Dolina levega pritoka Kolpe z manjšimi pritoki	hidr, geomorf, bot, zool, (geomorf p)	državni	<p>Upošteva se varstvene režime navedene v preglednici 1.</p> <p>- V obrežni pas vodotoka se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj se izvaja zgolj sečnja posamičnega drevja. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželeno je stalna prekoreninjenost talne površine. Na gozdnem robu se oblikuje postopen prehod proti kulturni krajini.</p> <p>- Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. Na vodotokih se ne skladišči lesa, prav tako se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. Pri sečnji in spravi obrežne vegetacije se uporablja biološko razgradljiva olja.</p> <p>- Krčitev gozdov se ne izvaja.</p> <p>- Prepreči se odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.</p> <p>- Sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu).</p> <p>- Ohranja oz. vzpostavi se naravna drevesna sestava. Delež iglavcev se postopno zmanjša, preprečuje se širjenje tujerodnih vrst. V celoti se ohranja mikrorastišča močvirskih združb ob vodotoku (sestoji sive in črne jelše, vrbe, topoli, trepetlike) ter mokrotne travnike. S sadnjo mehkih listavcev se nadomešča padla oz. podrta drevesa. Cilj naj bodo vrstno in strukturno pestri sestoji z bogato grmovno plastjo.</p> <p>- Ohranja se vsa drevesa z dupli.</p> <p>- V obrežnem pasu vodotokov in njihovem neposrednem zaledju (50 m) se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic. Če ni drugih</p>
Kolpa	Mejna reka in glavni belokranjski odvodnik	hidr, (zool)	državni	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
				<p>prostorskih možnosti, naj načrtovanje in trasiranje prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Možna so posamezna točkovna prečenja vodnih teles, ki naj potekajo čim bolj pravokotno na vodno telo. Prečenje preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ipd. niso dopustna.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preko poplavnih travnikov in mokrišč se ne trasira novih gozdnih prometnic, na njih se ne skladišči lesa oz. ne pušča sečnih ostankov. Lesa se ne vlačijo oz. vozi preko poplavnih travnikov. - Sestoji ob vodotokih so primerni za vzpostavitev ekocelic z ukrepanjem. V njih se gospodari v smislu krepitve funkcije varovanja naravne vrednote oz. krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
Nerajčica	Levi pritok Lahinje v povirju	hidr, ekos	državni	<ul style="list-style-type: none"> - Na območju izvirov se ohranja drevesna in grmovna vegetacija, ohranja se zasenčenost izvirov. - V sam izviri se ne posega. - Sečnja naj bo omejena na izbiro posamičnih dreves, v smislu izbire oslabeledih dreves ali sanitarne sečnje. Upošteva naj se poudarjenost ostalih funkcij v prostoru. - Morebitna sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu). Drevesa se usmerjeno podira stran od izvirov. Sečne ostanke je potrebno po sečnji iz območja NV odstraniti. - Krčitve gozda se ne izvajajo. - Načrtovanje omrežja gozdne infrastrukture naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Gozdne prometnice se trasira na način, da so od vodnih teles oddaljene vsaj 50 metrov.
Breg pri Sinjem Vrhu - Potok	Vodnat potok, levi pritok Kolpe z izvirov na poplavni ravnici ob Kolpi v Bregu pri Sinjem Vrhu	hidr, ekos	državni	
Podturnščica	Levi pritok Lahinje s poplavnimi travniki in mrtvicami	ekos, zool	državni	
Trpotec	Bruhalnik ob Kolpi jugovzhodno od Dolenjih Radencev	hidr	državni	
Okno	Vodnat kraški izvir potoka Nerajčice v Malem Nerajcu	hidr, ekos	lokalni	
Krivec	Bruhalnik ob Kolpi severovzhodno od naselja Damelj	hidr, ekos	državni	
Kozlov zdenec	Kraški izvir v gozdu pod Žežljem na Poljanski gori	hidr, ekos	lokalni	
Grobak	Kraški izvir na Poljanski gori, zahodno od Zapudja	hidr, ekos	lokalni	
Poganac*	Bruhalnik ob levem bregu Kolpe, jugovzhodno od Dolenjih Radencev	hidr, ekos	državni	
Jakljevac	Urejen kraški izvir na pobočju južno od Starega trga ob Kolpi	hidr, ekos	državni	
Japlenica	Izvir ob Kolpi med Sodevci in Dečino	hidr, ekos	državni	
Stopinec	Obzidan studenec v gozdu vzhodno od Kvasice	hidr, ekos	lokalni	
Podturn - kraški izvir	Kraški izvir Podturnščice vzhodno od gradu Turn, južno od vasi Breznik	hidr, ekos, zool	lokalni	
Sinjevrški kal*	Vaški kal pri Sinjem vrhu v dolini reke Kolpe	ekos, zool, bot	državni	
Radenski kal	Manjši kal v gozdu ob lovski koči nad vasjo Srednji Radenci	ekos, zool	lokalni	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
				<ul style="list-style-type: none"> - Drevesa se usmerjeno podira stran od vodnega telesa. Sečne ostanke je potrebno po sečnji iz območja NV odstraniti. - Načrtovanje omrežja gozdne infrastrukture naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Nove gozdne prometnice se trasira na način, da so od vodnih teles oddaljene vsaj 50 metrov.
Nerajske luge	Močvirni travniki ob izlivu Nerajčice v Lahinjo	ekos, bot	državni	<p>Upošteva se varstveni režim naveden v preglednici 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranitev biocenoze značilnih vrst ter njihove populacijske strukture brez tujerodnih vrst. - V radiju 100 m od naravne vrednote naj se ne sadi alohtonih drevesnih vrst. - Drevje naj se usmerjeno podira stran od naravne vrednote, na njih se ne skladišči lesa oz. se ne pušča sečnih ostankov. Lesa se ne vlačijo niti vozi preko močvirnih travnikov. - Gozdna infrastruktura naj se trasira vsaj 50 m stran od naravne vrednote.
Velika stena nad Radenci	Proti jugu obrnjeno ostenje nad Kolpo, jugovzhodno od Radencev	geomorf, ekos	državni	<p>Upošteva se varstveni režim naveden v preglednici 1.</p> <p>Steni se nahajata znotraj gozdnih rezervatov, zato drevje prepustimo naravnemu razvoju. V okolici ostenj se gospodari z najmanjšo možno intenziteto oz. s posamičnim drevjem.</p>
Dečinska stena	Termofilno pobočje s skalnimi stenami nad Kolpo	geomorf, ekos	državni	
Sinji Vrh - suha dolina	Suha dolina med Sinjim Vrhom in Kolpo	geomorf	državni	Upoštevajo naj se podrobnejše varstvene usmeritve za zvrst geomorfoloških naravnih vrednot.
Mala Lahinja - uvala	Manjša kraška uvala na kraškem ravniku južno od Male Lahinje	geomorf	lokalni	<p>Upošteva se varstveni režim naveden v preglednici 1.</p> <p>Na JV vogalu se nahaja visokovodni izvir, na SZ pa ponorna jama. Gozdne prometnice se ne gradijo vsaj 50 m od izvira oz. ponora.</p>

Pri gospodarjenju z gozdovi v okolici naravnih vrednot upoštevati usmeritve za posamezno naravno vrednoto, gospodarjenje z gozdovi vrednote ne sme ogrožati.

V vplivni bližini naravnih vrednot vzdrževati popoln gozdni red.

Ob posegih v neposredni bližini posebno zanimivih dreves paziti na poškodbe zaradi sečnje in spravila ter na spremembe sestojne klime, ki bi lahko povzročile poškodbe oziroma padec vitalnosti dreves.

Znana in na novo odkrita zanimiva drevesa opisati in prostorsko locirati v gozdnogojitvenih načrtih.

Sodelovati z Zavodom RS za varstvo narave pri pripravi registra objektov posebnih naravnih vrednot.

Za naravne vrednote državnega pomena so določene vse znane jame, ki so naštet v preglednici 103, v prilogah.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Pri gospodarjenju z gozdovi znotraj območij kulturne dediščine v okolici objektov dediščine in znotraj njihovih vplivnih območij je potrebno upoštevati usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja. Varstvene usmeritve za registrirano dediščino so povzete po Pravilniku o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah (Uradni list RS, št. 102/10).

Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Dovoljeni so posegi v dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njene varovane vrednote, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.

Pri ruševinah cerkva se ohranja njihova pojavnost v prostoru, gradivo in zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami.

Varstvene usmeritve za vplivna območja

Varstvene usmeritve za registrirano dediščino so povzete po Pravilniku o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah (Uradni list RS, št. 102/2010).

Splošne varstvene usmeritve za vse zvrsti dediščine

Splošne varstvene usmeritve za nepremično dediščino so:

- ☞ spodbujanje trajnostne uporabe dediščine, to je uporabe dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- ☞ spodbujanje vzdržnega razvoja dediščine, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev dediščine za prihodnje generacije,
- ☞ spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene dediščine,
- ☞ ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena dediščine ter njene materialne substance,
- ☞ dovoljeni so posegi v dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njene varovane vrednote,
- ☞ dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.

Posebne varstvene usmeritve za posamezne zvrsti dediščine

Poleg splošnih varstvenih usmeritev za posamezne zvrsti nepremične dediščine določene tudi posebne varstvene usmeritve (če za objekt velja več varstvenih usmeritev, je označen z *).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi

zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Dodatni režim varstva arheološkega najdišča

Arheološko najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedana so kakršnakoli zemeljska dela oz. poseganja v tla vključno z izgradnjo gozdnih vlak. Posegi in dejavnosti se izvajajo tako, da se arheološko najdišče ohranja.

Na območju arheološkega najdišča je prepovedano:

- ☞ odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- ☞ gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- ☞ postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča,
- ☞ izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetih nedopustnih posegov, če ni možno najti drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je potrebno slediti naslednjim usmeritvam:

- ☞ sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- ☞ odstranjevanje drevesnih panjev s frezami,
- ☞ izjemoma je na območju razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- ☞ zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin

Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine potrebno omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča (ali odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del) obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.

Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja (lastnika) zemljišča (investitorja, odgovornega vodjo del) ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj

obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine

- ☞ območje stavbne dediščine; varuje se: gabariti, gradivo, oblikovanost, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah), celovitost dediščine v prostoru,
- ☞ območje naselbinske dediščine; varuje se morfološka zasnova naselja, prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki), prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti); varuje se tudi naravne ter druge meje rasti in robove, odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- ☞ območje kulturne krajine in območje zgodovinske krajine, varuje se krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine), značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa), odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem, preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi,
- ☞ območje memorialne in ostale dediščine; varuje se avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta, vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami, osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja.

Estetska funkcija

Ohraniti sestojni značaj gozda in zeleno kuliso ob pešpoteh in kulturnih spomenikih. Povečati strukturno in vrstno pestrost gozdnega roba.

Proizvodne funkcije

Lovnogospodarska funkcija

Usmeritve za lesnoproizvodno funkcijo so podrobno opisane v poglavju 6.2.1 Splošne usmeritve.

S populacijami divjadi, ki imajo velik vpliv na naravno ravnotežje, predvsem s parklarji (jelenjad, srnjad in divji prašič), je potrebno gospodariti tako, da bo številčnost v skladu z naravnimi prehrabnimi zmožnostmi in bo omogočeno naravno pomlajevanje.

Krmišča za rastlinojedo divjad so dopustna le v predelih gozdov, ki niso v obnovi, oziroma na gozdnih lazih, kjer v okolici ni sestojev v obnovi ali pomlajenih površin. Najprimerneje je, da so krmišča postavljena v bližini grmišč ali z lesno proizvodnega vidika manj pomembnih gozdov.

V času gnezdenja ptic zagotavljati mir v območjih gnezdenja.

Solnice postaviti izven pomlajenih površin.

Ohranjati gozdne jase in zadostno število košenic v gozdnem prostoru, z lovci in lastniki zemljišč vzpostaviti režim gospodarjenja s košenicami (košnja, gnojenje, odstranjevanje nezaželenega gromovja). V okolici košenic pospeševati plodonosne vrste drevja z velikimi krošnjami.

Lovsko-tehniške objekte (preže, krmišča) izdelati tako, da ne kazijo estetskih učinkov gozda, odslužene objekte pa odstranjevati.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Ohranitev in razvoj prosto živečih divjih živali je tesno povezana z ohranitvijo in varovanjem njihovega življenjskega okolja. Gozdovi gospodarjeni po sonaravnih načelih, z upoštevanjem specifičnih zahtev posameznih živalskih vrst, so najboljša osnova za ohranitev vseh v enoti živečih živalskih vrst in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Za ohranitev biotskega ravnovesja in pestrosti živalskega sveta je zlasti pomembno skrbeti za pestro naravno zgradbo gozda, ohranjanje in pospeševanje plodonosnih vrst, vzpostavljanje primerne števila in razporeditev mrtvega drevja ter drevesnih dupel.

V nadaljevanju so podane usmeritve, ki so vezane na celoten gozdni prostor. Glede na to, da so posamezne usmeritve aktualne le v posameznih delih enote, morajo biti pri izdelavi gozdnogojitvenih načrtov za konkreten oddelek te usmeritve upoštevane pri določitvi smernic za gospodarjenje z gozdovi. Poleg v nadaljevanju zapisanih usmeritev je za ugodno stanje življenjskega okolja živali potrebno upoštevati tudi ostale usmeritve, predvsem tiste, ki so določene za varovanje naravnih vrednot ter omejitve predpisane s Pravilnikom o varstvu gozdov.

- ☞ Z gozdnimi deli se je potrebno prilagajati zahtevam živalskih vrst (cone mirovanja, čas mirovanja, puščanje dreves primernih za habitate, puščanje primernih sečnih ostankov).
- ☞ V poznih zimskih in zgodnjih spomladanskih mesecih zaradi možnega vznemirjanja živalskih vrst zagotavljati njihovo čim manjše vznemirjanje.
- ☞ Ohranjati gozdne jase, gozdni rob in grmišča, kar je zlasti pomembno v gozdni krajini. V okolici jas in v grmiščih je potrebno pospeševati in na novo zasaditi plodonosne drevesne vrste, prav tako pa vzdrževati obstoječe sadno drevje.
- ☞ Pri negi v vseh razvojnih fazah gozda odstranjevati le tiste mehke listavce in grmovje, ki ovirajo izbrano drevje oziroma mladje, sicer pa je potrebno ohranjati grmovni in zeliščni sloj. Pospeševati je potrebno plodonosne drevesne in grmovne vrste ter mehke listavce, ki ne ovirajo razvoja gozdnega mladja (v smislu povečevanja prehranske kapacitete gozdov za rastlinojedo divjad in biotske pestrosti).
- ☞ Sečnjo oziroma gozdna dela v času med aprilom in junijem izvajati v tistih sestojih, ki niso izrednega pomena za gnezdenje ogroženih oziroma občutljivih ptičjih vrst. V času gnezdenja ptic se ne izvaja gozdnogospodarskih del na območjih, kjer se ugotovi gnezdenje (gnezda sov in ujed, gozdni rob, gošče). Ugotovljena gnezda ali habitate je potrebno evidentirati v gozdnogojitvenem načrtu. V primerih odkritja gnezd ogroženih ujed, sov ali zavarovanih zveri je potrebno postopati skladno z določili Pravilnika o varstvu gozdov.
- ☞ V okolici gnezd ujed se od marca do konca junija ne izvaja gozdarskih del v oddaljenosti najmanj 300 m, enako velja v okolici gnezd kozače in velike uharice od februarja do konca junija, malega klinkača od maja do konca julija ter sršenarja od aprila do septembra. Gozdarskih del se v oddaljenosti najmanj 100 m ne izvaja še v okolici gnezd ostalih sov od marca do konca maja.
- ☞ Ohranjati oziroma puščati drevje z dupli, manj kakovostno drevje z veliko vejnatostjo, manj kakovostne osebke z močno razbrazdano ali odstopajočo skorjo.
- ☞ V kolikor bi se ugotovilo leglo volkov ali risa, se gozdarskih del ne opravlja od začetka aprila do konca maja najmanj 300 m od mesta poganja.
- ☞ Les listavcev v sečnji med 15. julijem in 15. avgustom, to je v času rojenja alpskega kozlička, je potrebno čim prej odpeljati iz gozda oziroma je najprimerneje, da se v tem obdobju ne izvaja sečnje listavcev.
- ☞ Vlačenje lesa po strugah potokov ni dovoljeno.
- ☞ Pripravo in gradnjo vlak pri prečkanju vodotokov urediti s prepusti, muldami ali kamniti zložbami z namenom optimalnega ohranjanja vodnih habitatov.
- ☞ Ohranjati vodne vire in jih celo zgraditi oziroma urediti (kaluže, kali), pri tem pa upoštevati njihovo skladnost z okoljem ter skrbeti na stalen sklep krošenj nad njimi.

- ☞ Pri puščanju mrtve biomase oziroma dreves sta pomembni debelinska in vrstna struktura dreves ter prostorska razporeditev. Ohraniti delež oslabelega in odmrlega debelega drevja v vseh debelinskih razredih. Razporeditev naj bo enakomerna po vseh odsekih, prilagojena razmeram v odseku glede drevesnih vrst in debelinske strukture.
- ☞ Odmrlo maso puščati tako, da ne more predstavljati nevarnosti za prenamnožitev škodljivih rastlinskih ali živalskih vrst, ki lahko ogrozijo stabilnost gozda. Odmrta in odmirajoča drevesa ter druga odmrta biomasa se ne sme puščati ob javni infrastrukturi ali gozdni cesti v pasu, ki je ožji od ene višine odraslega drevja na tem rastišču.
- ☞ Ohranjati je potrebno ostanke gozda v kmetijski krajini.
- ☞ V okolici jam naj se ohranja obstoječe značilnosti gozdne vegetacije in osenčenost jamskih vhodov. V okolici jamskih vhodov (radij 50 m) naj se prilagojeno gospodari. Drevje naj dosega višje starosti in večje dimenzije, v sestoje naj se posega posamično. Zaradi varstva netopirjev v jamah naj se v istem radiu ne izvaja gozdarskih del v obdobju od oktobra do maja.
- ☞ Pri gospodarjenju z obvodno vegetacijo je zeleno, da se širina obvodne drevesne in grmovne vegetacije poveča. Pri gospodarjenju z obvodno vegetacijo so dovoljeni le malopovršinski ukrepi, ki ne zmanjšujejo zarasti, pri tem pa se pospešujejo listavci. Ohranjati je potrebno zasenčenost vodotokov.
- ☞ Najprimernejši čas za opravljanje gozdarskih del v obvodnih gozdovih oziroma obvodni vegetaciji je od novembra do marca.
- ☞ Gostota populacij rastlinojede divjadi se mora vzdrževati na ravni, ki bo omogočala uspešno naravno pomlajevanje.
- ☞ Krmišča za rastlinojedo divjad in solnice so dopustne le v predelih gozda, ki niso v obnovi, oziroma na gozdnih lazih. Najprimerneje je, da so krmišča postavljena v bližini grmišč.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni (gozdnih rezervatov), je v enoti 68,18 ha, gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi pa je 822,97 ha. Razglašeni varovalni gozdovi se nahajajo na površini 103,57 ha.

V varovalne gozdove spadajo odseki 184a, 185a in 186a, konkretne usmeritve so navedene v okviru rastiščnogojitvenega razreda.

Prepovedano je vsakršno ukrepanje v rezervatu (odseka 200 in 226b).

V gozdovih, ki so razglašeni za gozdove s posebnim namenom, kjer ukrepi so dovoljeni, se gospodari prilagojeno izjemno poudarjenim socialnim in ekološkimi funkcijam, vendar na način, ki ne izključuje lesnoproizvodne funkcije. Takšno gospodarjenje določajo:

- ☞ malopovršinsko ukrepanje in oblikovanje razgibanih sestojev,
- ☞ povečevanje in vzdrževanje visokega deleža starega drevja in sestojev,
- ☞ povečana, malopovršinska obnova,
- ☞ ohranjanje in pospeševanje rastlinske in živalske vrstne raznolikosti,
- ☞ krepitev stojnosti sestojev,
- ☞ nega gozdnih robov,
- ☞ redno izvajanje potrebnih gojitvenih del,
- ☞ izvajanje spravila v suhem vremenu,
- ☞ izvajanje popolnega gozdnega reda.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Pravilnik o varstvu gozdov podrobno določa vsebino načrtov varstva gozdov pred požari, program varstva gozdov in organizacijo opazovalne službe. Pri načrtih in letnih programih varstva je poleg obveznih vsebin potrebno dati poudarek predvsem:

- ☞ načrtovanju, izdelavi in vzdrževanju protipožarnih stez, ki se vežejo na obstoječe gozdne prometnice,
- ☞ postavitvi opozorilnih tabel na lokacijah s povečanim obiskom javnosti,
- ☞ doslednemu spoštovanju prepovedi kurjenja v obdobju povečane požarne ogroženosti, še posebej tam, kjer se lokacije in čas prekrivajo z aktivnostmi za zatiranje lubadarja,
- ☞ pred izdelavo oziroma požiganjem lubja in vej na žariščih lubadarja obvestiti center za obveščanje, da se izognemo nepotrebni intervencijam,
- ☞ osveščanju javnosti o nevarnostih požarov in njihovih posledic v gozdnem okolju,
- ☞ gospodarjenju z rastiščem prilagojenimi drevesnimi vrstami v požarno ogroženih sestojih.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi sestoji

Gozdnih semenskih objektov v enoti ni.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Usmeritve za tehnologijo dela

- ☞ Tehnologija sečnje z motorno žago in vlačena lesa s traktorji bo prevladujoča tudi v času veljavnosti tega načrta.
- ☞ Strojna sečnja in izvoz lesa s polprikoličarjem in traktorskimi prikolicami z nakladalniki se je že uveljavila ter bo še pridobivala na obsegu.
- ☞ Pri izvedbi strojne sečnje je potrebna diferencirana uporaba srednje velikih strojev z večjimi in manjšimi procesorskimi glavami glede na zahteve sestoja in terena. V mlajših in gostejših sestojih je potrebna uporaba lažjih strojev z manjšo glavo. V debeljakih in sestojih v obnovi se lahko uporabljajo večji stroji v kombinaciji z ročno predsečno debelih dreves. Z organizacijo dela je potrebno zagotoviti čim manjše poškodbe tal in sestojev.
- ☞ Pri strojni sečnji naj se uporablja tehnologija krajšega lesa (4 do 6 m), pri klasični sečnji pa sortimentna metoda in metoda mnogokratnikov oziroma kombiniranih hlodov. Neprimerna je uporaba debelne in drevesne metode spravila.
- ☞ Nove tehnologije sečnje in spravila lesa zahtevajo še bolj podrobno tehnološko in izvedbeno načrtovanje sečnje in spravila, zato je posebno pozornost potrebno posvetiti izobraževanju kadra, ki načrtuje in izvaja dela. Izvajalci del se morajo ravnati skladno s pravili dobre prakse pri strojni sečnji.
- ☞ Omejena je uporaba strojne sečnje in izvoza lesa v skupinsko raznodobno strukturiranih sestojih in pomlajenih sestojih, kjer se nadaljuje obnova. Manj primerna je strojna sečnja v sestojih, kjer so zelo skaloviti kraški tereni ali tereni z večjimi nagibi (nad 30 %), kjer so mokra, zemljata ali slabše nosilna tla ali gozdovi z izjemno poudarjenimi socialnimi funkcijami.
- ☞ Večino sečnje izvršiti izven vegetacijskega obdobja. Poseben poudarek posvetiti izogibanju poškodb drevja ob prometnicah in v mladovju.

- ☞ Sečne ostanke za izkoriščanje biomase uporabljati v omejenem obsegu. Glede na rastiščne in sestojne pogoje se lahko uporabi do največ ene tretjine zelene biomase. Pospeševati uporabo biomase pri redčenjih.
- ☞ Pri uporabi in izbiri strojne opreme je potrebno izvajanje gospodarjenja prilagoditi življenjskim navadam in potrebam živali v gozdu, terenskim razmeram, letnemu času, smernicam za gospodarjenje in ostalim funkcijam gozdov.
- ☞ Vlačenje je potrebno izvajati s prilagojenimi traktorji in lažjimi zgibniki s poudarkom na humanizaciji dela.
- ☞ Strogo upoštevati nosilnost tal, vlak in cest, tako da se ob razmočenih razmerah ne izvaja spravila in izvoza lesa. Izvajalci del se morajo ravnati skladno s pravili dobre prakse.
- ☞ V gozdovih po sečnji zagotoviti sanacijo in vzdrževanje vlak, poti, ramp in cest.

Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

- ☞ Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so slabše odprti odseki in predeli, kjer je pravilna razdalja večja kot 600 m in več.
- ☞ Nadaljevati je potrebno s sekundarnim odpiranjem gozdov, to je z rekonstrukcijo in gradnjo vlak. Osnova so izdelani podrobni tehnološki deli gozdnogojitvenih načrtov.
- ☞ Priporočljiva gostota vlak je glede na potek in teren od 110 do 130 m/ha in izjemoma do 150 m/ha. Tehnični elementi morajo ustrezati zahtevam traktorskega spravila in če je možno, se elemente glavnih vlak približa kriterijem gozdne poti za vožnjo s polprikolico.
- ☞ Pri gradnji in rekonstrukciji vlak vzpostaviti stanje, ki zagotavlja lažje in varnejše spravilo, s čim manj poškodbami na drevju in gozdnih tleh.
- ☞ Kakovost izgradnje vlak je potrebno diferencirati, glavne vlake imajo boljše elemente in so primernejše tudi za vožnjo, sekundarne pa ožje in manj detajlno izdelane.
- ☞ Pri gradnji vlak se je potrebno ogniti območjem točkovno poudarjenih funkcij in območjem z izjemno poudarjenimi socialnimi funkcijami.
- ☞ Na predelih najbolj občutljivejših habitatov ter zavarovanih naravnih in kulturnih vrednot, kot so območja ekocelic, vodnih izvirov, brlogov, kraških jam in arheoloških najdišč, je prepovedano graditi ceste in vlake oziroma je potrebno zagotoviti odmik od objektov in omilitvene ukrepe.
- ☞ Gradnja gozdnih cest in vlak naj se izvaja v pozno poletnem ali jesenskem obdobju.
- ☞ Po končani sečnji in spravilu je potrebno zagotoviti sanacijo cest in vlak, odvesti meteorne vode in preprečiti njihovo izlivanje na cestišče ter odstraniti ostanke blata in sečnih ostankov na cestnem telesu in obcestnih jarkih.
- ☞ Gradnja gozdnih prometnic naj poteka z uporabo bagra z udarnim kladivom. Velikost strojev naj se prilagodi kategoriji terena za optimalno kombinacijo učinka in robustnosti posega.
- ☞ Izboljšati je potrebno kakovost obstoječih cest z rekonstrukcijo in investicijskim vzdrževanjem (poprava preglednosti ovinkov, odpravljanje nepotrebnih nihanj podolžnih naklonov, ureditev odvodnjavanja z jarki in prepusti).
- ☞ Ob izboljšanju standarda javnih cest (asfaltiranje, korekcija elementov cestnega telesa) je potrebno urediti tudi nekatere tehnične zahteve za gozdno proizvodnjo. Potrebno je vzpostaviti ustrezno nosilnost, rampne prostore, priključke vlak, poti in izogibališča za nakladanje lesa.
- ☞ Pri odpiranju gozdov s cestami in sekundarnimi prometnicami bomo lastnike osveščali o sredstvih PRP, jim dajali podporo pri oblikovanju vlog ter povezovanju lastnikov pri skupnih projektih.

- § Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami se nahajajo v odsekih 143A, 147, 148, 149A, 149B, 150, 157, 163, 164, 166A, 172A, 172B, 173A, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 207A in 214.

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za Pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo v odnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).

Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov se predlaga večjo uporabo utrjenih muld.

Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) – gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu.

Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16).

Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.

Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.

Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:

- § ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
- § ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
- § se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,

- ☞ bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
- ☞ je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

V prostoru z majhnim deležem gozda je potrebno ohraniti posamezne gozdne otoke in gozdne koridorje, objekte linijske infrastrukture pa načrtovati tako, da se v čim večji meri izogibajo gozdnim zaplatam, skupinam gozdnega drevja in obvodni vegetaciji. Na območju naselij in v njihovi neposredni bližini je potrebno obseg gozdnih površin v največji možni meri ohraniti ter jih vpeti v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe.

Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.

Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben poleg zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov. Neposredno na gozdni rob je možno umestiti ureditve za potrebe rekreacije (športna igrišča,...) ali območja za posebne dejavnosti.

Ograditev posameznih delov gozda ni dovoljena, razen v primerih, ki so določeni z Zakonom o gozdovih (24. člen) oz. Pravilnikom o varstvu gozdov (40. člen).

Tudi po izvedbi posegov v gozd mora biti omogočeno gospodarjenje z gozdovi in dostop do sosednjih gozdnih zemljišč pod enakimi pogoji kot doslej.

Preprečiti je potrebno udor umazanih tehnologij v občutljiv gozdni prostor.

Dopušča naj se krčitev gozdnih jezikov ob robovih vasi za potrebe obnove oz. revitalizacije vasi. Za kmetijstvo in poselitev naj se posega v malodonosne gozdove, ki so nastali na opuščeni, zaraščajočih se kmetijskih površinah.

Večje gozdne komplekse naj se ohrani in obvaruje pred večjimi posegi. Ta prostor naj se tudi v prihodnje nameni zgolj naravi prijaznim oblikam rekreacije in turizma (pohodništvo).

Pri načrtovanju dejavnosti v strnjenih gozdnih kompleksih je potrebno zagotavljati ugoden življenjski prostor za parkljasto divjad, zveri in ostale živalske vrste ter preprečiti kakršnokoli dejavnost, ki bi imela v tem pogledu negativen vpliv.

Na arheoloških najdiščih je krčitev gozda v kmetijske namene dovoljena le ob predhodnem soglasju ZVKDS.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:

- ☞ gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- ☞ gozdovi na območju gozdnih učnih poti (oddaljenost do 50 m),
- ☞ sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (oddaljenost do 200 m),
- ☞ gozdov na območjih naravnih vrednot,
- ☞ gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- ☞ manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Prepovedane so kakršnekoli krčitve razglašeni varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom.

Do posameznih vlog za posege v prostor se Zavod za gozdove Slovenije kot soglasodajalec in nosilec razvoja prostora vključuje s projektnimi pogoji, smernicami, mnenji in soglasji tekom priprave dokumentacije za konkretne projekte..

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

Od drugih gozdnih zemljišč so v enoti prisotne le površine pod daljnovodi, za katerih vzdrževanje so pristojne elektrogospodarske organizacije in konkretnih ukrepov ne predvidevamo.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Preglednica 48/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za enoto

		Vrste poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	40.027	12.187	0	0	52.214	18,7	58,8
	%	76,7	23,3	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	236.915	244.464	500	0	481.879	24,7	95,9
	%	49,2	50,7	0,1	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	276.942	256.651	500	0	534.093	24,0	90,3
	%	51,8	48,1	0,1	0,0	100,0		

Najvišji možni posek za vse gozdove enote znaša letno 6,23 m³/ha ali 90,3 % prirastka, kar nam zagotavlja povečanje lesne zaloge. V primerjavi s prejšnjim načrtom se je absolutni možni posek povečal za 42.922 m³ oziroma za 8,7 %. Možni posek po vrstah sečnje kaže, da je 51,8 % predvidenega poseka iz redčenj in 48,1 % iz pomladitev. Deleža sanitarnega poseka ni mogoče predvideti.

Za predvidevanje razvoja možnega poseka v prihodnih desetletjih smo poleg izračunanih površin razvojnih faz upoštevali še absolutno lesno zalogo, prirastni odstotek, ciljno lesno zalogo (tudi po razvojnih fazah) in aktualni možni posek.

Preglednica 49/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove

		Vrste poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	37.118	11.897	0	0	49.015	18,8	58,6
	%	75,7	24,3	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	222.410	235.104	500	0	458.014	25,0	97,2
	%	48,6	51,3	0,1	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	259.528	247.001	500	0	507.029	24,3	91,4
	%	51,2	48,7	0,1	0,0	100,0		

Preglednica 50/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove

		Vrste poseka				% od LZ	% od P	
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			Posek skupaj
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	1.474	283	0	0	1.757	17,8	57,0
	%	83,9	16,1	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	10.313	8.280	0	0	18.593	20,9	78,5
	%	55,5	44,5	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	11.787	8.563	0	0	20.350	20,6	76,0
	%	57,9	42,1	0,0	0,0	100,0		

Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za gozdove lokalnih skupnosti

		Vrste poseka				% od LZ	% od P	
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			Posek skupaj
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	1.435	7	0	0	1.442	15,4	66,0
	%	99,5	0,5	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	4.192	1.080	0	0	5.272	17,9	66,9
	%	79,5	20,5	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	5.627	1.087	0	0	6.714	17,3	66,7
	%	83,8	16,2	0,0	0,0	100,0		

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 52/NGDI: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	47,61	2,14	0,16	49,91
Sadnja	ha	0,23	0,00	0,00	0,23
Obžetev	ha	78,64	0,05	0,30	78,99
Nega mladja	ha	231,45	10,42	0,46	242,33
Nega gošče	ha	409,42	14,81	0,85	425,08
Nega letvenjaka	ha	147,62	6,81	0,64	155,07
Nega drogovnjaka	ha	75,73	6,19	0,01	81,93
Naravni razvoj biotopov	m ³	3.000	-	-	3.000
Varstvo pred divjadjo	dni	95	5	0	100
Varstvo pred žuželkami	dni	105	5	0	110

Intenzivnost gojitvenih del je 0,61 dne/ha, kar je malo. Razlog je v pomanjkanju mladovij in v dejstvu, da se zelo dobro pomlajujejo bukev, smreka, jelka ter beli gaber in je posledično zelo malo umetnih obnov. K intenzivnosti največ prispevajo nega gošče, nega mladja in nega letvenjaka ter drogovnjaka. Drugih gojitvenih del je bistveno manj. Gozdovi v tej enoti se zelo dobro naravno pomlajujejo, zato se sadi na manjših površinah, v glavnem le v sestojih, ki so jih močno poškodovale naravne ujme ali bolezni in škodljivci gozdnega drevja.

Varstvo pred divjadjo zajema zaščito s količenjem ali tulci (5.000 kosov), premaze ter zaščito z odvračalnim škropivom Trico.

Varstvena dela za zatiranje žuželk so določena na podlagi analize preteklega načrta in predvidevanj iz izkušenj. Zajeta so samo dela za spremljavo podlubnikov brez zatiralnih del, ki so popolnoma nepredvidljiva.

Pretežno spolnilna sadnja za obnovo je predvidena na manj kot 1 ha s povprečno gostoto 2.000 sadik/ha, kar znese približno 1.500 sadik. Od tega predvidevamo 50 % bukve, 25 % hrasta, 15 % smreke, 5 % gorskega javorja in 5 % češnje.

Dodatno predvidevamo še sadnjo za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in lovnogospodarske funkcije, za kar bo posajenih 300 sadik redko prisotnega plodonosnega drevja, kot so tisa, lesnika, hruška, oreh, jerebika, mokovec in skorš.

6.3.3 Ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Za divjad in za ostali živalski svet so pomembne vzdrževane košenice in košenice v zaraščanju, katere je potrebno vzdrževati z namenom povečanja prehranske ponudbe rastlinojede divjadi in zagotavljanja ostalih funkcij.

Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Funkcija	Ukrep	
	Vrsta dela	Obseg
Lovnogospodarska funkcija	Košnja travinj	90,00 ha 90 dni
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov, omejkov, protiveternih pasov in gozdnega roba, vzdrževanje pašn. in travn. v g. in ostala biomeliorativna dela	6,00 ha 10 dni
	Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	40 kosov 20 dni
	Sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja, pomembnega za prehranjevanje živali	300 sadik 8 dni
	Naravni razvoj biotopov	3.000 m ³ 5 dni
	Načrtno puščanje ležeče biomase v gozdu	1.000 m ³ 5 dni
	Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu	100 m ³ 5 dni
Rekreacijska funkcija	Vzdrževanje stez	5.000 m 20 dni

Puščanje biomase je izraženo tudi v dneh, saj so v tem zajeta dodatna dela, ki jih pričakujemo zaradi evidentiranja teh dreves in za dopolnitev gozdnogojitvenih načrtov.

Za predlagane ukrepe za krepitev funkcij je skupaj predvideno 163 dnev, od tega 5 dnev v državnih gozdovih.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

V enoti je največ gozdne krajine (78,5 %) in gozdnate krajine (19,3 %). Najmanj je zastopana kmetijsko in primestna krajina (2,1 %)

V gozdnati krajini je vrstna in strukturna pestrost največja. Tu je potrebno le ohranjati in pospeševati posamezna drevesa izjemnih dimenzij, habitatna in plodonsna drevesa ter zavarovana ali redko prisotna drevesa.

V kmetijsko urbani krajini je potrebno ohraniti oziroma povečati količino ekološko, strukturno in vrstno pestrega gozdnega roba, omejkov in obvodne vegetacije.

Pri vseh posamič ali v skupinah rastočih drevesih je biotopski, pestrostni in estetski pomen pomembnejši od ekonomskega. Posebej pomembna so sadna ali druga plodonsna drevesa.

Posamezna izjemna drevesa znotraj gozda je potrebno ohranjati s pomočjo gojitvenega in gospodarskega načrtovanja oziroma načrtnega gospodarjenja in s predlogi za zakonsko zaščito. To so redke in ogrožene drevesne vrste in drevesa izjemnih dimenzij.

Z drevjem ali grmovjem zarasle brežine Kolpe, Lahinje in ostalih vodotokov izven gozda so pomembne pri uresničevanju ekoloških in socialnih funkcij. Zato mora biti njihovo izsekavanje zelo previdno in pod strokovnim nadzorom. Stara, obiskovalcem nevarna drevesa je potrebno sproti odstranjevati.

Posamezna drevesa in skupine dreves med kmetijskimi površinami dajejo pokrajini poseben estetski videz, zato jih ohranjamo.

Seznam posebnih dreves:

- ↵ debela bukev v odseku 170,
- ↵ debela hrasta v odseku 203.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 54/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti	
	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	24.579,35	55,27	963,93	53,99	295,23	50,34
Strošek poseka in spravila	11.000,92	24,74	424,99	23,80	148,68	25,35
Razlika	13.578,43	30,53	538,93	30,18	146,55	24,99

Ekonomika gospodarjenja je prikazana na podlagi primerjave prihodkov, ki jih predstavljajo:

- vrednost lesa na kamionski cesti,
- predvidene spodbude za gojenje in varstvo v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti,
- predvidena spodbude za vzdrževanje vseh gozdnih prometnic.

In stroškov gospodarjenja z gozdovi, ki vsebujejo:

- stroške sečnje in spravila,
- stroške gojitvenih in varstvenih del,
- stroške del namenjenih za krepitev splošnokoristnih funkcij gozda,
- stroške vzdrževanja gozdnih cest in vlak.

Preglednica 55/EP2: Pregled skupne ekonomike gospodarjenja

Skupaj vsi gozdovi	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	25.838,51	55,16	100,0
Stroški sečnje in spravila	11.574,60	24,71	44,8
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	747,26	1,60	2,9
- krepitev funkcij gozdov	21,17	0,05	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	331,55	0,71	1,3
- vzdrževanje vlak	234,22	0,50	0,9
Stroški skupaj	12.908,80	27,56	50,0
Dohodek	12.929,72	27,60	50,0
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	236,10	0,50	0,9
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	208,22	0,44	0,8
Skupaj predvidene spodbude	444,33	0,95	1,7
Stroški - spodbude	12.464,47	26,61	48,2
Prihodek - stroški + spodbude	13.374,04	28,55	51,8

Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v zasebnih gozdovih

Zasebni gozdovi	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	24.579,35	55,27	100,0
Stroški sečnje in spravila	11.000,92	24,74	44,8
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	718,29	1,62	2,9
- krepitev funkcij gozdov	19,83	0,04	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	310,81	0,70	1,3
- vzdrževanje vlak	222,36	0,50	0,9
Stroški skupaj	12.272,21	27,60	49,9
Dohodek	12.307,15	27,67	50,1
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	235,59	0,53	1,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	195,20	0,44	0,8
Skupaj predvidene spodbude	430,78	0,97	1,8
Stroški - spodbude	11.841,43	26,63	48,2
Prihodek - stroški + spodbude	12.737,93	28,64	51,8

Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v državni gozdovih

Državni gozdovi	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	963,93	53,99	100,0
Stroški sečnje in spravila	424,99	23,80	44,1
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	27,22	1,52	2,8
- krepitev funkcij gozdov	1,07	0,06	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	14,84	0,83	1,5
- vzdrževanje vlak	8,93	0,50	0,9
Stroški skupaj	477,05	26,72	49,5
Dohodek	486,88	27,27	50,5
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0,00	0,00	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	9,32	0,52	1,0
Skupaj predvidene spodbude	9,32	0,52	1,0
Stroški - spodbude	467,73	26,20	48,5
Prihodek - stroški + spodbude	496,20	27,79	51,5

Preglednica 58/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdovih lokalnih skupnosti

Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	295,23	50,34	100,0
Stroški sečnje in spravila	148,68	25,35	50,4
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	1,76	0,30	0,6
- krepitev funkcij gozdov	0,27	0,05	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	5,90	1,01	2,0
- vzdrževanje vlak	2,93	0,50	1,0
Stroški skupaj	159,54	27,20	54,0
Dohodek	135,69	23,14	46,0
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0,52	0,09	0,2
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	3,71	0,63	1,3
Skupaj predvidene spodbude	4,22	0,72	1,4
Stroški - spodbude	155,32	26,48	52,6
Prihodek - stroški + spodbude	139,92	23,86	47,4

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana ločeno po oblikah lastništva in skupaj za celotno gozdnogospodarsko enoto.

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov, povprečnem premeru dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju) in teoretični sortimentaciji. Pri izračunu so uporabljene cene lesa s spletnega portala WoodChainManager (<http://wcm.gozdis.si/>) in cenika SiDG za direktno prodajo GLS z dne 1. 5. 2021.

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v posameznih odsekih, upoštevan pa je povprečni premer dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju). Za sečnjo je bil upoštevan strošek v višini 17,78 €/delovno uro, za spravilo pa 32,09 €/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Pri gojitvenih in varstvenih delih smo uporabili strošek 16,75 €/delovno uro. To je 50 % urne postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50 % urne postavke sekača (delavec z motorno žago).

Pri materialnih stroških so upoštevane cene sadik in semena po pogodbi z drevesnicami ter cene za varstveni material za leto 2021.

Pri stroških varstvenih del so upoštevane vse načrtovane ure, tudi ure za protipožarno varstvo in za delo s kontrolnimi pastmi v okviru varstva pred žuželkami, kljub temu, da pasti večinoma postavljajo in vzdržujejo strokovni delavci ZGS.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

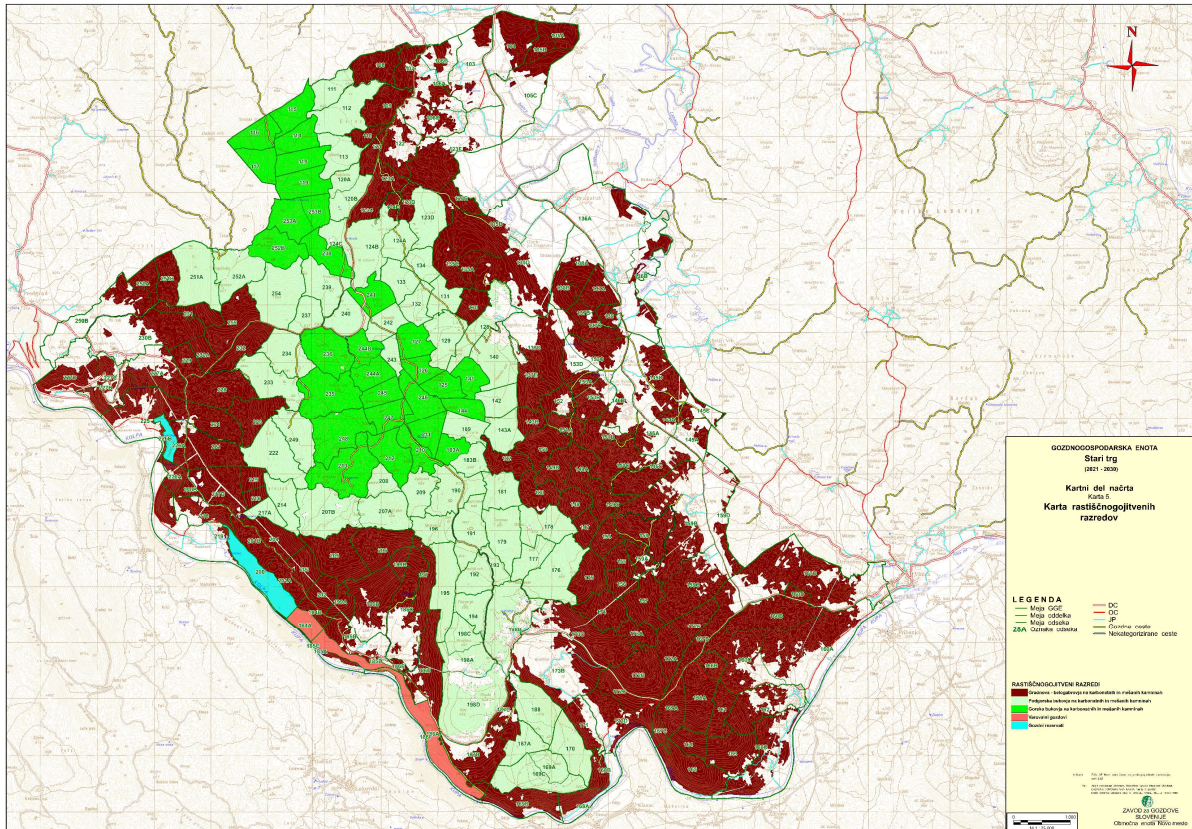
Izvajalec del je po končani sečnji in spravilu dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. Kalkulacije v letu 2020 izkazujejo, da je za redno vzdrževanje gozdnih cest letno potrebno 621,00 €/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so ocenjena na 0,50 €/m³ neto posekanega lesa.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Gozdovi v enoti so uvrščeni v rastiščnogojitvene razrede na osnovi gozdnih rastišč ter sorodnih gozdnogospodarskih ciljev in usmeritev.

Pri oblikovanju razredov se je sledilo določilom Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Novo mesto za obdobje 2021 – 2030.

Karta 3: Rastiščnogojitveni razredi

Rastiščnogojitveni razredi:

030 – Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	4.748,66 ha
050 – Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.573,55 ha
070 – Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	1.074,42 ha
200 – Varovalni gozdovi	103,57 ha
210 – Gozdni rezervati	68,18 ha

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred 030 – Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Površina gozdov v razredu je 4.748,66 ha, kar predstavlja 55,4 % gozdov enote.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območju mirne cone, hidrološke funkcije v okolici jam in izvirov, vodovarstvenih območij, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na območjih velikih strmin in ekstremnih združb, estetske v bližini objektov kulturne dediščine, funkcije varovanja kulturne dediščine, funkcije varovanja naravnih vrednot in turistična funkcija.

Na 2. stopnji poudarjenosti je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološka funkcija na karbonatni podlagi, nadalje so tu pomembno prisotne še funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin, funkcija varovanja kulturne dediščine, funkcija varovanja naravnih vrednot, rekreacijska, higiensko – zdravstvena funkcija, zaščitna funkcija, estetska funkcija, turistična funkcija in rekreacijska funkcija.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 59/D-GZ: Rastiščni tipi

Šifra	Rastiščni tip	Površina v ha	Delež v %
54100	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	4.068,24	85,7
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	82,06	1,7
55400	Gradново bukovje na izpranih tleh	41,45	0,9
56100	Bazoljubno gradnovje	124,65	2,6
56200	Preddinarsko-dinarsko hrastovo čmogabrovje	226,55	4,8
63100	Preddinarsko gorsko bukovje	15,51	0,3
64131	Dinarsko jelovo bukovje clematidetosum	75,23	1,6
77100	Jelovje s praprotni	114,97	2,4
Skupaj RGR		4.748,66	100,0

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo drugi pretežno listnati (72 %), drugi gozdovi listavcev in iglavcev (15 %), hrastovi gozdovi (3 %), smrekovi gozdovi (3 %), drugi pretežno iglasti gozdovi (3 %), borovi gozdovi (1 %) in skupaj preostali (3 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 60/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	6,7	20,0	26,2	27,3	19,8	46,8	18,9	1,47	21,2
Listavci	12,9	25,0	22,1	21,3	18,7	200,4	81,1	5,45	78,8
Skupaj	11,7	24,1	22,9	22,4	18,9	247,2	100,0	6,92	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 4,9 % manjša, prirastek pa za 0,1 % večji kot sta povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Pri iglavcih se glavnina lesne zaloge nahaja v tretjem in četrtem debelinskem razredu in pri listavcih v drugem in tretjem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

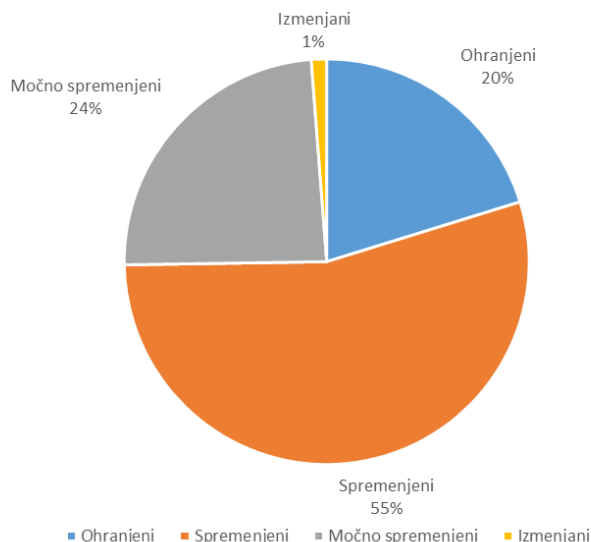
Preglednica 61/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	15,5	11,4	18,9	0,0	1,0	17,4	57,3	15,0	98,0	12,7
	Delež	6,3	4,6	7,6	0,0	0,4	7,0	23,2	6,1	39,7	5,1
Naravno stanje	m ³ /ha	1,4	9,5	0,0	0,0	0,0	12,3	109,2	46,0	68,8	0,0
	Delež	0,6	3,8	0,0	0,0	0,0	5,0	44,2	18,6	27,8	0,0

V razredu prevladujejo trdi listavci (beli gaber, kostanj in cer) in hrast (graden), z nižjimi deleži sledijo bori (rdeči bor), smreka, plemeniti listavci (gorski javor, lipa in češnja), mehki listavci (breza in trepetlika), jelka in ostali iglavci.

V podmladku se z največjim deležem pojavljajo trdi listavci (31 %) in bukev (24 %), sledijo plemeniti listavci (15 %) hrast (16 %), smreka (7 %), jelka (5 %) in ostali skupaj 2 %.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 7: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Večina gozdov razreda je spremenjenih, k spremenjenosti pa največ prispeva premajhen delež hrasta. Ugotovili smo 39,7 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je več kot znaša ohranjenost za enoto (24,8 %). K ohranjenosti največ prispevajo prevelik delež trdih listavcev (16,4 %) in borov (6,7 %) ter premajhen delež hrasta (51,3 %) in plemenitih listavcev (18,2 %) . Vse ostale vrste skupaj k ohranjenosti prispevajo 7,4 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 62/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	55,11	9,6	53,5	28,8	8,1	5,0	51,0	44,0	0,0	26,9	42,5	17,7	12,8
Drogovnjak	1.272,49	2,7	26,0	68,2	3,1	3,5	34,7	61,8	0,0	11,9	69,2	18,6	0,3
Debeljak	1.181,77	-	-	-	-	6,4	65,8	27,8	0,0	3,0	72,3	23,1	1,6
Sestoj v obnovi	239,52	-	-	-	-	10,2	74,5	15,3	0,0	1,3	2,1	37,3	59,3
Posamično do šopasto raznomerni sestoj	628,75	-	-	-	-	0,0	53,4	46,6	0,0	3,7	45,8	42,4	8,1
Skupinsko do gnezdasto raznomerni sestoj	677,78	-	-	-	-	3,5	37,5	59,0	0,0	3,8	65,8	30,2	0,1
Panjevec	8,50	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	100,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	9,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	42,1	57,9
Pionirski gozd z grmišči	675,58	-	1,8	65,8	32,4	-	-	-	-	20,0	34,1	36,7	9,3
Skupaj	4.748,66												

Zasnove mladovji so v večini dobre ali pomanjkljive. Delež površin s slabo zasnovjo je pri mladovjih 8,1 %. Pri drogovnjakih je največ takih, ki imajo pomanjkljivo zasnovjo.

Stanje negovanosti je v vseh razvojnih fazah zadovoljivo, razen pri drogovnjakih in posamično do šopastih raznomernih sestojih prevladujejo nenegovani sestoji. Sestojev, ki bi bili zaradi nenegovanosti ogroženi, ni.

V mladovjih prevladuje normalen sklep, sicer pa je zaznati vse vrste sklepov, od tesnega do celo vrzelastega. V drogovnjakih in debeljkih je pretežno normalen sklep, v sestojih v obnovi pa prevladuje vrzelast do pretrgan sklep, kar pomeni, da so ti sestoji že zelo odprti.

Kakovost drevja

V skupni oceni prevladujejo drevesa s prav dobro, dobro in zadovoljivo kakovostjo. Dreves z odlično kakovostjo je pri iglavcih 7,3 % in pri listavcih 5,8 %. Med pomembnejšimi skupinami drevesnih vrst rastiščnogojitvenega razreda imajo najboljšo kakovost hrast in plemeniti listavci.

Poškodovanost sestojev

Stanje poškodovanosti v rastiščnogojitvenem razredu je podobna kot znaša za enoto. Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 4,2 % dreves ugotovljena hujša poškodba. Glavnino te vrednosti predstavljajo poškodbe na deblu in korenčniku (2,2 %), vejah (1,3 %) ter osutost (0,7 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovani posek je bil po evidencah realiziran 49,4 %. Največ je bilo poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka (35,3 %), sledijo pomladitveni posek (31,0 %), redčenja (30,5 %), krčitve (1,2 %) ter posek zaradi gozdne infrastrukture in ostalo (2,0 %).

Preglednica 63/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	140,65	57,25	40,7
Priprava tal	ha	6,39	4,1	64,2
Sadnja	ha	8,88	0,7	7,9
Obžetev	ha	51,68	52,79	102,1
Nega mladja	ha	63,68	3,25	5,1
Nega gošče	ha	59,73	6,95	11,6
Nega letvenjaka	ha	35,25	0,6	1,7
Nega drogovnjaka	ha	99,53	16,1	16,2
Biomeliorativna dela	dni	5	3	60,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0	4,25	-
Zaščita s tulci	kos	0	4.830	-

Gojitvena dela pri negi letvenjaka, negi mladja, sadnji, negi gošče in negi drogovnjaka so bila zelo slabo realizirana. Gojitvena dela so bila pri pripravi sestoja in pripravi tal skromno realizirana. Izvedena dela pri obžetvi so bila nad načrtovanimi.

Za varstvo pred žuželkami je bilo porabljenih 4,25 dni. Prikazane dneve sicer ne izkazujejo dejansko opravljenega dela, ker se dela za vzdrževanje lovnih pasti evidentirajo šele nekaj zadnjih let, kljub temu, da je bilo to delo opravljeno vsako leto. Dodatno se je obeleževalo naravno mladje v obsegu 4.830 kosov. Za biomeliorativna dela so bile porabljene 3 dni.

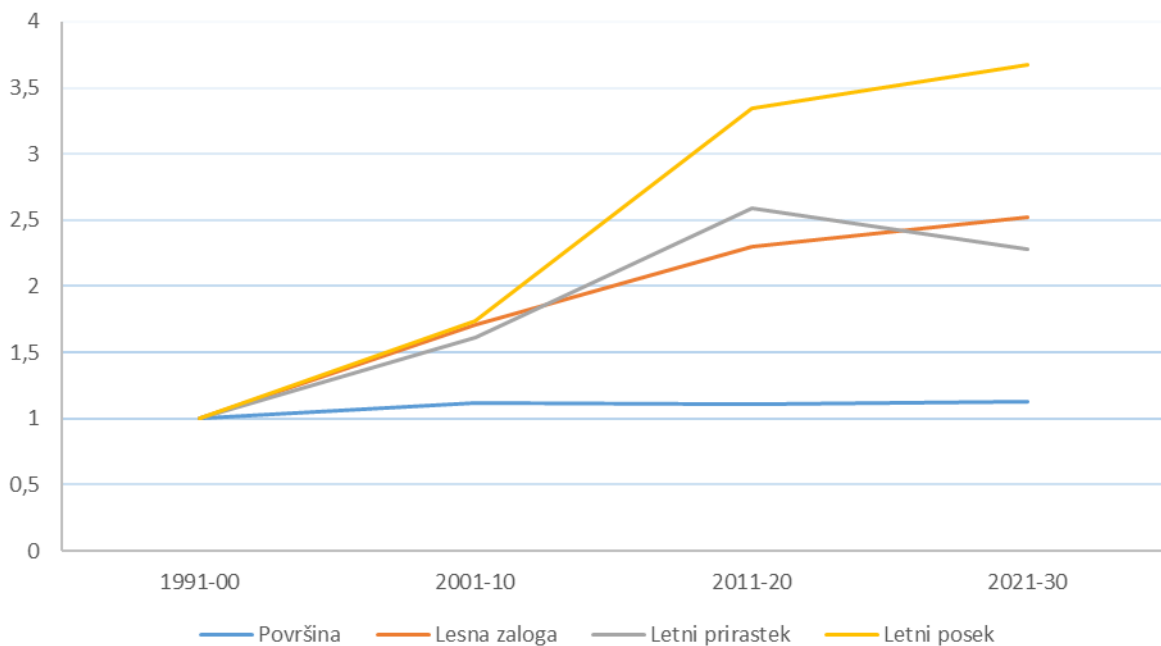
ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga prirastek in posek

Preglednica 64/GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Načrtovani letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1991-00	4.224,39	16,2	72,9	98,1	0,60	2,44	3,04	0,22	1,09	1,32
<i>Verižni indeks</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
2001-10	4.705,78	34,3	133,2	167,5	1,08	3,82	4,90	0,54	1,76	2,30
<i>Verižni indeks</i>	<i>111,4</i>	<i>211,7</i>	<i>182,7</i>	<i>170,7</i>	<i>180,0</i>	<i>156,6</i>	<i>161,2</i>	<i>245,5</i>	<i>161,5</i>	<i>174,2</i>
2011-20	4.668,44	42,3	182,9	225,2	1,73	6,15	7,88	0,79	3,62	4,41
<i>Verižni indeks</i>	<i>99,2</i>	<i>123,3</i>	<i>137,3</i>	<i>134,4</i>	<i>160,2</i>	<i>161,0</i>	<i>160,8</i>	<i>146,3</i>	<i>205,7</i>	<i>191,7</i>
2021-30	4.748,66	46,8	200,4	247,2	1,47	5,45	6,92	0,86	3,99	4,85
<i>Verižni indeks</i>	<i>101,7</i>	<i>110,6</i>	<i>109,6</i>	<i>109,8</i>	<i>85,0</i>	<i>88,6</i>	<i>87,8</i>	<i>108,9</i>	<i>110,2</i>	<i>110,0</i>

V celotnem obdobju spremljave razvoja gozdnih fondov se je po podatkih evidenc in po novih RGR-jih lesna zaloga povečala za 152 %, letni prirastek za 128 % in načrtovani posek za 267 %.

Grafikon 8: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

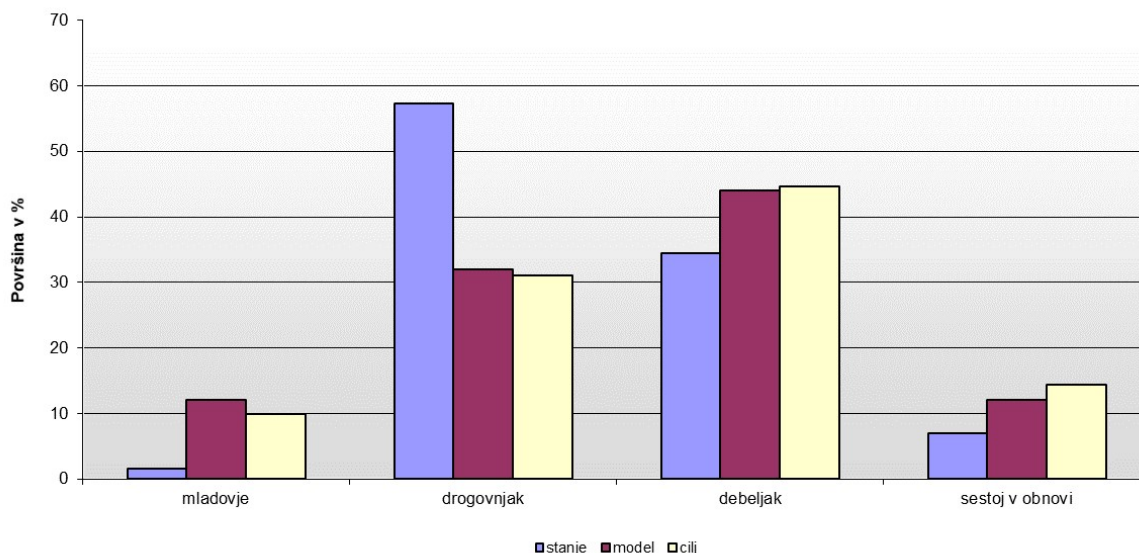
Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim desetletjem se delež iglavcev ni bistveno spremenil, zmanjšal se je za 0,2 odstotni točki. Pri listavcih se je največ povečal delež plemenitih listavcev (2,7 odstotne točke) ter bukve (2,0 odstotni točki), medtem ko se je največ zmanjšal delež drugih mehkih in trdih listavcev in sicer skupaj za 4,0 odstotne točke.

Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

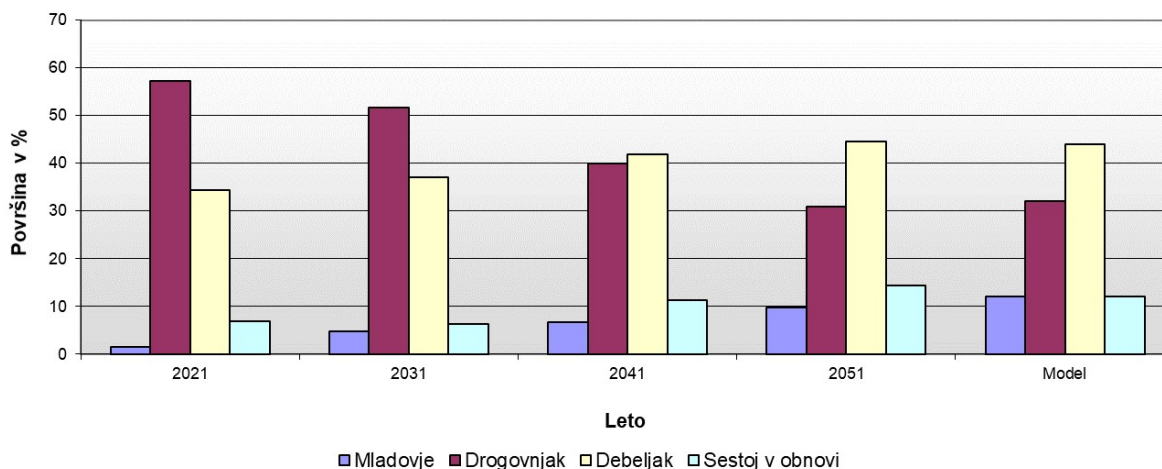
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina v ha	Delež v %	Korigiran delež (SPG)	Trajanje razvojne faze	Delež v %	Modelna površina v ha	
Mladovje	55,11	1,2	1,6	15	12,0	411,96	-10,4
Drogovnjak	1.272,49	26,8	57,0	40	32,0	1.098,55	25,0
Debeljak	1.181,77	24,9	34,4	55	44,0	1.510,50	-9,6
Sestoj v obnovi	239,52	5,0	7,0	15	12,0	411,96	-5,0
Posamično do šopasto raznomerni sestoji	628,75	13,2					
Skupinsko do gnezdasto raznomerni sestoji	677,78	14,3					
Panjevci	8,5	0,2					
Grmičav gozd	9,16	0,2					
Pionirski gozd z grmišči	675,58	14,2					
Skupaj	4.748,66	100,0	100,0	125	100,0	3.432,97	0,0

Opomba: Modelno trajanje razvojnih faz rastiščnogojitvenih razredov smo povzeli po trajanju modelnih dob za rastiščnogojitvene razrede definirane v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Novo mesto 2021 – 2030.

Grafikon 9: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je razmerje razvojnih faz neustrezno. V primerjavi z modelom je močno preveč drogovnjakov in premalo vseh ostalih razvojnih faz, še posebej mladovij. Presežek drogovnjakov je v veliki meri posledica zaraščanja v bližnji preteklosti in s tem obsežnih površin pionirskih sestojev.

Grafikon 10: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

Približevanje modelnemu stanju bo dolgotrajno. Delež debeljakov se bo postopno zviševal in čez tri desetletja dosegel modelno stanje. Delež mladovij se bo postopoma počasi zviševal in bo čez trideset let še vedno pod modelnim stanjem. Delež drogovnjakov se bo zniževal in bo čez trideset let rahlo pod modelnim stanjem. Delež sestojev v obnovi se bo naslednji dve desetletji zviševal in čez trideset let presegel modelno stanje.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- velik primanjkljaj mladovij in presežek drogovnjakov,
- dobre sestojne zasnove v mladovjih in pomanjkljive v drogovnjakih ter zadovoljiva negovanost sestojev v vseh razvojnih fazah, razen pri drogovnjakih ter skupinsko do gnezdatih raznomernih sestojih prevladujejo nenegovani sestoji,
- previsok delež smreke, borov, trdih in mehkih listavcev v sestojni lesni zalogi,

- premajhen delež hrasta in plemenitih listavcev,
- v podmladku velik delež trdih listavcev in bukev.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 6 %, jelka 5 %, bor 7 %, bukev 10 %, hrast 28 %, plemeniti listavci 6 %, trdi listavci 37 % in mehki listavci 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 9 %, drogovnjaki 31 %, debeljaki 51 % in sestoji v obnovi 10 %.

Ciljna lesna zaloga: 330 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 268 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 560 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B, plemeniti listavci in hrast A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 125 let. Pomladitvena doba je 15 let.

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	15,5	11,4	18,9	0,0	1,0	17,4	57,3	15,0	98,0	12,7
	Delež	6,3	4,6	7,6	0,0	0,4	7,0	23,2	6,1	39,7	5,1
Naravno stanje	m ³ /ha	1,4	9,5	0,0	0,0	0,0	12,3	109,2	46,0	68,8	0,0
	Delež	0,6	3,8	0,0	0,0	0,0	5,0	44,2	18,6	27,8	0,0

Nega:

Glede na trenutno stanje drevesne sestave so potrebne delne korekcije, ki naj gredo v smeri povečanja deleža hrasta in plemenitih listavcev ter zmanjšanja trdih listavcev.

Izboljšati raven sestojnih zasnov in negovanosti v vseh razvojnih fazah.

V vseh razvojnih fazah pomagati hrastu in plemenitim listavcem.

V mladih nasadih smreke pomagati vsem listavcem.

V drogovnjakih redčiti intenzivneje v smreki kot v listavcih.

V drogovnjakih redčiti na površini 1.043 ha s povprečno intenziteto poseka 20 % od LZ (večina sestojev v intervalu od 19 do 24 %), na slabih 2 hektarjih izvesti sanitarni posek, ter premenilno redčiti na površini 184 ha. Brez ukrepanja v drogovnjakih na 44 ha površine.

V raznomernih gozdovih na površini 1.306 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 18 % od LZ.

V panjevcih na površini slabih 9 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 18 % od LZ.

V pionirskih gozdovih na površini 676 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 16 % od LZ.

Obnova:

Na površini 1.071 ha debeljakov akumulirati prirastek. V teh sestojih je predvidena povprečna intenziteta poseka 15 % od LZ (večina sestojev v intervalu od 14 do 16 %), na površini 101 ha debeljake uvesti v obnovo s povprečno jakostjo slabih 31 % od LZ. Na površini 9 ha izvajati le sanitarno sečnjo.

V sestojih v obnovi na površini 40 ha zadržano nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 25 % od LZ. Na 127 ha pospešeno nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 68 % od LZ. Obnovo zaključiti na 72 ha površin sestojev v obnovi.

Varstvo:

Žarišča gradacij smrekovih podlubnikov je nujno pravočasno in strokovno sanirati. Ob sečnji smreke naj se izvaja popoln gozdni red.

Ukrepi

Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	20	80	100,0
- ciljno (%)	18	82	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	46,8	200,4	247,2
- ciljna (m ³ /ha)	59	271	330
Letni prirastek (m ³ /ha)	1,47	5,45	6,92
Možni posek (m ³ /ha)	8,5	39,8	48,4
Možni letni posek (m ³ /ha)	0,86	3,99	4,84
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	18,3	19,9	19,6
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	58,3	73,1	70,0
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka32

		Vrste poseka				% od LZ	% od P	
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			Posek skupaj
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	32.538	8.162	0	0	40.700	18,3	58,4
	%	79,9	20,1	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	134.801	53.983	500	0	189.284	19,9	73,2
	%	71,2	28,5	0,3	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	167.339	62.145	500	0	229.984	19,6	70,0
	%	72,8	27,0	0,2	0,0	100,0		

Najvišji možni posek za razred znaša letno 7,18 m³/ha ali 70,0 % prirastka, kar nam zagotavlja akumulacijo lesne zaloge. Večina sečnje je predvidena iz redčenj in slaba tretjina iz pomladitvenega poseka.

Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina	
		Dejanska	S ponovitvami
Priprava sestoja	ha	28,77	28,77
Sadnja	ha	0,23	0,23
Obžetev	ha	26,43	53,60
Nega mladja	ha	42,37	45,92
Nega gošče	ha	96,42	101,06
Nega letvenjaka	ha	46,55	48,21
Nega drogovnjaka	ha	35,55	36,79
Varstvo pred divjadjo	dni	40	40
Varstvo pred žuželkami	dni	40	40

Intenzivnost gojitvenih del je 0,32 dne/ha in je pod povprečjem za enoto.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred 050 – Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Površina gozdov v tem razredu znaša 2.573,55 ha in obsega 30,0 % gozdov enote.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območju mirnih con, gozdnih rezervatov ter ekocelic, hidrološke funkcije na vodovarstvenih območjih, funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na območju ekstremnih združb, varovalnih gozdov ter velikih strminah, funkcije varovanja kulturne dediščine na območjih arheoloških najdišč, sledijo še raziskovalna funkcija, estetska funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot in zaščitna funkcija.

Na 2. stopnji poudarjenosti je funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološka funkcija na karbonatni podlagi. Nadalje sta tu pomembno prisotni še funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 69/D-GZ: Rastiščni tipi

Šifra	Rastiščni tipi	Površina v ha	Delež v %
54100	Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje	433,35	16,8
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.140,06	44,3
55400	Gradnovo bukovje na izpranih tleh	621,77	24,2
56100	Bazoljubno gradnovoje	234,50	9,1
60000	Podgorsko-gorsko lipovje	15,21	0,6
63100	Preddinarsko gorsko bukovje	128,02	5,0
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,64	0,0
Skupaj		2.573,55	100,0

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo drugi pretežno listnati gozdovi (63 %), bukovji gozdovi (25 %), gozdovi bukve in hrasta (7 %), drugi gozdovi listavcev in iglavcev (2 %) ter preostali skupaj (3 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	13,0	19,0	26,4	27,6	14,0	10,8	3,9	0,35	5,1
Listavci	8,5	18,4	23,2	24,3	25,6	268,0	96,1	6,55	94,9
Skupaj	8,7	18,5	23,3	24,4	25,1	278,8	100,0	6,90	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 7,2 % višja, prirastek pa za 0,1 % manjši kot sta povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Pri iglavcih se glavovina lesne zaloge nahaja v tretjem in četrtem debelinskem razredu in pri listavcih v četrtem in petem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

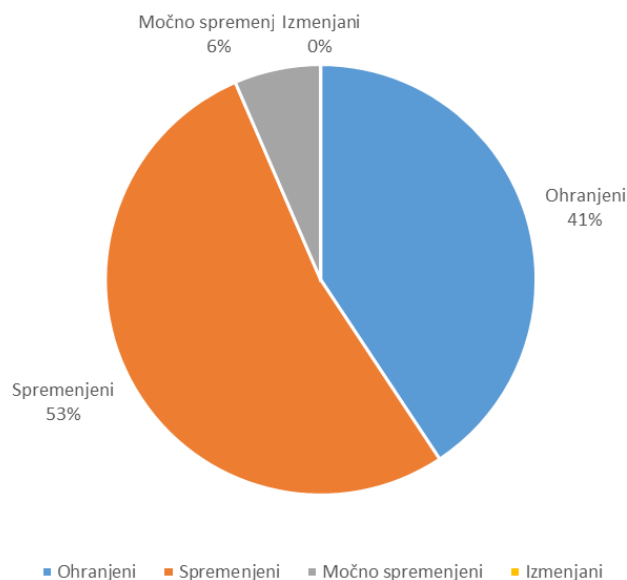
Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	5,3	0,9	4,2	0,4	0,0	126,5	51,7	27,4	59,9	2,5
	Delež	1,9	0,3	1,5	0,2	0,0	45,4	18,5	9,8	21,5	0,9
Naravno stanje	m ³ /ha	0,3	3,8	0,0	0,0	0,0	145,3	50,7	37,6	39,9	1,3
	Delež	0,1	1,4	0,0	0,0	0,0	52,1	18,2	13,5	14,3	0,5

V razredu prevladujejo bukev, trdi listavci (beli gaber, cer, črni gaber in kostanj), hrast (graden), plemeniti listavci (gorski javor), smreka in bor (rdeči bor).

V podmladku prevladuje bukev (63 %), sledijo plemeniti listavci (15 %), trdi listavci (12 %), hrast (6 %), jelka (3 %) in ostali skupaj 1 %.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 11: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Ugotovili smo 13,5 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je manj kot znaša ohranjenost za enoto (24,8 %). K ohranjenosti največ prispeva prevelik delež trdih listavcev (44,3 %) ter premajhen delež bukve (38,3 %) in plemenitih listavcev (11,5 %). Vse ostale vrste skupaj k ohranjenosti prispevajo manj kot 5,9 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	124,28	64,1	35,4	0,5	0,0	2,3	93,6	4,1	0,0	58,5	40,3	1,2	0,0
Drogovnjak	345,77	7,3	74,4	17,8	0,5	0,4	70,5	29,1	0,0	19,2	63,7	17,1	0,0
Debeljak	948,69	-	-	-	-	3,3	82,2	14,5	0,0	6,2	86,3	7,4	0,0
Sestoj v obnovi	618,16	-	-	-	-	14,7	77,4	7,9	0,0	0,5	3,5	37,2	58,8
Posamično do šopasto raznomerni sestoj	339,87	-	-	-	-	0,0	70,1	29,9	0,0	11,2	49,6	35,4	3,8
Skupinsko do gnezdst raznomerni sestoj	179,60	-	-	-	-	0,0	54,9	45,1	0,0	13,7	59,4	26,9	0,0
Grmičav gozd	2,08	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	11,1	88,9	0,0
Pionirski gozd z grmišči	15,10	0,0	0,0	37,4	62,6	-	-	-	-	10,2	39,6	50,2	0,0
Skupaj	2.573,55												

Pri mladovjih imamo odlične zasnovne, pri drogovnjakih pa je največ površin s pomanjkljivimi zasnovami.

Pri vseh razvojnih fazah prevladujejo sestoji, ki so pomanjkljivo negovani. Sestojev, ki bi bili zaradi nenegovanosti ogroženi, ni.

V mladovjih imamo sestoje s tesnim sklepom. Drugod prevladujejo sestoji z normalnim sklepom, razen pri sestojih v obnovi, kjer je največ takih, ki imajo pretrgan in vrzelast sklep. V razvojni fazi grmičav gozd prevladuje rahel sklep.

Kakovost drevja

V skupni oceni prevladujejo drevesa s prav dobro in dobro kakovostjo. Dreves z odlično kakovostjo pri iglavcih ni, pri listavcih jih je 9,0 %. Med pomembnejšimi skupinami drevesnih vrst rastiščnogojitvenega razreda imajo najboljšo kakovost bukev, plemeniti listavci in hrast.

Poškodovanost sestojev

Stanje poškodovanosti v rastiščnogojitvenem razredu je večja kot znaša za enoto. Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 5,5 % dreves ugotovljena hujša poškodba. Glavnino te vrednosti predstavljajo poškodbe na deblu in koreničniku (3,1 %), vejah (2,1 %) ter osutost (0,3 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovani posek je bil po evidencah realiziran 54,3 %. Največ je bilo pomladitvenih sečenj (50,9 %), redčenj (26,7 %), sledijo posek oslabelega drevja in sanitarni posek (20,9 %), in ostali vzroki (1,5 %).

Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	56,69	85,98	151,7
Priprava tal	ha	0,98	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,00	1,42	-
Obžetev	ha	16,16	5,1	31,6
Nega mladja	ha	143,72	17,25	12,0
Nega gošče	ha	154,46	11,95	7,7
Nega letvenjaka	ha	46,80	25,12	53,7
Nega drogovnjaka	ha	65,52	8,7	13,3
Biomeliorativna dela	dni	64	60	93,8
Varstvo pred žuželkami	dni	0	7,25	-
Zaščita s tulci	kos	0	350	-

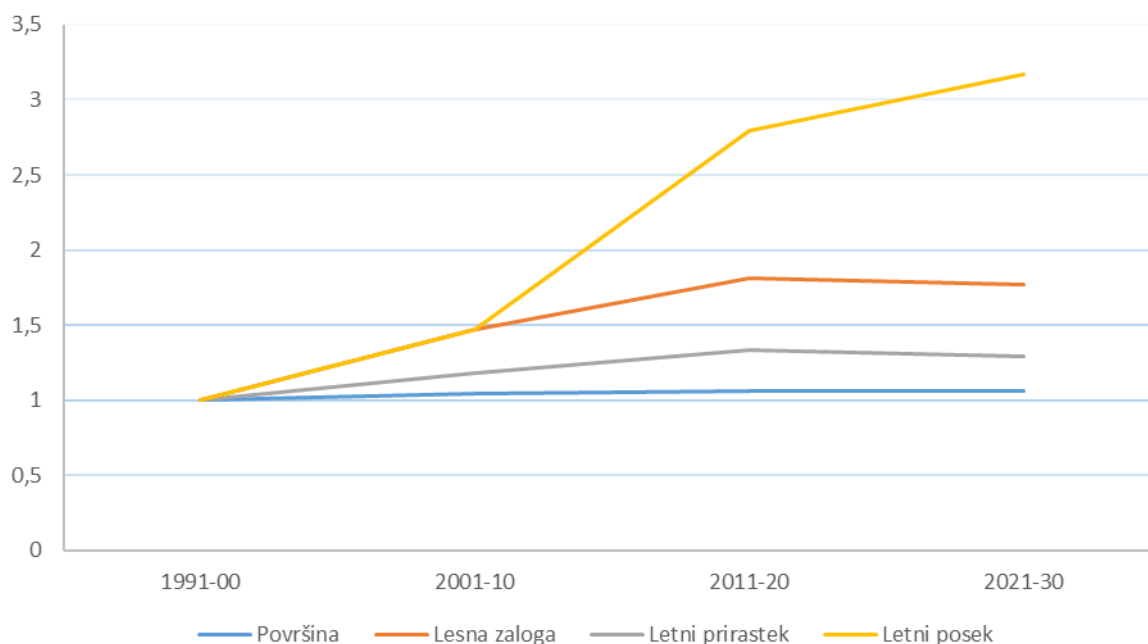
Gojitvena dela so bila skromno realizirana. Izvedena dela pri pripravi sestoja so bila nad načrtovanimi. Izvedlo se je dela pri sadnji, čeprav niso bila načrtovana.

Za varstvo pred žuželkami je bilo porabljenih slabih 8 dnin. Prikazane dnine sicer ne izkazujejo dejansko opravljenega dela, ker se dela za vzdrževanje lovnih pasti evidentirajo šele nekaj zadnjih let, kljub temu, da je delo bilo opravljeno vsako leto. Dodatno se je obeleževalo naravno mladje v obsegu 350 kosov. Za biomeliorativna dela je bilo porabljenih 60 dnin.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV
Površina, lesna zaloga, prirastek in posek
Preglednica 74/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Načrtovani letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1991-00	2.431,56	3,3	154,1	157,4	0,13	5,21	5,34	0,04	2,44	2,48
<i>Verižni indeks</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
2001-10	2.533,02	4,6	226,4	231,0	0,15	6,15	6,30	0,05	3,60	3,65
<i>Verižni indeks</i>	<i>104,2</i>	<i>139,4</i>	<i>146,9</i>	<i>146,8</i>	<i>115,4</i>	<i>118,0</i>	<i>118,0</i>	<i>125,0</i>	<i>147,5</i>	<i>147,2</i>
2011-20	2.570,69	11,9	272,8	284,7	0,51	6,63	7,14	0,21	6,73	6,94
<i>Verižni indeks</i>	<i>101,5</i>	<i>258,7</i>	<i>120,5</i>	<i>123,2</i>	<i>340,0</i>	<i>107,8</i>	<i>113,3</i>	<i>420,0</i>	<i>186,9</i>	<i>190,1</i>
2021-30	2.573,55	10,8	268,0	278,8	0,35	6,55	6,90	0,20	7,66	7,86
<i>Verižni indeks</i>	<i>100,1</i>	<i>90,8</i>	<i>98,2</i>	<i>97,9</i>	<i>68,6</i>	<i>98,8</i>	<i>96,6</i>	<i>95,2</i>	<i>113,8</i>	<i>113,3</i>

V celotnem obdobju spremljave razvoja gozdnih fondov se je po podatkih evidenc in po novih RGR-jih lesna zaloga povečala za 77 %, letni prirastek za 29 % in načrtovani posek za 217 %.

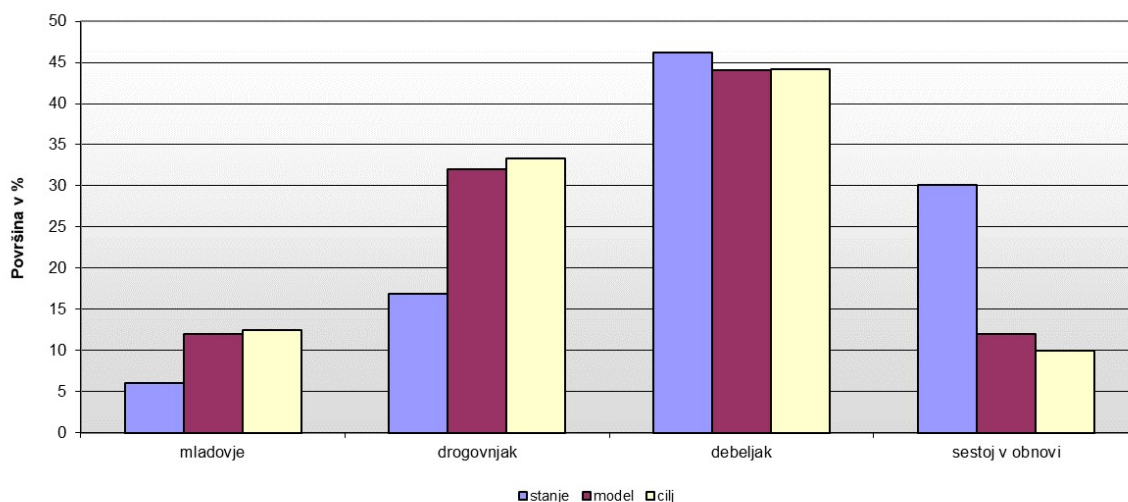

Grafikon 12: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo
Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim desetletjem se je delež iglavcev zmanjšal za 0,3 odstotne točke, od tega največ delež smreke (0,5 odstotne točke). Pri listavcih se je največ povečal delež bukke (1,2 odstotne točke) in zmanjšal delež trdih listavcev (1,3 odstotne točke).

Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

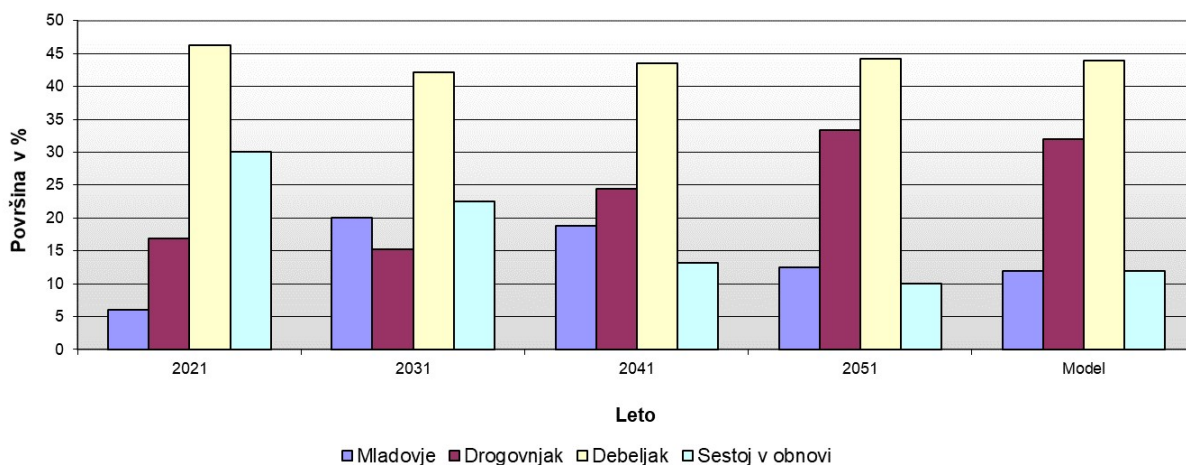
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina v ha	Delež v %	Korigiran delež (SPG)	Trajanje razvojne faze	Delež v %	Modelna površina v ha	
Mladovje	124,28	4,8	6,1	15	12,0	246,24	-5,9
Drogovnjak	345,77	13,4	17,6	40	32,0	656,64	-14,4
Debeljak	948,69	36,9	46,2	55	44,0	902,88	2,2
Sestoj v obnovi	618,16	24,0	30,1	15	12,0	246,24	18,1
Posamično do šopasto raznomerni sestoji	339,87	13,2					
Skupinsko do gnezdasto raznomerni sestoji	179,60	7,0					
Grmičav gozd	2,08	0,1					
Pionirski gozd z grmišči	15,10	0,6					
Skupaj	2.573,55	100,0	100,0	125	100,0	2.052,00	0,0

Opomba: Modelno trajanje razvojnih faz rastiščnogojitvenih razredov smo povzeli po trajanju modelnih dob za rastiščnogojitvene razrede definirane v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Novo mesto 2021 – 2030.

Grafikon 13: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah

Razmerje razvojnih faz je neustrezno. Glede na modelno stanje je občutno preveč sestojev in nekoliko tudi debeljakov, močno pa primanjkuje drogovnjakov in tudi mladovij.

Grafikon 14: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

Približevanje modelnemu stanju bo postopno in dolgotrajno. Delež debeljakov se bo v naslednjem desetletju znižal nato pa postopoma zviševal in čez 30 let dosegel modelno

stanje. Delež drogovnjakov se bo najprej v naslednjem desetletju znižal nato pa začel zviševati in na koncu tridesetletnega obdobja bo rahlo presegel modelno stanje. Delež mladovij bo presegel modelno stanje že v naslednjem desetletju in se nato zmanjšal ter dosegel modelno stanje šele čez tri desetletja. Delež sestojev v obnovi se bo postopoma zniževal in bo na koncu tridesetletnega obdobja padel pod modelno stanje.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- primanjkujejo mladovja in tudi drogovnjaki, veliko preveč debeljakov in sestojev v obnovi,
- previsok delež trdih listavcev,
- premajhen delež bukve in plemenitih listavcev,
- močno pomlajevanje bukve,
- skromno pomlajevanje hrasta in plemenitih listavcev,
- prevladujejo dobre zasnove pri drogovnjakih in bogate pri mladovjih,
- v vseh razvojnih fazah prevladujejo pomanjkljivo negovani sestoji.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 2 %, bor 2 %, bukev 50 %, hrast 18 %, plemeniti listavci 8 %, trdi listavci 19 % in mehki listavci 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 17 %, drogovnjaki 34 %, debeljaki 39 % in sestoji v obnovi 10 %.

Ciljna lesna zaloga: 330 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 266 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 580 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B, plemeniti listavci in hrast A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 125 let in pomladitvena doba je 15 let.

Nega:

Nega mladij in gošč naj v čim večji meri poteka posredno preko matičnega sestoja.

Izboljšati raven sestojnih zasnov in negovanosti predvsem pri drogovnjakih.

Vzdrževanje gozdnega roba in preventivno varstvo pred lubadarjem.

V drogovnjakih redčiti na površini 296 ha s povprečno intenziteto poseka 20 % od LZ (večina sestojev v intervalu od 19 do 24 %), premenilno redčiti na površini 47 ha. Brez ukrepanja v drogovnjakih na slabih 3 ha površine.

Na površini 782 ha debeljakov akumulirati prirastek. V teh sestojih je predvidena povprečna intenziteta poseka 15 % od LZ (večina sestojev v intervalu od 14 do 16 %). Na površini 1 ha brez ukrepanja. Na površini dobrih 3 ha debeljake prepustiti naravnemu razvoju biotopov.

Na 519 ha površine nega raznomernega gozda s poudarkom na povečanju lesne zaloge z jakostjo sečnje 18 % od LZ.

V pionirskih gozdovih na površini 15 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 16 % od LZ.

Obnova:

V obnovo uvesti 162 ha debeljakov s povprečno jakostjo približno 34 % od LZ.

V sestojih v obnovi bo potrebno na 73 ha zadržano nadaljevati obnovo s povprečno jakostjo 23 %, pospešeno nadaljevati obnovo na površini 279 ha s povprečno jakostjo 68 % od LZ, obnovo pa zaključiti na površini 262 ha. Na površini dobrih 4 ha debeljake prepustiti naravnemu razvoju biotopov.

Varstvo:

Žarišča gradacij smrekovih podlubnikov je nujno pravočasno in strokovno sanirati. Ob sečnji smreke naj se izvaja popoln gozdni red.

Ukrepi

Preglednica 76/D-UJP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	3,9	96,1	100,0
- ciljno %	4	96	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	10,8	268,0	278,8
- ciljna (m ³ /ha)	13	317	330
Letni prirastek (m ³ /ha)	0,35	6,55	6,90
Možni posek (m ³ /ha)	1,9	76,5	78,5
Možni letni posek (m ³ /ha)	0,20	7,66	7,86
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	18,3	28,6	28,2
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	56,6	116,9	113,8
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				% od LZ	% od P	
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			Posek skupaj
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	3.931	1.174	0	0	5.105	18,4	56,0
	%	77,0	23,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	75.937	121.122	0	0	197.059	28,6	116,8
	%	38,5	61,5	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	79.868	122.296	0	0	202.164	28,2	113,7
	%	39,5	60,5	0,0	0,0	100,0		

Najvišji možni posek za razred znaša letno 7,86 m³/ha ali 113,7 % prirastka. Večina sečnje je predvidena iz pomladitvenega poseka.

Preglednica 78/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina	
		Dejanska	S ponovitvami
Priprava sestoja	ha	11,24	11,24
Obžetev	ha	16,23	21,66
Nega mladja	ha	114,03	116,85
Nega gošče	ha	203,22	203,74
Nega letvenjaka	ha	72,54	72,54
Nega drogovnjaka	ha	26,18	26,18
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.600	1.600
Varstvo pred divjadjo	dni	40	40
Varstvo pred žuželkami	dni	50	50

Intenzivnost gojitvenih del je 0,92 dnine/ha, kar je nad povprečjem za enoto.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 070 – Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Površina gozdov v razredu je 1.074,42 ha, kar predstavlja 12,5 % gozdov v enoti.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na območju ekstremnih združb, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območju mirnih con, gozdnih rezervatov in ekocelic, pasišč v gozdni krajini, sledi hidrološka funkcija na vodovarstvenem območju.

Na 2. stopnji poudarjenosti je hidrološka funkcija na karbonatni podlagi. Nadalje so tu pomembno prisotne še funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter funkcija varovanja kulturne dediščine.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 79/D-GZ: Rastiščni tipi

Šifra	Rastiščni tipi	Površina v ha	Delež v %
54100	Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje	1,39	0,1
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	192,17	17,9
56100	Bazoljubno gradnovje	2,37	0,2
60000	Podgorsko-gorsko lipovje	32,27	3,0
63100	Preddinarsko gorsko bukovje	704,47	65,6
64121	Dinarsko jelovo bukovje typicum	61,59	5,7
64131	Dinarsko jelovo bukovje clematidetosum	30,78	2,9
64132	Dinarsko jelovo bukovje omphalodetosum	39,99	3,7
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	9,39	0,9
Skupaj RGR		1.074,42	100,0

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo drugi drugi pretežno listnati gozdovi (52 %), bukovi gozdovi (36 %), drugi gozdovi listavcev in iglavcev (8 %), gozdovi bukve in jelke (3 %), ter preostali skupaj (1 %).

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga razreda je za 9,3 % večja od povprečne lesne zaloge enote, letni prirastek pa večji za 2,7 %. Največ lesne zaloge (27,4 %) se nahaja v četrtem debelinskem razredu.

Preglednica 80/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	Delež
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	Delež		
Iglavci	6,9	26,4	20,7	17,5	28,5	26,3	9,2	0,90	12,7
Listavci	8,6	19,2	23,9	28,4	19,9	257,9	90,8	6,20	87,3
Skupaj	8,4	19,9	23,6	27,4	20,7	284,2	100,0	7,10	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 9,3 % večja, prirastek pa za 2,7 % večji kot sta povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Pri iglavcih se glavnina lesne zaloge nahaja v drugem in petem debelinskem razredu in pri listavcih v tretjem in četrtem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

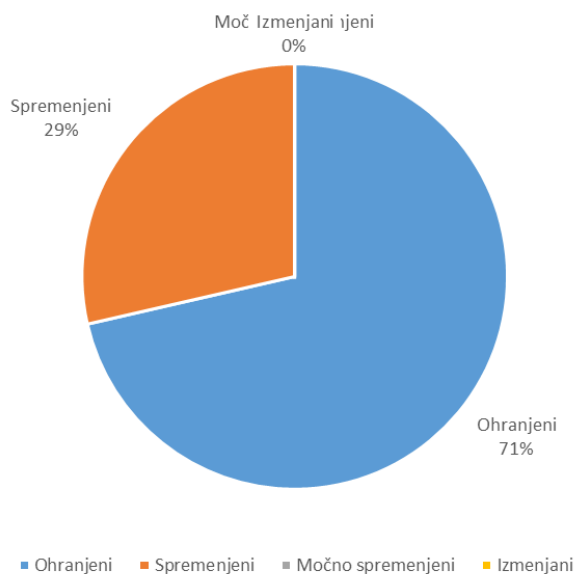
Preglednica 81/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	1,4	24,9	0,0	0,0	0,0	173,6	9,8	56,1	17,8	0,6
	Delež	0,5	8,8	0,0	0,0	0,0	61,1	3,4	19,7	6,3	0,2
Naravno stanje	m ³ /ha	5,5	20,6	0,0	0,0	0,0	210,7	2,9	33,4	11,1	0,0
	Delež	1,9	7,3	0,0	0,0	0,0	74,1	1,0	11,7	3,9	0,0

V razredu močno prevladuje bukev, sledijo ji plemeniti listavci (gorski javor, mali jesen in češnja), jelka, trdi listavci (beli gaber, črni gaber), hrast (graden).

V podmladku močno prevladuje bukev (67 %), sledijo plemeniti listavci (21 %), jelka (8 %), trdi listavci (2 %) in ostali skupaj 2 %.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 15: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Stanje ohranjenosti gozdov je dobro, saj spada 71 % gozdov razreda v kategorijo ohranjenih gozdov.

Ugotovili smo 15,8 % odstopanje od naravne drevesne, kar je manj kot znaša ohranjenost za enoto (24,8 %). Največ odstopanja prispeva premajhen delež bukve (68,2 %) ter prevelik delež plemenitih listavcev (25,4 %). Odstopanja drugih drevesnih vrst skupaj predstavljajo 6,4 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 82/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	48,95	53,1	46,9	0,0	0,0	0,0	91,5	8,5	0,0	77,6	22,4	0,0	0,0
Drogovnjak	77,90	24,9	61,9	13,2	0,0	11,4	74,4	14,2	0,0	24,8	75,2	0,0	0,0
Debeljak	394,74	-	-	-	-	7,6	83,9	8,5	0,0	23,2	68,9	7,9	0,0
Sestoj v obnovi	415,02	-	-	-	-	20,1	78,4	1,5	0,0	0,0	0,8	46,2	53,0
Posamično do šopasto raznomerni sestoj	95,81	-	-	-	-	0,0	79,6	20,4	0,0	13,7	63,0	20,9	2,4
Skupinsko do gnezdast raznomerni sestoj	39,78	-	-	-	-	0,0	16,6	83,4	0,0	0,0	83,4	16,6	0,0
Grmičav gozd	1,09	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	100,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	1,13	0,0	0,0	100,0	0,0	-	-	-	-	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	1.074,42												

Večina mladovij ima bogate zasnove. Zasnove drogovnjakov so pretežno dobre, v eni četrtini sestojev tudi bogate.

V vseh razvojnih fazah prevladujejo pomanjkljivo negovani sestoji, razen pri skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih, kjer je največ nenegovanih sestojev.

Sklep v mladovjih je večinoma tesen. Drugod prevladujejo normalni sklepi razen pri sestojih v obnovi, kjer prevladujejo vrzelasti do pretrgani sestoji.

Kakovost drevja

V skupni oceni prevladujejo drevesa s prav dobro in dobro kakovostjo. Dreves z odlično kakovostjo je pri iglavcih dobrih 13,3 %, pri listavcih pa kar 23,3 %. Sicer pa imajo iglavci v povprečju boljšo kakovost kot listavci. Med pomembnejšimi skupinami drevesnih vrst rastiščnogojitvenega razreda imata najboljšo kakovost bukev in plemeniti listavci.

Poškodovanost sestojev

Stanje poškodovanosti v rastiščnogojitvenem razredu je manjša kot znaša za enoto. Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 3,9 % dreves ugotovljena hujša poškodba. Glavnino te vrednosti predstavljajo poškodbe na deblu in koreničniku (2,7 %), vejah (0,7 %) ter osutost (0,5 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovani posek je bil po evidencah realiziran 44,8 %. Največ je bilo pomladitvenega poseka (57,9 %), sledijo redčenja (24,2 %), posek oslabelega drevja in sanitarni posek (16,6 %) ter ostalo (1,3 %).

Preglednica 83/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	29,86	16,3	54,6
Priprava tal	ha	0,00	0,50	-
Sadnja	ha	0,00	1,65	-
Obžetev	ha	3,78	0,70	18,5
Nega mladja	ha	91,71	4,50	4,9
Nega gošče	ha	106,04	10,15	9,6
Nega letvenjaka	ha	56,17	10,25	18,2
Nega drogovnjaka	ha	20,76	2,50	12,0
Biomeliorativna dela	dni	20	27,25	136,3
Varstvo pred žuželkami	dni	0	3	-
Zaščita s tulci	kos	0	100	-

Vsa gojitvena dela so bila pri skromno realizirana in nikjer niso dosegla načrtovanih količin.

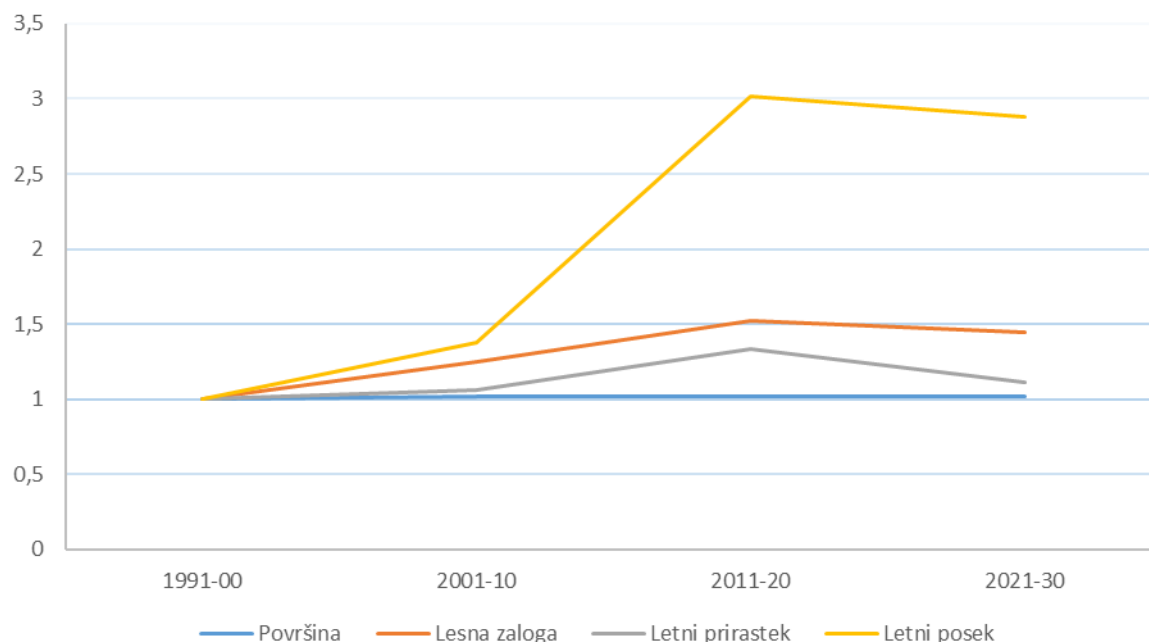
Za varstvo pred žuželkami so bile porabljene 3 dne. Prikazane dne sicer ne izkazujejo dejansko opravljenega dela, ker se dela za vzdrževanje lovnih pasti evidentirajo šele nekaj zadnjih let, kljub temu, da je delo bilo opravljeno vsako leto. Dodatno se je obeleževalo naravno mladje v obsegu 100 kosov. Za biomeliorativna dela je bilo porabljenih dobrih 27 dnin.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek in posek

Preglednica 84/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Načrtovani letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1991-00	1.054,12	11,0	186,1	197,1	0,41	5,99	6,40	0,15	3,07	3,22
<i>Verižni indeks</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2001-10	1077,15	16,3	229,9	246,2	0,50	6,29	6,79	0,27	4,16	4,43
<i>Verižni indeks</i>	102,2	148,2	123,5	124,9	122,0	105,0	106,1	180,0	135,5	137,6
2011-20	1.074,50	23,6	276,9	300,5	0,80	7,72	8,52	0,40	9,30	9,70
<i>Verižni indeks</i>	99,8	144,8	120,4	122,1	160,0	122,7	125,5	148,1	223,6	219,0
2021-30	1.074,42	26,3	257,9	284,2	0,90	6,20	7,10	0,58	8,69	9,27
<i>Verižni indeks</i>	100,0	111,4	93,1	94,6	112,5	80,3	83,3	145,0	93,4	95,6

Grafikon 16: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Iz zgornje preglednice in grafikona lahko v zadnjem desetletju opazimo padec lesne zaloge, prirastka in možnega poseka. V celotnem obdobju spremljave se je lesna zaloga povečala za 44 %, prirastek za 11 % in načrtovani posek za 187 %.

Drevesna sestava

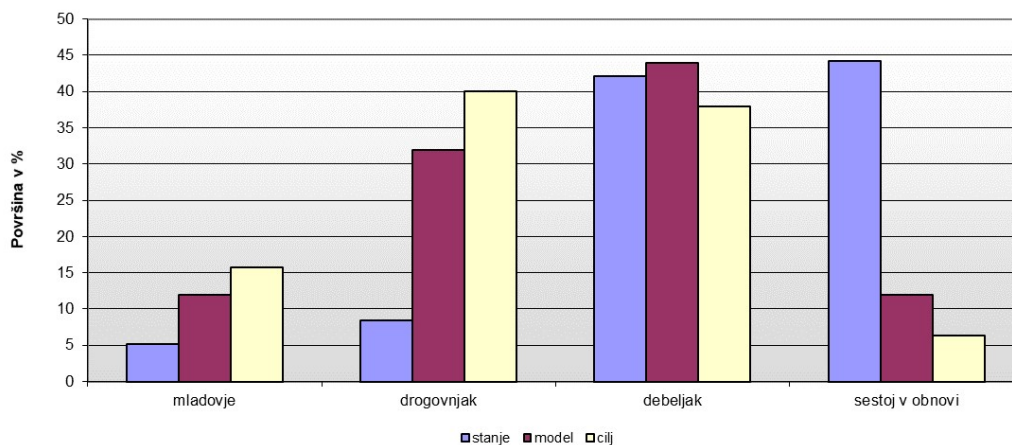
V primerjavi s preteklim desetletjem se je delež iglavcev povečal za 1,4 odstotne točke, od tega največ delež jelke (1,3 odstotne točke). Pri listavcih se je največ povečal delež bukve (1,9 odstotne točke) in zmanjšala deleža plemenitih listavcev (1,3 odstotne točke) ter hrasta (1,2 odstotne točke).

Razvojne faze

Preglednica 85/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

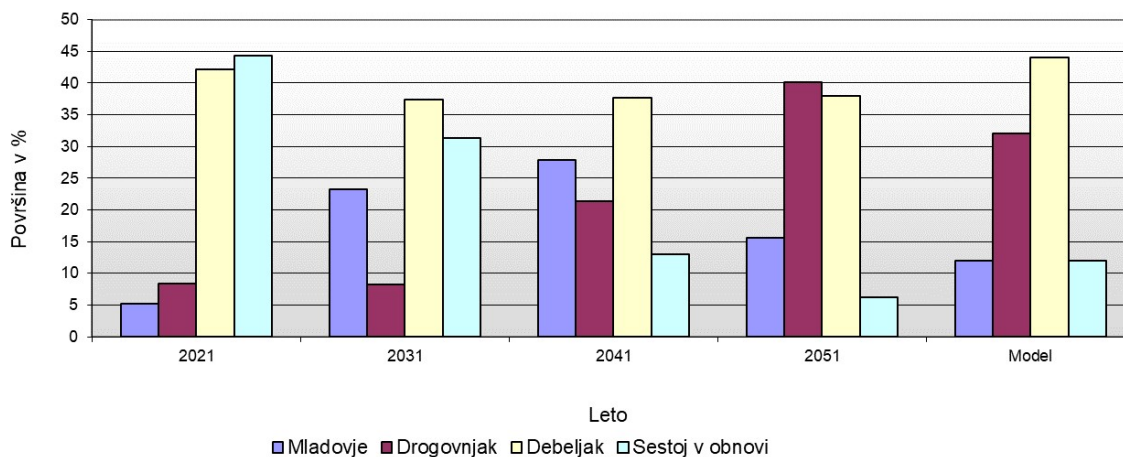
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina v ha	Delež v %	Korigiran delež (SPG)	Trajanje razvojne faze	Delež v %	Modelna površina v ha	
Mladovje	48,95	4,6	5,2	15	12,0	112,53	-6,8
Drogovnjak	77,9	7,3	8,4	40	32,0	300,08	-23,6
Debeljak	394,74	36,7	42,1	55	44,0	412,60	-1,9
Sestoj v obnovi	415,02	38,6	44,3	15	12,0	112,53	32,3
Posamično do šopasto raznomerni sestoji	95,81	8,9					
Skupinsko do gnezdasto raznomerni sestoji	39,78	3,7					
Grmičav gozd	1,09	0,1					
Pionirski gozd z grmišči	1,13	0,1					
Skupaj	1.074,42	100,0	100,0	125	100,0	937,74	0,0

Opomba: Modelno trajanje razvojnih faz rastiščnogojitvenih razredov smo povzeli po trajanju modelnih dob za rastiščnogojitvene razrede definirane v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Novo mesto 2021 – 2030.

Grafikon 17: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah

Dejansko razmerje razvojnih faz zelo močno odstopa od modela. Izjemno preveč je sestojev v obnovi, primanjkuje pa vseh ostalih razvojnih faz, predvsem drogovnjakov. Debeljaki so blizu modelnemu stanju.

Grafikon 18: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

Razmerje razvojnih faz želimo postopno približati modelnemu stanju. Ob upoštevanju predpisanih smernic se bo čez trideset let delež drogovnjakov povečal in celo presegel modelno stanje. Delež debeljakov se bo postopoma zniževal kljub temu, da jih je že danes premalo. Že v naslednjem desetletju bo delež mladovij presegel modelno stanje in bo ostal nad modelnim stanjem tudi čez 30 let. Delež sestojev v obnovi se bo znižal in bo na koncu padel pod modelno stanje.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- močno prevelik delež sestojev v obnovi in tudi debeljakov ter veliko premalo drogovnjakov in mladovij,
- slabo pomlajevanje hrasta,
- prevelik delež plemenitih listavcev in trdih listavcev ter premajhen delež bukve v sestojni lesni zalogi,
- bogate sestojne zasnove v mladovijah ter pomanjkljiva negovanost v vseh razvojnih fazah razen pri skupinsko do gnezdastih sestojih, kjer prevladujejo nenegovani sestoji,
- odlično pomlajevanje bukve.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem s težnjo k veliko površinski enodobni sestojni zgradbi.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 2 %, jelka 8 %, bukev 65 %, hrast 2 %, plemeniti listavci 18 % in trdi listavci 5 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 19 %, drogovnjaki 43 %, debeljaki 28 % in sestoji v obnovi 10 %.

Ciljna lesna zaloga: 300 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 301 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 570 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B, plemeniti listavci in hrast A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 125 let in pomladitvena doba je 15 let.

Nega

Glavni cilj negovalnih ukrepov je vzgoja mešanih sestojev, ohranitev negovanosti sestojev, ohranitev kakovosti in dvig deleža bukve.

Nego drogovnjakov je potrebno izvajati intenzivno, enkrat v desetletju z jakostjo, ki jo zahtevajo sestojne razmere. Drogovnjake tanjših dimenzij, tesnega sklepa in odličnih zasnov redčiti z večjo jakostjo kot druge. Redčenja je potrebno izvesti na površini 74 ha s povprečno jakostjo 20 % od LZ. Brez ukrepanja na 1 ha. Premnilno redčiti drogovnjake na površini 3 ha.

Nego debeljakov je potrebno izvajati predvsem v mlajših debeljakih. V starejših debeljakih najboljše kakovosti naj se akumulira volumenski prirastek, redčenja naj se izvaja z manjšo jakostjo in le po potrebi. Redčenja debeljakov je potrebno izvesti na površini približno

317 ha s povprečno jakostjo 15 % od LZ. V negovanih debeljakih se 10 do 20 let pred uvajanjem v obnovo priporoča akumulacija prirastka brez izvajanja redčenj. Takšnih sestojev je 8 ha. Naravnemu razvoju biotopov se prepusti slaba 2 ha debeljakov.

Na 136 ha površine nega raznomernega gozda s poudarkom na povečanju lesne zaloge z jakostjo sečnje 18 % od LZ.

V pionirskih gozdovih na površini 1 ha izvajati sečnjo s povprečno intenziteto poseka 30 % od LZ.

Obnova

V obnovo je potrebno uvesti 69 ha debeljakov. Najprej je potrebno v obnovo uvesti starejše debeljake slabe kakovosti in s slabimi sestojnimi zasnovami, med njimi pa najprej takšne z rahlim sestojnim sklepom in prisotnim podmladkom. Nato naj se obnovo usmeri v sestoje, ki so dosegli ali presegli končno lesno zalogo.

Na površini 68 ha sestojev v obnovi je potrebno izvesti zadržano nadaljevanje obnove s povprečno jakostjo 23 % od LZ. Na površini 189 ha sestojev v obnovi je potrebno izvesti pospešeno nadaljevanje obnove s povprečno jakostjo 57 % od LZ. 153 ha pa je takšnih sestojev v obnovi, kjer je potrebno s končnim posekom obnovo zaključiti. Naravnemu razvoju biotopov se prepusti slabih 5 ha površin.

Varstvo

Žarišča gradacij smrekovih podlubnikov je nujno pravočasno in strokovno sanirati. Ob sečnji smreke naj se izvaja popoln gozdni red.

Ukrepi

Preglednica 86/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	9,2	90,8	100,0
- ciljno (%)	10	90	100
Lesna zaloga – dejanska (m ³ /ha)	26,3	257,9	284,2
- ciljna (m ³ /ha)	30	270	300
Letni prirastek (m ³ /ha)	0,90	6,20	7,10
Možni posek (m ³ /ha)	5,8	86,8	92,7
Možni letni posek (m ³ /ha)	0,58	8,69	9,27
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	22,1	33,7	32,6
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	64,7	140,1	130,6
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 87/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			% od LZ	% od P	
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			Posek skupaj
		Redčenja	Pomladitveni				
Iglavci	m ³	3.407	2.851	0	6.258	22,2	64,5
	%	54,4	45,6	0,0	100,0		
Listavci	m ³	23.977	69.359	0	93.336	33,7	140,0
	%	25,7	74,3	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	27.384	72.210	0	99.594	32,6	130,4
	%	27,5	72,5	0,0	100,0		

Najvišji možni posek za razred znaša letno 9,27 m³/ha ali 130,4 % prirastka. Več kot 70 % sečnje je predvidene iz pomladitvenega poseka.

Preglednica 88/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina	
		Dejanska	S ponovitvami
Priprava sestoja	ha	9,90	9,90
Obžetev	ha	3,73	3,73
Nega mladja	ha	79,20	79,56
Nega gošče	ha	119,03	119,03
Nega letvenjaka	ha	33,07	33,07
Nega drogovnjaka	ha	18,96	18,96
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.400	1.400
Varstvo pred žuželkami	dni	20	20
Varstvo pred divjadjo	dni	20	20

Intenzivnost gojitvenih del je 1,25 dne/ha, kar je nad povprečjem za enoto.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred 200 – Varovalni gozdovi

Površina gozdov v razredu je 103,57 ha, kar predstavlja 1,2 % gozdov v enoti.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na območju ekstremnih združb, velikih strmin, sledijo še estetska funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot ter zaščitna funkcija.

Na 2. stopnji poudarjenosti je hidrološka funkcija na karbonatni podlagi. Nadalje so tu pomembno prisotne še funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija varovanja naravnih vrednot ter funkcija varovanja kulturne dediščine.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 89/D-GZ: Rastiščni tipi

Šifra	Rastiščni tipi	Površina v ha	Delež v %
54100	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	24,03	23,2
56100	Bazoljubno gradnovje	47,10	45,5
56200	Preddinarsko-dinarsko hrastovo čnogabrovje	32,44	31,3
Skupaj RGR		103,57	100,0

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Po sestojnemu tipu prevladujejo drugi pretežno listanti gozdovi (71 %), drugi gozdovi listavcev in iglavcev (19 %) ter drugi pretežno iglasti gozdovi (10 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 90/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	Delež	m ³ /ha	Delež
Iglavci	2,1	15,2	43,2	24,5	15,0	9,1	5,4	0,22	4,7
Listavci	24,7	26,3	17,2	15,8	16,0	159,9	94,6	4,49	95,3
Skupaj	23,4	25,7	18,6	16,3	16,0	169,0	100,0	4,71	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 35,0 % manjša, prirastek pa za 31,8 % manjši kot sta povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Pri iglavcih se glavčina lesne zaloge nahaja v tretjem in četrtem debelinskem razredu in pri listavcih v prvem in drugem debelinskem razredu.

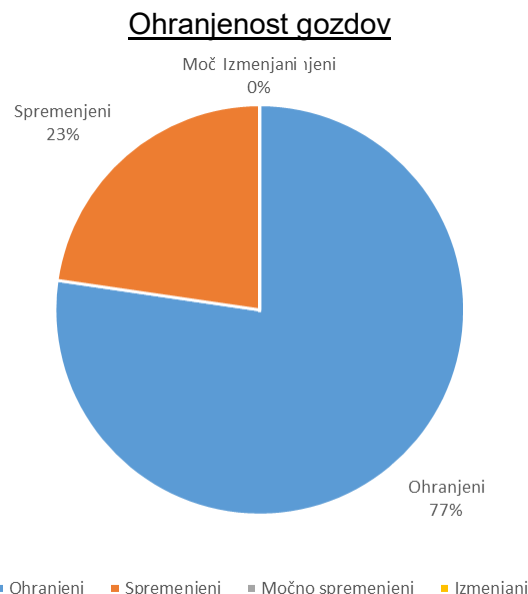
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 91/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	3,8	0,2	5,1	0	0	0,1	70,8	0,8	88	0,2
	Delež	2,3	0,1	3	0	0	0	41,9	0,5	52,1	0,1
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	4,6	61,7	8,8	93,1	0,0
	Delež	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	2,7	36,5	5,2	55,1	0,0

V razredu močno prevladujejo trdi listavci (beli gaber, črni gaber in cer) in hrast (graden), sledijo bori (rdeči in črni bor) in smreka.

Sestojev, ki bi bili pomlajeni ni.

Grafikon 19: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Stanje ohranjenosti gozdov je dobro, saj spada 77 % gozdov razreda v kategorijo ohranjenih gozdov.

Ugotovili smo 9,6 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je najmanj med vsemi rastiščnogojitvenimi razredi. Največ odstopanja prispevajo prevelik delež hrasta (35,3 %) ter premajhen deleža plemenitih listavcev (26,9 %), borov (11,0 %), trdih listavcev (10,9 %) in bukve (9,2 %). Odstopanja drugih drevesnih vrst skupaj predstavljajo manj kot 7 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 92/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	2,49	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	77,51	0,0	39,9	60,1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	13,5	86,5	0,0	0,0
Debeljak	14,06	-	-	-	-	0,0	77,0	23,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Gmričav gozd	9,51	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	103,57												

Kakovost drevja

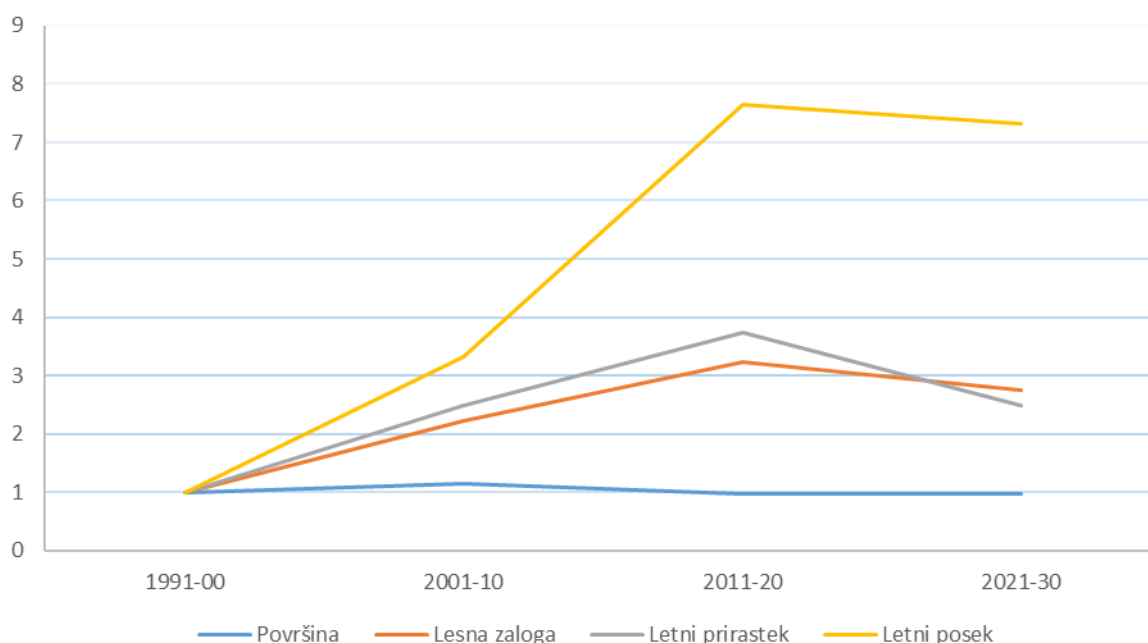
V skupni oceni prevladujejo drevesa z dobro kakovostjo. Dreves z odlično kakovostjo pri iglavcih ni, pri listavcih jih je 11,1 %.

Poškodovanost sestojev

Stanje poškodovanosti v rastiščnogojitvenem razredu je podobna kot znaša za enoto. Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 4,7 % dreves ugotovljena hujša poškodba. Glavnino te vrednosti predstavljajo poškodbe na deblu in koreničniku (1,4 %), vejah (2,8 %) ter osutost (0,5 %).

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV
Površina, lesna zaloga, prirastek in posek
Preglednica 93/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Načrtovani letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1991-00	105,89	29,3	32,1	61,4	0,97	0,93	1,90	0,18	0,13	0,31
<i>Verižni indeks</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
2001-10	121,56	62,2	74,1	136,2	2,28	2,45	4,73	0,74	0,29	1,03
<i>Verižni indeks</i>	<i>114,8</i>	<i>212,3</i>	<i>230,8</i>	<i>221,8</i>	<i>235,1</i>	<i>263,4</i>	<i>248,9</i>	<i>411,1</i>	<i>223,1</i>	<i>332,3</i>
2011-20	103,59	42,0	157,1	199,1	1,50	5,61	7,11	0,50	1,87	2,37
<i>Verižni indeks</i>	<i>85,2</i>	<i>67,5</i>	<i>212,0</i>	<i>146,2</i>	<i>65,8</i>	<i>229,0</i>	<i>150,3</i>	<i>67,6</i>	<i>644,8</i>	<i>230,1</i>
2021-30	103,57	9,1	159,9	169,0	0,22	4,49	4,71	0,15	2,12	2,27
<i>Verižni indeks</i>	<i>100,0</i>	<i>21,7</i>	<i>101,8</i>	<i>84,9</i>	<i>14,7</i>	<i>80,0</i>	<i>66,2</i>	<i>30,0</i>	<i>113,4</i>	<i>95,8</i>

Grafikon 20: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Iz zgornje preglednice in grafikona lahko v zadnjem desetletju opazimo padec lesne zaloge, prirastka in možnega poseka. V celotnem obdobju spremljave se je lesna zaloga povečala za 175 %, prirastek za 148 % in načrtovan posek povečal za 632 %.

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim desetletjem se je delež iglavcev zmanjšal za 15,7 odstotnih točk, od tega največ delež borov (17,6 odstotnih točk). Pri listavcih se je največ povečal delež hrasta (20,7 odstotne točke) in zmanjšal delež trdih listavcev (5,1 odstotne točke) in mehkih listavcev (3,0 odstotnih točk).

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- velik primanjkljaj mladovij, sestojev v obnovi in debeljakov ter prevelik delež drogovnjakov,
- relativno visok delež hrasta in trdih listavcev v lesni zalogi,
- nezadovoljiva stopnja kakovosti drevja.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 2 %, bor 3 %, bukev 1 %, hrast 40 %, plemeniti listavci 1 % in trdi listavci 53 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 0 %, drogovnjaki 35 %, debeljaki 61 % in sestoji v obnovi 4 %.

Ciljna lesna zaloga: 350 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 238 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 550 m³/ha.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 140 let in pomladitvena doba je 20 let.

Ohraniti naravne gozdove.

Izvajati sanitarni posek.

Odstraniti drevesa, ki jim grozi prevrnitev.

V vseh razvojnih fazah pospeševati plemenite listavce in hrast.

Redčenja v drogovnjakih izvesti na površini 39 ha s povprečno intenziteto poseka 21 % od LZ. Na površini 38 ha brez ukrepanja.

V debeljakih najboljše kvalitete akumulirati prirastek tako, da redčimo manj intenzivno ali celo samo s sekanjem oslabelih dreves.

Na slabih 10 ha grmičavega gozda ni ukrepanja.

Ukrepi

Preglednica 94/D-UJP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	5,4	94,6	100,0
- ciljno (%)	5	95	100
Lesna zaloga – dejanska (m ³ /ha)	9,1	159,9	169,0
- ciljna (m ³ /ha)	17,5	332,5	350
Letni prirastek (m ³ /ha)	0,22	4,49	4,71
Možni posek (m ³ /ha)	1,4	21,2	22,7
Možni letni posek (m ³ /ha)	0,15	2,12	2,27
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	16,0	13,3	13,4
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	66,4	47,3	48,2
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 95/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni posek	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni				
Iglavci	m ³	151	0	0	151	16,0	65,2
	%	100,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	2.200	0	0	2.200	13,3	47,3
	%	100,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	2.351	0	0	2.351	13,4	48,1
	%	100,0	0,0	0,0	100,0		

Najvišji možni posek za razred znaša letno 2,27 m³/ha ali 48,1 % prirastka.

Preglednica 96/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina	
		Dejanska	S ponovitvami
Nega gošče	ha	1,25	1,25
Nega letvenjaka	ha	1,25	1,25

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred 210 – Gozdni rezervati

Površina gozdov v razredu je 68,18 ha, kar predstavlja 0,8 % gozdov v enoti.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območju gozdnih rezervatov, funkcije varovanja naravnih vrednot, estetska funkcija, raziskovalna funkcija ter zaščitna funkcija.

Na 2. stopnji poudarjenosti je hidrološka funkcija na karbonatni podlagi ter zaščitna funkcija.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 97/D-GZ: Rastiščni tipi

Šifra	Rastiščni tipi	Površina v ha	Delež v %
56200	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	68,18	100,0
Skupaj RGR		68,18	100,0

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Po sestojnemu tipu prevladujejo drugi pretežno listnati gozdovi (91 %) in drugi gozdovi listavcev in iglavcev (9 %).

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga razreda je za 22,4 % manjša od povprečne lesne zaloge enote, prirastek pa manjši za 11,9 %. Največ lesne zaloge se nahaja v drugem debelinskem razredu.

Preglednica 98/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	Delež
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	Delež		
Iglavci	3,0	36,1	56,6	4,3	0,0	8,6	4,2	0,22	3,6
Listavci	25,9	31,1	16,0	14,9	12,1	193,1	95,8	5,87	96,4
Skupaj	25,0	31,3	17,7	14,5	11,5	201,7	100,0	6,09	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 99/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	0,9	0	7,6	0	0	0	41,8	6,6	144,7	0,1
	Delež	0,5	0	3,8	0	0	0	20,7	3,3	71,7	0
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,3	2,0	169,4	0,0
	Delež	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,0	1,0	84,0	0,0

V razredu močno prevladujejo trdi listavci (cer, črni gaber in beli gaber) in hrast (graden), sledijo bori (rdeči bor) in plemeniti listavci (veliki jesen).

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi so ohranjeni, saj je iglavcev zelo malo.

Kljub temu smo ugotovili smo 12,6 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je manj kot znaša ohranjenost za enoto (24,8 %). Največ odstopanja prispeva premajhen delež trdih listavcev (74,2 %) ter prevelika deleža hrasta (15,9 %) in borov (7,1 %). Odstopanja drugih drevesnih vrst skupaj predstavljajo manj kot 3 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 100/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Drogovnjak	68,18	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	97,6	2,4	0,0
Skupaj	68,18												

Zasnove drogovnjakov so pomanjklive.

Vsi drogovnjaki so nenegovani.

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim desetletjem se je delež iglavcev povečal za 1,2 odstotne točke. Pri listavcih se je največ povečal delež hrasta (20,7 odstotnih točk) in zmanjšal delež trdih listavcev (25,0 odstotnih točk).

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- velika strmina in skalovitost,
- poudarjen varovalni in zaščitni značaj gozdov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Osnovi cilj je ohraniti rezervat v naravnem nedotaknjenem stanju.

Gozdnogojitvene usmeritve

Vse funkcije zagotoviti z učinkovito zaščito pred kakršnimikoli posegi.

Dosledno upoštevati varstveni pas okoli rezervata pri gospodarjenju, gradnji vlak in cest v sosednjih gozdovih.

10 LITERATURA

- Accetto, M. 2001. Opis pomembnejših gozdnih združb v Sloveniji. Interno gradivo za študente, BF, Odd. za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, 64 str.
- Bončina, A., 2009. Urejanje gozdov – upravljanje gozdnih ekosistemov. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, 359 s.
- Bončina, A., Kadunc, A., Poljanec, A., Dakskobler, I., Prostorski prikaz produkcijske sposobnosti gozdnih rastišč v Sloveniji, Gozdarski vestnik 72 (2014) 4, s. 183 – 197, Ljubljana.
- Gašperšič, F., 1995. Gozdnogospodarsko načrtovanje v sonaravnem ravnanju z gozdovi, Ljubljana, BF Oddelek za gozdarstvo, 403 s.
- Košir, Ž., 2010. Lastnosti gozdnih združb kot osnova za gospodarjenje po meri narave, Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarska založba, 288 s.
- Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D., Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Gozdarski vestnik 70 (2012) 4, s. 195 – 214, Ljubljana.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Stari trg 2021 – 2030; avgust 2020; Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, območna enota Novo mesto.
- Perko, D., Orožen Adamič, M., 1998. Slovenija: pokrajina in ljudje, Mladinska knjiga, 735 s.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Uradni list RS, št. 91/10.
- Pravilnik o varstvu gozdov. Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16.
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov GGE, 2012. Neobjavljeno strokovno gradivo Zavoda za gozdove Slovenije, Ljubljana.
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Stari trg za obdobje 2020 do 2029; september 2020; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, območna enota Novo mesto.
- Urbančič, M., Simončič, P., Prus, T., Kutnar, L. 2005. Atlas gozdnih tal Slovenije. Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarski vestnik in Gozdarski inštitut Slovenije, 100 str.
- Veselič, Ž., in sod., 2000. Izhodiščni optimalni model gozdov kot podlaga za določitev optimalnih modelov gozdov po OGR, Strokovne podlage, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.
- Veselič, Ž., Kutnar, L., Dakskobler, I., 2010. Členitev gozdov Slovenije po gozdnih združbah oziroma njihovih skupinah za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Strokovne podlage, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.

11 NAČRT SO IZDELALI

Opise sestojev in odsekov so opravili: Robert Kruh, univ. dipl. inž. gozd. (2.900 ha), David Golobič, mag. inž. gozd. (732 ha), Robi Saje, univ. dipl. inž. gozd. (660 ha), Ignacij Strmec, univ. dipl. inž. gozd. (504 ha), Roman Šimic, univ. dipl. inž. gozd. (445 ha), Ida Sedlar, univ. dipl. inž. gozd. (298 ha), Željko Matjaž, inž. gozd. in lov. (296 ha) in Katja Mervar, dipl. inž. gozd. (UN) (30 ha) in 2.729 ha s pomočjo gojitvenih načrtov.

Digitalizacijo sestojev so opravili Katja Mervar, Gregor Colarič, Sašo Vilić in Robert Kruh.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah sta vodila Sašo Vilić, inž. gozd., Katja Mervar, Gregor Colarič.

Opisne podatke je v računalnik vnesla Irena Matkovič, ekonomski tehnik.

Tekst je napisal: Robert Kruh, razen poglavji, ki so jih prispevali:

mag. Andrej Kotnik, univ. dipl. inž. gozd.: Posegi v gozd in gozdni prostor, Stanje in razvoj gozdnih površin, Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor ter Usmeritve za ulrepe na drugih gozdnih zemljiščih.

Marjan Kumelj, univ. dipl. inž. gozd.: Živalski svet, Lovstvo, Objedenost gozdnega mladja in Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.

Podpisniki

Odgovoren za izdelavo načrta:

Robert Kruh

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

mag. Andrej Kotnik

Vodja OE Novo mesto:

Anton Turk

v. d. direktorja:

mag. Janez Logar

Novo mesto, 19. 5. 2021

12 PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

12.1 Priloga 1: Tabelarni pregledi za GGE, RGR in lastništva

12.1.1 Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po oblikah lastništev

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	8.031,59	383,59	153,20	8.568,38
Delež (%)	93,7	4,5	1,8	100,0

Preglednica/GF1: Gozdni fondii po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% na PR
030 – Gradnovo-belogabrovje na karbonatnih in mešanih kamninah	3.925,74	49,0	204,9	253,9	1,55	5,55	7,11	18,7	20,4	20,0	71,6
050 – Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.573,55	10,8	268,0	278,8	0,35	6,55	6,91	18,4	28,6	28,2	113,7
070 – Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	1.074,42	26,3	257,9	284,2	0,90	6,20	7,11	22,2	33,7	32,6	130,4
VECNAMENSKI GOZDOVI skupaj	7.573,71	32,8	233,9	266,6	1,05	5,99	7,04	19,1	25,6	24,8	94,1
030 – Gradnovo-belogabrovje na karbonatnih in mešanih kamninah	822,92	36,4	178,9	215,2	1,06	4,94	6,00	15,8	17,3	17,0	61,2
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	822,92	36,4	178,9	215,2	1,06	4,94	6,00	15,8	17,3	17,0	61,2
210 – Gozdni rezervati	68,18	8,6	193,1	201,7	0,22	5,87	6,09	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	68,18	8,6	193,1	201,7	0,22	5,87	6,09	0,0	0,0	0,0	0,0
200 – Varovalni gozdovi	103,57	9,1	159,9	169,0	0,22	4,49	4,72	16,0	13,3	13,4	48,1
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	103,57	9,1	159,9	169,0	0,22	4,49	4,72	16,0	13,3	13,4	48,1
Skupaj vsi gozdovi	8.568,38	32,6	227,4	260,0	1,04	5,87	6,90	18,7	24,7	24,0	90,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga (m ³ /ha)	± E (%)	Srednji premer (cm)
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	230,83	2,7	-	-	-	-	-	-	0,0	-	0
Drogovnjak	1.841,85	21,5	6,42	0,3	26,8	45,3	27,9	0,0	232,8	7,8	20
Debeljak	2.539,26	29,5	129,43	5,1	31,2	61,2	7,6	0,0	328,0	5,1	24
Sestoj v obnovi	1.272,70	14,9	526,50	41,4	54,1	41,2	4,1	0,6	242,3	10,8	24
Posamično, šopasto raznomerni sestoji	1.064,43	12,4	134,37	12,6	61,2	27,5	11,3	0,0	259,5	10,4	21
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	897,16	10,5	96,00	10,7	12,2	71,5	16,3	0,0	275,1	10,9	23
Panjevec	8,50	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	382,1	-	21
Gmričav gozd	21,84	0,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	124,7	83,7	17
Pionirski gozd z grmišči	691,81	8,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	178,9	11,8	19
Skupaj	8.568,38	100,0	892,72	10,4	0,0	0,0	0,0	0,0	259,1	3,7	22

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	230,83	48,1	41,8	8,2	1,9	2,4	82,0	15,6	0,0	55,4	36,6	4,9	3,1
Drogovnjak	1.841,85	4,3	36,0	57,5	2,2	3,0	40,3	56,7	0,0	13,4	70,3	16,1	0,2
Debeljak	2.539,26	-	-	-	-	5,4	74,8	19,8	0,0	7,4	77,2	14,7	0,7
Sestoj v obnovi	1.272,70	-	-	-	-	15,6	77,2	7,2	0,0	0,5	2,3	40,1	57,1
Posamično do šopasto raznomerni sestoji	1.064,43	-	-	-	-	0,0	60,6	39,2	0,2	7,0	48,6	38,2	6,2
Skupinsko in gnezdasto raznomerni sestoji	897,16	-	-	-	-	2,6	40,0	57,4	0,0	5,6	65,4	28,9	0,1
Panjevec	8,50	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	100,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	21,84	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	49,6	26,1	24,3
Pionirski gozd z grmišči	691,81	0,0	1,8	65,2	33,0	-	-	-	-	19,8	34,3	36,9	9,0
Skupaj	8.568,38												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	8,7	20,3	25,2	26,6	19,2	4,0	10,4
Jelka	6,2	20,9	25,5	25,9	21,5	3,7	9,7
Bor	7,0	20,4	26,5	26,2	19,9	4,6	11,9
Macesen	9,9	32,7	28,8	21,2	7,4	0,1	0,1
Ostali iglavci	6,8	19,8	27,8	32,0	13,6	0,2	0,5
Bukev	8,3	19,1	23,3	26,1	23,2	26,7	69,4
Hrast	10,4	21,5	22,7	23,4	22,0	19,1	49,7
Plemeniti listavci	9,8	20,9	23,1	24,6	21,6	9,1	23,7
Trdi listavci	13,4	24,3	22,0	20,8	19,5	29,5	76,7
Mehki listavci	16,8	29,5	21,8	17,0	14,9	3,0	7,9
Iglavci	7,3	20,6	25,8	26,3	20,0	12,6	32,6
Listavci	10,9	21,9	22,7	23,3	21,2	87,4	227,4
Skupaj	10,5	21,7	23,1	23,6	21,1	100,0	260,0

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	8,7	20,4	25,2	26,5	19,2	4,0	10,5
Jelka	6,2	20,9	25,5	25,9	21,5	3,8	9,9
Bor	7,0	20,3	26,2	26,4	20,1	4,6	12,0
Macesen	9,9	32,7	28,8	21,2	7,4	0,1	0,1
Ostali iglavci	6,8	19,8	27,8	32,0	13,6	0,2	0,5
Bukev	8,3	19,1	23,3	26,1	23,2	27,1	70,9
Hrast	10,1	21,4	22,8	23,6	22,1	18,9	49,5
Plemeniti listavci	9,8	20,8	23,1	24,7	21,6	9,2	24,1
Trdi listavci	13,0	24,1	22,2	21,0	19,7	29,0	76,0
Mehki listavci	16,8	29,5	21,8	17,0	14,9	3,1	8,0
Iglavci	7,3	20,5	25,7	26,4	20,1	12,7	33,1
Listavci	10,7	21,8	22,8	23,4	21,3	87,3	228,5
Skupaj	10,3	21,7	23,1	23,7	21,2	100,0	261,6

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,21	0,31	0,25	0,19	0,09	15,0	1,04
Listavci	1,70	1,72	1,14	0,84	0,48	85,0	5,87
Skupaj	1,91	2,03	1,39	1,03	0,57	100,0	6,91

Preglednica/PR1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,21	0,31	0,26	0,19	0,09	15,1	1,06
Listavci	1,70	1,74	1,15	0,85	0,49	84,9	5,93
Skupaj	1,91	2,05	1,41	1,04	0,58	100,0	6,99

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	52.214	18,7											
Listavci	481.879	24,7											
Skupaj	534.093	24,0											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	49,91	49,91											
Sadnja		0,23	0,23											
Obžetev	ha	46,39	78,99											
Nega mladja	ha	235,60	242,33											
Nega gošče	ha	419,92	425,08											
Nega letvenjaka	ha	153,41	155,07											
Nega drogovnjaka	ha	80,69	81,93											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3.000	3.000											
Varstvo pred divjadjo	dni	100	100											
Varstvo pred žuželkami	dni	110	110											

12.1.2 Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda**Rastiščnogojitveni razred 030: Gradnovo-belogabrovje na karbonatnih in mešanih kamninah****Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	4.479,49	148,56	120,61	4.748,66
Delež (%)	94,4	3,1	2,5	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	7,2	20,8	25,2	26,8	20,0	6,3	15,5
Jelka	5,8	18,6	28,2	29,2	18,2	4,6	11,4
Bor	6,7	20,2	25,8	26,5	20,8	7,6	18,9
Macesen	4,2	10,5	21,1	32,6	31,6	0,0	0,0
Ostali iglavci	6,8	19,8	27,8	32,0	13,6	0,4	1,0
Bukev	10,1	22,1	22,1	24,1	21,6	7,0	17,4
Hrast	11,0	23,1	22,4	23,1	20,4	23,2	57,3
Trdi listavci	12,2	24,2	22,2	22,1	19,3	6,1	15,0
Plemeniti listavci	14,0	26,1	22,0	20,2	17,7	39,7	98,0
Mehki listavci	17,1	30,3	21,8	16,6	14,2	5,1	12,7
Iglavci	6,7	20,0	26,2	27,3	19,8	18,9	46,8
Listavci	12,9	25,0	22,1	21,3	18,7	81,1	200,4
Skupaj	11,7	24,1	22,9	22,4	18,9	100,0	247,2

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,27	0,43	0,37	0,28	0,12	21,2	1,47
Listavci	1,83	1,71	0,94	0,63	0,34	78,8	5,45
Skupaj	2,10	2,14	1,31	0,91	0,46	100,0	6,92

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	847,97	21,6	2023,84	51,6	996,71	25,4	57,22	1,5	3.925,74	82,7
Gpn, ukrepi so dovoljeni	105,84	12,9	552,30	67,1	164,78	20,0	0,00	0,0	822,92	17,3
Skupaj vsi gozdovi	953,81	20,1	2576,14	54,2	1161,49	24,5	57,22	1,2	4.748,66	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje (število/ha)			Ležeče drevje (število/ha)			Skupaj (število/ha)			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m ³ /ha
10 - 29 cm	3,2	13,4	16,6	3,4	20,9	24,3	6,6	34,3	40,9	16,7
30 - 49 cm	0,6	2,6	3,2	0,5	2,2	2,7	1,1	4,8	5,9	10,9
50 in več cm	0,0	0,3	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,4	0,4	1,6
Skupaj	3,8	16,3	20,1	3,9	23,2	27,1	7,7	39,5	47,2	29,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	55,11	1,2	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	1.272,49	26,8	3,71	0,3	41,0	14,0	45,0	0,0
Debeljak	1.181,77	24,9	51,39	4,3	28,7	59,3	12,0	0,0
Sestoj v obnovi	239,52	5,0	98,33	41,1	29,3	57,3	13,4	0,0
Posamično, šopasto raznomerni sestoji	628,75	13,2	73,22	11,6	58,9	22,6	18,5	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	677,78	14,3	57,45	8,5	20,3	63,4	16,3	0,0
Panjevec	8,50	0,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	9,16	0,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	675,58	14,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4.748,66	100,0	284,10	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	19,64	13,94	3,05	0	0,3	67,51	46,56	42,64	87,4	3,06
Delež od pov. gozda (%)	0,42	0,3	0,06	0	0,01	1,44	0,99	0,91	1,86	0,07
Delež od podmladka (%)	6,91	4,91	1,07	0,00	0,11	23,76	16,39	15,01	30,76	1,08

Opomba: Delež podmladka je prikazan na površino sestojev brez mladovij.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	131	5,3	17,6	54,2	19,1	3,8
Jelka	125	12,0	48,8	33,6	5,6	0,0
Bor	202	1,0	13,4	41,5	29,7	14,4
Macesen	3	33,4	33,3	0,0	33,3	0,0
Drugi iglavci	17	0,0	5,9	52,9	41,2	0,0
Bukev	117	11,1	23,9	38,5	21,4	5,1
Hrast	608	12,7	32,1	31,7	17,1	6,4
Plemeniti listavci	242	11,6	33,5	34,7	13,2	7,0
Trdi listavci	653	0,9	11,2	33,5	31,9	22,5
Mehki listavci	89	0,0	5,6	27,0	42,7	24,7
Skupaj iglavci	478	5,2	23,6	43,2	20,9	7,1
Skupaj listavci	1.709	7,3	22,4	33,0	23,8	13,5
Skupaj	2.187	6,8	22,6	35,3	23,2	12,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	2,2
Veje	1,3
Osutost	0,7
Skupaj	4,2

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	37.075	26.316	71,0	12,8
Listavci	169.150	75.637	44,7	36,7
Skupaj	206.225	101.953	49,4	49,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
2001	%	7,0	5,0	8,0	0,0	0,4	5,1	27,6	2,0	37,5	7,3
2011	%	6,4	4,2	7,8	0,0	0,5	5,1	23,7	3,7	41,4	7,2
2021	%	6,3	4,6	7,6	0,0	0,4	7,0	23,2	6,1	39,7	5,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	40.700	18,3											
Listavci	189.284	19,9											
Skupaj	229.984	19,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	28,77	28,77											
Sadnja	ha	0,23	0,23											
Obžetev	ha	26,43	53,60											
Nega mladja	ha	42,37	45,92											
Nega gošče	ha	96,42	101,06											
Nega letvenjaka	ha	46,55	48,21											
Nega drogovnjaka	ha	35,55	36,79											
Varstvo pred divjadjo	dni	40	40											
Varstvo pred žuželkami	dni	40	40											

Rastiščnogojitveni razred 50: Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.456,86	94,13	22,56	2.573,55
Delež (%)	95,4	3,7	0,9	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	14,2	18,0	26,2	26,6	15,0	1,9	5,3
Jelka	24,4	9,6	11,9	46,0	8,1	0,3	0,9
Bor	9,5	20,8	29,4	25,7	14,6	1,5	4,2
Macesen	10,0	33,0	29,0	21,0	7,0	0,2	0,4
Bukev	7,7	18,4	23,4	25,1	25,4	45,4	126,6
Hrast	8,3	18,2	23,6	24,3	25,6	18,5	51,7
Plemeniti listavci	8,4	18,4	23,1	24,6	25,5	9,8	27,4
Trdi listavci	10,3	18,5	22,6	22,7	25,9	21,5	59,9
Mehki listavci	15,1	22,9	20,9	20,3	20,8	0,9	2,5
Iglavci	13,0	19,0	26,4	27,6	14,0	3,9	10,8
Listavci	8,5	18,4	23,2	24,3	25,6	96,1	268,0
Skupaj	8,7	18,5	23,3	24,4	25,1	100,0	278,8

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,11	0,08	0,08	0,06	0,02	5,1	0,35
Listavci	1,50	1,76	1,45	1,10	0,74	94,9	6,55
Skupaj	1,61	1,84	1,53	1,16	0,76	100,0	6,90

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.046,18	40,7	1.360,53	52,9	166,84	6,5	0,00	0,0	2.573,55	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1.046,18	40,7	1.360,53	52,9	166,84	6,5	0,00	0,0	2.573,55	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,6	14,5	16,1	1,6	23,9	25,5	3,2	38,4	41,6	17,0
30 - 49 cm	0,1	3,9	4,0	0,1	3,5	3,6	0,2	7,4	7,6	14,4
50 in več cm	0,1	0,6	0,7	0,0	0,6	0,6	0,1	1,2	1,3	4,5
Skupaj	1,8	19,0	20,8	1,7	28,0	29,7	3,5	47,0	50,5	35,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	124,28	4,8	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	345,77	13,4	2,59	0,7	7,7	92,3	0,0	0,0
Debeljak	948,69	36,9	56,54	6,0	29,9	68,5	1,6	0,0
Sestoj v obnovi	618,16	24,0	248,05	40,1	61,9	34,9	2,0	1,2
Posamično, šopasto raznomerni sestoji	339,87	13,2	49,52	14,6	67,8	28,9	3,3	0,0
Skupinsko, gnezdsto raznomerni sestoji	179,60	7,0	29,90	16,6	0,0	78,8	21,2	0,0
Grmičav gozd	2,08	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	15,10	0,6	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.573,55	100,0	386,60	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

	Smreka	Jelka	Bor	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	2,17	10,45	0,18	0,00	243,33	24,91	56,30	48,38	0,88
Delež od pov. gozda (%)	0,1	0,4	0,0	0,0	9,9	1,0	2,3	2,0	0,0
Delež od podmladka (%)	0,6	2,7	0,0	0,0	62,9	6,4	14,6	12,5	0,2

Opomba: Delež podmladka je prikazan na površino sestojev brez mladovij.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	35	0,0	14,3	65,7	20,0	0,0
Jelka	6	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0
Bor	23	0,0	8,7	21,7	43,5	26,1
Macesen	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	616	10,7	34,3	34,6	15,9	4,5
Hrast	284	8,5	38,0	35,2	13,0	5,3
Plemeniti listavci	182	13,7	43,5	30,8	8,2	3,8
Trdi listavci	281	2,8	19,6	37,1	25,6	14,9
Mehki listavci	5	0,0	0,0	20,0	20,0	60,0
Skupaj iglavci	66	0,0	19,7	45,4	25,8	9,1
Skupaj listavci	1.368	9,0	33,1	34,7	16,3	6,9
Skupaj	1.434	8,6	32,5	35,2	16,7	7,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	3,1
Veje	2,1
Osutost	0,3
Skupaj	5,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	5.307	2.158	40,7	1,2
Listavci	172.947	94.667	54,7	53,1
Skupaj	178.254	96.825	54,3	54,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
2001	1,1	0,2	0,6	0,1	0,0	50,5	18,4	5,2	22,4	1,4
2011	2,4	0,2	1,5	0,1	0,0	44,3	18,1	9,4	22,8	1,2
2021	1,9	0,3	1,5	0,2	0,0	45,4	18,5	9,8	21,5	0,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	5.105	18,4											
Listavci	197.059	28,6											
Skupaj	202.164	28,2											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	11,24	11,24											
Obžetev	ha	16,23	21,66											
Nega mladja	ha	114,03	116,85											
Nega gošče	ha	203,22	203,74											
Nega letvenjaka	ha	72,54	72,54											
Nega drogovnjaka	ha	26,18	26,18											
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.600	1.600											
Varstvo pred divjadjo	dni	40	40											
Varstvo pred žuželkami	dni	50	50											

Rastiščnogojitveni razred 070: Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.006,13	63,27	5,02	1.074,42
Delež (%)	93,6	5,9	0,5	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	34,4	24,0	16,0	9,4	16,2	0,5	1,4
Jelka	5,4	26,5	21,0	17,9	29,2	8,8	24,9
Bukev	8,4	18,8	23,8	28,9	20,1	61,1	173,6
Hrast	8,5	18,7	24,3	28,7	19,8	3,4	9,8
Plemeniti listavci	8,7	19,7	24,1	27,8	19,7	19,7	56,1
Trdi listavci	10,2	22,2	24,5	24,1	19,0	6,3	17,8
Mehki listavci	9,6	24,0	27,9	15,5	23,0	0,2	0,6
Iglavci	6,9	26,4	20,7	17,5	28,5	9,2	26,3
Listavci	8,6	19,2	23,9	28,4	19,9	90,8	257,9
Skupaj	8,4	19,9	23,6	27,4	20,7	100,0	284,2

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,16	0,34	0,18	0,11	0,12	12,7	0,90
Listavci	1,46	1,71	1,36	1,16	0,51	87,3	6,20
Skupaj	1,62	2,05	1,54	1,27	0,63	100,0	7,10

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	767,17	71,14	307,25	28,6	0,00	0,0	0,00	0,0	1.074,42	100,0
Skupaj vsi gozdovi	767,17	71,14	307,25	28,6	0,00	0,0	0,00	0,0	1.074,42	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,3	7,7	9,0	2,2	23,5	25,7	3,5	31,2	34,7	14,2
30 - 49 cm	0,4	3,9	4,3	0,6	2,9	3,5	1,0	6,8	7,8	14,7
50 in več cm	0,0	0,6	0,6	0,0	0,4	0,4	0,0	1,0	1,0	3,5
Skupaj	1,7	12,2	13,9	2,8	26,8	29,6	4,5	39,0	43,5	32,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oziroma zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova v %			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	48,95	4,6	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	77,90	7,3	0,12	0,2	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	394,74	36,7	21,50	5,4	40,7	46,5	12,8	0,0
Sestoj v obnovi	415,02	38,6	180,12	43,4	56,9	41,1	2,0	0,0
Posamično, šopasto raznomerni sestoji	95,81	8,9	11,63	12,1	47,7	52,3	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	39,78	3,7	8,65	21,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	1,09	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	1,13	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.074,42	100,0	222,02	20,7	-	-	-	-

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	0,21	17,62	0,00	0,00	0,00	149,07	2,84	47,03	5,15	0,10
Delež od pov. gozda (%)	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	14,5	0,3	4,6	0,5	0,0
Delež od podmladka (%)	0,1	7,9	0,0	0,0	0,0	67,1	1,3	21,2	2,3	0,0

Opomba: Delež podmladka je prikazan na površino sestojev brez mladovij.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	6	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Jelka	54	14,8	61,1	18,5	3,7	1,9
Bukev	369	17,3	37,1	31,2	8,4	6,0
Hrast	21	23,8	33,4	33,3	9,5	0,0
Pl. lst.	161	38,6	37,9	18,0	4,3	1,2
Dr. tr. lst.	12	0,0	8,3	50,0	0,0	41,7
Skupaj iglavci	60	13,3	55,0	26,7	3,3	1,7
Skupaj listavci	563	23,3	36,5	27,9	7,1	5,2
Skupaj	623	22,3	38,4	27,8	6,7	4,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,7
Veje	0,7
Osutost	0,5
Skupaj	3,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	4.255	2.119	49,8	2,0
Listavci	99.980	44.583	44,6	42,8
Skupaj	104.235	46.702	44,8	44,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
2001	0,4	6,2	0,0	0,0	0,0	58,6	4,0	22,8	6,9	0,7
2011	0,3	7,5	0,0	0,0	0,0	59,3	4,6	21,1	6,7	0,5
2021	0,5	8,8	0,0	0,0	0,0	61,1	3,4	19,7	6,3	0,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	6.258	22,2											
Listavci	93.336	33,7											
Skupaj	99.594	32,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	9,90	9,90											
Obžetev	ha	3,73	3,73											
Nega mladja	ha	79,20	79,56											
Nega gošče	ha	119,03	119,03											
Nega letvenjaka	ha	33,07	33,07											
Nega drogovnjaka	ha	18,96	18,96											
Naravni razvoj biotopov	ha	1.400	1.400											
Varstvo pred divjadjo	dni	20	20											
Varstvo pred žuželkami	dni	20	20											

Rastiščnogojitveni razred 200: Varovalni gozdovi**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	73,84	24,72	5,01	103,57
Delež (%)	71,3	23,9	4,8	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	1,1	7,5	27,3	35,8	28,3	2,3	3,8
Jelka	2,8	24,1	60,8	12,3	0,0	0,1	0,2
Bor	2,8	20,7	54,4	16,5	5,6	3,0	5,1
Bukev	24,0	31,5	16,7	13,3	14,5	0,0	0,1
Hrast	22,1	24,6	18,1	17,7	17,5	41,9	70,8
Plemeniti listavci	25,4	28,5	17,0	14,0	15,1	0,5	0,8
Trdi listavci	26,7	27,6	16,5	14,3	14,9	52,1	88,1
Mehki listavci	11,9	17,2	20,1	27,7	23,1	0,1	0,2
Iglavci	2,1	15,2	43,2	24,5	15,0	5,4	9,1
Listavci	24,7	26,3	17,2	15,8	16,0	94,6	159,9
Skupaj	23,4	25,7	18,6	16,3	16,0	100,0	169,0

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,01	0,05	0,09	0,05	0,02	4,7	0,22
Listavci	2,08	1,25	0,55	0,37	0,25	95,3	4,49
Skupaj	2,09	1,30	0,64	0,42	0,27	100,0	4,71

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	80,07	77,3	23,5	22,7	0,00	0,0	0,00	0,0	103,57	100,0
Skupaj vsi gozdovi	80,07	77,3	23,5	22,7	0,00	0,0	0,00	0,0	103,57	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,5	15,4	16,9	0,0	24,6	24,6	1,5	40,0	41,5	15,3
30 - 49 cm	3,1	0,0	3,1	4,6	3,1	7,7	7,7	3,1	10,8	17,4
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4,6	15,4	20,0	4,6	27,7	32,3	9,2	43,1	52,3	32,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oziroma zgradba sestojev	Površina		Podmladek									
	ha	%	Površina		Zasnova v %				1	2	3	4
			ha	%								
Mladovje	2,49	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	77,51	74,8	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	14,06	13,6	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	9,51	9,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	103,57	100,0	0,00	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bor	9	0,0	0,0	66,7	22,2	11,1
Ostali igl.	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Hrast	8	25,0	12,5	12,5	37,5	12,5
Pl. Ist.	3	33,3	66,7	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. Ist.	16	0,0	0,0	12,5	25,0	62,5
Skupaj iglavci	10	0,0	10,0	60,0	20,0	10,0
Skupaj listavci	27	11,1	11,1	11,1	25,9	40,8
Skupaj	37	8,1	10,8	24,3	24,3	32,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,4
Veje	2,8
Osutost	0,5
Skupaj	4,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	523	1.127	215,5	45,9
Listavci	1.935	305	15,8	12,4
Skupaj	2.458	1.432	58,3	58,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
2001	5,1	1,5	39,0	0,0	0,0	0,6	2,5	0,0	48,0	3,2
2011	0,0	0,5	20,6	0,0	0,0	1,1	17,5	0,0	57,2	3,1
2021	2,3	0,1	3,0	0,0	0,0	0,0	41,9	0,5	52,1	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	151	16,0											
Listavci	2.200	13,3											
Skupaj	2.351	13,4											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Nega gošče	ha	1,25	1,25											
Nega letvenjaka	ha	1,25	1,25											

Rastiščnogojitveni razred 210: Gozdni rezervati**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	15,27	52,91	0,00	68,18
Delež (%)	22,4	77,6	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,8	36,4	56,0	3,8	0,0	0,5	0,9
Bor	2,9	36,1	56,7	4,3	0,0	3,8	7,6
Hrast	26,0	30,9	16,0	14,9	12,2	20,7	41,8
Plemeniti listavci	26,1	31,1	16,0	14,9	11,9	3,3	6,6
Trdi listavci	25,9	31,2	16,0	14,9	12,0	71,7	144,7
Mehki listavci	22,5	21,0	22,5	11,5	22,5	0,0	0,1
Iglavci	3,0	36,1	56,6	4,3	0,0	4,2	8,6
Listavci	25,9	31,1	16,0	14,9	12,1	95,8	193,1
Skupaj	25,0	31,3	17,7	14,5	11,5	100,0	201,7

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,02	0,10	0,10	0,00	0,00	3,6	0,22
Listavci	2,61	1,84	0,67	0,48	0,27	96,4	5,87
Skupaj	2,63	1,94	0,77	0,48	0,27	100,0	6,09

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gozdni rezervati	68,18	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	68,18	100,0
Skupaj vsi gozdovi	68,18	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	68,18	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	32,0	32,0	0,0	36,0	36,0	0,0	68,0	68,0	25,2
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	12,0	0,0	12,0	12,0	20,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	32,0	32,0	0,0	48,0	48,0	0,0	80,0	80,0	46,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oziroma zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova v %				
			ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	68,18	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	68,18	100,0	0,00	0,0	-	-	-	-	

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Hrast	4	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0
Pl. Ist.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	10	0,0	10,0	10,0	60,0	20,0
Skupaj listavci	15	6,7	13,3	20,0	46,7	13,3
Skupaj	15	6,7	13,3	20,0	46,7	13,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,2
Veje	1,2
Osutost	0,0
Skupaj	2,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
2001	0,0	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	94,5	0,0
2011	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	96,7	0,2
2021	0,5	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	20,7	3,3	71,7	0,0

12.1.3 Povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Možni posek			
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% na P
								Iglavci	Listavci	Skupaj	
Večnamenski gozdovi	7.258,49	33,0	233,2	266,2	1,06	5,96	7,02	19,0	25,7	24,9	94,2
GPN, ukrepi dovoljeni	683,99	28,7	179,3	208,0	0,92	4,99	5,91	16,7	17,4	17,3	60,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	15,27	31,4	161,6	192,9	0,75	5,03	5,78	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	73,84	11,5	164,9	176,4	0,28	4,49	4,77	15,6	15,6	15,6	57,6
Skupaj vsi gozdovi	8.031,59	32,4	227,8	260,3	1,04	5,87	6,91	18,8	25,0	24,3	91,4

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	219,92	2,7
Drogovnjak	1.619,71	20,2
Debeljak	2.401,94	29,9
Sestoj v obnovi	1.225,32	15,3
Posamično, šopasto raznomerni sestoj	1.015,91	12,6
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	868,44	10,8
Panjevec	8,50	0,1
Grmičav gozd	13,97	0,2
Pionirski gozd z grmišči	657,88	8,2
Skupaj	8.031,59	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	4,0
Jelka	3,9
Bor	4,3
Macesen	0,1
Ostali iglavci	0,2
Bukev	27,0
Hrast	19,5
Plemeniti listavci	9,0
Trdi listavci	29,0
Mehki listavci	3,1
Iglavci	12,5
Listavci	87,5
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,3	20,6	25,7	26,1	20,3	12,5	32,4
Listavci	10,7	21,8	22,7	23,4	21,4	87,5	227,8
Skupaj	10,3	21,7	23,1	23,7	21,2	100,0	260,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m3)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	49.015	18,8											
Listavci	458.014	25,0											
Skupaj	507.029	24,3											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	47,61	47,61											
Sadnja	ha	0,23	0,23											
Obžetev	ha	46,08	78,64											
Nega mladja	ha	224,72	231,45											
Nega gošče	ha	404,26	409,42											
Nega letvenjaka	ha	145,96	147,62											
Nega drogovnjaka	ha	74,49	75,73											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3.000	3.000											
Varstvo pred divjadjo	dni	95	95											
Varstvo pred žuželkami	dni	105	105											

Državni gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Možni posek			% na P
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			
								Iglavci	Listavci	Skupaj	
Večnamenski gozdovi	232,81	23,3	260,0	283,3	0,79	6,74	7,52	20,4	26,3	25,8	97,1
GPN, ukrepi dovoljeni	73,15	58,1	190,8	248,9	1,63	5,05	6,67	14,9	17,2	16,7	62,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	52,91	2,0	202,2	204,2	0,07	6,11	6,18	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	24,72	4,0	144,3	148,3	0,10	4,41	4,51	19,4	8,2	8,5	27,8
Skupaj vsi gozdovi	383,59	25,8	231,4	257,1	0,80	6,18	6,98	17,8	20,9	20,6	76,0

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	10,63	2,8
Drogovnjak	161,76	42,1
Debeljak	95,90	25,0
Sestoj v obnovi	41,09	10,7
Posamično, šopasto raznomerni sestoj	35,47	9,2
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	19,79	5,2
Grmičav gozd	7,13	1,9
Pionirski gozd z grmišči	11,82	3,1
Skupaj	383,59	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	3,7
Jelka	2,4
Bor	4,0
Macesen	0,0
Ostali iglavci	26,4
Bukev	13,0
Hrast	12,0
Plemeniti listavci	37,0
Trdi listavci	1,6
Mehki listavci	10,0
Iglavci	90,0
Listavci	100,0
Skupaj	3,7

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,0	20,0	27,6	27,9	17,5	10,0	25,8
Listavci	13,9	23,4	21,7	22,0	19,0	90,0	231,4
Skupaj	13,2	23,0	22,3	22,6	18,9	100,0	257,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	1.757	17,8											
Listavci	18.593	20,9											
Skupaj	20.350	20,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	2,14	2,14											
Obžetev	ha	0,05	0,05											
Nega mladja	ha	10,42	10,42											
Nega gošče	ha	14,81	14,81											
Nega letvenjaka	ha	6,81	6,81											
Nega drogovnjaka	ha	6,19	6,19											
Varstvo pred divjadjo	dni	5	5											
Varstvo pred žuželkami	dni	5	5											

Občinski gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Prirastek (m ³ /ha)			Možni posek			
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% od P
								Iglavci	Listavci	Skupaj	
Večnamenski gozdovi	82,41	40,6	218,2	258,8	1,11	5,86	6,97	18,3	19,4	19,3	71,6
GPN, ukrepi dovoljeni	65,78	91,8	160,9	252,8	1,93	4,27	6,20	13,7	16,7	15,6	63,5
Varovalni gozdovi	5,01	0,2	161,7	161,9	0,01	4,93	4,93	0,0	1,6	1,6	5,3
Skupaj vsi gozdovi	153,20	61,3	191,8	253,0	1,43	5,15	6,57	15,4	17,9	17,3	66,7

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovja	0,28	0,2
Drogovnjaki	60,38	39,5
Debeljaki	41,42	27,0
Sestoji v obnovi	6,29	4,1
Posamično, šopasto raznomerni sestoj	13,05	8,5
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	8,93	5,8
Grmičav gozd	0,74	0,5
Pionirski gozd z grmišči	22,11	14,4
Skupaj	153,20	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,8
Jelka	0,3
Bor	18,2
Ostali igl.	2,9
Bukev	11,1
Hrast	14,0
Plemeniti listavci	8,2
Trdi listavci	39,6
Mehki listavci	2,9
Iglavci	24,2
Listavci	75,8
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,2	19,9	26,6	30,3	16,0	24,2	61,3
Listavci	14,2	24,5	21,9	20,8	18,6	75,8	191,8
Skupaj	12,5	23,4	23,0	23,1	18,0	100,0	253,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	1.442	15,4											
Listavci	5.272	17,9											
Skupaj	6.714	17,3											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	0,16	0,16											
Obžetev	ha	0,26	0,30											
Nega mladja	ha	0,46	0,46											
Nega gošče	ha	0,85	0,85											
Nega letvenjaka	ha	0,64	0,64											
Nega drogovnjaka	ha	0,01	0,01											

12.1.4 Povzetek stanja in ukrepov na ravni revirja

Revir: Stari trg - 2623

Preglednica/LP: Površina revirja po obliki lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.387,73	291,66	66,08	2.745,47
Delež (%)	87,0	10,6	2,4	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	9,8	20,0	25,5	26,0	18,7	3,9	10,8
Jelka	7,2	19,2	29,0	32,5	12,1	4,3	12,1
Bor	6,3	18,3	29,4	28,1	17,9	3,0	8,3
Bukev	8,6	19,2	23,5	26,6	22,1	36,1	100,9
Hrast	10,3	21,0	23,1	23,4	22,2	11,6	32,3
Plemeniti listavci	9,9	20,6	23,6	25,0	20,9	11,1	31,0
Trdi listavci	13,0	23,5	22,2	21,3	20,0	27,8	77,7
Mehki listavci	16,3	29,1	22,1	17,8	14,7	2,2	6,1
Iglavci	7,9	19,2	27,9	29,1	15,9	11,2	31,2
Listavci	10,6	21,2	23,0	24,1	21,1	88,8	248,0
Skupaj	10,3	21,0	23,6	24,6	20,5	100,0	279,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,22	0,29	0,29	0,23	0,07	14,6	1,09
Listavci	1,75	1,83	1,28	0,97	0,54	85,4	6,37
Skupaj	1,97	2,12	1,57	1,20	0,61	100,0	7,46

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovja	94,17	3,4	-	-	-	-	-	-
Drogovnjaki	546,72	19,9	1,33	0,2	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljaki	771,50	28,2	31,75	4,1	37,0	62,1	0,9	0,0
Sestoji v obnovi	557,83	20,3	246,10	44,1	58,6	36,9	4,5	0,0
Posamično, šopasto raznomerni sestoji	357,92	13,0	49,91	13,9	78,2	19,0	2,8	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	283,04	10,3	52,15	18,4	0,0	95,3	4,7	0,0
Grmičav gozd	6,03	0,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	128,26	4,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.745,47	100,0	381,24	13,9	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	12.104	2.712	0	0	14.816	17,3	49,4
	%	81,7	18,3	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	81.600	99.559	0	0	181.159	26,6	103,7
	%	45,0	55,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	93.704	102.271	0	0	195.975	25,6	95,7
	%	47,8	52,2	0,0	0,0	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	33,69	2,14	0,11	35,94
Obžetev	ha	12,69	0,00	0,00	12,69
Nega mladja	ha	117,83	8,01	0,04	125,88
Nega gošče	ha	200,08	10,27	0,31	210,66
Nega letvenjaka	ha	89,56	4,36	0,51	94,43
Nega drogovnjaka	ha	30,56	5,76	0,00	36,32

Revir: Petrova vas – 2622

Preglednica/LP: Površina revirja po obliki lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.826,76	44,59	27,93	2.899,28
Delež (%)	97,5	1,5	1,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	7,6	20,2	26,4	26,1	19,7	4,1	10,7
Jelka	5,4	22,1	23,1	21,5	27,9	6,5	16,9
Bor	7,0	19,9	26,0	26,0	21,1	7,1	18,4
Ostali iglavci	6,2	18,3	29,6	34,4	11,5	0,4	1,1
Bukev	7,9	18,7	23,1	26,6	23,7	20,7	53,5
Hrast	10,2	21,0	22,6	24,1	22,1	22,2	57,5
Plemeniti listavci	9,4	20,4	22,8	25,3	22,1	8,6	22,2
Trdi listavci	13,4	24,1	21,9	20,9	19,7	27,0	69,9
Mehki listavci	15,6	28,7	22,0	17,4	16,3	3,4	8,8
Iglavci	6,5	20,7	25,2	24,6	23,0	18,2	47,0
Listavci	10,8	21,7	22,5	23,5	21,5	81,8	211,9
Skupaj	10,0	21,5	23,0	23,8	21,7	100,0	258,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,26	0,43	0,34	0,24	0,14	20,7	1,41
Listavci	1,59	1,58	1,04	0,77	0,43	79,3	5,41
Skupaj	1,85	2,01	1,38	1,01	0,57	100,0	6,82

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovja	76,11	2,6	-	-	-	-	-	-	-
Drogovnjaki	533,83	18,4	3,54	0,7	48,6	6,8	44,6	0,0	
Debeljaki	975,08	33,7	60,46	6,2	33,1	54,2	12,7	0,0	
Sestoji v obnovi	334,35	11,5	115,70	34,6	45,7	45,8	8,5	0,0	
Posamično, šopasto raznomerni sestoji	385,74	13,3	41,46	10,7	48,3	23,8	27,9	0,0	
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	373,42	12,9	22,29	6,0	52,4	29,5	18,1	0,0	
Panjevec	8,50	0,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pionirski gozd z grmišči	212,25	7,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	2.899,28	100,0	243,45	8,4	-	-	-	-	

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	18.397	8.735	0	0	27.132	19,9	66,4
	%	67,8	32,2	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	69.820	81.089	0	0	151.409	24,6	96,6
	%	46,1	53,6	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	88.217	89.824	0	0	178.541	23,8	90,3
	%	49,4	50,3	0,0	0,0	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	2,12	0,00	0,05	2,17
Obžetev	ha	36,56	0,05	0,00	36,61
Nega mladja	ha	44,30	1,23	0,15	45,68
Nega gošče	ha	104,05	3,64	0,18	107,87
Nega letvenjaka	ha	42,18	2,37	0,13	44,68
Nega drogovnjaka	ha	16,10	0,43	0,01	16,54
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.730	0,00	0,00	1.730

Revir: Sinji vrh – 2683**Preglednica/LP: Površina revirja po obliki lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.817,10	47,34	59,19	2.923,63
Delež (%)	96,4	1,6	2,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	8,8	20,9	23,6	27,4	19,3	4,0	9,7
Jelka	8,1	18,0	26,1	29,5	18,3	0,2	0,4
Bor	7,6	23,2	24,9	25,0	19,3	3,6	8,7
Macesen	9,9	32,7	28,8	21,2	7,4	0,2	0,4
Ostali iglavci	8,2	22,9	24,1	27,0	17,8	0,2	0,5
Bukev	8,0	19,1	23,2	25,1	24,6	22,9	55,7
Hrast	10,7	22,3	22,5	22,8	21,7	23,9	58,2
Plemeniti listavci	10,3	21,9	22,5	23,1	22,2	7,5	18,3
Trdi listavci	13,8	25,0	22,0	20,2	19,0	34,0	82,6
Mehki listavci	18,3	31,0	21,2	16,0	13,5	3,5	8,6
Iglavci	8,3	22,1	24,3	26,3	19,0	8,1	19,7
Listavci	11,4	22,9	22,4	22,2	21,1	91,9	223,3
Skupaj	11,1	22,8	22,6	22,5	21,0	100,0	243,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,15	0,19	0,13	0,10	0,04	9,5	0,62
Listavci	1,75	1,75	1,10	0,78	0,47	90,5	5,85
Skupaj	1,90	1,94	1,23	0,88	0,51	100,0	6,47

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovja	60,55	2,1	-	-	-	-	-	-
Drogovnjaki	761,30	26,0	1,55	0,2	0,0	86,5	13,5	0,0
Debeljaki	792,68	27,2	37,22	4,7	23,3	71,6	5,1	0,0
Sestoji v obnovi	380,52	13,0	164,70	43,3	53,3	44,4	0,5	1,8
Posamično, šopasto raznomerni sestoji	320,77	11,0	43,00	13,4	54,0	40,9	5,1	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	240,70	8,2	21,56	9,0	0,0	57,4	42,6	0,0
Grmičav gozd	15,81	0,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	351,30	12,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.923,63	100,0	268,03	9,2	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			
		Redčenja	Pomladitveni					
Iglavci	m ³	9.526	740	0	0	10.266	17,8	57,0
	%	92,8	7,2	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	85.495	63.816	0	0	149.311	22,9	87,3
	%	57,3	42,7	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	95.021	64.556	0	0	159.577	22,5	84,4
	%	59,5	40,5	0,0	0,0	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	11,80	0,00	0,00	11,80
Sadnja	ha	0,23	0,00	0,00	0,23
Obžetev	ha	29,39	0,00	0,30	29,69
Nega mladja	ha	69,32	1,18	0,27	70,77
Nega gošče	ha	105,29	0,90	0,36	106,55
Nega letvenjaka	ha	15,88	0,08	0,00	15,96
Nega drogovnjaka	ha	29,07	0,00	0,00	29,07
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.270	0,00	0,00	1.270

12.1.5 Povzetek stanja in ukrepov na ravni občin za GGE Stari trg

Celotna površina GGE Stari trg se nahaja znotraj občine Črnomelj. Povzetek stanja in ukrepov je naveden v poglavju 12.1.1.

12.2 Priloga 2: Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (npr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
21103	32	32	32	34	32	33	31	31
21104	32	32	32	34	32	33	31	31
21105A	34	34	32	34	34	33	31	31
21105B	34	34	32	34	34	33	31	31
21105C	34	34	32	34	34	33	31	31
21106A	32	32	32	34	32	33	31	31
21106B	32	32	32	34	32	33	31	31
21106C	32	32	32	34	32	33	31	31
21107	32	32	32	34	32	33	31	31
21108	32	32	32	34	32	33	31	31
21109	32	32	32	34	32	33	31	31
21110	33	33	33	34	32	33	31	31
21111	33	33	33	34	32	33	31	31
21112	33	33	33	34	32	33	31	31
21113	33	33	33	34	32	33	31	31
21114	33	33	33	34	32	34	31	31
21115	33	33	33	34	32	34	31	31
21116	33	33	33	34	32	34	31	31
21117	33	33	33	34	32	34	31	31
21118	33	33	33	34	32	34	31	31
21119	33	33	33	34	32	34	31	31
21120A	33	33	33	34	32	33	31	31
21120B	33	33	33	34	32	33	31	31
21121	33	33	33	34	32	33	31	31
21122	33	33	33	34	32	33	31	31
21123A	33	33	33	34	32	33	31	31
21123B	33	33	33	34	32	33	31	31
21123C	32	32	32	34	32	33	31	31
21123D	33	33	33	34	32	33	31	31
21123E	32	32	32	34	32	33	31	31
21123F	32	32	32	34	32	33	31	31
21124A	33	33	33	34	32	33	31	31
21124B	33	33	33	34	32	33	31	31
21124C	33	33	33	34	32	33	31	31
21124D	32	32	32	34	32	33	31	31
21125	33	33	33	34	32	34	31	31
21126	33	33	33	34	32	34	31	31
21127	33	33	33	34	32	34	31	31
21128	33	33	33	34	32	33	31	31
21129	33	33	33	34	32	33	31	31
21130	33	33	33	34	32	33	31	31
21131	33	33	33	34	32	33	31	31

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
21132	33	33	33	34	32	33	31	31
21133	33	33	33	34	32	33	31	31
21134	33	33	33	34	32	33	31	31
21135A	32	32	32	34	32	33	31	31
21135B	32	32	32	34	32	33	31	31
21135C	32	32	32	34	32	31	30	30
21135D	32	32	32	34	32	33	31	31
21136A	32	32	32	34	32	33	31	31
21136B	32	32	32	34	32	33	31	31
21137A	34	34	32	34	34	33	31	31
21137B	32	32	32	34	32	33	31	31
21137C	32	32	32	34	32	33	31	31
21137D	32	32	32	34	32	33	31	31
21137E	32	32	32	34	32	33	31	31
21138A	34	34	32	34	34	33	31	31
21138B	32	32	32	34	32	33	31	31
21139	32	32	32	34	32	33	31	31
21140	33	33	33	34	32	33	31	31
21141	33	33	33	34	32	33	31	31
21142	33	33	33	34	32	33	31	31
21143A	33	33	33	34	32	33	31	31
21143B	32	32	32	34	32	33	31	31
21144	33	33	33	34	32	33	31	31
21145A	32	32	32	34	32	33	31	31
21145B	32	32	32	34	32	33	31	31
21145C	32	32	32	34	32	33	31	31
21145D	32	32	32	34	32	31	30	30
21146A	32	32	32	34	32	31	30	30
21146B	32	32	32	34	32	31	30	30
21146C	32	32	32	34	32	31	30	30
21147	32	32	32	34	32	33	31	31
21148	32	32	32	34	32	33	31	31
21149A	32	32	32	34	33	33	31	31
21149B	33	33	33	34	33	33	31	31
21149C	32	32	32	34	32	31	30	30
21150	32	32	32	34	33	33	31	31
21151A	32	32	32	34	32	33	31	31
21151B	32	32	32	34	32	31	30	30
21151C	32	32	32	34	32	31	30	30
21152	32	32	32	34	32	33	31	31
21153A	32	32	32	34	32	33	31	31
21153B	32	32	32	34	32	33	31	31
21153C	32	32	32	34	32	33	31	31
21153D	32	32	32	34	32	33	31	31
21154	32	32	32	34	32	33	31	31
21155	32	32	32	34	32	33	31	31
21156	32	32	32	34	32	33	31	31

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Ml
21157	32	32	32	34	32	33	31	31
21158	32	32	32	34	32	33	31	31
21159A	32	32	32	34	32	33	31	31
21159B	32	32	32	34	32	31	30	30
21159C	32	32	32	34	32	31	30	30
21159D	32	32	32	34	32	31	30	30
21160A	32	32	32	34	32	31	30	30
21160B	32	32	32	34	32	33	31	31
21160C	32	32	32	34	32	31	30	30
21160D	32	32	32	34	32	33	31	31
21161	32	32	32	34	32	33	31	31
21162	32	32	32	34	32	33	31	31
21163	32	32	32	34	32	33	31	31
21164	32	32	32	34	32	33	31	31
21165	32	32	32	34	32	33	31	31
21166A	32	32	32	34	32	33	31	31
21166B	32	32	32	34	32	33	31	31
21166C	32	32	32	34	32	33	31	31
21167A	32	32	32	34	32	33	31	31
21167B	32	32	32	34	32	31	30	30
21167C	32	32	32	34	32	33	31	31
21167D	32	32	32	34	32	31	30	30
21168A	32	32	32	34	32	31	30	30
21168B	32	32	32	34	32	31	30	30
21169A	33	33	33	34	32	33	31	31
21169B	32	32	32	34	32	31	30	30
21169C	33	33	33	34	32	33	31	31
21170	33	33	33	34	32	33	31	31
21171	33	33	33	34	32	33	31	31
21172A	32	32	32	34	32	33	31	31
21172B	33	33	33	34	32	33	31	31
21172C	32	32	32	34	32	33	31	31
21172D	32	32	32	34	32	31	30	30
21172E	32	32	32	34	32	31	30	30
21173A	32	32	32	34	32	33	31	31
21173B	33	33	33	34	32	33	31	31
21173C	33	33	33	34	32	33	31	31
21174	32	32	32	34	32	33	31	31
21175	33	33	33	34	32	33	31	31
21176	33	33	33	34	32	33	31	31
21177	33	33	33	34	32	33	31	31
21178	33	33	33	34	32	33	31	31
21179	33	33	33	34	32	33	31	31
21180	33	33	33	34	32	33	31	31
21181	33	33	33	34	32	33	31	31
21182	32	32	32	34	32	33	31	31
21183A	33	33	33	34	32	33	31	31
21183B	33	33	33	34	32	33	31	31
21184A	30	30	30	32	31	31	30	30
21184B	33	33	33	34	32	33	31	31
21185A	30	30	30	32	31	31	30	30
21185B	33	33	33	34	32	33	31	31
21185C	32	32	32	34	32	31	30	30
21185D	32	32	32	34	32	31	30	30
21186A	30	30	30	32	31	31	30	30
21186B	33	33	33	34	32	33	31	31
21186C	32	32	32	34	32	33	31	31
21186D	32	32	32	34	32	33	31	31
21186E	32	32	32	34	32	33	31	31
21186F	32	32	32	34	32	31	30	30
21187A	33	33	33	34	32	33	31	31
21187B	33	33	33	34	32	33	31	31
21187C	32	32	32	34	32	31	30	30
21188	33	33	33	34	32	33	31	31
21189	33	33	33	34	32	34	31	31
21190	33	33	33	34	33	33	31	31
21191	33	33	33	34	32	33	31	31
21192	33	33	33	34	32	33	31	31
21193	33	33	33	34	32	33	31	31
21194	33	33	33	34	32	33	31	31
21195	33	33	33	34	32	33	31	31
21196	33	33	33	34	32	33	31	31
21197	32	32	32	34	32	33	31	31
21198A	33	33	33	34	32	33	31	31
21198B	33	33	33	34	32	33	31	31

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Ml
21198C	33	33	33	34	32	33	31	31
21198D	33	33	33	34	32	33	31	31
21199A	33	33	33	34	32	33	31	31
21199B	33	33	33	34	32	33	31	31
21200	30	30	30	32	31	31	30	30
21201A	33	33	33	34	32	33	31	31
21201B	33	33	32	34	32	33	31	31
21202	33	33	33	34	32	33	31	31
21203	33	34	33	34	32	33	31	31
21204	34	33	33	34	32	33	31	31
21205	33	33	33	34	33	33	31	31
21206	33	33	33	34	32	33	31	31
21207A	33	33	33	34	32	33	31	31
21207B	33	33	33	34	33	33	31	31
21208	33	33	33	34	32	33	31	31
21209	33	33	33	34	32	33	31	31
21210	33	33	33	34	32	34	31	31
21211	33	33	33	34	32	34	31	31
21212	33	33	33	34	32	34	31	31
21213	33	33	33	34	32	34	31	31
21214	33	33	33	34	32	33	31	31
21215	33	33	33	34	32	33	31	31
21216	33	33	33	34	32	33	31	31
21217A	33	33	33	34	32	33	31	31
21217B	32	32	32	34	32	33	31	31
21218	32	32	33	34	32	33	31	31
21219	32	32	32	34	32	33	31	31
21220A	33	33	33	34	32	33	31	31
21220B	33	32	32	34	32	33	31	31
21221	33	34	32	34	32	33	31	31
21222	33	33	33	34	32	33	31	31
21223	32	32	32	34	32	33	31	31
21224	33	34	32	34	32	33	31	31
21225	32	32	32	34	32	33	31	31
21226A	32	32	32	34	32	33	31	31
21226B	30	30	30	32	31	31	30	30
21227A	34	32	32	34	32	33	31	31
21227B	32	32	32	34	32	33	31	31
21227C	32	32	32	34	32	33	31	31
21227D	32	32	32	34	32	33	31	31
21228	32	32	32	34	33	33	31	31
21229	33	32	32	34	32	33	31	31
21230A	32	32	32	34	32	33	31	31
21230B	32	32	32	34	32	33	31	31
21231	32	32	32	34	32	33	31	31
21232	32	32	32	34	32	33	31	31
21233	33	33	33	34	32	33	31	31
21234	33	33	33	34	32	33	31	31
21235	33	33	33	34	32	33	31	31
21236	33	33	33	34	32	33	31	31
21237	33	33	33	34	32	33	31	31
21238	33	33	33	34	32	34	31	31
21239	33	33	33	34	32	33	31	31
21240	33	33	33	34	32	33	31	31
21241	33	33	33	34	32	34	31	31
21242	33	33	33	34	32	33	31	31
21243	33	33	33	34	32	33	31	31
21244A	33	33	33	34	32	34	31	31
21244B	32	32	32	34	32	31	30	30
21245	33	33	33	34	32	34	31	31
21246	33	33	33	34	32	34	31	31
21247	33	33	33	34	32	34	31	31
21248	33	33	33	34	32	33	31	31
21249	33	33	33	34	33	33	31	31
21250A	32	32	32	34	32	33	31	31
21250B	32	32	32	34	32	33	31	31
21251A	33	33	33	34	32	33	32	31
21251B	32	32	32	34	32	33	32	31
21252A	33	33	33	34	32	33	31	31
21252B	33	33	33	34	32	33	31	31
21253A	33	33	33	34	32	34	31	31
21253B	33	33	33	34	32	34	31	31
21254	33	33	33	34	32	33	31	31
21255	32	32	32	34	32	33	31	31

12.3 Priloga 3: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
030	SM	104	0,1521	0,0975	0,0691	0,0522	0,0411	0,0335	0,0279	0,0237	0,0205	0,0179	0,0158	0,0141	0,0127	0,0114
	JE	202	0,0750	0,0642	0,0558	0,0489	0,0431	0,0381	0,0337	0,0297	0,0261	0,0228	0,0198	0,0170	0,0144	0,0120
	OI	302	0,0805	0,0504	0,0350	0,0260	0,0203	0,0163	0,0135	0,0114	0,0097	0,0085	0,0074	0,0066	0,0059	0,0053
	BU	404	0,1161	0,0773	0,0563	0,0435	0,0350	0,0290	0,0245	0,0211	0,0184	0,0163	0,0146	0,0131	0,0118	0,0108
	HR	502	0,1073	0,0660	0,0453	0,0333	0,0257	0,0205	0,0168	0,0141	0,0120	0,0104	0,0091	0,0080	0,0071	0,0063
	PL	604	0,1031	0,0653	0,0458	0,0343	0,0269	0,0218	0,0180	0,0153	0,0131	0,0114	0,0101	0,0089	0,0080	0,0072
	TL	703	0,0667	0,0445	0,0326	0,0252	0,0203	0,0168	0,0142	0,0123	0,0108	0,0095	0,0085	0,0077	0,0070	0,0063
050	ML	802	0,1293	0,0660	0,0392	0,0256	0,0179	0,0131	0,0100	0,0078	0,0062	0,0051	0,0042	0,0035	0,0030	0,0026
	SM	105	0,0995	0,0716	0,0554	0,0450	0,0377	0,0324	0,0283	0,0251	0,0225	0,0204	0,0186	0,0171	0,0158	0,0147
	JE	203	0,1072	0,0735	0,0548	0,0432	0,0353	0,0297	0,0254	0,0221	0,0195	0,0174	0,0157	0,0142	0,0130	0,0119
	OI	302	0,0805	0,0504	0,0350	0,0260	0,0203	0,0163	0,0135	0,0114	0,0097	0,0085	0,0074	0,0066	0,0059	0,0053
	BU	405	0,0961	0,0649	0,0478	0,0373	0,0302	0,0251	0,0214	0,0185	0,0163	0,0145	0,0130	0,0117	0,0107	0,0097
	HR	503	0,0667	0,0424	0,0298	0,0223	0,0176	0,0142	0,0118	0,0100	0,0086	0,0075	0,0066	0,0059	0,0052	0,0048
	PL	605	0,0886	0,0565	0,0399	0,0300	0,0236	0,0192	0,0159	0,0135	0,0117	0,0102	0,0090	0,0080	0,0072	0,0065
070	TL	704	0,0535	0,0401	0,0321	0,0268	0,0229	0,0200	0,0178	0,0160	0,0145	0,0133	0,0123	0,0115	0,0107	0,0100
	ML	802	0,1293	0,0660	0,0392	0,0256	0,0179	0,0131	0,0100	0,0078	0,0062	0,0051	0,0042	0,0035	0,0030	0,0026
	SM	105	0,0995	0,0716	0,0554	0,0450	0,0377	0,0324	0,0283	0,0251	0,0225	0,0204	0,0186	0,0171	0,0158	0,0147
	JE	203	0,1072	0,0735	0,0548	0,0432	0,0353	0,0297	0,0254	0,0221	0,0195	0,0174	0,0157	0,0142	0,0130	0,0119
	OI	302	0,0805	0,0504	0,0350	0,0260	0,0203	0,0163	0,0135	0,0114	0,0097	0,0085	0,0074	0,0066	0,0059	0,0053
	BU	406	0,0874	0,0578	0,0420	0,0324	0,0259	0,0214	0,0181	0,0156	0,0135	0,0119	0,0107	0,0096	0,0087	0,0080
	HR	503	0,0667	0,0424	0,0298	0,0223	0,0176	0,0142	0,0118	0,0100	0,0086	0,0075	0,0066	0,0059	0,0052	0,0048
200	PL	606	0,0647	0,0430	0,0312	0,0241	0,0194	0,0160	0,0135	0,0117	0,0102	0,0090	0,0080	0,0073	0,0065	0,0059
	TL	705	0,0588	0,0440	0,0352	0,0293	0,0250	0,0218	0,0195	0,0174	0,0158	0,0145	0,0134	0,0124	0,0115	0,0108
	ML	802	0,1293	0,0660	0,0392	0,0256	0,0179	0,0131	0,0100	0,0078	0,0062	0,0051	0,0042	0,0035	0,0030	0,0026
	SM	105	0,0995	0,0716	0,0554	0,0450	0,0377	0,0324	0,0283	0,0251	0,0225	0,0204	0,0186	0,0171	0,0158	0,0147
	JE	202	0,0750	0,0642	0,0558	0,0489	0,0431	0,0381	0,0337	0,0297	0,0261	0,0228	0,0198	0,0170	0,0144	0,0120
	OI	302	0,0805	0,0504	0,0350	0,0260	0,0203	0,0163	0,0135	0,0114	0,0097	0,0085	0,0074	0,0066	0,0059	0,0053
	BU	406	0,0874	0,0578	0,0420	0,0324	0,0259	0,0214	0,0181	0,0156	0,0135	0,0119	0,0107	0,0096	0,0087	0,0080
210	HR	503	0,0667	0,0424	0,0298	0,0223	0,0176	0,0142	0,0118	0,0100	0,0086	0,0075	0,0066	0,0059	0,0052	0,0048
	PL	606	0,0647	0,0430	0,0312	0,0241	0,0194	0,0160	0,0135	0,0117	0,0102	0,0090	0,0080	0,0073	0,0065	0,0059
	TL	705	0,0588	0,0440	0,0352	0,0293	0,0250	0,0218	0,0195	0,0174	0,0158	0,0145	0,0134	0,0124	0,0115	0,0108
	ML	802	0,1293	0,0660	0,0392	0,0256	0,0179	0,0131	0,0100	0,0078	0,0062	0,0051	0,0042	0,0035	0,0030	0,0026
	SM	105	0,0995	0,0716	0,0554	0,0450	0,0377	0,0324	0,0283	0,0251	0,0225	0,0204	0,0186	0,0171	0,0158	0,0147
	JE	202	0,0750	0,0642	0,0558	0,0489	0,0431	0,0381	0,0337	0,0297	0,0261	0,0228	0,0198	0,0170	0,0144	0,0120
	OI	302	0,0805	0,0504	0,0350	0,0260	0,0203	0,0163	0,0135	0,0114	0,0097	0,0085	0,0074	0,0066	0,0059	0,0053

12.4 DODATNE NARAVOVARSTVENE VSEBINE

Preglednica 101/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Stari trg

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj POO	Velikost cone znotraj GGE	Splošna ocena stanja HT na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	SI3000263 Kočevsko Cona A	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu.	106.789 ha	8306 ha	Odlična ohranjenost, splošna ocena je odlična.
	SI3000175 Kolpa Cona A		7,7 ha	7,7 ha	Odlična ohranjenost, splošna ocena je dobra.
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	SI3000263 Kočevsko Cona A	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	57.322 ha	2456 ha	Dobra ohranjenost, splošna ocena je odlična.
(91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion)	SI3000263 Kočevsko Cona D	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi zajemajo tako nižinske poplavne hrastovo-belogabrove gozdove kot tudi hrastovo-belogabrove gozdove gričevnatega sveta. Prvi rastejo v nižinah na občasno poplavljenih rastiščih, nivo podtalne vode je visok. Med drevesnimi vrstami najdemo dob, beli gaber in črno jelšo. Zaradi melioracij, urbanizacije, krčitve za kmetijske namene in drobljenja so zelo ogroženi. Drugi se pojavljajo na gričevjih na bolj suhih tleh, ravno tako pa jih gradita beli gaber in ena vrsta hrasta, v tem primeru graden. Tudi ti so že v veliki meri spremenjeni (npr. izkrčeni za kmetijsko rabo).	2842 ha	2089 ha	Nezadostno stanje ohranjenosti (Poročilo o stanju ohranjenosti HT na nivoju celotne Slovenije, 2019)
	SI3000075 Lahinja Cona D		189 ha		Nezadostno stanje ohranjenosti (Poročilo o stanju ohranjenosti HT na nivoju celotne Slovenije, 2019)
(9180) * Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	SI3000263 Kočevsko Cona C	Sem štejemo vse gozdove plemenitih listavcev od okoli 400 do 1200 m nadmorske višine, ki se pojavljajo v obliki otokov znotraj bukovih združb. Poraščajo vlažna in hladna pobočja, skalnate jarke in vrtače, pretežno na karbonatni podlagi. V drevesni plasti prevladujejo gorski javor, veliki jesen in bukev, jelke se pojavljajo le posamič. Habitatni tip se je ohranil zlasti tam, kjer bukev ni konkurenčna. Pojavlja se na manjših površinah raztreseno po vsej Sloveniji. Ogroža ga spreminjanje v smrekove gozdove, ponekod mu pomlajevanje otežkoča jelenjad.	7927 ha	690 ha	Nezadostno stanje ohranjenosti, stanje se slabša (Poročilo o stanju ohranjenosti HT na nivoju celotne Slovenije, 2019)
(6210(*)) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (* pomembna rastišča kukavičevk)	SI3000263 Kočevsko Cona E	Ta habitatni tip sestavljajo travniki ali pašniki na apnencih, dolomitih, redkeje na flišu ali peskih in starih prodiščih. Njihova rastišča so suha, svetla in topla, podlaga je nevtralna ali rahlo bazična, z malo hranili. Ne prenesajo gnojenja, razen na zelo pustih tleh, kjer uspevajo tudi ob zmernem gnojenju. Ne prenesajo močne vlage, kakor tudi ne zastajanja vode. Potrebujemo ekstenzivno pašo ali košnjo 1-2-krat letno, prvič po odcvetu večine travniških rastlin, brez gnojenja, s sušenjem sena na travniku, ne škodi jim paša na koncu sezone (avgust-oktober). Ogrožajo ga gnojenje travnikov, baliranje sena, spreminjanje travnikov v njive, zaraščanje z lesnimi vrstami, ponekod tudi planinarjenje in izgradnja infrastrukture.	7075 ha	216 ha	Slabo stanje ohranjenosti, stanje se slabša (Poročilo o stanju ohranjenosti HT na nivoju celotne Slovenije, 2019)

Preglednica 102/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Stari trg

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Prebivalec gozdnatih območij. Zimska zatočišča: pogosto jame z nizkimi temperaturami do 5°C in visoko zračno vlago. Poletna zatočišča: drevesne dupline, stavbe, jame, ki jih dnevno menja. Območje dejavnosti: do 10 km od zatočišča. Prehranjevalni habitat: zreli listopadi gozd, gozdni rob. Glavni vzrok ogroženosti je izguba zatočišč (dupline).	100.800 ha	7790 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Prebivalec velikih območij listnatih gozdov, predvsem ohranjeni dinarski jelovo-bukovi gozdovi, največkrat na nadmorski višini 300-900 m. Zatočišča: drevesna dupla, kotišča. Prehranjevalni habitat: strukturno bogati bukovi in hrastovi gozdovi, z velikim deležem zrelih sestojev, razvita grmovna plast. Hrana: nočni metulji, košeninarji, hrošči.	100.800 ha	7790 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A Ključne strukture so: Flekova jama (ods. 123e), Frnikola (ods. 239), Slobodanova jama (ods. 239), Kaščica (ods. 129), Kobiljača (ods. 186a in 186f)	Živi v toplih zavetnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Kot zimska zatočišča uporablja globlje dele jam, za poletna zatočišča pa predvsem podstrešja stavb, redkeje jame. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežerilci in mladoletnice. Gozd v okolici zatočišč, voda ter pašniki so ključni prehranjevalni habitat.	36.263 ha	4189 ha	Do 200 stalno prisotnih osebkov, vrsta je dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	SI3000263 Kočevsko C Cona A Ključne strukture so: Flekova jama (ods. 123e), Frnikola (ods. 239), Lesina (ods. 158), Kaščica (ods. 129), Kobiljača (ods. 186a in 186f)	Živi v toplih gozdovih na zakraseli podlagi, s številnimi jamami in bližino vode. Je izrazito jamska vrsta - v jame se zateka tako v času zimskega spanja kot poleti, ko tam preživi dan. Poleti ga najdemo tudi na podstrešjih. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo hrošči in nočni metulji. Gozd, gozdni robovi, grmičevje ter pašniki mu služijo kot prehranjevalni habitat.	24.972 ha	2219 ha	Do 450 stalno prisotnih osebkov, vrsta je dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A Ključni strukturi sta: Flekova jama (ods. 123e) in Kobiljača (ods. 186a in 186f)	Vežan na listopadne gozdove, gozdne robove in travnike. Poletno zatočišče: stavbe in jame, večje porodniške kolonije. Zimsko zatočišče: jame in stavbe s T 1-12°C, visoka zračna vlaga, posamično prezimovanje. Prehranjevalni habitat: gozdovi brez podrastí (večina plena), košeni travniki, sadovnjaki. Hrana: plen pobira s tal in listov; predvsem velike žuželke: krešiči, gosenice metuljev, bramorji, kobilice, murni. Območje dejavnosti: do 12 km od zatočišča.	17.962 ha	3221 ha	Do 200 stalno prisotnih osebkov, vrsta je dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Vežan bolj na mozaično kulturno krajino, grmišča in gozdni rob. Poletno zatočišče: topli deli jame, podstrešja stavb, večje porodniške kolonije. Zimsko zatočišče: jame z visoko zračno vlago. Prehranjevalni habitat: grmišča, mozaična kulturna krajina in gozdni rob. Hrana: plen pobira s tal in listov - predvsem: pajkovci, ličinke metuljev.	14102 ha	20 ha	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana.
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i> *)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Medved živi v jelovo-bukovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Prostor za brlog je ključnega pomena, v njem samice pozimi kotijo mladiče. Velikost domačega okoliša je odvisna od razpoložljive hrane in razporeditve, ter gostote populacije. Za preživetje so ključni zadostna količina hrane, kritje, nemoten prostor za zimsko spanje. Hrani se pretežno (90%) z hrano rastlinskega izvora (plodovi bukve, hrasta, kostanja, leske, oreha, dreva, jerebice, maline, jagode, borovnice, robide, hruške, jabolka, sliv, trava, gobe), živalska hrana: mravlje, mrhovina, mladiči rastlinojedov.	101.320 ha	7699 ha	Ugodno
volk (<i>Canis lupus</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Volkovi v Sloveniji predstavljajo SZ del dinarsko-balkanske populacije. Najpomembnejše plenske vrste so	101.243 ha	7699 ha	Vitalen trop volkov (cca 5 volkov) na območju Poljanske

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		navadni jelen, divji prašič in srna. Če na njegovem območju primanjkuje naravnega plena, se lahko preusmeri tudi k plenjenju domačih živali in hranjenju z drugimi antropogenimi viri hrane. Zadostna količina razpoložljivega plena je ključna za dolgoročno preživetje vitalnih populacij volka in zagotavljanje sprejemljivega obsega napadov na domače živali.			gore (območje Stari trg – Sinji vrh – Dalmatinka). V popisu z izzivanjem tuljenja je bil leta 2018 zaznan odziv mladičev.
ris (<i>Lynx lynx</i> *)	<u>SI3000263 Kočevsko</u> Cona A	Ris poseljuje dinarske gozdove visokega krasa, njegov domači okoliš lahko meri preko 200 km ² . Ris je izrazit predator (srnjad, jelenjad, muflon, damjak, divji prašič, gams, jazbec, zajec, divja mačka, gozdni jereb), je specializiran plenilec, ki lovi iz zasede. Za preživetje risa so ključni zadostna količina plena, primeren habitat ter strpnost s strani ljudi. Pregled trenutnega stanja risov po Evropi je pokazal, da je dinarska populacija risa, ki ji pripadajo tudi risi v Sloveniji, med najbolj ogroženimi v Evropi. Kot najverjetnejša vzroka za trenutno zaskrbujoče stanje je prepoznano parjenje v sorodstvu in ilegalni odstrel.	101.223 ha	7699 ha	Neugodno, poteka doselitev v okviru LIFE Lynx projekta
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	<u>SI3000263 Kočevsko</u> Cona A Posamezna vodna telesa znotraj gozdnega prostora	V Sloveniji je vrsta splošno razširjena in živi od nižin pa do montanskega pasu do gozdne meje. Najraje se razmnožuje v srednje velikih kalih ali stoječih mirnih vodah z bujno vegetacijo in čisto vodo, ki se zelo redko izsušijo. Kopenski habitati so pomembni kot prehranjevalni habitati in prezimovališča. Primerni prehranjevalni habitati so predvsem ekstenzivni vlažni travniki, prezimovališča pa najde v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah in pod ali v razpadajočem lesu. Za ohranjanje vrste so izrednega pomena t.i. ekološki koridorji, ki vse habitate povezujejo v funkcionalno celoto.	106.789 ha	8306 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	<u>SI3000263 Kočevsko</u> Cona A Posamezna vodna telesa znotraj gozdnega prostora	Hribski urh je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda. Je šibko konkurenčna pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu), ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev. Zelo mobilni so predvsem mladi osebk (do 1200 m daleč od vode), ki imajo boljše možnosti za naseljevanje novih življenjskih prostorov. Živi od nižin do gozdne meje montanskega pasu.	106.789 ha	8306 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
	<u>SI3000075 Lahinja</u> Podatki so iz jezera v kamnolomu S ob vasi Veliki Nerajec ter iz Nerajskih lugov		850 ha	96 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *),	<u>SI3000263 Kočevsko</u> Cona G	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih gozdnih potokih in se navadno skriva pod kamenjem. Izgiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Zelo je občutljiv na kvaliteto vode, zato je pomembna prisotnost obvodne vegetacije, ki povečuje samočistilno sposobnost. Koščak ni mobilna vrsta. Glavni dejavniki ogrožanja so onesnaženje voda, regulacije, nasutja gradbenih materialov na brežine potokov ter širjenje cest v vodotoke.	244 ha	6 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>)	<u>SI3000263 Kočevsko</u> Cona B Praviloma ga najdemo v pragozdnih ostankih in sestojih z večjim deležem mrtvega lesa.	Hrošči so aktivni ponoči. Gre za indikatorsko vrsto stabilnega, naravnega mešanega gozda s pragozdnim značajem. Živi za lubjem odmrlih debel, kjer je dovolj vlage. Ogroža jo gospodarjenje z gozdom, lahko pa jo tudi kaj hitro izlovimo. Pri iskanju hrošča pod lubjem odmrlih dreves se uničuje tudi njen življenjski	14.769 ha	123 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste, slaba cona vrste.

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		prostor.			
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i> *)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Vezan je zlasti na bukove gozdove na karbonatni podlagi. Pogostejši je na prisojnih legah, kjer se pojavlja na s soncem obsijanih bukovih deblih, zato mu ustreza starejši in presvetljen bukov gozd. Samica zalega jajčeca skoraj izključno v mrtva ali bolna in stara bukova drevesa in zelo redko v druge listavce. Ličinke se razvijajo tri do štiri leta, zato največji problem predstavlja sveže požagana hlodovina namenjena nadaljnji predelavi ali kurjavi, saj se tako uničijo celi zarodi, ki so jih samice zalegle v bukovino. Problematična je predvsem hlodovina, ki ostane v gozdu v času aktivnosti (rojenja), to je nekako od julija do začetka septembra, najbolj kritično pa konec julija in v začetku avgusta.	37.264 ha	5903 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Na Kočevskem izjemno redka vrsta (Mala gora). Živi v hribovitih listnatih in mešanih gozdovih, zlasti tam, kjer sta prisotna bukev in jelka. Je toploljubna vrsta, ki se pojavlja na odmrlem lesu, štorih in hlodovini, med majem in julijem. Posebej ga privablja ranjen ali posekan les bukve in jelke, v katerega samice odlagajo jajčeca. Ob nadaljnji predelavi in kurjenju lesa lahko večje število zarodov propade. Problematična je tudi sečnja odmirajočega ali trohnečega lesa, predvsem sušic, ki so lahko obilno naseljene z ličinkami bukovega kozlička. Bukov kozliček zaradi zakrnelega drugega para kril ne leti, zato so zanj pomembni strnjeni gozdni kompleksi. S fragmentacijo gozdnega prostora lahko prekinemo stike med populacijami.	80.440 ha	7014 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Vezan je na stare sestoje listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju. Hrošči se pojavijo ob večerih od junija do avgusta. Samice zalegajo jajčeca v ali ob šture, stara ali padla drevesa. Pri tem je bolj kot drevesna vrsta pomembno, da je les v fazi razgradnje posebnih gliv. Celoten razvoj poteka počasi, tudi do 5 let. Zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko) in se razvijejo v hrošče, ki živijo samo nekaj tednov. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, odrasli hrošči pa z različnimi drevesnimi sokovi.	76.091 ha	7039 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Vrsto najpogosteje najdemo pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). Ličinke in odrasle osebe najdemo pod lubjem stoječih ali ležečih mrtvih dreves. Edini pogoj naj bi bila konstantna in vlažna mikroklima. V obeh fazah se vrsta prehranjuje predatorsko (ličinke kozličkov), ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Vrsto ogroža prekomerno odstranjevanje starih, umirajočih dreves.	75.556 ha	3564 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona G	Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebkki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov	2703 ha	3,3 ha	Vrsta je redka, ohranjenost vrste je zmanjšana, populacija je skoraj izolirana.

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		(eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala).			
drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A	Navadno živi v večjih in globljih jamah s temperaturo od 5 do 12 stopinj, tudi v ledenicah in snežnih jamah. Je mrhovinar in se prehranjuje z organskimi ostanki, ki jih najde v jami. Prisotnost je verjetno močno odvisna od trenutnih mikroklimatskih razmer v jami. Lahko ga ogrozi direktno onesnaževanjem jam, z odlaganjem raznovrstnih odpadkov v vhodne dele jam in brezna ter onesnaževanje površinskih voda, ki se stekajo v jame. Problem predstavljajo tudi raziskovalci in amaterski zbiralci, ki lahko fizično poškodujejo dostopne predele jam.	13.432 ha	1096 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>)	SI3000263 Kočevsko Cona A Vzhodni del GGE.	Vrsta je vezana na tople, vlažne, presvetljene in vrzelaste listnate in mešane gozdove z dobro razvitim zeliščnim slojem in pestrim gozdnim robom, v dolinah ob potokih in rekah, od nižin do 800 m nadmorske višine. Metulji potrebujejo za prehrano cvetoče nakatralne rastline v gozdni podrasti, na vrzelih in gozdnem robu. Samice odlagajo jajca na nekatere vrste stročnic (spomladanski in črni grahor ter nekatere grašice), s katerimi se prehranjujejo izlegle gosenice. Glavni dejavniki ogrožanja vrste so veliki posegi v gozdne površine (goloseki, nadomeščanje drevesnih vrst z monokulturami iglavcev), intenzivno odstranjevanje podrasti in čiščenje gozdnih robov ter klimatske spremembe z vse toplejšimi in sušnimi poletji.	985 ha	161 ha	Vrsta je prisotna. Podatki kažejo, da je delež poseljenih ploskev z metuljem manjši kot v letu 2011, vendar podoben stanju v letu 2015. Glede na dve sezoni precej nižjih vrednosti od izhodiščnega stanja se ocenjuje, da je vrsta znotraj sklenjenega območja razširjenosti verjetno v upadu (Zakšek, 2018)
	SI3000048 Dobljica Cona A Gozdni robovi pri Dragovanji vasi		84 ha	11 ha	Vrsta je redka, stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija je na meji območja razširjenosti.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)	SI3000263 Kočevsko Cona A Pretežno gozdnata pokrajina s posameznimi košenicami, pestro strukturiranimi gozdnimi robovi, gozdnimi jasami, gozdne ceste in poti.	Vrsta je razširjena od nižin do gozdne meje. Poseljuje senčne, vlažne, nekoliko hladnejše predele v gozdovih toplih območjih (doline, depresije, struge). Pogosta je tudi v bližini grmišč, kamnolomov, na skalnatih pobočjih poraslimi z grmišči. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv (<i>Lamium</i> sp.), vrbovcev (<i>Epilobium</i> sp.) in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Odrasli osebkii se pojavljajo od julija do avgusta. Najbolj pomembne hranilne rastline metuljev so konjska griva (<i>Eupatorium cannabinum</i> L.), navadna dobra misel (<i>Origanum vulgare</i> L.), gadovec (<i>Echium</i> sp.), osati (<i>Cirsium</i> sp.), mete (<i>Mentha</i> sp.) in tudi druge medonosne rastline, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Ogrožene so populacije na območjih, kjer gozdni rob redno kosijo, uporabljajo agrokemična sredstva pri gospodarjenju s travniškimi površinami na gozdnem robu, oziroma, kjer izginjajo medonosne rastline zaradi intenzivnega zaraščanja.	10.476 ha	607 ha	Vrsta je pogosta predvsem ob prometnicah.
	SI3000048 Dobljica Cona A Gozdni robovi pri Dragovanji vasi		103 ha	10 ha	Vrsta je pogosta, stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana.
mah <i>Dicranum viride</i>	SI3000263 Kočevsko Cona A Nezadostna kvaliteta cone.	Poseljuje lubje ob vznožju listopadnih, predvsem starih dreves v strnjenih listopadnih (predvsem bukovih) gozdovih. Vrsta se pojavlja v majhnih šopih ali posameznih blazincah z majhno gostoto, skupaj z drugimi vrstami, ki poseljujejo isti habitat. V Sloveniji vrsta uspeva na razpadajočih bukovih ostankih, deblih in štorih v montanskem pasu do 1000 m n.m., redko pa sega v kolinski pas pod 500 m n.m. Vrsta je ogrožena zaradi podiranja gostiteljskih dreves ter dreves v bližnji okolici, kar spreminja mikroklimatske razmere. Vrsta je občutljiva tudi na zračno onesnaženost.	78.267 ha	2690 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
mah <i>Buxbaumia viridis</i>	SI3000263 Kočevsko Cona A Nezadostna kvaliteta cone.	<i>Buxbaumia viridis</i> je pionirska, saprolignikolna vrsta. Poseljuje že precej razpadla debela, veje in šore iglavcev, nekoliko redkeje se naseli na listastih drevesih. Raste na razmeroma zasenčenih mestih, pri visoki zračni vlažnosti. Na posameznem štoru raste le eden ali nekaj rastlin. Primarni habitat vrste predstavljajo jelovi gozdovi. Vrsta je ogrožena zaradi odstranjevanja odmrlega lesa, predvsem velikih gnijočih debel, in fragmentacije habitatov ter botaničnega zbiranja.	78.267 ha	2690 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A	HABITAT: na Kočevskem je splošno razširjena vrsta. Živi v vrzelastih in mozaičnih jelovo-bukovih ter drugih gozdovih s skupinami starega drevja. Pogosto se pojavlja na strmih in skalovitih predelih, kjer so težje pravilne razmere ter več odmrlega drevja. Presvetljeni razgibani sestoji z večjim deležem odraslih iglavcev so njen pomemben habitat. Tu so ugodnejše razmere za lesne in druge mravlje, ki so v času gnezdenja njena glavna hrana. GNEZDENJE: gnezditelna dupla dolbe predvsem v stara bukova drevesa, katerih les so že razmehčale glive. V starejših razvojnih fazah sestojev je takšnih dreves veliko, še posebej tam, kjer je drevje bolj poškodovano, obolelo in slabo vitalno. Ima več dupel, v katerih gnezdi in prenočuje. V izdelanih duplih gnezdi dve do tri leta, potem pa jih prepusti drugim vrstam, zato velja za ključnega primarnega duplarja, ki zagotavlja gnezditveni prostor drugim vrstam. HRANA: hrano išče na odmrlem drevju, na drevesih napadenih s podlubniki in kozlički. V spodnjem delu debel iglavcev dolbe niz podolgovatih dupel, kjer išče lesne mravlje. Po tem spoznamo njeno prisotnost. OGROŽENOST: posek dreves z dupli, premalo odmrlega drevja.	94.291 ha	6606 ha	Ugodno, 80-150 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A	HABITAT: na Kočevskem so razmeroma redki. Pojavljajo se v višjih legah (nad 800 m) v jelovo-bukovih in smrekovih gozdovih. Pojavljajo se tudi nižje, v in na obrobju kraških dolin, v mozaični, s številnimi jasami in površinami, ki se zaraščajo s smreko, prepredeni krajini. Izbira sestojev, kjer je frekvenca lesne zaloge v nižjih debelinskih razredih. GNEZDENJE: glede gnezdenja je ozek specialist in vezan skoraj izključno na dupla črne žolne, ki jih je največ v starih bukovih drevesih. To lahko uspešno nadomešča z uporabo primernih gnezditelnic. HRANA: mesojedec, pleni predvsem male sesalce, kot so voluharice, miši, podleski in rovkve. GROŽNJE: pomanjkanje gnezditelnic dupel.	97.521 ha	6713 ha	Vprašljivo, 50-80 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A	HABITAT: najpogosteje se pojavlja v starejših sestojih bukve in jelke z višjo lesno zalogo. Ustreza ji vrzelast gozd debeljaka in pomlajenca. GNEZDENJE: za gnezdenje izbira zavetrne in precej zaprte sestojev. Gnezditelne niše kozač so najpogosteje »dimniška dupla« (odlomljena in izvotljena debela), večja dupla v drevju in gnezda ujed. HRANA: lovi v presvetljenih gozdovih (jase, vrzeli), na gozdnih robovih in ob gozdnih cestah. Prehranjuje se z malimi sesalci (polhi) in pticami. GROŽNJE: pomanjkanje gnezditelnic niš, motnje v času gnezdenja.	97.150 ha	6706 ha	Ugodno, 150-170 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A	HABITAT: v Dinaridih je njegova prisotnost zelo razpršena. Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jasami in posekami, praviloma v višjih legah. Pogostejši je tam, kjer so večji kompleksi smrekovih	97.521 ha	6713 ha	Vprašljivo, 20-30 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		gozdov. Najdemo ga tudi v nižinah posajenih s smreko. Rajši ima bogato strukturiran gozd, kjer je dovolj skrivališč in hrane. Izogiba se drugih sov, saj ga le te plenijo. GNEZDENJE: za gnezdenje navadno uporablja dupla velikega in triprstega detla. HRANA: mali sesalci (voluharice), manjše ptice (kraljiček, menišček). Na raznih infrastrukturnih presekah ima lovna mesta. GROŽNJE: odstranjevanje dreves z dupli.			
pivka (<i>Picus canus</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A	HABITAT: najraje ima svetle listnate in mešane gozdove, gozdne robove ter stare sadovnjake, kjer je veliko mravljišč. GNEZDENJE: gnezdilno duplo najpogosteje izdolbe v mehko lesnate drevesne vrste. HRANA: mravlje in njihove razvojne oblike, druge žuželke, sadje, lojena pogača. OGROŽENOST: pomanjkanje ustreznih dreves za izdelavo gnezdilnega dupla, izgubljanje mravljišč.	96.655 ha	6695 ha	Ugodno, 80-100 parov na območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A	HABITAT: ustreza mu mozaična krajina. Rajši ima odrasel gozd z visokim drevjem, pa tudi območja, kjer je več vlage, mokrišč, potokov in rek. Na gozdnem robu rad brska za hrano. GNEZDENJE: za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokimi debelimi drevesi, jasami in mirnimi conami, v polmeru 4 do 10 km od gnezda pa odprto krajino. Gnezdi na velikih drevesih, po navadi na listavcih. Gnezdo je blizu debla ali v rogovilah debelejših vej, lahko opazno, saj je v spodnji polovici krošnje. HRANA: Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrliji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. OGROŽENOST: motnje v času gnezdenja, uporaba kemičnih zaščitnih sredstev v kmetijstvu. Je selivka, ki prezimuje pod Saharo in se vrne v maju.	97.521 ha	6713 ha	Vprašljivo, ni podatkov, 15-25 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011). Območno spreletavanje v začetku gnezdilne sezone in v začetku selitve (podatek 2. 8. 2012 v Kozicah ob reki Kolpi) (Perušek, 2014)
belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona B	HABITAT: Vrsta je ozko vezana na sestoje, kjer prevladujejo listavci, predvsem bukev. Odgovarjajo ji sestoji višje starosti z velikim deležem odmrlega drevja. Za življenjski prostor si izbira svetle, vendar strnjene gozdove. Nekateri avtorji vrsto imenujejo kot pragozdni specialist. Vrsta je vezana na produktivne gozdove, najraje negospodarjene, ki so pogosto v odročnejših predelih. Na populacijo belohrbtega detla najbolj vpliva intenzivnost gospodarjenja z gozdom in delež primernih drevesnih vrst kot so bukev, javor, brest, lipa. Glede na raziskave potrebuje belohrbti detel minimalno 100 ha gozdov starejših faz (faze razpada in obnove) z visokim deležem listavcev, na sončnih ekspozicijah, z visokim deležem odmrlega drevja. GNEZDENJE: Gnezdi v listavcih, kjer vsako leto izdolbe novo duplo (lahko tudi v debelejših vejah v krošnji). Gnezdi aprila in maja. HRANA: Hrani se na debelejših trhljih vejah in odmrlih deblih listavcev - tako v stoječih, kot v ležečih). Je prehranski specialist in to v takšni meri, da je prisoten samo v gozdnih rezervatih in na območjih, kjer se že daljše obdobje ne gospodari. OGROŽENOST: Potrebuje ogromno mrtve mase, predvsem primerni so gozdni rezervati in pragozdni ostanki. Krčenje morebitnih potencialnih habitatov z odpiranjem zaprtih gozdov in večja intenziteta gospodarjenja v negospodarjenih gozdovih.	22.363 ha Cona je bila oblikovana v sklopu projekta LIFE Kočevsko	2402 ha	Neugodno, trend populacije ni znan, vrsta verjetno v upadanju. 40-50 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Perušek in drugi, 2015, LIFE KOČEVSKO). Podatki za GGE Stari trg: - 2015 – 6 parov - 2016 – 5 parov - 2018 – 5 parov - 2020 – 3 pari Območje Poljanske gore ima zabeleženo eno izmed najvišjih zabeleženih gostot belohrbtega detla v Sloveniji.

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona F	V Sloveniji je izjemno redek gnezdilc. Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra. Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim ujedam (kleptoparazit). Je stalnica, mladiči si po osamosvojitvi poiščejo svoj teritorij. Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja.	1670 ha	93 ha	Par gnezdi v Kočevski reki. Reka Kolpa z ostenji mu predstavlja prehranjevalni habitat.
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona F	V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Lahko je visoko 2 m in ima 1-1.5 m premera, gnezda na drevesih, ki so sicer redkejša, pa so še večja: 2-4 m visoka s premerom 2-3 m. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci (do velikosti srne), ptiči (do velikosti laboda) in mrhovino, redko s plazilci. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja (kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, množično planinarjenje).	10.581 ha	283 ha	Znotraj SPA Kočevsko gnezdita 1 – 2 para. En par prihaja iz Hrvaške strani na nižjem delu reke Kolpe, oziroma njenih sten nasproti Bilpe. Par preletava območje spodnjega dela Kolpske doline (od Kozic do Kuželjske stene), Poljanske gore in Kočevskega Roga (Perušek, 2014)
rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A Mozaična kulturna krajina gozdnega obrobja, zaraščajoče kočevarske vasi, stari sadovnjaki ob pašnikih, tudi globlje v gozdu.	Prebivajo v mozaični kmetijski krajini z drevesno-grmovnimi mejicami, grmišči in košenimi travniki. Gnezdo si spletejo v gostem, trnastem grmovju. Odvečno hrano shranjujejo nabodeno na trne ali odlomljene veje. Rjavi srakoper je selivka, ki prezimuje v V in J Afriki, vrne se aprila.	8002 ha	259 ha	Vprašljivo, 800-1300 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona A Mozaična kulturna krajina gozdnega obrobja, zaraščajoče kočevarske vasi, stari sadovnjaki ob pašnikih, tudi globlje v gozdu.	HABITAT: najljubši habitat so prisojni, stari visokodebelni sadovnjaki. Ravno tako ji ustrezajo opuščene površine v zaraščanju ter pestri gozdni robovi, kjer je dovolj dupel in mravelj. Ne naseljuje iglastih gozdov. GNEZDENJE: gnezdi v drevesnih duplih, zasilno tudi v kamnitih špranjah ali v gnezdilnicah. Je edina žolna, ki si ne teše dupla sama, ker ima prešibak kljun. HRANA: hrani se skoraj izključno z mravljami in njihovimi razvojnimi oblikami. OGROŽENOST: izginjanje starih visokodebelnih sadovnjakov, dreves z dupli, uporaba kemičnih zaščitnih sredstev v kmetijstvu. Je selivka, ki prezimuje v Afriki južno od Sahare, v manjšem številu v Sredozemlju, na gnezdišča v Sloveniji pa se vrne v začetku aprila.	97.521 ha	6713 ha	Vprašljivo, 150 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).

VIRI (ocena stanja na območju, v kolikor ni v preglednici navedenih virov): SDF, 2013.

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- ☞ na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- ☞ na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.

- ☞ na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- ☞ na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- ☞ za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- ☞ za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- ☞ za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem vplivi posegov in dejavnosti človeka lahko ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali.
- ☞ naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Preglednica 103: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev znotraj GGE Stari trg

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
41212	Zjot pod Krtino	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
41214	Strma jama	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
41216	Francoska jama	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
41217	Novolipski breg	Brezno z občasnim tokom	odprta jama s prostim vstopom	Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:
41270	Mali džot	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
41271	Lapič	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
41272	Zjot v Sebetihu	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
41274	Majganica	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
41281	Kobiljača	Jama občasni izvir ob stalnem toku	odprta jama z nadzorovanim vstopom	
41408	Flekova jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
41802	Brezno pri Kvasici	Jama občasni izvir	odprta jama s prostim vstopom	
41808	Tomažev prepad	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
41810	Brlóg	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
41811	Lesina	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
41814	Fortunova jama	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
41815	Suhorski breg	Jama občasni izvir	odprta jama s prostim vstopom	- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim
41818	Veliki džot	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
42087	Glušenka	Vodokazno brezno	odprta jama s prostim vstopom	odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
42096	Cernice	Jama občasni izvir	odprta jama s prostim vstopom	
42097	Lobešnica	Vodokazno brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42098	Gradnica	Jama s stalnim tokom	odprta jama s prostim vstopom	
42099	Starolipski breg	Jama z občasnim tokom	odprta jama s prostim vstopom	
42676	Francoska jama	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42788	Hrovatova jama	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42794	Predelanka	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42795	Brezno pri Predelanki	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42796	Jama pri Predelanki	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42797	Ramškova pečina	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
42799	Brezno pod Skalskim vrhom	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42800	Brezno W od Kolečaja	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42801	Brezno pod cesto N od Kolečaja	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42852	Kaščica	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42853	Juršakova jama	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42854	Vidoševa krčevina	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42855	Goršetova prepadnica	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42856	Brezno v Puhkovem lazju	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42857	Njivina	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42858	Goršetova jama	Spodmol, kevdr	odprta jama s prostim vstopom	
42859	Mali brlog	Spodmol, kevdr	odprta jama s prostim vstopom	
42860	Veliki brlog	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
42946	Fugino brezno v Krču	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42947	Mlinarjevo brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42948	Urbančičevo brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42949	Mihelčičeva jama	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42950	Jama v kamnolomu	Jama s stalnim tokom	odprta jama z nadzorovanim vstopom	
42953	Duplarica na Sebetihu	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42954	Sovina jama	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42955	Peneznica	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42956	Zavrtača na Stelniku	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42957	Duga jama	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42958	Kobeče brezno v Graščini	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
42959	Luknja pri Žlaniku	Spodmol, kevdr	odprta jama s prostim vstopom	
43154	Brezno 1 zahodno od Travnika	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43155	Brezno 2 zahodno od Travnika	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43158	Frnikola	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43159	Brezno pri stari kapeli	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43162	Slobodanova jama	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43341	Džud	Jama občasni ponor ob stalnem toku	odprta jama s prostim vstopom	
43441	Brezno pri koti 586 nad Grobkom	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43442	Brezno na Ivišinem lazju	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43443	Brezno 3 pod Travnikom	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43444	Hudo žrelo	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43445	Brezno na Malem Kolečaju	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43446	Žleb	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43447	Zjot v Mrakovici	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
43451	Volkovo brezno	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43937	Rtiška kašča	Spodmol, kevdr	odprta jama s prostim vstopom	
43938	Brezno na Razvoju	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43939	Fortunovo brezno	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
43940	Magdin zjot	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43941	Brezno na Mihčevi ornici	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43942	Medvedovo brezno 1	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43943	Medvedovo brezno 2	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43944	Pušina v Dolcih	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43945	Brezno na Tisovi glavi	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43946	Jama pri Jalvah	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43947	Brezno Planina	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43948	Brezno pri cerkvi	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
43949	Mihanina na Kamenskem rtu	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
44995	Svinjska štala	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
45007	Zjot pri Kozlovi vodi	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
45421	Panjiček	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
46216	Brezno nad Veliko steno	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
46229	Jama pri izviru Potoka	Jama stalni izvir	odprta jama s prostim vstopom	
46577	Brezno na Sebetihu	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48041	Novoletno brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48042	Jankotova jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
48043	Organistova jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
48179	Žlanik	Jama stalni izvir	odprta jama s prostim vstopom	
48180	Jama nad Žlanikom	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	
48396	Vodnjak v suhorskem kamnolomu	Vodokazno brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48757	Brezno nad Antičevim senikom	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48759	Undarjev hram	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	
48760	Prepadna ob prečni poti	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48761	Peč	Jama stalni izvir	odprta jama s prostim vstopom	
48802	Izvir Obrščice	Jama stalni izvir	odprta jama s prostim vstopom	
50096	Branetovo brezno	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49276	Brezno 1 pod Debelim vrhom	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49535	Brezno 1 pod Vrh goro	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49681	Lazi 1	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49537	Brezno 4 pod Vrh goro	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49538	Brezno 5 pod Vrh goro	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49539	Brezno 6 pod Vrh goro	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49611	Brezno na Jamnicah	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50440	Brezno na Strmcu	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50097	Brezno ob cesti pri Ušču	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49975	Brezno pod jesenom	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49679	Brezno pod lagerjem 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49678	Brezno pri Duplarici	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49677	Brezno pri Fortunovi jami	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50098	Brezno pri Vugelnici	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50174	Podbreze	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49680	Zaplavac 1	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49972	Zjot 2 pri Kozlovi vodi	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50175	Šoštarjeva reber 1	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50176	Šoštarjeva reber 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50149	Udor v Špeharjih	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
50173	Bižalova jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49536	Brezno 3 pod Vrh goro	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49974	Brezno pri krmilnici	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
50442	Brlag pri štantu	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
50498	Dvogrla	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49540	Jama 2 pod Vrh goro	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49610	Jama na Gnjljah	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49977	Jama nad krmiščem	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49542	Jama pri debeli bukvi	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
50137	Prhavčevo brezno	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49277	Brezno 2 pod Debelim vrhom	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49976	Esmeralda	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49698	Papova jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
49973	Jama medvedka Puja	Spodmol, kevderc	odprta jama s prostim vstopom	
49541	Medvedov brlog	Spodmol, kevderc	odprta jama s prostim vstopom	
50441	Jama pod Lipico	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
50732	Trnovka 1	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50733	Trnovka 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50734	Trnovka 3	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50735	Trnovka 4	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50736	Trnovka 5	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50737	Novi deli 1	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50738	Novi deli 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50739	Novi deli 3	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50740	Novi deli 4	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50921	Novi deli 6	Spodmol, kevderc	odprta jama s prostim vstopom	
50922	Novi deli 8	Spodmol, kevderc	odprta jama s prostim vstopom	
50961	Kozlovo brezno 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50962	Kozlova jama 1	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50963	Kozlova jama 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50968	Brezno v resi	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51110	Brezno na Vugelnici	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51111	Jama pod Cerovcem	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51208	Kajnica	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51394	Oštrmanova jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51421	Brezno pri Viharniku	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51426	Kozlovka	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51435	Viharnik	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51526	Brezno na Ugrajci	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51527	Brezno pri Dragi	Poševno ali stopnjasto brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51528	Brezno pri Kovačevskih gredah	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51529	Jama v Župnici	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51530	Ograjice 2	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51531	Parganov skedenj	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51532	Tičarica 1	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51533	Tičarica 3	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51535	Vugelnica	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51572	Brezno 1 pod Frnikolo	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51574	Brezno 2 na Jamnicah	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51576	Brezno 2 pod Frnikolo	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51578	Brezno 3 pod Frnikolo	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51580	Brezno 4 pod Frnikolo	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51589	Jama na Cerovcu	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
51600	Lanišče 1	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51601	Lanišče 2	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51602	Lanišče 3	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51688	Brezno pod cerkvico	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51689	Brezno pri kapelicah	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51715	Borštnevka	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51718	Brezno Krtina	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51733	Kajnica 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51735	Kleopatra	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51739	Lipje 3	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
51742	Ograjice	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Preglednica: Pregled površin

	Površina v ha	Indeks v %
Pretekli gozdnogospodarski načrt	8.485,38	100,0
Novo določene gozdne površine	129,64	1,5
Novo izločene površine	34,01	0,4
Izkrčene površine v preteklem obdobju	12,63	0,1
Skupna površina gozda novega načrta	8.568,38	101,0
Površine v zaraščanju	190,66	-
Druga gozdna zemljišča	24,76	-

Razlogi za novo določene in novo izločene površine se nahajajo v različni kvaliteti zarisa gozdne maske (novejše in kakovostnejše podlage), v doslednejšem izločanju cest in daljnovodov ter v vključitvi prej zaraščajočih površin v gozdno masko. Skoraj vse krčitve so bile izvedene v kmetijske namene. 160,40 ha površin v zaraščanju se nahaja izven gozdnega prostora, 30,26 ha pa v gozdnem prostoru. Druga gozdna zemljišča predstavljajo daljnovodi.

2. Večfunkcionalna območja

V celi enoti se pojavlja več funkcij na površini 1.391,08 ha gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje. To so območja, kjer so na isti površini navzoče ekološke (vsaj 2. stopnja) in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, varovanje naravnih vrednot, varovanje kulturne dediščine, estetska in raziskovalna) prav tako vsaj 2. stopnji poudarjenosti.

Preglednica: Pregled površin večfunkcionalnih območij

Območje	Površina v ha	Delež v % od gozdnega prostora
1. območje	0,00	0,0
2. območje	0,00	0,0
3. območje	0,00	0,0
4. območje	1,14	0,0
Skupaj	1,14	0,0

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija,

2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,

3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,

4. območje - z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

3. Intenzivnost gospodarjenja

Preglednica: Pregled površin intenzivnosti gospodarjenja

Intenzivnost	Površina v ha	Delež v %
Zelo velika intenzivnost	245,83	2,9
Velika intenzivnost	2.029,89	23,7
Srednja intenzivnost	3.946,95	46,0
Majhna intenzivnost	2.277,53	26,6
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	68,18	0,8
Skupaj	8.568,38	100,0

V primerjavi z ostalimi enotami v območju spada enota med srednje intenzivne. Prevladujejo površine srednje in majhne intenzivnosti, površin z zelo veliko in veliko intenzivnostjo je skupaj 26,6 %, površin brez načrtovanih ukrepov je 0.8 %.

4. Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
GPN – ukrepi dovoljeni	822,92	82,7
Gozdni rezervati	68,18	6,9
Varovalni gozdovi	103,57	10,4
Skupaj	994,67	100,0

Z Uredbo o razglasitvi varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09 in 91/10) sta bila razglašena varovalni gozd v odsekih 184A, 185A, 186A ter gozdni rezervat v odsekih 200 in 226B. Z Uredbo o Krajinskem parku Kolpa (Uradni list RS, št. 85/2006) je bilo razglašeno območje ob reki Kolpi od Starega trga do Fučkovcev za Krajinski park Kolpa ter z Odlokom o razglasitvi Krajinskega parka Lahinja (Uradni list SRS, št. 1/81) je bilo območje povirja Nerajčice in zgornjega toka Lahinje s pritoki in okolico razglašeno za Krajinski park Lahinja kar skupaj predstavlja GPN, površino 822,92 ha gozdov, kjer ukrepi so dovoljeni.

5. Gozdov za sanacijo v enoti ni.

6. Območja gozdov pomembna za ohranitev prosto živečih živali in biotske raznovrstnosti

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območja	Površina v ha	Delež v %
Mirne cone	594,95	6,9

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območja Natura 2000 in ekološko pomembna območja	Površina v ha	Delež v %
POO Kolpa	10,37	0,1
POO Dobljčica	10,86	0,1
POO Lahinja	22,67	0,3
POO Kočevsko	7.461,30	87,1
POV Kočevsko	6.409,50	74,8
EPO Lahinja	52,70	0,6
EPO Dobljčica	10,86	0,1
EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	7.785,28	90,9
EPO Kočevsko	7.461,30	87,1
EPO Kolpa	10,37	0,1

7. Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Območja, kjer ni verjetnosti pojavljanja plazov ter kjer je ta verjetnost zelo majhna, se nahajajo na površini 4.683,72 ha gozdov. Območja, kjer je majhna in srednja verjetnosti pojavljanja plazov se nahajajo na površini 3.563,52 ha gozdov. Območja, kjer je velika in zelo velika verjetnosti pojavljanja plazov se nahajajo na površini 321,14 ha gozdov.

Potencialno erozijska območja se nahajajo na površini 63,82 ha gozda.

Območje redkih poplav se nahaja na površini 0,59 ha gozda.

V enoti je vodovarstveno območje (državni nivo) prve kategorije, katero porašča 17,77 ha gozdov, druge kategorije, katero porašča 427,50 ha gozdov ter tretje kategorije, katero porašča 1.138,78 ha gozdov.

8. Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje

V enoti je 171,75 ha gozdov, kjer krčenje gozda ni dovoljeno. Te površine predstavljajo gozdni rezervati in varovalni gozdovi.

V enoti je 7.599,10 ha strnjenih gozdov, gozdov z vsaj eno izmed ekoloških funkcij na prvi stopnji poudarjenosti ter gozdov na območjih naravnih vrednot, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno.

Na preostalih 797,53 ha gozdov je krčenje gozda praviloma dopustno.

9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Zaprthi gozdov v skladu z Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94) je v enoti 412 ha.

Skupna dolžina gozdnih cest je 53,36 km, od tega je 49,13 km produktivnih. Poleg teh je produktivnih tudi 57,78 km javnih cest. Tako je v enoti skupaj 106,91 km produktivnih cest. Povprečna gostota produktivnih cest znaša 12,4 m/ha.

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami se nahajajo v odsekih 143A, 147, 148, 149A, 149B, 150, 157, 163, 164, 166A, 172A, 172B, 173A, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 207A in 214.

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami se nahajajo v odsekih 132, 166A, 167A, 167D, 169A, 169C, 180, 207A, 212, 222, 227A, 232, 248, 249, 250B, 251A, 251B in 253A.